

Evropská
komise

Souhrnná zpráva

o činnosti
Evropské unie

2014

Souhrnná zpráva o činnosti Evropské unie – 2014

Evropská komise
Generální ředitelství pro komunikaci
Informace pro občany
1049 Brusel
BELGIE

Evropská komise přijala *Souhrnnou zprávu o činnosti Evropské unie za rok 2014* dne 13. února 2015 pod značkou COM(2015) 57.

<http://europa.eu/general-report/cs>

Fotografie na obálce: Evropský parlament, Brusel, Belgie, Evropská volební noc, 25. května
(© Evropská unie)

Print	ISBN 978-92-79-41112-0	ISSN 1725-6895	doi:10.2775/52677
PDF	ISBN 978-92-79-41113-7	ISSN 1977-3390	doi:10.2775/4790
EPUB	ISBN 978-92-79-41114-4	ISSN 1977-3390	doi:10.2775/56974

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2015

© Evropská unie, 2015

Reprodukce povolena pod podmínkou uvedení zdroje. K použití nebo reprodukci jednotlivých fotografií je třeba si vyžádat svolení přímo od držitelů autorských práv.

Printed in Luxembourg

Souhrnná zpráva

o činnosti
Evropské unie

2014

OBSAH

PŘEDMLUVA	4
-----------	---

KAPITOLA 1

NA CESTĚ K UNII DEMOKRATICKÉ ZMĚNY	6
Nový parlament zvolený občany	9
Obnova v čele Evropské rady	12
Nástup nové Komise	13
Výsledky desetileté práce	21
Další pokrok na cestě k vytvoření prohloubené a skutečné hospodářské a měnové unie	24
Zapojení občanů do diskuse o budoucnosti Evropy	25
Evropský rok občanů 2013 – činnosti v roce 2014	26
Nový způsob prezentace významu Evropy	27

KAPITOLA 2

DALŠÍ KROKY NA CESTĚ K HOSPODÁŘSKÉ, FISKÁLNÍ A BANKOVNÍ UNII	28
Upevnění správy ekonomických záležitostí v Evropě a posílení evropského programu pro růst	31
Finanční pomoc: podrobnosti o programech	43
Silný finanční rámec pro Evropu a bankovní unie pro eurozónu	50
Ochrana spotřebitelů v oblasti finančních služeb	58
Lepší koordinace daňové politiky	59

KAPITOLA 3

PODPORA OŽIVENÍ HOSPODÁŘSTVÍ, RŮSTU A TVORBY PRACOVNÍCH MÍST	64
Rozpočet EU na období let 2014–2020 – investice do budoucnosti	67
Investiční plán na podporu růstu a tvorby pracovních míst	69
Politiky EU pro růst a zaměstnanost	73
Otevřený a spravedlivý vnitřní trh	98
Přínos obchodu k hospodářskému růstu	121
Zemědělská politika, rybářská politika a námořní politika	124
Rozpočet EU	130

SMĚREM K EVROPĚ OBČANŮ, PRÁVA, SPRAVEDLNOSTI A BEZPEČNOSTI 140

Základní práva	143
Občanství	154
Dialog s církvemi, náboženskými společenstvími a filozofickými a nekonfesními organizacemi	156
Etika a věda	157
Spravedlnost a vnitřní věci – konec přechodného období a nové pravomoci pro orgány EU	158
Spravedlnost	159
Vnitřní věci	163
Zmírňování každodenních obav občanů	171

POSÍLENÍ ÚLOHY EU VE SVĚTĚ 192

Evropské sousedství	195
Jednání o rozšíření	201
Strategická partnerství	205
Regionální politiky	211
Rozvoj	219
Řešení humanitárních krizí a mimořádných událostí	224
Lidská práva a demokracie	229
Vícestranná správa a globální problémy	232
Mír a bezpečnost	239

EVROPSKÉ ORGÁNY A INSTITUCE V AKCI 246

Evropský parlament	249
Evropská rada	253
Rada Evropské unie	255
Evropská komise	258
Soudní dvůr Evropské unie	262
Evropská centrální banka	267
Evropský účetní dvůr	269
Evropský hospodářský a sociální výbor	271
Výbor regionů	272
Evropská investiční banka	273
Evropský veřejný ochránce práv	274
Decentralizované agentury	275
Úloha vnitrostátních parlamentů na evropské scéně	276
Větší transparentnost: okno dokořán otevřené občanům	277

CHRONOLOGICKÝ PŘEHLED 280

PŘEDMLUVA

© ELS, poskytnuto Evropské unii, 2014

Rok 2014 přinesl mnoho událostí, při nichž jsem pocítil hrdost na to, že jsem Evropan. Eurozóna přivítala 1. ledna nového člena, Lotyšsko, a o jeden rok později Litvu. V Limě (Peru) EU konstruktivně a s vůlí ke kompromisu jednala, aby vydláždila cestu k podepsání smysluplné celosvětové dohody o otázkách změny klimatu v Paříži. V reakci na krizi na Ukrajině jsme se dokázali sjednotit, promlouvat jednotným hlasem a účinně jednat prostřednictvím obchodních sankcí, dohody o přidružení a energetické dohody k zajištění pokračujících dodávek plynu. EU učinila významný pokrok na cestě směrem k bankovní unii, obnovila důvěru, ukončila období, kdy museli daňoví poplatníci platit za chyby bank, a umožnila tak, aby finanční sektor znovu začal poskytovat úvěry. V prvním roce nového víceletého finančního rámce EU byla také dána k dispozici první tranše ve výši téměř 1 bilionu EUR finančních prostředků EU pro výzkumné pracovníky, regiony, zemědělce a další. Ve stejné chvíli, o 510 milionů kilometrů dál, evropská kosmická loď jako vůbec první přistála na povrchu komety, což byl neuvěřitelný výsledek inovací a kreativity.

A v roce 2014 samozřejmě také proběhla volební kampaň, v níž politické strany poprvé jmenovaly své hlavní kandidáty na post předsedy Komise. Bylo to poprvé v dějinách: boj za Evropskou unii se nevede zbraněmi, nýbrž slovy a myšlenkami. Znamená to nový druh legitimacy: Unie demokratické změny. Již není cesty zpět.

Pro mne tyto události potvrzují hodnotu evropské jednoty, spolupráce a společných cílů v celé EU i mimo ni.

Rok 2014 byl ale pro naši Unii také rokem řady zkoušek.

V první řadě zůstávají neradostné vyhlídky na růst, což se skutečně odráží v životě lidí. Nezaměstnaných je tolik, že by zaplnili jeden velký členský stát, a situace se nezlepšuje dostatečně rychle. Nesmíme na tyto lidi zapomínat a polevit v úsilí o zlepšení jejich situace.

Stáli jsme i před mnoha zkouškami globálního charakteru, jako je vzestup Islámského státu, který představuje vážnou hrozbu pro mezinárodní mír a bezpečnost; krize v souvislosti s virem ebola, která od EU vyžadovala organizovanou, rozhodnou a rychlou reakci; tragédie lidí, kteří se utopili v moři, když v naději na lepší život mířili ke břehům Evropy; a celosvětový úkol v oblasti rozvoje: vymýtit chudobu a zmírňovat utrpení těch nejzranitelnějších.

Právě v těchto oblastech se může a musí jednotná činnost Evropy skutečně projevit. Zároveň se ale ukazuje, že náš přístup je třeba změnit.

Tento rok proběhl v EU ve znamení velké politické změny. Máme nový Evropský parlament, novou Komisi a nového předsedu Evropské rady. Tato institucionální obnova nabízí EU příležitost k novému začátku. Tentokrát je to jiné a my chceme uskutečnit řadu nových věcí a dělat je nově: být větší a ambicióznější ve významných záležitostech, a naopak menší a skromnější u témat méně významných.

S uskutečňováním tohoto cíle jsme již začali: 10 jasných priorit stanovených v hlavních směrech politiky pro novou Komisi představuje politickou smlouvu s Evropským parlamentem a Evropskou radou a tvoří základ mandátu Komise. Těchto priorit jsme se drželi v pracovním programu Komise na rok 2015. Jakožto předseda výkonné složky Evropské unie se chci zaměřit na oblasti, v nichž může Unie znamenat skutečný přínos pro lidi – řešit hlavní úkoly a dosáhnout konkrétních výsledků.

Na prvním místě seznamu – jako jednotící téma všeho, co činíme – je cíl dát lidem znovu práci a přivést hospodářství EU opět k růstu. Musíme posílit investice. Členské státy musí pokračovat v provádění strukturálních reforem a prosazovat fiskální odpo-

vědnost způsobem, který podpoří růst – způsobem „účinného trojúhelníku“. Již v roce 2014, ani ne měsíc poté, co se Komise ujala své funkce, jsme navrhli novou investiční ofenzívu s cílem využít v průběhu nadcházejících 3 let veřejných a soukromých investic ve výši 315 miliard EUR. Tento návrh byl nyní schválen Evropskou radou, aby se mohl dát opatřením rychlý průběh a již v polovině roku 2015 mohly být aktivovány nové investice.

Jsme odhodláni jít dál, jak ukazuje pracovní program na rok 2015. Od pomoci lidem při návratu do zaměstnání ke spravedlivějšímu zdanění či novému vyváženému programu pro migraci – převádíme našich 10 priorit do konkrétních opatření. Vše bude podporovat a vést Komise, která je politická, transparentní, ale také viditelná a odpovědná. Otevírá dveře k Unii demokratické změny jakožto Komise, která je schopna šířit naše hodnoty a obstát při řešení našich úkolů.

Rok 2014 byl také rokem, kdy jsme ve smutku rozloučili s mnoha velkými evropskými osobnostmi. Patří mezi ně zejména Jacques Barrot, bývalý místopředseda Komise, Jean-Luc Dehaene, architekt Lisabonské smlouvy, Maurice Faure, poslední žijící signatář Římských smluv z roku 1957, a Leo Tindemans, vizionář, který se zasloužil o trvalý příspěvek k procesu usmíření evropských dějin a evropské geografie. Byli to lidé věrní nejen myšlence Evropy, ale také převádění této myšlenky do konkrétní praxe.

Tito lidé žel zemřeli, ale jejich hodnoty a vize žijí dál. Pro mě osobně jsou inspirací a stejně tak budou v příštích letech inspirovat i mnoho dalších, v Evropě a na celém světě.

Věřím v Unii, která se ubírá kupředu, byť ne všichni její členové musí nutně postupovat stejným tempem. Unii, která není vystavěna v opozici k členským státům s jejich tradicemi, hodnotami, bohatstvím a smyslem existence, nýbrž která tyto státy respektuje a jedná ve shodě s jejich vůlí. Komisi, která není generální tajemník Rady, ani sluha Parlamentu, ale která spolupracuje s ostatními institucemi jako s obhájci, řemeslníky a architektky metody Společenství. Věřím v Unii, která zůstane věrná demokracii a reformám, která se nebude vměšovat do každé drobnosti, ale bude pracovat pro své občany a soustředit se na otázky, na kterých opravdu záleží.

Na následujících stránkách se dočtete o celé řadě aktivit EU v roce 2014. Můj předchůdce José Manuel Durão Barroso byl předsedou Komise do 1. listopadu a za větší úspěchů, které tato zpráva podrobně popisuje, vdčíme jemu. Vzdávám mu tímto za jeho práci hold.

V roce 2015 nechci jen pokračovat v zahájených činnostech, ale také zajistit pro Evropu nový začátek, který se ostře zaměří na naše politické priority a bude pro občany znamenat skutečný přínos. „Tentokrát je to jiné“ bylo v roce 2014 mottem voleb do Evropského parlamentu. Naší prací a soustředěním se o to zasloužíme.

Jean-Claude Juncker

Na cestě k Unii demokratické změny

Rok 2014 byl pro Evropskou unii rokem změn. Byl zvolen nový Evropský parlament a předseda Evropské komise byl poprvé nominován na základě výsledků parlamentních voleb. Na tento post byl jmenován kandidát vítězné politické skupiny Jean-Claude Juncker. Po říjnových slyšeních a schválení Parlamentem se nová Komise dne 1. listopadu ujala úřadu a vytyčila si ambiciózní program na základě politických priorit, které předseda Juncker předložil Parlamentu. Dne 1. prosince se ujal úřadu nový předseda Evropské rady Donald Tusk, což znamená, že v čele Evropské rady stanul poprvé státní příslušník jednoho z členských států, které k EU přistoupily od roku 2004. Evropská centrální banka navíc nabyla nové pravomoci pro dohled nad evropskými bankami v zájmu posílení hospodářské a měnové unie EU (HMU).

Martin Schulz, předseda Evropského parlamentu (vlevo), předává Jeanu-Claudovi Junckerovi, předsedovi Evropské komise (vpravo), oficiální výsledky hlasování Parlamentu o novém sboru komisařů. Štrasburk (Francie), 22. října.

Nový parlament zvolený občany

Rok 2014 proběhl ve znamení voleb do Evropského parlamentu, které se konaly od 22. do 25. května. Evropská lidová strana (ELS) si po těchto volbách udržela svoje postavení největší politické skupiny v Evropském parlamentu (s 221 poslanci) a zachovala si náskok před Skupinou progresivní aliance socialistů a demokratů (S&D), která skončila na druhém místě (se 191 poslanci).

Oficiální volební účast na evropské úrovni dosáhla 42,54 %. Byla o něco nižší než v roce 2009, ale s většími rozdíly mezi členskými státy. V zemích, kde byla volební účast vysoká, připisovali někteří předsedové stran část zájmu voličů volební kampani na předsedu Evropské komise (proces předních kandidátů, tzv. *Spitzenkandidaten*).

Zásadní institucionální novinkou předvolební kampaně byla skutečnost, že hlavní evropské politické strany si před volbami vybraly několik těchto předních kandidátů (*Spitzenkandidaten*), aby vedli celoevropskou kampaň a stali se tak tváří svojí politické rodiny v Evropě. Tito přední kandidáti se poté stali oficiálními kandidáty strany na funkci předsedy Komise. Kandidáty byli Jean-Claude Juncker (ELS/Lucembursko), Martin Schulz (S&D/Německo), Guy Verhofstadt (Aliance liberálů a demokratů pro Evropu (ALDE)/Belgie), Franziska Kellnerová (Zelení/Německo), José Bové (Zelení/Francie) a Alexis Tsipras (Evropská sjednocená levice/Severská zelená levice (GUE/NGL)/Řecko). S ohledem na výsledek voleb Evropská rada kvalifikovanou většinou rozhodla jmenovat budoucím předsedou Komise Jeana-Clauda Junckera. Na tomto základě jej Parlament dne 15. července schválil jako nově zvoleného předsedu.

Kampaň předních kandidátů (*Spitzenkandidaten*)

Ustanovení čl. 17 odst. 7 Smlouvy o Evropské unii:

„S přihlédnutím k volbám do Evropského parlamentu a po náležitých konzultacích navrhne Evropská rada kvalifikovanou většinou Evropskému parlamentu kandidáta na funkci předsedy Komise. Tohoto kandidáta zvolí Evropský parlament většinou hlasů všech svých členů.“

Abyste dosáhli této fáze požadované v ustanovení uvedené Smlouvy, vedli přední kandidáti na místo předsedy Komise od dubna až do parlamentních voleb kampaň. Byli podporováni politickými stranami na evropské úrovni a cestovali po celé Unii, kde se setkávali s voliči, sdělovacími prostředky, nevládními organizacemi a řadou dalších zájmových skupin.

Plakát použitý v kampani voleb do Evropského parlamentu, které se konaly 22. až 25. května.

KAMPAŇ PRO EVROPU

Kandidáti z pěti hlavních politických stran v akci během své volební kampaně (ve směru hodinových ručiček od levého horního rohu): Jean-Claude Juncker (ELS) ve Vídni (Rakousko); Guy Verhofstadt (ALDE) ve Stockholmu (Švédsko); Franziska Kellerová (Zelení) v Bruselu (Belgie); Alexis Tsipras (GUE/NGL) v Praze (Česká republika); Martin Schulz (S&D) v Malaze (Španělsko).

Přední kandidáti představovali svoje programy, politiku a priority, aby občané měli poprvé při volbě předsedy Komise skutečný výběr. To znamená, že celý proces probíhal co nejdemokratičtější a nejtransparentnější způsobem. Komise v roce 2013 doporučila, že by politické strany na úrovni EU měly jmenovat kandidáta na předsedu Komise v rámci kampaně před volbami do Evropského parlamentu a že by tento kandidát měl deklarovat svou příslušnost k některé evropské politické straně. Toto doporučení mělo zajistit lepší informovanost voličů v nejdůležitějších otázkách voleb, podnítit celoevropskou diskuzi a mobilizovat voliče.

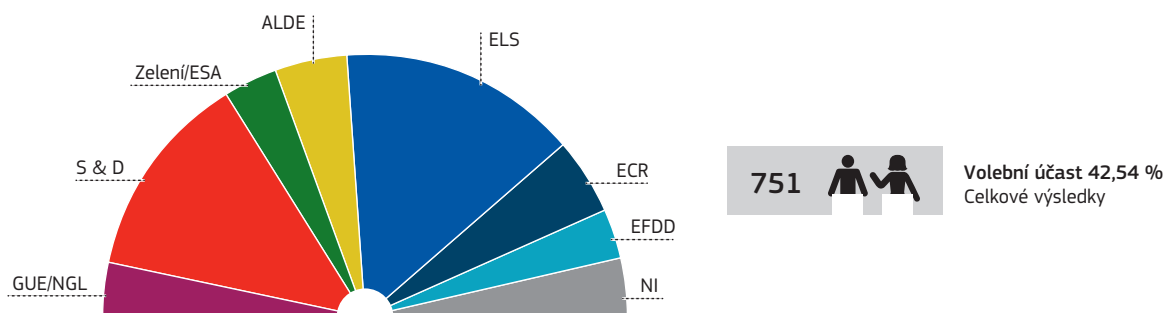
Významnou inovací kampaně byly televizní debaty vysílané živě. Přední kandidáti se před volbami zúčastnili až devíti takových živě vysílaných televizních debat, přičemž šlo opět o novinku v rámci evropských voleb. Formáty debat se lišily. Některých se zúčastnili všichni nebo skoro všichni kandidáti, zatímco čtyři proběhly jako duel mezi předními kandidáty Evropské lidové strany a Strany evropských socialistů. Debaty probíhaly v pěti různých zemích ve třech různých jazycích. Kampaň kromě tradičnějších sdělovacích prostředků plně využila platformy sociálních médií, aby oslovila více lidí, včetně mladší generace voličů.

Složení nového Evropského parlamentu

Po jednáních, která měla rozhodnout o přidružení národních stran k politické skupině, se v červenci (na osmé volební období) sešel nový Parlament ve složení sedmi politických skupin ⁽¹⁾. Tyto skupiny byly zastoupeny již v předchozím Parlamentu, přičemž EFD (Evropa svobody a demokracie) v novém funkčním období změnila svůj název na EFDD (Evropa svobody a přímé demokracie). S ohledem na výsledky voleb a rozhodnutí o přidružení k politické skupině došlo ke změnám v jejich relativním postavení, pokud jde o počet křesel. ALDE musela svoje postavení třetí největší skupiny přenechat Evropským konzervativcům a reformistům (ECR), zatímco Zelení/Evropská svobodná aliance (čtvrtá největší skupina v předchozím Parlamentu) se propadla na šesté místo, neboť ji předstihla GUE/NGL. V novém Parlamentu se zvýšil počet euroskeptických poslanců. To následně vedlo k tomu, že dvě největší skupiny (ELS a S&D), k nimž se připojila i ALDE, uzavřely novou technickou a politickou dohodu o spolupráci (často uváděnou jako „velká koalice“) s cílem zajistit v rámci Parlamentu převahu „stabilní proevropské většiny“. Prvním projevem této spolupráce bylo opětovné zvolení Martina Schulze (S&D/Německo) předsedou Parlamentu na další dvouapůlleté období.

Od tohoto osmého volebního období se začala v plné míře uplatňovat ustanovení Lisabonské smlouvy. V souladu s tím má Parlament 751 poslanců a počet poslanců za jednotlivé členské státy se pohybuje v rozmezí od šesti (Kypr, Lucembursko a Malta) až po 96 (Německo) podle zásady regresivní proporcionality.

VÝSLEDEK VOLEB DO EVROPSKÉHO PARLAMENTU 22.–25. KVĚTNA

	ELS Evropská lidová strana	221		29,43 %
	S & D Progresivní aliance socialistů a demokratů	191		25,43 %
	ECR Evropsští konzervativci a reformisté	70		9,32 %
	ALDE Aliance liberálů a demokratů pro Evropu	67		8,92 %
	GUE/NGL Evropská sjednocená levice/ Severská zelená levice	52		6,92 %
	Zelení/ESA Zelení/Evropská svobodná aliance	50		6,66 %
	EFDD Evropa svobody a přímé demokracie	48		6,39 %
	NI Nezařazení poslanci – poslanci nepatřící k žádné politické skupině	52		6,92 %

Obnova v čele Evropské rady

Dne 30. srpna zvolilo 28 hlav států a předsedů vlád EU bývalého předsedu polské vlády Donalda Tuska předsedou Evropské rady na dvouapůlleté období. Úřadu se ujal dne 1. prosince, kdy nahradil svého předchůdce Hermana Van Rompuye, prvního předsedu Evropské rady, který byl v úřadu od roku 2009 do roku 2014.

Nový předseda Tusk při ceremoniálu předávání úřadu v Bruselu ocenil práci odstoupivšího předsedy Van Rompuye a vyzdvihl jeho mimořádné zásluhy, pokud jde o vyváždění Evropy z finanční a hospodářské krize. Uvedl, že se bude při své práci držet významných zásad svého předchůdce, jimiž jsou: důvěra, zdravý rozum, uměřenost a slušnost.

Herman Van Rompuy, odstoupivší předseda Evropské rady (vpravo), předává pero Donaldu Tuskovi, nastupujícímu předsedovi, při předávacím ceremoniálu v budově Justus Lipsius, sídlo Rady, v Bruselu (Belgie), 1. prosince.

Předseda Tusk dále nastínil čtyři priority, o které bude opírat svůj mandát.

- ▶ Závazek chránit základní hodnoty EU, jimiž jsou svoboda a solidarita, a zachovat jednotu EU před vnitřními i vnějšími hrozbami.
- ▶ Odhodlání ukončit hospodářskou krizi a dosáhnout skutečné hospodářské a měnové unie.
- ▶ EU by měla být silná na mezinárodní scéně a měla by podporovat sousedské země, které sdílejí stejné demokratické hodnoty.
- ▶ Páteří společenství demokracií jsou transatlantické vztahy mezi Evropou a Spojenými státy.

Nástup nové Komise

Nový začátek pro Evropu

Po první celoevropské volební kampani Evropská rada dne 27. června navrhla Parlamentu Jeana-Clauda Junckera jako kandidáta na předsedu Komise. Zohlednila tak výsledek voleb do Parlamentu, jak se požaduje v čl. 17 odst. 7 Smlouvy o Evropské unii. Dne 15. července Parlament Jeana-Clauda Junckera zvolil velkou většinou 422 hlasů (požadované minimum byla většina 376 hlasů).

Zvolený předseda na základě návrhů členských států vybral ostatní členy Komise a na konečném seznamu kandidátů na komisaře se dohodl dne 5. září s Radou. Dne 10. září představil nově zvolený předseda Juncker svůj tým a rozdělení portfolií, poté následovala jednotlivá slyšení kandidátů na komisaře před příslušnými výbory Evropského Parlamentu.

Po určitých úpravách, které zvolený předseda Juncker provedl ve svém týmu, aby zohlednil některé otázky nastolené během jednotlivých slyšení, Parlament celý sbor Komisařů 426 hlasy (z 699 hlasů) dne 22. října schválil. Evropská rada jmenovala Komisi na svém setkání dne 23. října, a ta se 1. listopadu ujala funkce.

Předseda Juncker a členové sboru komisařů složili 10. prosince před Soudním dvorem Evropské unie v Lucemburku formální přísahu. Tímto „slavnostním slibem“ se členové Komise zavázali, že budou dodržovat smlouvy a Listinu základních práv Evropské unie a plnit své povinnosti zcela nezávisle a v obecném zájmu Unie.

Jean-Claude Juncker, od 1. listopadu předseda Evropské komise, skládající přísahu při slavnostním obřadu před Soudním dvorem Evropské unie, s ostatními členy sboru. Lucemburk, 10. prosince.

Transparent visící z budovy Berlaymont – sídla Evropské komise v Bruselu (Belgie) – ukazuje fotografie členů nové Komise, která se ujala funkce 1. listopadu. Ve sloganu stojí „Nový začátek pro Evropu“ nizozemsky, francouzsky a anglicky.

Komisaři se rovněž zavázali, že nebudou vyžadovat ani přijímat pokyny od žádných jiných orgánů, že se zdrží jednání neslučitelného s povahou své funkce nebo s plněním svých úkolů a že budou dodržovat své povinnosti během svého funkčního období i po jeho skončení.

Parlament předsedu zvolil na základě jeho politických směrů představených v dokumentu s názvem „Nový začátek pro Evropu: Moje agenda pro zaměstnanost, růst, spravedlnost a demokratickou změnu“⁽²⁾. Tento dokument, který byl vypracován na základě kontaktů s politickými skupinami v Parlamentu a „Strategické agendy pro Unii v čase změn“ schválené na červnovém zasedání Evropské rady⁽³⁾, představoval politickou smlouvu s Parlamentem a Evropskou radou, která umožnila zvolení a jmenování nové Komise.

Deset priorit, které předseda Juncker stanovil

1. Nový stimul zaměstnanosti, růstu a investicím.
  2. Propojený jednotný digitální trh.
  3. Silná energetická unie s progresivní politikou v oblasti klimatu zaměřenou na budoucí výzvy.
  4. Lépe integrovaný a spravedlivější vnitřní trh se silnější průmyslovou základnou.
  5. Hlubší a spravedlivější hospodářská a měnová unie.
  6. Přijatelná a vyvážená dohoda o volném obchodu s USA.
  7. Politika spravedlnosti a základních práv, jež je založena na vzájemné důvěře.
  8. Nová politika v oblasti migrace.
  9. Silnější pozice na mezinárodní scéně.
  10. Unie demokratické změny.
-

Předseda ve svých politických směrech zdůrazňuje, že se nový sbor zasadí o nový začátek pro Evropu, a za tímto účelem bude prosazovat program pro růst, zaměstnanost, spravedlnost a demokratické změny vycházející z výše uvedených deseti priorit. Předseda byl na základě tohoto programu zvolen, nový sbor komisařů po slyšení získal souhlas v Evropském parlamentu a Evropská rada na tomto základě jmenovala novou Komisi.

Předseda Juncker od začátku svého mandátu zdůrazňoval, že si přeje, aby nová Komise byla otevřená a připravená přijímat změny. Proto také změnil způsob interní práce Komise, aby byla s to plnit cíle uvedeného programu. Nová Komise bude pracovat jednotně, jako silný tým spolupracující napříč jednotlivými portfolii, aby přinášela integrované, dobře zdůvodněné a vysvětlené iniciativy, které povedou k jasným výsledkům.

Předseda mnohokrát zdůraznil, že chce, aby Komise byla „větší a ambicióznější ve významných záležitostech, a naopak menší a skromnější u témat méně významných“.

Nový způsob práce

K realizaci tohoto ambiciózního plánu navrhl nový předseda Komise novou metodu, jak bude sbor během svého mandátu pracovat. Předseda Juncker v souladu s ustanoveními Smlouvy jmenoval sedm místopředsedů Komise, kteří budou řídit a koordinovat práci řady komisařů, zajišťovat dynamickou interakci všech členů sboru, umožňovat flexibilitu Komise a předcházet roztříštěnosti v jejím způsobu práce. Místopředsedové budou mít na starosti řadu přesně vymezených prioritních projektů a budou řídit a koordinovat činnost celé Komise v klíčových oblastech agendy týkající se zaměstnanosti, růstu, spravedlnosti a demokratických změn. Patří sem: podpora zaměstnanosti, růstu a investic, propojený jednotný digitální trh, silná energetická unie a hlubší a spravedlivější hospodářská a měnová unie. V praxi to znamená, že několik komisařů bude úzce spolupracovat v rámci projektových týmů s místopředsedy, a to ve složeních, která se mohou měnit dle potřeby a rozvoje případných nových projektů v průběhu času.

Jean-Claude Juncker, od 1. listopadu předseda Evropské komise, zvoní na zvonek při prvním zasedání nového sboru o čtyři dny později, po jeho boku sedí generální tajemnice Catherine Dayová a vedoucí sekretariátu předsedy Martin Selmayr. Budova Berlaymont, Brusel (Belgie).

Aby se u sboru v novém uspořádání zajistilo hladké fungování, vypracoval nastupující předseda pro každého místopředsedu a člena Komise před jeho nástupem do funkce pověřovací dopis. V těchto dopisech je jasně vymezen způsob práce, jaký předseda od svého týmu očekává – spolupráce napříč portfolii, kolegialita, co nejvyšší profesionalita a morální bezúhonnost, plná nezávislost a nestrannost. Dále se v nich uvádějí zvláštní očekávání předsedy v souvislosti s oblastí kompetence jednotlivých portfolií. Pověřovací dopisy by měly rovněž zajistit větší politickou zodpovědnost v rámci otázek jednotlivých portfolií, a to plně v souladu se zásadou kolegiality.

Politickou odpovědnost posílí rovněž činnost místopředsedů. Podle všeobecného pravidla předseda nezařadí do pracovního programu Komise či do programu sboru žádnou novou iniciativu, pokud na základě jednoznačných argumentů a jasné strategie nezíská jejich podporu. V této souvislosti a vzhledem ke zvláštní prioritě programu lepší právní regulace a rozpočtových záležitostí bude předseda věnovat zvláštní pozornost stanoviskům Franse Timmermanse, prvního místopředsedy odpovědného za lepší právní regulaci, meziinstitucionální vztahy, právní stát a Listinu základních práv a svobod, a Kristaliny Georgievové, místopředsedkyně odpovědné za rozpočet a lidské zdroje.

Političtější a kolegiálnější povahu nové Komise odráží i nový útvar mluvčího Komise. Organizační struktura je inspirována Komisí Delorsovou (1985–1994), kde také žádný z komisařů neměl pro svůj příslušný resort vlastního mluvčího. Útvar mluvčího Komise podporuje politickou komunikaci předsedy a všech členů sboru, kteří jsou veřejnými tvářemi instituce a nejlepšími advokáty i mluvčími, pokud jde o politické kroky Komise. Útvar pomáhá jednotlivým komisařům přesvědčivě a účinně komunikovat o celé řadě otázek a klíčových cílů, priorit a úspěchů na úrovni Unie.

Útvar mluvčího Komise je integrální součástí Generálního ředitelství pro komunikaci, pod vedením předsedy. Je oficiálním hlasem Komise pro sdělovací prostředky. V čele tohoto útvaru stojí hlavní mluvčí Evropské komise Margaritis Schinas a tvoří jej mluvčí, tiskoví referenti a asistenti, jejichž počet se však výrazně snížil. Kromě toho má každý člen sboru svého komunikačního poradce, který mu v úzké spolupráci s útvarem mluvčího pomáhá s jeho komunikačními činnostmi.

Sedm projektových týmů

Úkolem prvního místopředsedy Franse Timmermanse, bude zajistit, aby každý návrh Komise ctil zásady subsidiarity a proporcionality. Timmermans bude rovněž působit jako „hlídací pes“ ve věci prosazování principů obsažených v Listině základních práv a právního státu do všech návrhů Komise. Jako náměstek předsedy bude dohlížet na vztahy Komise s ostatními evropskými orgány a vnitrostátními parlamenty. Bude tudíž spolupracovat se všemi komisaři, a obzvláště úzce pak s Věrou Jourovou, komisařkou pro spravedlnost, spotřebitele a rovnost žen a mužů, a Dimitrisem Avramopoulosem, komisařem pro migraci, vnitřní věci a občanství, a to vzhledem k jejich úzké vazbě na problematiku základních práv a právního státu. Předseda Komise kromě toho místopředsedu Timmermanse požádal, aby mu radil v otázce urovnávání sporů mezi investorem a státem při jednání o transatlantickém obchodním a investičním partnerství (TTIP). Předseda jasně uvedl, že bez souhlasu místopředsedy nebude v TTIP žádná doložka o sporech mezi investorem a státem.

První fotografie Junckerovy Komise, v úřadu od 1. listopadu, pořízená v budově Evropského parlamentu ve Štrasburku (Francie), bezprostředně po hlasování o potvrzení dne 22. října.

Aby se zajistilo, že bude rozdělování prostředků v souladu s politickými prioritami Komise, a aby každé opatření přineslo maximální užitek, bude místopředsedkyně pro rozpočet a lidské zdroje Kristalina Georgievdová pozorně kontrolovat veškeré iniciativy Komise z hlediska jejich rozpočtových a personálních dosahů. Bude usilovat o další modernizaci evropské veřejné správy, a to i prostřednictvím širšího využití digitálních technologií. Jejím úkolem je také do skončení mandátu zvýšit podíl žen v řadách vyššího a středního managementu Komise na 40 %.

Do místopředsednictva Komise patří i vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federica Mogheriniová. Bude koordinovat veškeré činnosti Komise v oblasti vnějších vztahů: evropskou politiku sousedství a jednání o rozšíření; obchod; mezinárodní spolupráci a rozvoj a humanitární pomoc a řešení krizí. V této náročné situaci může požádat ostatní členy sboru o zastupování v oblastech, na které se vztahuje jejich pravomoc v rámci Komise, což jí umožní soustředit se na aktuální geopolitické problémy.

Ostatní čtyři místopředsedové jsou odpovědní za tyto oblasti:

- ▶ Andrus Ansip – jednotný digitální trh;
- ▶ Maroš Šefčovič – energetická unie;
- ▶ Valdis Dombrovskis – euro a sociální dialog;
- ▶ Jyrki Katainen – pracovní místa, růst, investice a konkurenceschopnost.

JAK JE EVROPSKÁ KOMISE VOLENA?

Zdroje: Evropský parlament; konsolidované znění Smlouvy o Evropské unii, čl. 17 odst. 7; Prohlášení č. 11 připojené k Lisabonské smlouvě.

Pracovní program Evropské komise na rok 2015

Na základě politických směrů předsedy, které tvoří deset jasných priorit, a nových pracovních metod Komise dne 16. prosince přijala svůj pracovní program na rok 2015 (4). Uvádějí se v něm opatření, která má Komise v úmyslu během roku přijmout, aby dosáhla skutečných změn v oblasti zaměstnanosti, růstu a investic a přinesla občanům hmatatelné výsledky. Pracovní program převádí deset priorit předsedy do prvních konkrétních cílů.

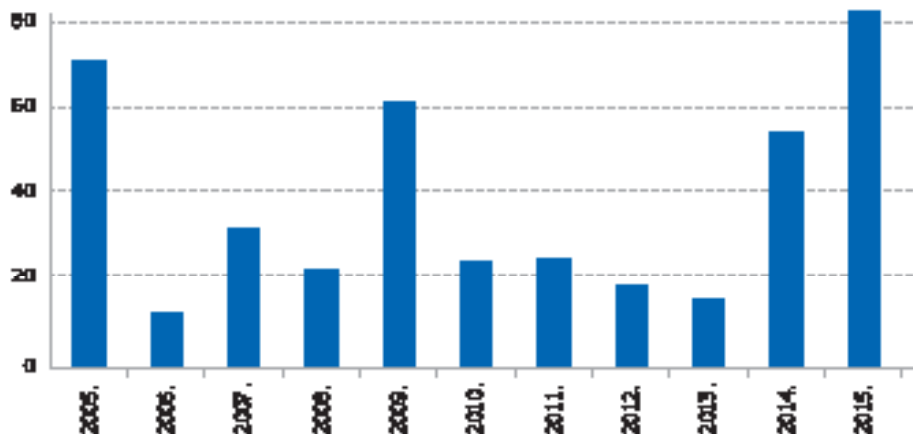
Pracovní program stanoví: 23 nových iniciativ navržených Junckerovou Komisí na základě politických směrů předložených Parlamentu; 80 stávajících návrhů, které Komise zamýšlí z politických nebo technických důvodů zrušit nebo změnit, a návrhy pro omezení byrokracie a odstranění regulační zátěže.

Komise se zejména zavázala dosáhnout v roce 2015 těchto výsledků:

- ▶ Investiční plán pro Evropu: uvolnění veřejných a soukromých investic do reálné ekonomiky ve výši nejméně 315 miliard EUR během příštích tří let. To podpoří a doplní unie kapitálových trhů – vybudování jednotného kapitálového trhu.
- ▶ Ambiciózní balíček týkající se jednotného digitálního trhu: vytváření podmínek pro pulsující digitální ekonomiku a společnost doplněním regulačního prostředí v oblasti telekomunikací, modernizace pravidel týkajících se autorských práv, zjednodušení pravidel pro spotřebitele při online a digitálních nákupech, posílení kybernetické bezpečnosti a posílení digitalizace.
- ▶ Rámcová strategie evropské energetické unie: zajištění bezpečnosti dodávek energie, další integrace vnitrostátních trhů s energií, zlepšení energetické účinnosti, dekarbonizace energetického mixu a urychlení výzkumu a inovací na podporu těchto priorit a cílů.
- ▶ Spravedlivější přístup k daním: akční plán pro boj proti daňovým únikům a podvodům, včetně opatření na úrovni EU v zájmu přechodu na systém, v němž by stát, který je zdrojem zisku, byl rovněž státem zdanění, včetně možnosti automatické výměny informací o daňových výměrech a stabilizace základu daně z příjmů právnických osob.
- ▶ Evropský program v oblasti migrace: rozvoj nového přístupu v oblasti legální migrace, aby se EU stala atraktivní destinací pro talent a dovednosti, a lepší řízení migrace do EU prostřednictvím větší spolupráce se zeměmi, které nejsou členy EU, solidarita mezi členskými státy a boje proti obchodování s lidmi.
- ▶ Hlubší hospodářská a měnová unie: pokračující úsilí s cílem posílit hospodářskou stabilitu a přilákat investory do Evropy.

S ohledem na zásadu politické diskontinuity Komise při přípravě pracovního programu zkoumala přibližně 450 návrhů, které v současné době čekají na rozhodnutí Parlamentu a Rady, a navrhla 80 z nich stáhnout nebo upravit. Některé z nich byly navrženy pro stažení, protože neodpovídají novým prioritám Komise, ale v mnoha případech je Komise i nadále pevně odhodlána dosáhnout vytyčených cílů. Návrhy však nemají význam, pokud pouze leží na jednacím stole nebo pokud se v průběhu jednání natolik změnily, že jimi již nelze dosáhnout původní účel. Pokud tomu tak je, navrhne Komise nové, lepší způsoby, jak těchto cílů dosáhnout. Komise si před formálním stažením těchto návrhů vyžádala stanoviska Evropského parlamentu a Rady.

POČET STAŽENÝCH NÁVRHŮ V OBDOBÍ 2005–2015 (ÚDAJ PRO ROK 2015 PODLE PRACOVNÍHO PROGRAMU KOMISE NA ROK 2015)

Pokud jde o snižování byrokracie a odstranění regulační zátěže, pracovní program na rok 2015 odráží snahu Komise posílit závazek k lepší regulaci na základě programu účelnosti právních předpisů, jehož cílem je snižovat byrokracii a odstranit regulační zátěž, a tím přispívat k tvorbě prostředí podněcujícího investice. Sbor komisařů určil řadu návrhů a stávajících legislativních nástrojů, které budou přezkoumány a případně upraveny tak, aby mohly lépe sloužit občanům EU a podnikům. Patří sem i úsilí o zjednodušení, například v oblasti společné zemědělské politiky.

Výsledky desetileté práce

Evropa v době druhého pětiletého období Josého Manuela Barrosa ve funkci předsedy Komise, které skončilo 31. října, zažila bezprecedentní údobí nepokojů a změn. Jeho první funkční období, ač z institucionálního hlediska bohaté na události, skončilo vstupem Lisabonské smlouvy v platnost v prosinci 2009.

Tato nová smlouva sice přinesla institucionální jednoznačnost a stabilitu, ale finanční krize, která vypukla v roce 2007, se rychle rozvinula do krize státního dluhu, hospodářské a sociální krize a rozostřila rozdíly mezi evropskou a národní politikou. Tváří v tvář těmto problémům se Barrosově Komisi podařilo udržet Evropu sjednocenou, otevřenou a lépe připravenou na budoucnost: sjednocenou, neboť se Komisi navzdory tlakům vyvíjeným na členské státy podařilo udržet Evropu pohromadě a dokonce ji rozšířit; otevřenou, neboť se EU společně se svými mezinárodními partnery v rámci G20 podílela na globálním řešení krize, nadále podporovala obchod jako nástroj růstu v rámci Unie a celého světa a zároveň dodržovala závazky vůči rozvojovým zemím; a silnější, neboť se v současnosti v celé Evropě zavádějí potřebné hospodářské reformy a posiluje se evropská správa hospodářských záležitostí, zejména v eurozóně, díky čemuž budou evropská hospodářství lépe připravená na globalizaci.

Všech 28 komisařů Barrosovy Komise, jejíž funkční období skončilo 31. října, při jednom z týdenních zasedání sboru v budově Komise Berlaymont v Bruselu (Belgie).

Komise se při tom opírá o to, co je na Evropské unii jedinečné. Podstatou Evropy jsou sdílené hodnoty. Hodnoty, jako je mír – zakládající princip, za který byla Unii v roce 2012 udělena Nobelova cena. Hodnoty, jako je jednota a rozmanitost, zdroj síly, který je třeba opatrovat. Hodnoty, jako je solidarita, která leží v základech našeho sociálně tržního hospodářství a ochrany potřebných. EU představuje víc než jen hospodářský projekt; jde o projekt politický, společenství kultur, sdílených hodnot a zájmů. V období 2010–2014 se Komise spolu s Evropským parlamentem, Radou, Evropskou centrální bankou a ostatními orgány snažila zabránit zhroucení evropských ekonomik. Absence regulace a dohledu nad finančními trhy umožnila spekulace a vznik úvěrových bublin. Následný otřes ukázal, že mnohé členské státy EU žily nad poměry a zaostávaly v konkurenceschopnosti. A zatímco národní ekonomiky byly navzájem úzce propojené, Unii chyběl potřebný silný řídicí rámec k tomu, aby mohla předcházet nezdravým politickým opatřením či řešit krizi v okamžiku jejího propuknutí. EU dnes chrání občany a daňové poplatníky prostřednictvím přísnější regulace zaměřené na záruky úspor a zodpovědnější podnikání bank. Unie podnikla rozhodující – před krizí nepředstavitelný – krok směrem k vytvoření bankovní unie, aby vznikl bezpečnější a spolehlivější finanční sektor EU, který bude přínosem pro občany. Finanční sektor v důsledku toho podléhá lepší regulaci a finanční regulační orgány jsou lépe vybaveny k tomu, aby mohly dohlížet na banky, reagovat na složitý hospodářský vývoj a chránit úspory občanů.

Obal knihy „Evropská komise 2010–2014: přehled splněných cílů“, v níž se hodnotí Barrosovo druhé funkční období.

Unie zavedla systém kolektivního hospodářského a rozpočtového řízení na úrovni EU, který zajistí, aby všechny vlády stabilizovaly své veřejné finance a jejich stabilitu zachovaly a uskutečnily potřebné reformy s cílem posílit a udržet konkurenceschopnost ekonomik jednotlivých členských států. Eurosystem vyšel z krize ještě silnější a jako svoji měnu si ho zvolily další státy.

Komisaři použili všechny dostupné prostředky k tomu, aby zachovali pracovní místa a lidem bez práce pomohli v návratu na pracovní trh. Zvláštní pozornost přitom věnovali akutnímu problému nezaměstnanosti mladých lidí. Byl schválen nový rozpočet EU zaměřený na investice, které pomáhají členským státům, regionům, podnikům a občanům. Na podporu růstu a vytvoření většího počtu nových pracovních míst byly otevřeny nové trhy nejen na našem kontinentu prostřednictvím dalšího rozvoje jednotného trhu a prosazování jeho čtyř svobod, ale i ve světě prostřednictvím ambiciózních globálních dohod.

Kromě bezprostředně nutných opatření k řešení krize Unie vypracovala a zavedla dlouhodobý plán modernizace hospodářství EU. Strategie Evropa 2020 stanoví realistické, ale přitom ambiciózní cíle, aby EU znovu přivedla k inteligentnímu a udržitelnému růstu podporujícím začlenění.

Hlavním úkolem v posledních 5 letech byla sice hospodářská a finanční krize, Komise však neztratila ze zřetele ani to, že je třeba řešit další otázky týkající se evropských občanů.

Komise podnikla řadu kroků, aby zaručila volný pohyb osob, zboží, služeb a kapitálu, zajistila spotřebitelům výběr a společněm spravedlivou hospodářskou soutěž a zvýšila investice do infrastruktury. Díky jednotnému trhu se Unii podařilo dále snížit poplatky u mobilních telefonů za roaming, nabídnout turistům a spotřebitelům výhodnější ceny a posílit jejich práva, dosáhnout dohody o evropském patentu a zlepšit informovanost o pracovních příležitostech v rámci EU v zájmu snazšího hledání zaměstnání v jiných členských státech.

Pokud jde o zaručení zásad právního státu, Komise v posledních letech zasahovala v případě vícero členských států s cílem zajistit respektování těchto základních zásad a plné dodržování práv a svobod občanů. Za tímto účelem byly prostřednictvím iniciativy na podporu právního státu navrženy systematictější a spolehlivější nástroje.

Ve stále globalizovanějším světě je neopominutelným faktorem velikost. Hospodářská krize, jednání týkající se globální změny klimatu, obavy o energetickou bezpečnost, migrace, arabské jaro a v nedávné době také události na Ukrajině a zdravotní krize vyvolaná ebolou, to vše ukázalo, že EU může jednat účinně pouze tehdy, jedná-li jednotně.

Hospodářské krize postavila EU do centra pozornosti, ale také prokázala její schopnost uplatňovat vliv na mezinárodní scéně. Celosvětově udává Evropská unie tón v mnoha oblastech a hraje vedoucí úlohu na světových fórech, jako jsou zasedání G8/G7, G20, Světová obchodní organizace a Organizace spojených národů. Kromě toho EU posílila svoji přítomnost ve světě, jakož i ve svém sousedství. V Africe, Asii, Latinské Americe, Tichomoří a Karibiku posílila svá politická partnerství a současně, navzdory krizi, zůstala největším poskytovatelem pomoci.

Nobelova cena za mír, jež byla EU udělena v roce 2012, všem připomněla, že Unie symbolizuje mír, naději a stabilitu. Nic z toho nesmíme považovat za samozřejmost, EU by měla i nadále a dlouhodobě zastupovat tyto hodnoty.

Jean-Claude Juncker, předseda Evropské komise, vzdává hold bývalému místopředsedovi Komise Jacquesu Barrotovi, který zesnul dne 3. prosince, při vzpomínkovém aktu v sídle Evropské komise v Bruselu (Belgie).

Další pokrok na cestě k vytvoření prohloubené a skutečné hospodářské a měnové unie

Skupina odborníků zveřejnila svou závěrečnou zprávu o evropském fondu pro umoření dluhu a evropských dluhopisech

Koncem března byla Komisi předložena závěrečná zpráva skupiny odborníků o evropském fondu pro umoření dluhu a evropských dluhopisech ⁽⁵⁾. Komise tuto skupinu odborníků zřídila v červenci 2013, aby posoudila možné přínosy, rizika, požadavky a překážky související s částečným nahrazením vnitrostátních emisí dluhopisů emisí společnou, a sice ve formě fondu pro umoření dluhu a evropských dluhopisů.

Ve zprávě se dospělo k závěru, že by fond/pakt pro umoření dluhu i evropské dluhopisy přispěly ke stabilizaci trhů se státními dluhopisy, k podpoře přenosu měnové politiky a posílení finanční stability a integrace. Tyto výhody se ale pojí s hospodářskými a finančními riziky a morálními riziky. Skupina odborníků doporučila první sběr důkazů o účinnosti reformované správy ekonomických záležitostí v EU před přijetím jakéhokoli rozhodnutí o režimech společného vydávání. Myšlenka zřízení fondu pro umoření dluhu a evropských dluhopisů se poprvé objevila v návrhu Komise na vytvoření prohloubené a skutečné hospodářské a měnové unie ⁽⁶⁾, který byl zveřejněn v listopadu 2012. Komise nyní na základě znaleckého posudku zváží, jak v projednávání těchto otázek dále postupovat.

Užší koordinace hospodářských politik

Říjnový Eurosummit dospěl k závěru, že pro zajištění hladkého fungování HMU je zásadní užší koordinace hospodářských politik. Vyzval k pokračování činností v této oblasti, a to v úzké spolupráci s Komisí s cílem vytvořit konkrétní mechanismy pro intenzivnější koordinaci hospodářských politik, konvergenci a solidaritu. Tento přístup schválila Evropská rada na svém prosincovém zasedání ⁽⁷⁾, kde bylo rovněž uvedeno, že neformální summit Rady v únoru 2015 se k tomuto tématu vrátí podrobněji. Předseda Komise následně v úzké spolupráci s předsedou eurosummitu, předsedou Euroskupiny a prezidentem Evropské centrální banky podají nejpozději do června 2015 zprávu Evropské radě. Do přípravné činnosti budou úzce zapojeny členské státy.

Zapojení občanů do diskuse o budoucnosti Evropy

Dne 27. března se prvním celoevropským dialogem s občany v Bruselu uzavřela série 51 dialogů občanů s předsedou Komise Barrosem a 21 komisaři, které probíhaly ve všech 28 členských státech ⁽⁸⁾. Na této mimořádné akci se 150 účastníků ze všech předchozích dialogů s občany podělilo o své názory s předsedou Barrosem a deseti komisaři v rámci opravdové celoevropské diskuse.

Dialogy s občany byly zahájeny v září 2012, když finanční a hospodářská krize přerostla do opravdové krize důvěry v Evropskou unii, její politické představitele a instituce, jakož i evropskou správu obecně. Cílem bylo oslovit občany a naslouchat jim. Koncept vychází z modelu „setkání na radnici“, kde politici EU, národní a místní politici naslouchají občanům a diskutují s nimi o otázkách EU.

Během 18 měsíců první série dialogů přišlo téměř 17 000 občanů diskutovat do městských úřadů, univerzit, divadel a tržnic a více než 105 000 se do dialogů aktivně zapojilo prostřednictvím internetu a sociálních médií. Miliony Evropanů sledovaly dialogy v televizi nebo o nich četly ve sdělovacích prostředcích.

O čem občané hovořili?

Hovořilo se o různých otázkách, ale všude přišla řeč na hospodářskou situaci, její sociální dopad a hrozbu vzniku „ztracené generace“. Otázky týkající se volného pohybu, prozíravých investic do vzdělávání a výzkumu a potřeby integrovaných přístupů ke tvorbě politik patřily k tomu hlavnímu, co účastníky zajímalo.

Mnozí občané byli pevně přesvědčení, že hospodářskou integraci musí provázet více demokracie. Rovněž vyslali jasný signál, že solidarita a odpovědnost mají jít ruku v ruce. Členské státy, které krizi dobře překonaly, i země které využívají program pomoci ⁽⁹⁾, zdůraznily, že podstatou EU je solidarita. Výrazně zde figurovala také občanská práva EU.

Během první série dialogů v průměru devět z deseti účastníků vyjádřilo přání vést více přímých dialogů s evropskými i vnitrostátními politiky. Junckerova Komise bude dále rozvíjet a zavádět tento nový nástroj k oslovení a zapojení občanů. Proto předseda Juncker ve svých pověřovacích dopisech konkrétně všechny členy sboru pověřil, aby byli ve svých členských státech politicky aktivní a vedli dialog s občany, prezentovali společný program, zůstali otevření novým myšlenkám a navazovali kontakty se zúčastněnými stranami.

José Manuel Barroso, do 31. října předseda Evropské komise, při projevu k účastníkům semináře v rámci celoevropského dialogu s občany pořádaného 27. března v Bruselu (Belgie).

Evropský rok občanů 2013 – činnosti v roce 2014

Všeobecným cílem Evropského roku občanů 2013 bylo zvýšit povědomí a znalosti o právech a povinnostech spojených s občanstvím EU a vyzvat občany, aby se zapojili do diskuse o tomto tématu.

Komise v rámci příprav na volby do Evropského parlamentu v květnu 2014 dále šířila poselství Evropského roku. Během tohoto období dialog podpořily všechny úrovně státní správy, občanská společnost a podniky na akcích a konferencích v celé Evropě s cílem diskutovat o významu reprezentativní a participativní demokracie v EU a informovat občany o tom, jak se lépe zapojit do demokratického procesu, se zvláštním důrazem na volby do Evropského parlamentu.

Oficiální plakát kampaně dialogu s občany v roce 2014.

Nový způsob prezentace významu Evropy

V letech 2013 a 2014 Komise zavedla pilotní projekt „Nový způsob prezentace významu Evropy“⁽¹⁰⁾. Tato iniciativa, podporovaná Parlamentem, má své kořeny projevu o stavu Unie z roku 2012, v němž předseda Barroso vyzval ke skutečné diskusi s občany v zájmu prohloubení politické unie. Vyzval především kulturní, vědeckou a intelektuální obec, aby se aktivně zapojila do diskuse o budoucnosti Evropy, a zabránila tak tomu, aby veřejná sféra zůstala výlučně v rukou populistických a radikálních nacionalistických sil.

Iniciativa Nový způsob prezentace významu Evropy byla proto koncipována s cílem dát prostor uměleckým, kulturním, vědeckým a intelektuálním komunitám v diskusi o budoucnosti EU, aby se prostřednictvím umění a věd spojila široká veřejnost s projektem evropské integrace.

K realizaci projektu zřídila Komise kulturní výbor, který tvoří významné kulturní, intelektuální a vědecké osobnosti. Výbor byl pověřen přípravou tří valných shromáždění, na kterých se sešli intelektuálové zapojení do tohoto procesu. Shromáždění se zúčastnilo přibližně 600 takových osob.

Názory, o které se opírá nový způsob prezentace významu Evropy, jsou uvedeny v prohlášení „Duše a tělo Evropy“⁽¹¹⁾, které bylo přijato dne 1. března v Berlíně.

POZNÁMKY

⁽¹⁾ Evropská lidová strana (ELS), Progresivní aliance socialistů a demokratů (S&D), Evropští konzervativci a reformisté (ECR), Aliance liberálů a demokratů pro Evropu (ALDE), Evropská sjednocená levice/Severská zelená levice (GUE/NGL), Zelení/Evropská svobodná aliance (Zelení/ESA), Evropa svobody a přímé demokracie (EFDD).

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/priorities/docs/pg_en.pdf

⁽³⁾ Závěry Evropské rady ze dne 26. a 27. června 2014 (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/ec/143478.pdf).

⁽⁴⁾ Sdělení Komise – „Pracovní program Komise na rok 2015 – nový začátek (COM(2014) 910).

⁽⁵⁾ http://ec.europa.eu/economy_finance/articles/governance/pdf/20140331_report_en.pdf

⁽⁶⁾ Sdělení Komise – Návrh prohloubené a skutečné hospodářské a měnové unie: Zahájení evropské diskuse (COM(2012) 777).

⁽⁷⁾ Závěry Evropské rady, 18. a 19. prosince 2014 (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/146411.pdf).

⁽⁸⁾ http://ec.europa.eu/citizens-dialogues/index_cs.htm

⁽⁹⁾ Řecko, Portugalsko (do června 2014) a Kypr.

⁽¹⁰⁾ Rozhodnutí Komise, kterým se přijímá roční pracovní program na rok 2014 pro zakázky na pilotní projekt „Nový způsob prezentace významu Evropy“, které slouží jako finanční rozhodnutí (C(2014) 132). Rozhodnutí Komise, kterým se přijímá roční pracovní program na rok 2013 pro zakázky na pilotní projekt „Nový způsob prezentace významu Evropy“, které slouží jako finanční rozhodnutí (C(2013) 289). Pilotní projekt je akcí spadající do pravomoci Unie, jež ke své realizaci nepotřebuje základní akt. Pilotní projekty jsou činnosti experimentální povahy určené k posouzení proveditelnosti a užitečnosti budoucích akcí Evropské unie. Mohou být prováděny nejvýše dva po sobě jdoucí roky.

⁽¹¹⁾ http://ec.europa.eu/debate-future-europe/new-narrative/pdf/declaration_en.pdf

FOTOGRAFIE

Evropská unie: strany 8, 10, 12, 13, 14, 15, 17, 23, 25

Evropská unie/Shimera/EtienneAnsotte: strana 21

Další kroky na cestě k hospodářské, fiskální a bankovní unii

Rok 2014 byl ve znamení pokroku. Portugalsko následovalo příklad Irska a dosáhlo dostatečného ekonomického a strukturálního pokroku, což mu umožnilo vystoupit z programu finanční pomoci. Také většina ostatních členských států dosáhla pokroku ve smyslu snížení nebo konsolidace svých rozpočtů a hospodářských reforem. Byla vytvořena bankovní unie pro eurozónu (mohou se však připojit všechny členské státy) na posílení dohledu nad finančním sektorem eurozóny, včetně bezpečnostního mechanismu v případě, kdy finančním institucím hrozí závažné problémy. Tyto právní předpisy se vztahují zejména na eurozónu, která z důvodu své společné měny potřebuje svá vlastní zvláštní pravidla. V rámci těchto pravidel se jednotný mechanismus dohledu (SSM) stal v listopadu odpovědným za dohled nad bankovním systémem v eurozóně, a zejména nad velkými bankami.

Na počátku roku 2014 se k eurozóně připojilo Lotyšsko a dne 1. ledna 2015 ho následovala Litva, která se stala 19. členským státem používajícím jako svoji měnu euro.

Bylo dosaženo též pokroku v boji proti daňovým podvodům, a to prostřednictvím dohody o výměně informací týkajících se zdanění.

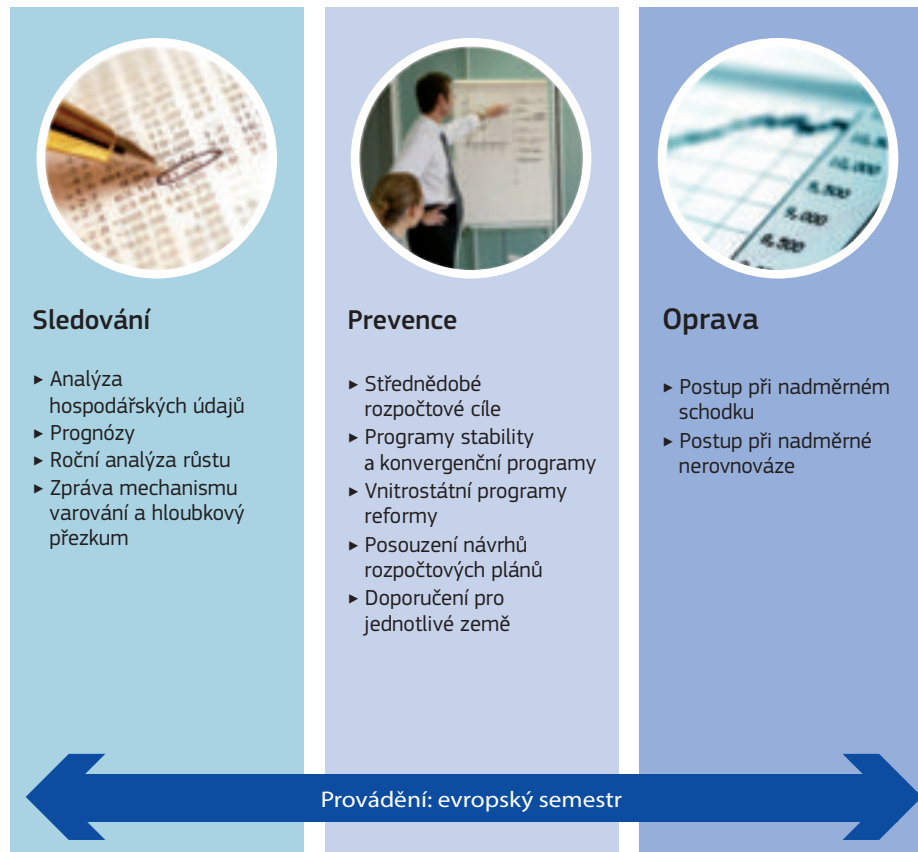
Zbrusu nové sídlo Evropské centrální banky ve Frankfurtu nad Mohanem (Německo).

Upevnění správy ekonomických záležitostí v Evropě a posílení evropského programu pro růst

Rámec Evropské unie pro správu ekonomických záležitostí je navržen tak, aby odhaloval a napravoval problematické tendence ve vývoji ekonomiky, např. nadměrné zadlužení, bubliny na trhu s realitami nebo nerovnováhy běžného účtu, které mohou brzdit růst celého hospodářství nebo jej ohrožovat, a také aby působil preventivně proti vzniku těchto rizik.

SPRÁVA EKONOMICKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ EU

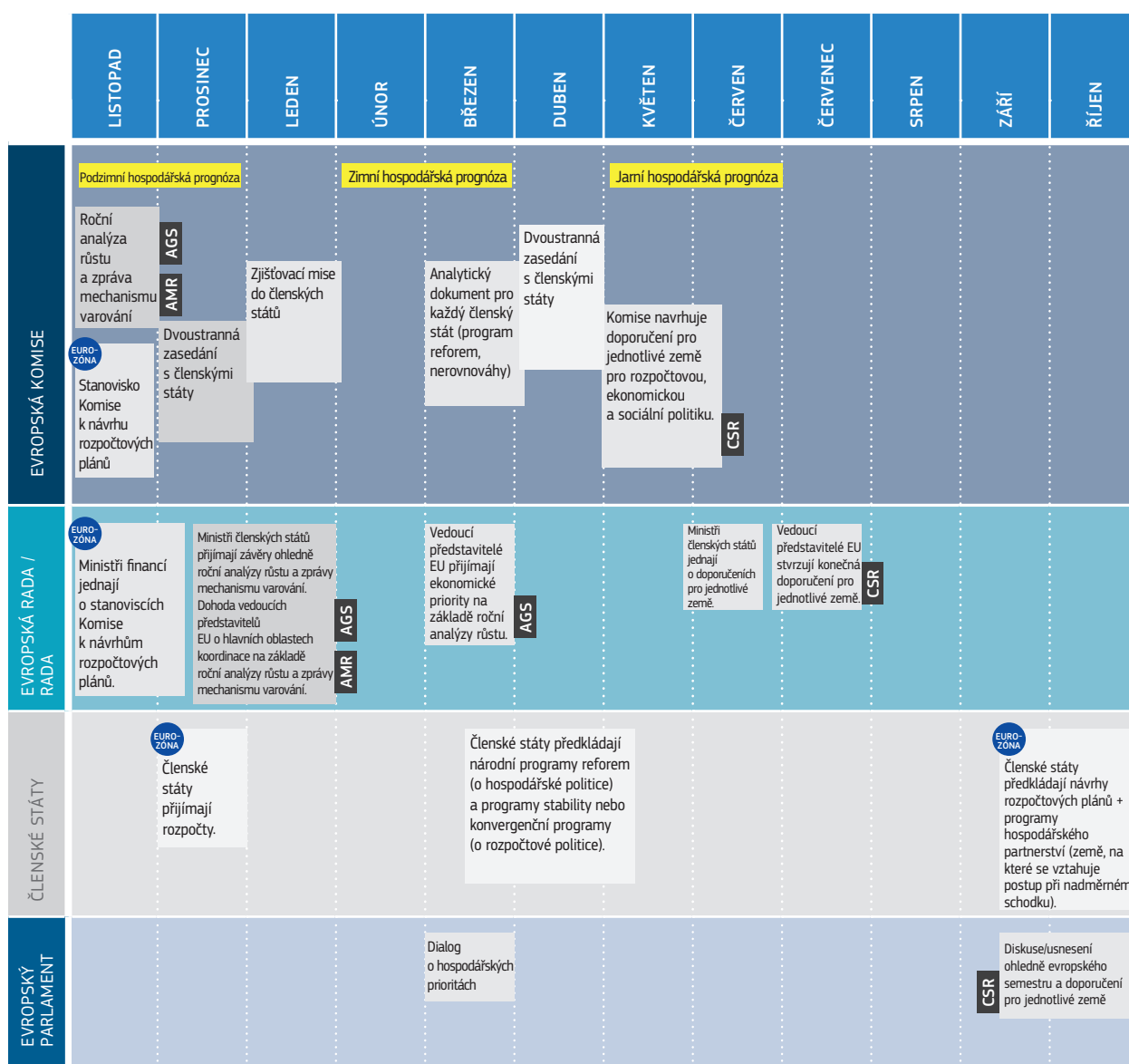

Evropský semestr

Evropský semestr je ročním cyklem EU pro koordinaci hospodářských a sociálních politik, který vstoupil v roce 2014 do čtvrtého roku svého trvání. Evropská komise každý rok analyzuje politiky fiskálních a strukturálních reforem všech členských států, poskytuje pokyny a doporučení a sleduje jejich provádění. Doporučení Komise jsou po důkladném procesu jednání mezi členskými státy nejdříve schvalována hlavami států nebo vlád na zasedání Evropské rady a poté formálně přijímána ministry jednotlivých států na zasedání Rady Evropské unie a následně členské státy provádějí politiky, na kterých se dohodly. Komise na konci roku 2014 předložila návrhy na zjednodušení tohoto postupu, které se týkají zejména potenciálního zlepšení v oblasti transparentnosti a komplexnosti tvorby politiky a jejich dopadu na růst, nerovnováhu a soudržnost. Komise plánuje, že o těchto návrzích bude jednat s Evropským parlamentem a Radou v roce 2015.

EVROPSKÝ SEMESTR: PARTNERSTVÍ MEZI EU A ČLENSKÝMI STÁTY

AGS: roční analýza růstu

AMR: zpráva mechanismu varování

CSR: doporučení pro jednotlivé země

Roční analýza růstu 2014

Roční analýza růstu zahajuje roční cyklus evropského semestru. Stanoví nejdůležitější priority EU pro nadcházející rok za účelem podnícení růstu a vytváření pracovních míst. Evropský parlament hraje v tomto procesu důležitou úlohu prostřednictvím tzv. hospodářského dialogu. Členské státy dosáhly pokroku v každé z pěti priorit, které byly identifikovány Komisí v roce 2013 a zůstaly pro rok 2014 víceméně podobné ⁽¹⁾. Pokrok lze shrnout do následujících kategorií.

Fiskální konsolidace

V této oblasti bylo dosaženo značného pokroku a průměrný schodek rozpočtu v EU a v eurozóně by měl tento rok dále klesnout na 3,0 %, resp. 2,6 %. Jak EU, tak eurozóna jsou poprvé od krize, kdy schodek dosáhl v roce 2009 svého vrcholu ve výši téměř 7 % hrubého domácího produktu (HDP), v plném souladu s Paktem o stabilitě a růstu. Úrovně zadlužení jsou však stále vysoké, vyvrcholí v roce 2014/2015, a poté začnou klesat. Včasné opatření umožnilo členským státům, aby zmírnily tempo konsolidace a více se zaměřily na zlepšování kvality veřejných výdajů a modernizaci veřejné správy na všech úrovních. Ty země, které mají větší manévrovací prostor ve fiskálních otázkách, by měly stimulovat soukromé investice a spotřebu, přičemž dlouhodobé investice do vzdělávání, výzkumu a inovací, dopravy, energetických a širokopásmových sítí, jakož i ochrana klimatu by měly být chráněny před rozpočtovými škrty. Zdanění by se více než na daňové zatížení práce mělo orientovat na spotřební daň, daň z nemovitosti či ekologické daně.

Obnova úvěrových podmínek

Bylo dosaženo pokroku v ozdravení finančního sektoru a napětí na trhu od poloviny roku 2012 značně polevuje. Snaha EU vytvořit bankovní unii zvýší schopnost bank vypořádat se s riziky v budoucnu. Nicméně je třeba více jednat v krátkodobém horizontu, aby se snížilo vysoké soukromé zadlužení (např. zavést nebo zefektivnit úpadekové řízení proti fyzickým a právnickým osobám), banky se připravily na nové kapitálové požadavky a zátěžové testy a podnikům se usnadnil přístup k finančním prostředkům. Po zátěžových testech bank v roce 2014 se Evropská centrální banka stala v listopadu jednotným orgánem dohledu. Přijetím nařízení o jednotném mechanismus pro řešení krizí (SRM) ⁽²⁾ v červenci jsou nyní zavedeny dva pilíře bankovní unie.

Růst a konkurenceschopnost

V důsledku krize dochází v celé Evropě k významným změnám s důrazem na posun směrem k růstu založenému na vývozu. Nedostatečný pokrok je však zatím vidět u míry otevřenosti trhů výrobků a služeb konkurenci, především u energetického trhu a regulovaných profesí. Zároveň je třeba provést modernizaci výzkumu.

Vývoj zaměstnanosti a sociální vývoj

Členské státy dosáhly pokroku v modernizaci svých trhů práce, což by časem mělo přispět k zařazení většího počtu osob do pracovního procesu. Důraz by měl být kladen na zvýšení aktivní podpory nezaměstnaným a zajištění vzdělávacích možností, včetně zlepšení veřejných služeb zaměstnanosti a zavedení záruk pro mladé lidi, jakož i na modernizaci vzdělávacích systémů. Členské státy musí rovněž sledovat úroveň mezd a zajistit, aby podporovaly konkurenceschopnost i domácí poptávku, a dále by se měly zaměřit na to, aby systém sociální ochrany pomáhal těm nejzranitelnějším skupinám osob.

Společná zpráva o zaměstnanosti, která doplňuje roční analýzu růstu, analyzuje trendy a výzvy v oblasti zaměstnanosti a sociální politiky a představuje politické reakce členských států ke zvýšení zaměstnanosti a sociální výkonnosti. Obsahuje též přehled klíčových ukazatelů v oblasti zaměstnanosti a oblasti sociální, které byly zavedeny za účelem posílení sociálního rozměru hospodářské a měnové unie prostřednictvím lepšího porozumění trhu práce a ohroženému sociálnímu vývoji.

Veřejná správa

Několik členských států usiluje o zefektivnění fungování svého veřejného sektoru, například zlepšováním spolupráce mezi různými správními úrovněmi. Do středu zájmu by se měla dostat digitalizace veřejných služeb a snižování administrativní zátěže.

V roční analýze růstu pro rok 2014 jsou rovněž obsažena doporučení k prohloubení evropského semestru. Za účelem zvýšení odpovědnosti členských států za doporučení pro jednotlivé země EU by členské státy měly do procesu více zapojit vnitrostátní parlamenty, sociální partnery a občany, aby zajistily, že klíčové reformy jsou pochopeny a akceptovány. Členské státy eurozóny by měly věnovat více času koordinaci hlavních reforem, především reforem trhu práce a výrobního trhu, a to ještě předtím, než jsou tyto reformy odsouhlaseny na vnitrostátní úrovni. A všechny členské státy musejí zlepšit provádění doporučení pro jednotlivé země, která pravidelně na jaře dostávají od Komise.

Doporučení pro jednotlivé země

V červnu navrhla Komise řadu doporučení v oblasti hospodářské politiky ⁽³⁾ určených jednotlivým členským státům za účelem posílení hospodářského oživení, které začalo před rokem. Doporučení vycházejí z podrobného rozboru situace v každé zemi a poskytují vodítka k tomu, jak mohou členské státy v období 2014–2015 podněcovat růst, zvyšovat konkurenceschopnost a vytvářet pracovní místa.

V roce 2014 se důraz odvrátil od řešení naléhavých problémů způsobených krizí a doporučení se namísto toho soustředí na zlepšování podmínek pro udržitelný růst a zaměstnanost v období po krizi.

Doporučení byla v roce 2014 vypracována pro 26 zemí (všechny země s výjimkou Řecka a Kypru, které prováděly ekonomický ozdravný program). Odráží se v nich pokrok a pozitivní výsledky, jichž se v souvislosti s doporučeními dosáhlo od roku 2013. Nicméně musí pokračovat další strukturální reformy ekonomik Unie. Zapotřebí jsou konkrétně tato opatření:

- ▶ řešení vysoké nezaměstnanosti, nerovnosti a chudoby;
- ▶ přechod na zdanění podporující tvorbu pracovních míst;
- ▶ podpora soukromých investic;
- ▶ zvyšování konkurenceschopnosti ekonomik;
- ▶ snižování dluhu.

Balíček doporučení pro jednotlivé země pro rok 2014 přijala Rada v červenci.

PŘEHLED DOPORUČENÍ PRO JEDNOTLIVÉ ZEMĚ PRO OBDOBÍ 2014–2015

	VEŘEJNÉ FINANCE				FINANČNÍ SEKTOR		STRUKTURÁLNÍ REFORMY					POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI A SOCIÁLNÍ POLITIKA					
	Zdravé veřejné finance	Důchodový systém a systém zdravotní péče	Fiskální rámec	Daně	Bankovníctví a přístup k financování	Trh s bydlením	Síťová odvětví	Hospodářská soutěž v odvětví služeb	Veřejná správa a inteligentní regulace	Výzkum a vývoj a inovace	Účinné využívání zdrojů	Účast na trhu práce	Aktivní politika na trhu práce	Mechanismy stanovování mezd	Segmentace trhu práce	Vzdělávání a odborná příprava	Chudoba a sociální začlenění
BELGIE																	
BULHARSKO																	
ČESKÁ REPUBLIKA																	
DÁNSKO																	
NĚMECKO																	
ESTONSKO																	
IRSKO																	
ŠPANĚLSKO																	
FRANCIE																	
CHORVATSKO																	
ITÁLIE																	
LOTYŠSKO																	
LITVA																	
LUCEMBURSKO																	
MAĎARSKO																	
MALTA																	
NIZOZEMSKO																	
RAKOUSKO																	
POLSKO																	
PORTUGALSKO																	
RUMUNSKO																	
SLOVINSKO																	
SLOVENSKO																	
FINSKO																	
ŠVÉDSKO																	
SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ																	

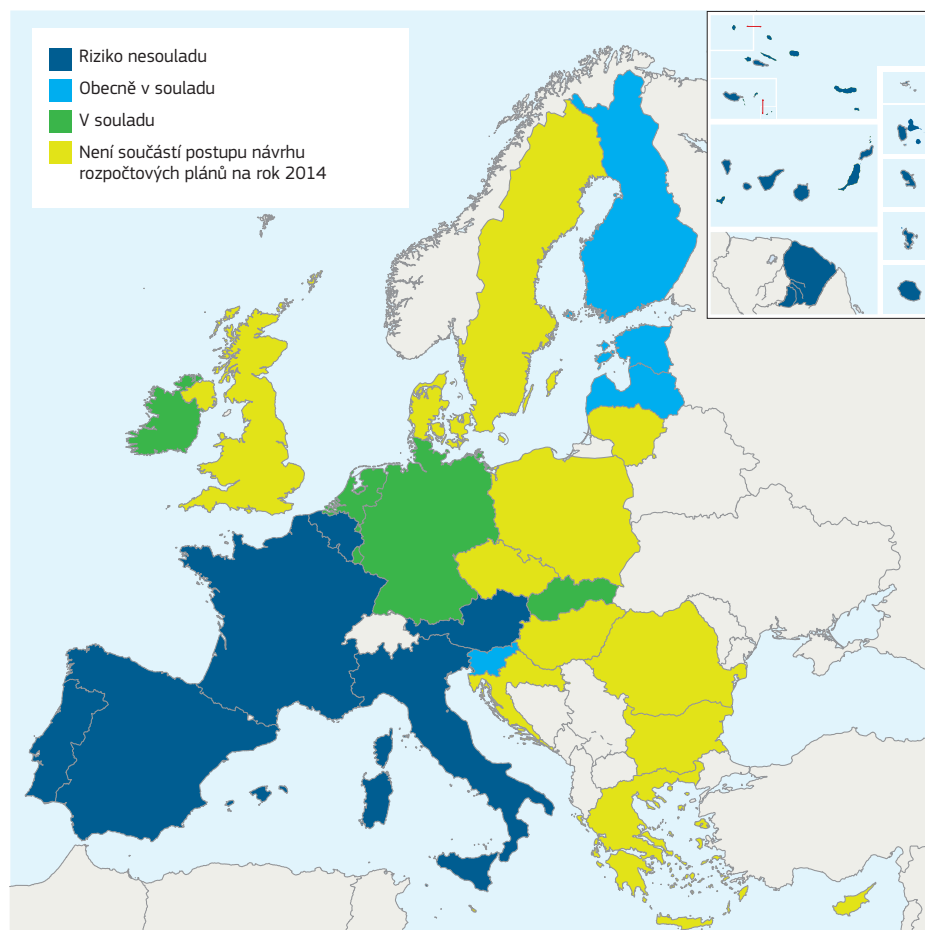
Pozn.: Doporučení pro jednotlivé země na období 2014–2015 navržena Komisí dne 2. června 2014. Kypr a Řecko by měly provést závazky podle programů finanční pomoci EU/MMF. Doporučení pro Portugalsko jsou podmíněna ukončením programu. Více informací na stránce: http://ec.europa.eu/europe2020/index_cs.htm

Posouzení návrhů rozpočtových plánů eurozóny

Vlády eurozóny musí dle pravidel evropské správy ekonomických záležitostí ⁽⁴⁾ (druhý balíček týkající se správy ekonomických záležitostí) předložit Komisi své návrhy rozpočtových plánů pro nadcházející rok do poloviny října. To umožní koordinaci fiskálních politik členských států, které používají euro jako svou měnu, a rovněž je to odůvodněno tím, že hospodářská politika je uznána Smlouvou o fungování Evropské unie jako „záležitost společného zájmu“. Komise tedy poskytne dvě posouzení: stanovisko k plánu každého členského státu a celkové posouzení rozpočtové situace a výhledů pro eurozónu jako celku. Nicméně členské státy eurozóny si v plném rozsahu ponechávají pravomoc ve vztahu ke svým vnitrostátním rozpočtům.

SOULAD NÁVRHŮ VNITROSTÁTNÍCH ROZPOČTOVÝCH PLÁNŮ S USTANOVENÍMI PAKTU O STABILITĚ A RŮSTU

Členské státy, které sdílejí euro jakožto společnou měnu, předkládají každoročně návrhy rozpočtových plánů Evropské komisi. Komise posuzuje tyto plány s cílem zajistit, aby hospodářské politiky mezi těmito státy byly koordinovány a aby respektovaly pravidla správy ekonomických záležitostí EU. Návrhy rozpočtových plánů se dělí na plány, jež jsou v souladu, částečně v souladu, nebo plány, u nichž existuje riziko nesouladu.

Komise dokončila své posouzení 16 návrhů rozpočtových plánů států eurozóny na rok 2015, přičemž se zaměřila na jejich soulad s ustanoveními Paktu o stabilitě a růstu. U pěti zemí (Německo, Irsko, Lucembursko, Nizozemsko a Slovensko) bylo zjištěno, že návrhy rozpočtového plánu jsou v souladu s Paktem o stabilitě a růstu, zatímco ve čtyřech zemích (Estonsko, Lotyšsko, Slovinsko a Finsko) s ním byly plány obecně v souladu. Nicméně pro sedm zemí (Belgie, Španělsko, Francie, Itálie, Malta, Rakousko a Portugalsko) stanoviska Komise poukázala na riziko nesouladu. Komise proto vyzvala dvě poslední jmenované skupiny zemí, aby v rámci vnitrostátního rozpočtového procesu přijaly nezbytná opatření s cílem zajistit, že rozpočet na rok 2015 bude plně v souladu s Paktem o stabilitě a růstu.

V některých případech mělo riziko nesouladu dopady na možná opatření v rámci postupu při nadměrném schodku. V případě Belgie, Francie a Itálie se Komise rozhodla, že situaci znovu přezkoumá v březnu 2015. Přezkum bude proveden na základě finalizace zákonů o rozpočtu a očekávané specifikace programu strukturálních reforem, který vnitrostátní orgány oznámily ve svých dopisech Komisi v listopadu 2014. Tyto tři členské státy se na nejvyšší úrovni vlády zavázaly, že do počátku roku 2015 přijmou a provedou strukturální reformy na podporu růstu. Očekává se, že tyto reformy budou mít ve střednědobém horizontu dopad na udržitelnost veřejných financí.

Včasné odhalování hospodářských rizik

V rámci postupu při makroekonomické nerovnováze je každý rok analyzováno 28 ekonomik členských států. To umožňuje identifikovat hlavní rizika a doporučit včasná nápravná opatření. Pro členské státy, jež jsou příjemci finanční pomoci, probíhá tento dohled v rámci jejich programů. V roce 2014 se jednalo o Řecko, Kypr, Portugalsko a Rumunsko.

Komise v roce 2014 v rámci evropského semestru zveřejnila své závěry z hloubkových přezkumů 17 ekonomik členských států. Konstatovala, že hospodářské oživení nabírá na síle, ale že dosud přetrvávají některé problémy. Mezi identifikované výzvy patří rozsáhlé zahraniční závazky některých států; přetrvávající vysoké přebytky běžného účtu, které značí slabou domácí poptávku v několika státech, a nákladová konkurenceschopnost pro země, které vykazovaly největší schodky běžného účtu, a ty, u nichž v posledních letech došlo ke značnému snížení podílů na vývozních trzích. Komise zjistila, že 14 z posuzovaných členských států se potýkalo s nerovnováhou a u tří z těchto zemí (Chorvatsko, Itálie a Slovinsko) byla tato nerovnováha považována za nadměrnou. Členské státy musí tuto nerovnováhu i nadále řešit, aby snížily vysokou míru nezaměstnanosti v mnoha částech Evropy. S ohledem na fiskální konsolidaci podzimní hospodářská prognóza v listopadu potvrdila, že snižování schodků veřejných financí má pokračovat i nadále. Poměry schodku k HDP v EU i v eurozóně se v roce 2014 dále zvyšovaly, i když pomaleji než v roce 2013. Očekává se, že tyto poměry dosáhnou svého vrcholu v roce 2015, a to na úrovni 88,3 %, resp. 94,8 %.

V návaznosti na to Komise v listopadu zveřejnila zprávu mechanismu varování (AMR) ⁽⁵⁾, která zahajuje čtvrtý roční postup při makroekonomické nerovnováze, který bude v roce 2015 pokračovat podrobným přezkumem 16 členských států.

Zpráva mechanismu varování zahrnuje soubor pomocných ukazatelů, které se používají při interpretaci přehledu jednotlivých ukazatelů. Od roku 2013 zahrnují tyto pomocné ukazatele také řadu sociálních ukazatelů, protože jejich analýza by měla pomoci posílit lepší pochopení sociálních nákladů nejrůznějších podob nerovnováhy, jakož i požadované korekce. Tyto sociální ukazatele odkazují například na míru lidí ohrožených chudobou a sociálním vyloučením nebo podíl osob (jako procento celkového počtu obyvatel), které žijí v domácnostech s velmi nízkou intenzitou práce.

Hospodářské priority po roce 2014

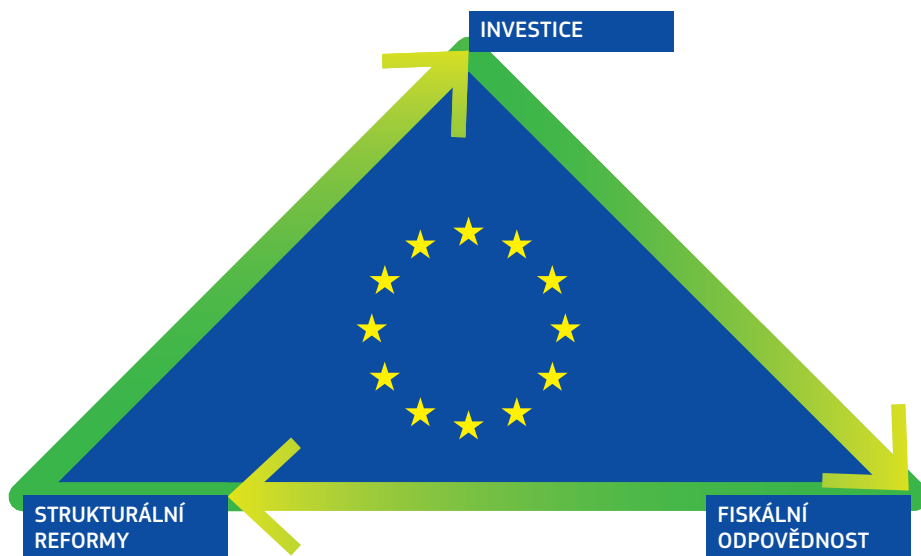
Roční analýza růstu 2015

Roční analýza růstu na rok 2015 ⁽⁶⁾, kterou Komise zveřejnila v listopadu 2014, se zaměřila na to, aby Evropu pevně navrátila na cestu udržitelného vytváření pracovních míst a hospodářského růstu. Tato analýza navazuje na impuls, který vzešel z nově jmenované Komise s její ambiciózní agendou pro zaměstnanost, růst, spravedlnost a demokratickou změnu. V rámci tohoto přístupu Komise doporučila provádět hospodářskou a sociální politiku založenou na třech hlavních pilířích: podpora investic, obnovení závazek ke strukturálním reformám a úsilí o fiskální odpovědnost.

TAKZVANÝ SILNÝ TROJÚHELNÍK, KTERÝ TVOŘÍ ZÁKLADNÍ PODSTATU INVESTIČNÍHO PLÁNU KOMISE PRO EVROPU.

Valdis Dombrovskis, místopředseda Komise odpovědný za euro a sociální dialog, v úřadu od 1. listopadu, na tiskové konferenci týkající se roční analýzy růstu EU 2015. Budova Berlaymont, Brusel (Belgie), 28. listopadu.

Zefektivnění evropského semestru

Komise rovněž navrhla zefektivnit a posílit evropský semestr tím, že ho více zacílí a dá mu větší politickou úlohu založenou na třech pilířích roční analýzy růstu. Cílenější evropský semestr by měl posílit sociálně tržní hospodářství a zvýšit účinnost koordinace hospodářské politiky na úrovni EU prostřednictvím větší odpovědnosti a vyšší angažovanosti ze strany všech aktérů, včetně sociálních partnerů. Nový cyklus hospodářské politiky také zjednoduší postup a sníží požadavky na podávání zpráv členských států a zároveň učiní proces otevřenějším a mnohostrannějším.

Společná tisková konference o podzimních hospodářských prognózách na období 2014–2016, které se účastní Jyrki Katainen, místopředseda Komise odpovědný za pracovní místa, růst, investice a konkurenceschopnost (vlevo), a Pierre Moscovici, komisař pro hospodářské a finanční záležitosti, daně a cla (vpravo), oba v úřadu od 1. listopadu. Brusel (Belgie), 4. listopadu.

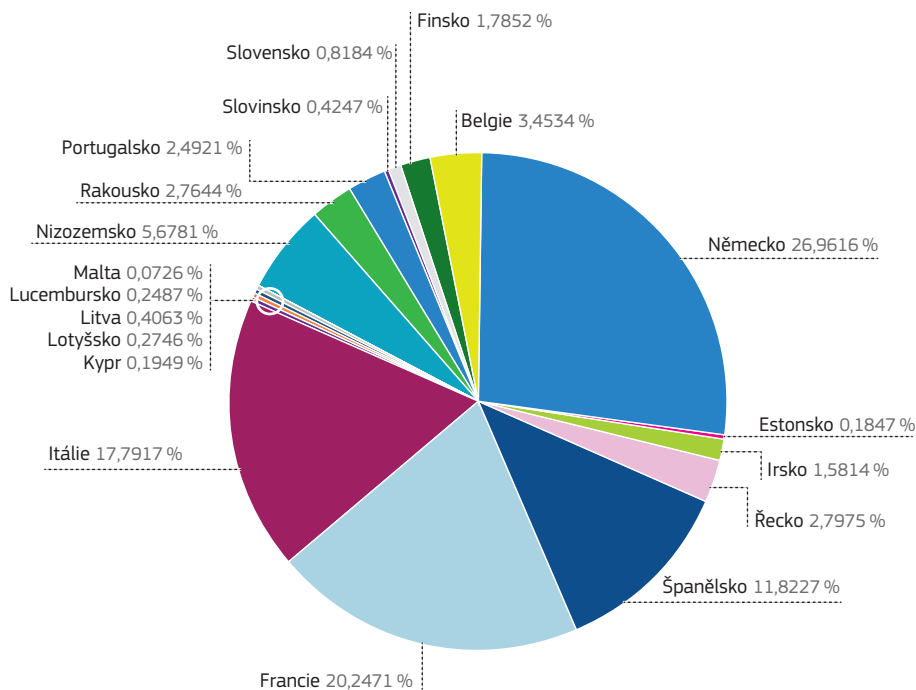
Evropský mechanismus stability

Evropský mechanismus stability (ESM) je stálý mechanismus pro řešení krizí v zemích eurozóny. ESM vydává dluhové nástroje za účelem financování půjček a dalších forem finanční pomoci pro členské státy eurozóny.

Rozhodnutí vedoucí k vytvoření ESM bylo přijato Evropskou radou v prosinci 2010 a členské státy eurozóny podepsaly v únoru 2012 mezivládní smlouvu, kterou se zřizuje ESM. Činnost ESM byla následně zahájena dne 8. října 2012. Lotyšsko, které přistoupilo k eurozóně v lednu 2014, se v březnu stalo 18. členem ESM.

ESM je mezivládní organizace založená podle mezinárodního práva veřejného se sídlem v Lucemburku. Celkový upsaný kapitál ESM činí 701,9 miliardy EUR, z nichž bylo splaceno 80,2 miliardy EUR a 621,7 miliardy EUR představuje příslibený kapitál splatný na požádání. Má maximální úvěrovou kapacitu 500 miliard EUR a jeho podíl- níky jsou všechny členské státy eurozóny.

KAPITÁLOVÉ PŘÍSPĚVKY ČLENSKÝCH STÁTŮ ESM

Lotyšsko se připojilo k eurozóně v roce 2014; Litva se připojila v roce 2015 jako 19. členský stát eurozóny

Navzdory četným pesimistickým proroctvím se eurozóna nadále stabilizuje a v roce 2014 přivítala nové členy. Lotyšsko se dne 1. ledna stalo 18. členem eurozóny. Přejít v Lotyšsku proběhl hladce a úspěšně a byl až do ukončení souběžného oběhu dne 14. ledna v pravidelných intervalech sledován bleskovým průzkumem Komise Eurobarometr. V daný den proběhlo v obchodech více než 9 z 10 plateb v hotovosti pouze v eurech. Přejít na euro dále pokračoval, když Rada přijala nezbytné rozhodnutí o přijetí eura Litvou ke dni 1. ledna 2015 ⁽⁷⁾, čímž se země stala 19. členem eurozóny. Rada rovněž stanovila stálý přepočítací koeficient mezi litevským litasem a eurem ve výši 3,45280 litevského litasu vůči euru. To odpovídá převládajícímu střednímu kurzu litasu v mechanismu směnných kurzů EU. Poté, co bylo rozhodnutí převažující většinou schváleno v Parlamentu dne 16. července a Evropskou radou na jejím zasedání ve dnech 26. a 27. června, bylo na základě doporučení Komise a ECB přijato dne 23. července 2014.

Rimantas Šadžius, litevský ministr financí, na akci k oslavě rozšíření eurozóny o Litvu od 1. ledna 2015, Brusel (Belgie), 23. července 2014.

Eurozóna má 338 milionů Evropanů – společně silnější s eurem

Více než 10 let po zavedení eurobankovek a euromincí začal Eurosystem vydávat druhou sérii eurobankovek, známou jako evropská série. Součástí hologramu a vodoznaku této série je portrét Evropy – postavy z řecké mytologie, od níž je odvozeno jméno tohoto světadílu.

Nová desetieurová bankovka byla uvedena do oběhu dne 23. září. Jedná se o druhou bankovku evropské série, která byla uvedena do oběhu po nové pětieurové bankovce. ECB přijala několik opatření za účelem další podpory přizpůsobení strojů na zpracování bankovek tím, že novou bankovku v hodnotě 10 EUR zpřístupnila odvětví s dostatečným předstihem před jejím uvedením do oběhu a zintenzívnila spolupráci se všemi příslušnými zúčastněnými stranami. To přispělo k hladkému zavedení nové bankovky.

Další informace o ochraně eura proti padělání ⁽⁸⁾ viz kapitola 4.

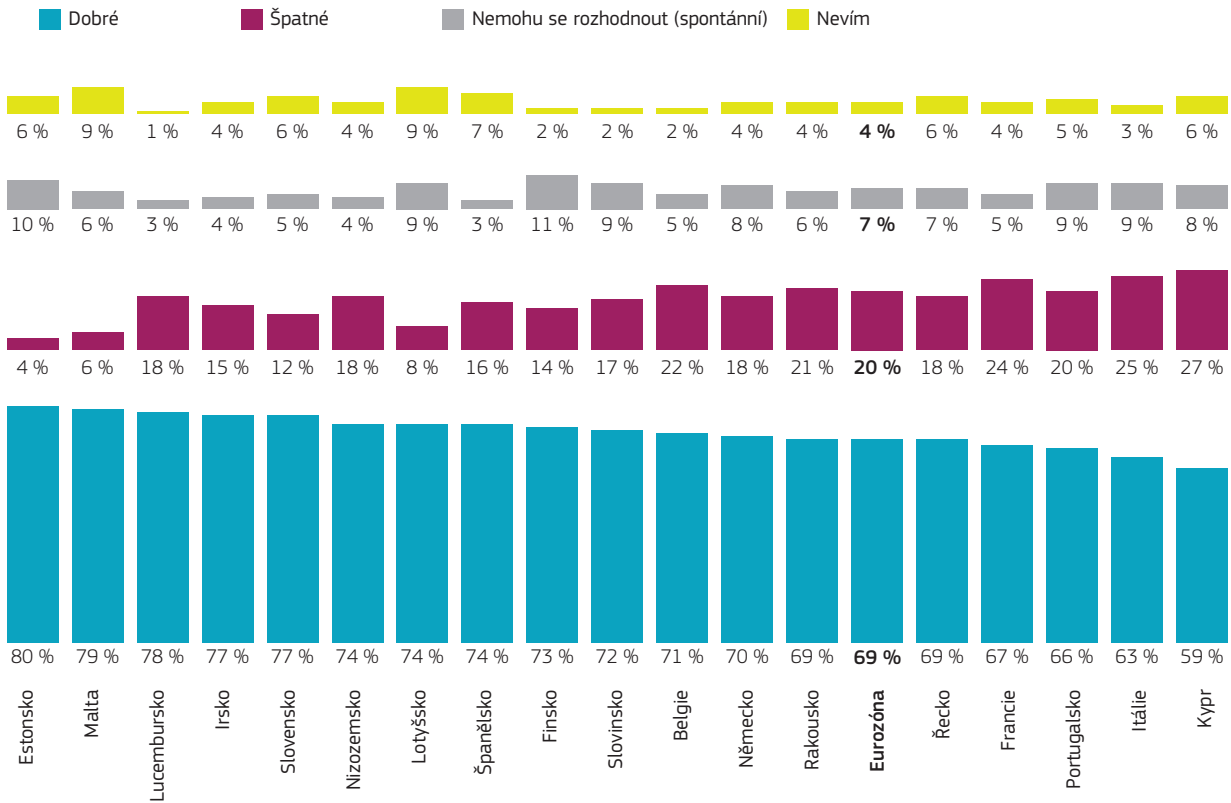

Výsledky průzkumu Eurobarometr: členské státy eurozóny, říjen

Velká většina respondentů v eurozóně, přibližně 69 %, se domnívá, že euro je pro EU dobré. V každé zemi většina respondentů souhlasí, avšak mezi členskými státy eurozóny existují značné rozdíly.

NÁZORY VEŘEJNOSTI NA EURO

Postoje vůči euru: reakce občanů v zemích eurozóny na otázku „Domníváte se, že euro je pro EU dobré, nebo špatné?“

Finanční pomoc: podrobnosti o programech

Evropské mechanismy finanční pomoci poskytují podporu členským státům EU, jež se ocitnou v potížích, čímž zachovávají finanční stabilitu EU a eurozóny. Finanční pomoc je provázána s makroekonomickou podmíněností. Ozdravné programy, které byly zahájeny a následně přinesly dotčeným členským státům značné výhody, pokud jde o stabilitu, růst, strukturální reformy vedoucí ke zvyšování konkurenceschopnosti a v případě zemí, které úspěšně dokončily programy, návrat k běžným úvěrovým podmínkám na kapitálových trzích.

Řecko

Od května 2010 členské státy eurozóny a Mezinárodní měnový fond (MMF) poskytují Řecku finanční podporu prostřednictvím ekonomického ozdravného programu v souvislosti s prudkým zhoršením jeho finančních podmínek.

Cílem je podpořit úsilí řecké vlády o obnovu fiskální udržitelnosti a o provádění strukturálních reforem za účelem zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky, a položit tak základ udržitelnému hospodářskému růstu a tvorbě pracovních míst.

Každé jednotlivé vyplacení prostředků Řecku v rámci každého finančního nástroje musí být schváleno jak Euroskupinou, tak správním radou Evropského nástroje finanční stability (EFSF), jakož i výkonnou radou MMF. Zaměstnanci Komise, ECB a MMF před tímto rozhodnutím provedou v Řecku společné kontrolní mise, aby zkontrolovali dodržování podmínek programu. V roce 2014 byla v období od července do srpna v několika tranších poskytnuta pátá splátka programu finanční podpory od EFSF a MMF, která dosáhla celkové výše 9,9 miliardy EUR. Po kladném přijetí Euroskupinou dne 8. prosince, Řecko dne 9. prosince oficiálně požádalo o dvouměsíční technické rozšíření programu, jakož i o úvěrovou linku za zpřísněných podmínek v rámci ESM, jakmile bude program definitivně ukončen. Euroskupina uvítala nedávný pozitivní vývoj řecké ekonomiky a pokrok, kterého dosáhly řecké orgány při řešení zbývajících otázek za účelem ukončení pátého přezkumu.

VYPLACENÍ PROSTŘEDKŮ V RÁMCI ŘECKÝCH OZDRAVNÝCH PROGRAMŮ (V MILIARDÁCH EUR)

Dřívější vyplácení prostředků						
První program		Členské státy eurozóny		MMF	Celkem	
První vyplacení prostředků		18. května 2010	14,5	12. května 2010	5,5	20,0
Druhé vyplacení prostředků		13. září 2010	6,5	14. září 2010	2,5	9,0
Třetí vyplacení prostředků		19. ledna 2011	6,5	21. prosince 2010	2,5	9,0
Čtvrté vyplacení prostředků		16. března 2011	10,9	16. března 2011	4,1	15,0
Páté vyplacení prostředků		15. července 2011	8,7	13. července 2011	3,3	12,0
Šesté vyplacení prostředků		14. prosince 2011	5,8	7. prosince 2011	2,2	8,0
První program – vyplacené prostředky celkem			52,9		20,1	73,0
Druhý program		EFSF ⁽¹⁾	MMF		Celkem	
První vyplacení prostředků	První splátka ⁽²⁾	12. března, 10. dubna a 25. dubna 2012	29,7	19. března 2012	1,649	
	Druhá splátka ⁽³⁾	12. března, 10. dubna a 25. dubna 2012	4,9			
	Třetí splátka	19. března 2012	5,9			
	Čtvrtá splátka	10. dubna 2012	3,3			
	Pátá splátka ⁽⁴⁾	19. dubna 2012	25,0			
	Šestá splátka	10. května 2012	4,2			
	Sedmá splátka	28. června 2012	1,0			
	Celkem			74,0		
Druhé vyplacení prostředků	První splátka ⁽⁵⁾	17. a 19. prosince 2012	34,3	16. ledna 2013	3,24	
	Druhá splátka	31. ledna 2013	2,0			
	Třetí splátka	28. února 2013	2,8			
	Čtvrtá splátka	3. května 2013	2,8			
	Pátá splátka ⁽⁶⁾	31. května 2013	7,2			
Celkem			49,1			
Třetí vyplacení prostředků	První splátka	17. května 2013	4,2	6. června 2013	1,73	
	Druhá splátka	25. června 2013	3,3			
Celkem			7,5			
Čtvrté vyplacení prostředků	První splátka	31. července 2013	2,5	2. srpna 2013	1,71	
	Druhá splátka	18. prosince 2013	0,5			
Celkem			3,0			
Páté vyplacení prostředků	První splátka	28. dubna 2014	6,3	5. června 2014	3,41	
	Druhá splátka	9. července 2014	1,0			
	Třetí splátka	14. srpna 2014	1,0			
Celkem			8,3			
Druhý program – vyplacení prostředků do listopadu 2014 celkem			141,9		11,74	153,6
První a druhý program — vyplacení prostředků do listopadu 2014 celkem			194,8		31,8	226,6

Některé údaje jsou zaokrouhleny, a součet částek proto nemusí přesně odpovídat částkám uvedeným v řádcích a sloupcích.

(1) Tato tabulka nezahrnuje dluhopisy EFSF ve výši 35 miliard EUR, které byly předány ECB dne 7. března 2012 jako kolaterál, aby ECB mohla v rámci měnových finančních opatření i nadále akceptovat řecké státní dluhopisy s ratingem SD (selektivní platební neschopnost). ECB vydala dluhopisy EFSF dne 25. července 2012.

(2) Sweetener pro soukromý sektor, dluhopisy EFSF.

(3) Vzniklé úroky pro soukromý sektor, dluhopisy EFSF.

(4) Rekapitalizace bank, dluhopisy EFSF.

(5) Včetně rekapitalizace bank.

(6) Rekapitalizace bank, dluhopisy EFSF.

Portugalsko

V červnu Portugalsko úspěšně vystoupilo ze svého tříletého ekonomického ozdravného programu, jak bylo naplánováno, a to bez předem sjednané preventivní úvěrové facility. Program zahrnoval provedení ambiciózního reformního programu a přispěl k obnovení ekonomického růstu a důvěry investorů ve veřejné finance. Portugalská vláda se rozhodla z programu vystoupit, aniž by došlo k vyplacení pomoci v plné výši, a vzdala se poslední splátky půjčky od EU/MMF.

Mise zaměstnanců Komise, ECB a MMF v rámci (dosud neuzavřeného) 12. a konečného přezkumu ekonomického ozdravného programu byla ukončena v květnu. Závěrečná mise dospěla k závěru, že vzhledem k náročným podmínkám bylo provádění programu za poslední 3 roky obecně úspěšné, pokud jde o značné zlepšení veřejných financí, stabilizaci finančního odvětví a přivedení ekonomiky zpět na cestu oživení.

Během období 3 let se bilance běžného účtu Portugalska posunula z velkého schodku do přebytku, rozpočtový schodek se snížil o více než polovinu a přístup k trhům se státními dluhopisy se výrazně zlepšil. Portugalsko navíc zažívá mírné hospodářské oživení založené na větší konkurenceschopnosti, finanční stabilitě a zdravějších veřejných financích se snižující se nezaměstnaností.

Portugalsko v současné době podléhá dohledu po ukončení programu, dokud nebude splaceno alespoň 75 % obdržené finanční pomoci. Cílem dohledu po ukončení programu je s konečnou platností změřit schopnost Portugalska splatit zbývající půjčky evropskému mechanismu finanční stabilizace a EFSF. V rámci dohledu po ukončení programu Komise ve spolupráci s ECB zahájí v dotčeném členském státě pravidelné kontrolní mise za účelem analýzy ekonomického, fiskálního a finančního vývoje a bude podávat zprávy o pololetních hodnoceních, které mohou v případě potřeby doporučit další opatření.

ÚDAJE O VYPLACENÝCH ČÁSTKÁCH PRO PORTUGALSKO (V MILIARDÁCH EUR)

Přezkum programu	Datum	Splátka (celkem)	EFSM (miliard EUR)	EFSS (miliard EUR)	MMF (miliard EUR)	Celkem	Přibližné datum vyplacení
Schválení	Q2 2011	1	6,5	5,9	6,3	18,7	Červen 2011
1.	Q3 2011	2	7,6	—	4,0	11,6	Září 2011
2.	Q4 2011	3	1,5	3,7	2,9	8,1	Prosinec 2011
3.	Q1 2012	4	4,5	5,2	5,2	14,9	Duben 2012
4.	Q2 2012	5	—	2,6	1,5	4,1	Červenec 2012
5.	Q3 2012	6	2,0	0,8	1,5	4,3	Říjen 2012
6.	Q4 2012	7	—	0,8	0,8	1,6	Leden 2013
7.	Q1 2013	8	—	2,1	0,7	2,8	Duben 2013
8.	Q2 2013	9	—	1,8	1,0	2,8	Listopad 2013
9.	Q3 2013	10	—	1,9	0,9	2,8	Únor 2014
10.	Q4 2013	11	—	1,2	0,9	2,5	Duben 2014
11.	Q1 2014	12	0,4	—	—	—	Listopad 2014
12.	Q2 2014	—	1,7 Zrušeno	—	0,9 Zrušeno	2,6 Zrušeno	—
Celkem			24,3	26	26,6	76,9	

Některé údaje jsou zaokrouhleny, a součet částek proto nemusí přesně odpovídat částkám uvedeným v řádcích a sloupcích.

Kypr

Na základě žádosti Kypru z června 2012 se Evropská komise, Evropská centrální banka a Mezinárodní měnový fond v dubnu 2013 dohodly s kyperskými orgány na ekonomickém ozdravném programu. Program je určen na období 2013–2016. Finanční balíček dosáhne výše až 10 miliard EUR, z čehož 9 miliard EUR poskytne ESM a očekává se, že MMF přispěje přibližně 1 miliardou EUR.

V návaznosti na čtvrtý přezkum pokroku zůstal program Kypru na dobré cestě, a to i přes značné problémy, které je ještě třeba řešit. Fiskální výsledek prvního čtvrtletí roku 2014 překročil výrazně odhady, což odráží lepší úroveň příjmů, než se očekávalo, a obezřetné plnění rozpočtu. Bylo dosaženo pokroku v oblasti rekapitalizace a konsolidace odvětví družstevních úvěrů a banky pokračovaly ve svých plánech restrukturalizace. To umožnilo značné uvolnění domácích platebních omezení, a to v souladu s vládním plánem. Kyperské orgány také učinily kroky směrem k provádění ambiciózního programu strukturálních reforem.

Poslední mise, která se uskutečnila v roce 2014, byla pátá kontrolní mise z července. Ukončení této mise bylo značně opožděno z důvodu opožděného přijetí účinných zákonů o zabavení majetku z hypotečního úvěru. Po zrušení souboru zákonů, které by učinily nový zákon o zabavení majetku z hypotečního úvěru neúčinným, byla kontrolní mise ukončena a v polovině prosince byla z ESM vyplacena částka 350 milionů EUR.

ÚDAJE O VYPLACENÝCH ČÁSTKÁCH PRO KYPR (V MILIARDÁCH EUR)

Přezkum	Datum ⁽¹⁾	ESM	MMF	Celkem
— ⁽²⁾	—	2,0	0,1	2,1
— ⁽²⁾	—	1,0	—	1,0
1.	Q4 2013	1,5	0,1	1,6
2.	Q1 2014	0,1	0,1	0,2
3.	Q2 2014	0,2	0,1	0,2
4.	Q3 2014	0,6	0,1	0,7
5. ⁽³⁾	Q1 2015	0,4	0,1	0,4
6.	Q2 2015	—	—	—
7.	Q3 2015	—	—	—
8.	Q4 2015	—	—	—
9.	Q1 2016	—	—	—
10.	Q2 2016	—	—	—
Celková vyplacená částka		5,7	0,5	6,2

Některé údaje jsou zaokrouhleny, a součet částek proto nemusí přesně odpovídat částkám uvedeným v řádcích a sloupcích.

⁽¹⁾ Vztahuje se na období předfinancované ze státních finančních prostředků.

⁽²⁾ První dvě výplaty prostředků proběhly na začátku programu ještě před přezkumy.

⁽³⁾ Vyplacení prostředků z ESM ve vztahu k pátému přezkumu se uskutečnilo v prosinci 2014, výplata z MMF byla odložena.

Španělsko

Španělský program pro finanční sektor byl po 18 měsících svého fungování na konci ledna úspěšně dokončen.

Program splnil svůj dvojitý cíl v podobě nápravy a reformy španělského finančního odvětví, a tím pomohl vytvořit pevný základ pro hospodářské oživení.

Španělské finanční trhy se stabilizovaly, banky zvýšily svoji likviditu a jejich solventnost zůstává dobrá, vklady se zvyšují, zlepšuje se přístup k finančním trhům a úspěšně probíhá restrukturalizace bank. Řídící, regulační a dohledový rámec bankovního sektoru byl navíc značně posílen s cílem zajistit, že se v první řadě nebudou opakovat nezodpovědné praktiky, které vedly ke krizi.

Španělsko však stále čelí značným výzvám. Strukturální reformy, fiskální konsolidace a snahy o snížení stále vysoké míry nezaměstnanosti musí pokračovat.

Nedávný ekonomický a finanční vývoj potvrzuje pozitivní trendy stabilizace, která probíhala po dobu posledních 2 let. Bude však nezbytné situaci pozorně sledovat, protože celková hospodářská situace zůstává křehká a velké nerovnováhy z předkriзовého období a související politické výzvy na trhu práce a mimo něj jsou stále značné. Úplné, včasné a účinné provádění programu reforem a jeho další posílení tam, kde je to zapotřebí, má zásadní význam a často vyžaduje společný postup různých úrovní správy, jakož i pečlivé sledování výsledků reforem.

Po vystoupení Španělska z programu pokračuje monitorování španělské ekonomiky a jeho finančního sektoru v kontextu dohledu po ukončení programu.

V reakci na žádost Španělska z června 2012 obdrželo Španělsko od členských států eurozóny prostřednictvím EFSF finanční pomoc ve výši 41,3 miliardy EUR. Pomoc následně převzal ESM.

Irsko

Od roku 2011 do konce roku 2013 poskytovaly EU a MMF Irsku finanční pomoc. V prosinci 2013 Irsko úspěšně ukončilo program finanční pomoci, přičemž byla v podstatě splněna velká většina politických podmínek v rámci programu a byla obnovena důvěra investorů ve stát a banky.

Irsko v současné době podléhá dohledu po ukončení programu, dokud nebude splaceno alespoň 75 % obdržené finanční pomoci.

Celkově se výhled pro Irsko od ukončení programu EU/MMF i nadále zlepšuje, nicméně stále přetrvávají závažné problémy. V kontextu celkového poklesu výnosů státních dluhopisů je poptávka po irských aktivech ze strany soukromých investorů vysoká, neboť příslušné orgány obnovují běžné tržní půjčování. Ekonomické oživení a pokles celkového rozpočtového schodku pokračují a postupují i strukturální reformy a reformy finančního sektoru. Vysoká zadluženost veřejného a soukromého sektoru má však negativní dopad na oživení, zejména pokud jde o soukromou spotřebu.

Rumunský preventivní program podpory platební bilance

Preventivní program podpory platební bilance bude trvat 24 měsíců (do konce září 2015) a sestává z preventivní pomoci od Evropské unie ve výši až 2 miliardy EUR a od Mezinárodního měnového fondu ve výši až 1,75 miliardy SDR ⁽⁹⁾ (přibližně 2 miliardy EUR), jež se zakládá na nové dohodě o podpoře. Rumunsku bude navíc poskytovat i nadále podporu Světová banka.

Týmy Komise a MMF navštívily v červnu Rumunsko, aby vedly jednání týkající se prvního přezkumu preventivního programu podpory platební bilance uzavřeného s EU a třetího přezkumu v rámci dohody o podpoře uzavřené s MMF. Nová kontrolní mise je naplánována na začátek roku 2015. Mezitím rumunská delegace ministrů navštívila v září Brusel, aby projednala stav plnění politiky v klíčových oblastech programu a plány vlády týkající se druhé opravy rozpočtu na rok 2014, která byla schválena na konci září. Dále Rumunsko navštívila technická fiskální mise sestávající ze zaměstnanců Komise a MMF, aby projednala rozpočet na rok 2015. Rumunská ekonomika se dále zotavuje a očekává se, že v roce 2014 poroste o 2,6 %. Finanční nerovnováha byla snížena a schodek běžného účtu zůstává nízký, avšak řada strukturálních problémů zůstává potenciální brzdou produktivity a růstu.

Silný finanční rámec pro Evropu a bankovní unie pro eurozónu

Zahájení prvního pilíře bankovní unie vede hospodářskou a monetární unii do další fáze

Dne 4. listopadu 2014 převzala ECB odpovědnost za dohled nad bankovním systémem v eurozóně. ECB nyní vykonává přímý dohled nad 120 významnými bankami a v rámci SSM má také nepřímou odpovědnost za zhruba 3 500 menších institucí.

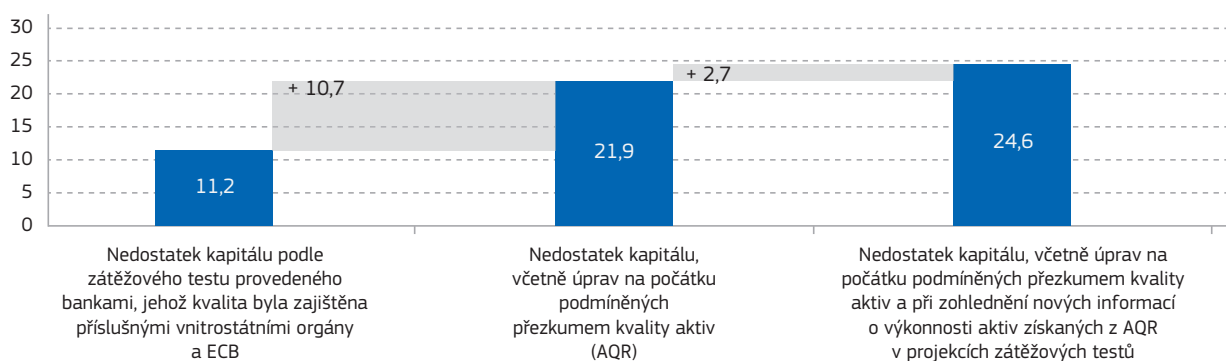
Každodenní dohled zahrnuje celkovou interakci s bankami a neustálý dohled nad jejich činnostmi. ECB má také za úkol udělovat a odebírat bankovní licence a schvalovat nabývání kvalifikovaných podílů. V závislosti na posouzení rizikového profilu banky může ECB rovněž zavést celou řadu opatření v oblasti dohledu. V rámci bankovního dohledu svěřeného ECB budou analyzována rizika a zranitelná místa ve finančním sektoru jako celku.

Vývoj úkolů bankovního dohledu ECB představuje největší krok směrem k evropské finanční integraci od zavedení jednotné měny v roce 1999. Cílem je přetnout finanční vazbu mezi členskými státy a jejich bankami, vytvořit kulturu dohledu se spíše evropským než vnitrostátním zaměřením a podporovat jednotný trh snížením rozdílnosti finančního systému způsobené celosvětovou finanční krizí v letech 2007–2008.

Před zavedením jednotného mechanismu dohledu provedly ECB a vnitrostátní příslušné orgány komplexní posouzení 130 největších bank v eurozóně, což odpovídá 22 bilionům EUR, neboli 82 % všech bankovních aktiv. Tento nebývalý přezkum stavu byl zaměřen na zjištění slabých stránek v bankovním systému a bankám byla uložena povinnost tyto slabé stránky napravit a zvýšit transparentnost, pokud jde o stav bank, a tím obnovit důvěru v bankovní systém. Tento přezkum měl dvě části: přezkum kvality aktiv vedený ECB a zátěžový test provedený společně s Evropským orgánem pro bankovníctví pro EU jako celek.

KAPITÁLOVÉ POTŘEBY PO KONTROLE STAVU PROVEDENÉHO ECB

Nedostatek kapitálu (v miliardách EUR)

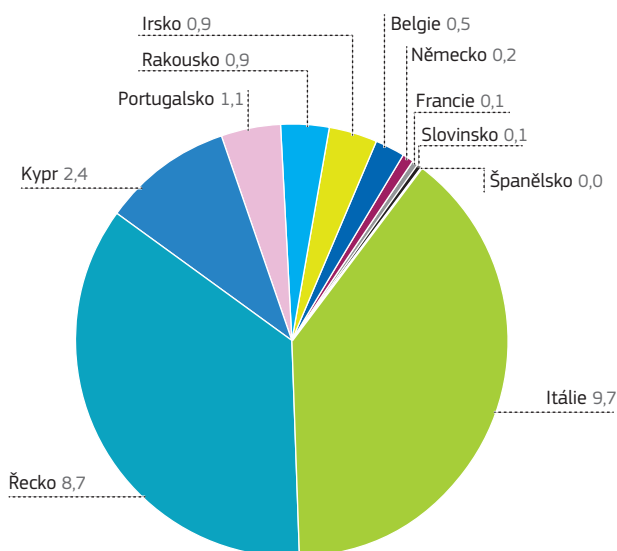
Do tohoto komplexního posouzení bylo zapojeno více než 6 000 odborníků z 19 zemí. Prošetřili 800 jednotlivých portfolií, podrobně analyzovali více než 119 000 dlužníků a vyhodnotili 170 000 položek kolaterálu a více než 5 000 cenných papírů.

Informace, které zúčastněné banky původně poskytly, byly prověřeny odborníky z ECB a vnitrostátními orgány dohledu, a to za podpory externích poradců. Výsledky posouzení byly schváleny – po dialogu s bankami – Radou dohledu ECB (která byla zřízena na počátku roku 2014) a Radou guvernérů ECB.

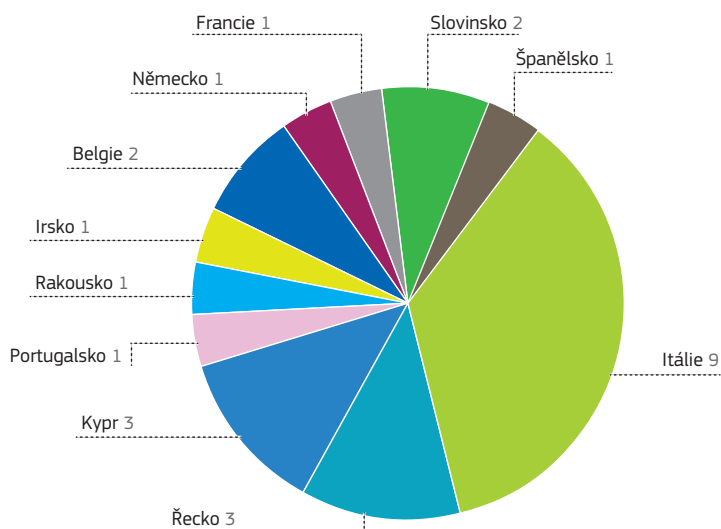
Komplexní posouzení zjistilo nedostatek kapitálu v přibližné výši 25 miliard EUR ve 25 zúčastněných bankách. Dalších 37 miliard EUR bankovních aktiv muselo být upraveno, nevedlo však k nedostatku kapitálu, protože dotčené banky měly dostatečné kapitálové rezervy.

KOMPLEXNÍ POSOUZENÍ NEDOSTATKU KAPITÁLU PODLE ZEMÍ ZÚČASTNĚNÝCH BANK

PODLE ČÁSTKY NEDOSTATKU KAPITÁLU (V MILIARDÁCH EUR)

PODLE POČTU BANK S NEDOSTATKEM KAPITÁLU

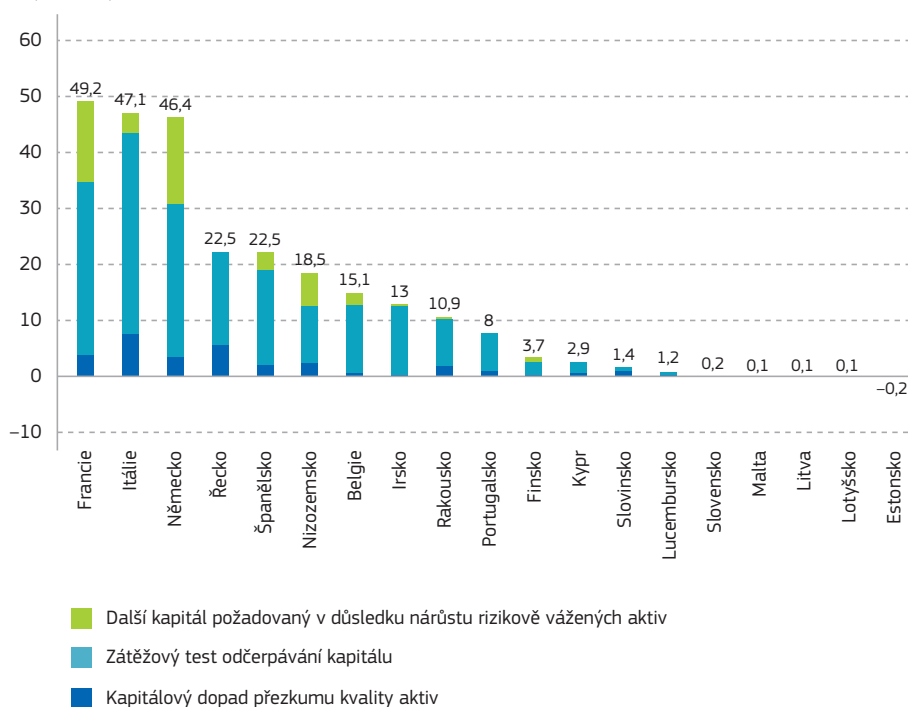

Některé z hodnocených bank již zlepšily svůj poměr kmenového kapitálu tier 1 (CET1) v roce 2013, jiné získaly nový kapitál nebo posílily svoji kapitálovou základnu v průběhu roku 2014. Z 25 bank s nedostatkem kapitálu hodnocených v rámci komplexního posouzení již 12 bank získalo nový kapitál ve výši přibližně 15 miliard EUR. Zbývající nedostatek kapitálu ve výši přibližně 10 miliard EUR musí být vyřešen v první polovině roku 2015. Od července 2013 posílilo 30 největších zúčastněných bank své rozvahy o přibližně 200 miliard EUR, včetně nově nabytého kapitálu v přibližné výši 60 miliard EUR.

Komplexní hodnocení bylo důležitým milníkem na cestě k bankovní unii. Během kontrol kvality aktiv bylo zjištěno velké množství dalších nevykonných expozic, které většinou spočívaly v úvěrech vystavených riziku opožděného splacení. Zásoby nevykonných expozic vzrostly o 135,9 miliardy EUR a dosáhly celkem 879 miliard EUR. Kolaterály, jako jsou například nemovitosti, zařízení a lodě, byly znovu oceněny a musely se zvýšit rezervy ke krytí rizik.

DOPAD ZÁTĚŽOVÝCH TESTŮ

Dopad na kapitál (v miliardách EUR)

Zátěžový test, který probíhal současně s přezkumem kvality aktiv, byl proveden společně s Evropským orgánem pro bankovníctví. Zúčastněné banky byly podrobeny dvěma scénářům: základnímu scénáři, ve kterém jsou zohledněny prognózy růstu provedené Komisí, a nepříznivému scénáři, který předpokládá, že vnější šok by v eurozóně způsobil hlubokou hospodářskou krizi, přičemž by hospodářská činnost během 3 let klesala, a to jen v prvních 2 letech o přibližně 5 %.

V rámci nepříznivého scénáře by banky ztratily část svých příjmů a utrpěly by velké ztráty z úvěrů v selhání. Zatímco celková kapitalizace zúčastněných bank by v rámci základního scénáře mírně rostla, v rámci nepříznivého scénáře by poklesla o 3 procentní body z 11,4 % na 8,4 % kmenového kapitálu tier 1. Od bank se požadovalo, aby v rámci nepříznivého scénáře zátěžového testu udržovaly minimální poměr kmenového kapitálu tier 1 na úrovni 5,5 %, zatímco v rámci základního scénáře je minimální poměr kmenového kapitálu tier 1 na úrovni 8 %.

Posílení finančního sektoru

Kromě nové role bankovního dohledu vykonávaného ECB se Komise rovněž věnovala řadě iniciativ s cílem vytvořit bezpečnější a zdravější finanční sektor pro jednotný trh. Tyto iniciativy, jejichž součástí jsou přísnější obezřetnostní požadavky pro banky, vyšší ochrana vkladatelů a pravidla pro řízení bank v problémech, představují jednotný soubor pravidel pro všechny účastníky finančních operací ve 28 členských státech Evropské unie. Jednotný soubor pravidel je základem, na němž je postavena bankovní unie.

Jak se finanční a ekonomická krize vyvíjela, stalo se zřejmým, že v případě zemí, které používají euro, a jsou tedy více vzájemně provázané, byla potřebná větší integrace bankovního systému. Z tohoto důvodu se na základě plánu Komise na vytvoření bankovní unie⁽¹⁰⁾ orgány EU dohodly na vytvoření jednotného mechanismu dohledu a jednotného mechanismu pro řešení krizí pro banky. Bankovní unie se vztahuje na země eurozóny. Státy, které nejsou členy eurozóny, se mohou také připojit. Jednotný mechanismus dohledu se stal plně funkčním v roce 2014, přičemž funkci dohledu zastává ECB.

Jednotný mechanismus pro řešení krizí

Jednotný mechanismus pro řešení krizí bude doplněním jednotného mechanismu dohledu a zajistí, aniž by byl dotčen silnější dohled, že pokud se banka, na niž se vztahuje jednotný mechanismus dohledu, ocitne v závažných potížích, bude možné účinně řídit jejich řešení, a to s minimálními náklady pro daňové poplatníky a reálnou ekonomiku. Jednotný mechanismus pro řešení krizí se bude vztahovat na všechny banky v eurozóně a v ostatních členských státech, které se rozhodly pro účast v bankovní unii.

Rozdělení pravomocí Jednotného výboru pro řešení krizí a vnitrostátních orgánů příslušných k řešení krize se obecně řídí rozdělením pravomocí dohledu mezi ECB a vnitrostátní orgány dohledu v kontextu jednotného mechanismu dohledu. Rozhodnutí o řešení situace banky v problémech je ve většině případů zahájeno tak, že ECB informuje výbor, Komisi a vnitrostátní orgány příslušné k řešení krizí o tom, že banka má problémy. Na základě postupu stanoveného v právních předpisech poté vnitrostátní orgány příslušné k řešení krize provedou režim pro řešení krize, a to v souladu s vnitrostátními právními předpisy, včetně příslušných ustanovení, kterými se provádí směrnice o ozdravných postupech a řešení krize bank⁽¹¹⁾.

Nařízení o jednotném mechanismu pro řešení krizí bylo přijato dne 15. července a vstoupilo v platnost dne 19. srpna. Jednotný mechanismus pro řešení krizí se použije ode dne 1. ledna 2016, s výjimkou Jednotného výboru pro řešení krizí, který může vykonávat své pravomoci v oblasti plánování řešení krizí již od 1. ledna 2015.

Společné nástroje pro ozdravné postupy a řešení krize: směrnice o ozdravných postupech a řešení krize bank

Směrnice o ozdravných postupech a řešení krize bank je jednotným souborem pravidel pro řešení krize bank a velkých investičních firem ve všech členských státech EU. Harmonizuje a aktualizuje nástroje pro řešení bankovních krizí v celé EU. Od bank se bude požadovat, aby připravily ozdravné plány na překonání finančních potíží, zatímco příslušné orgány stanoví plány na vyřešení situace bank v problémech způsobem, který zachovává jejich nejdůležitější funkce a zabraňuje situaci, kdy bude nutné zachraňovat je z prostředků daňových poplatníků. Příslušným orgánům je udělen soubor pravomocí, aby mohly zasahovat do činností bank s cílem zabránit jejich úpadku. Pokud jim hrozí úpadek, příslušné orgány jsou vybaveny rozsáhlými pravomocemi a nástroji na jejich restrukturalizaci, přičemž ztráty rozdělují mezi akcionáře a věřitele na základě jasně stanoveného souboru pravidel.

Vnitrostátní fondy pro řešení krizí jsou zřízeny právními předpisy a od roku 2016 mají být v členských státech eurozóny nahrazeny Jednotným fondem pro řešení krizí. Jsou stanoveny přesné podmínky týkající se způsobu spolupráce mezi domácími a hostitelskými orgány bankovních skupin na všech úrovních přeshraničního řešení krizí, od plánování řešení krizí po samotné řešení, s významnou rolí Evropského orgánu pro bankovníctví, který bude fungovat jako koordinátor a prostředník v případě neshod.

Posílení systémů pojištění vkladů

Směrnice o systémech pojištění vkladů ⁽¹²⁾ zajišťuje, že vkladatelé budou i nadále požívat garantovaného pojištění ve výši 100 000 EUR v případě bankrotu, které bude kryto prostředky, jež budou předem získány od bankovního sektoru. Poprvé od zavedení systémů pojištění vkladů v roce 1994 jsou finanční požadavky na takové systémy uvedeny ve směrnici. V zásadě je cílová výše prostředků *ex ante* pro systémy pojištění vkladů 0,8 % pojištěných vkladů (tj. zhruba 55 miliard EUR), které mají být vybrány od bank během 10 let.

Kromě toho bude přístup k zaručené částce snazší a rychlejší. Lhůty pro výplatu budou postupně sníženy ze současných 20 pracovních dnů na 7 pracovních dnů v roce 2024.

Z těchto nových pravidel budou mít prospěch všichni občané EU. Nejenže jejich úspory budou lépe chráněny, ale budou si moci vybrat nejlepší produkty spoření v jakékoli zemi EU, aniž by se museli bát, že nejsou chráněny. Nová směrnice bude vyžadovat, aby vkladatelům byly poskytovány lepší informace, aby bylo zajištěno, že mají povědomí o tom, jak jsou jejich vklady chráněny systémy pojištění vkladů.

Následná opatření k zelené knize o dlouhodobém financování ekonomiky EU

Hospodářská a finanční krize ovlivnila schopnost finančního sektoru směřovat finanční prostředky do reálné ekonomiky, a to zejména do dlouhodobých investic. Evropa byla vždy velmi závislá na financování reálné ekonomiky bankami (dvě třetiny finančních prostředků pocházejí od bank, zatímco v USA je to jedna třetina). S tím, jak se v bankách snižuje podíl cizího kapitálu, omezuje se financování všech hospodářských odvětví – například z malých a středních podniků, které v roce 2013 požádaly o úvěr, jich v Řecku a v Nizozemsku dostala úvěr v plné výši méně než jedna třetina, ve Španělsku a v Itálii to byla pouze přibližně jedna polovina.

Za účelem obnovení podmínek pro udržitelný růst a investice je nutné rychle jednat. Znamená to mimo jiné nalézt nové způsoby, jak směřovat finanční prostředky do dlouhodobých investic. Po konzultacích v rámci své zelené knihy o dlouhodobém financování evropské ekonomiky z března 2013 ⁽¹³⁾ Komise v roce 2014 navrhla balíček opatření. Tento balíček opatření zahrnuje sdělení o dlouhodobém financování ekonomiky ⁽¹⁴⁾, legislativní návrh nových pravidel pro zaměstnanecké penzijní fondy ⁽¹⁵⁾ a sdělení o skupinovém financování (crowdfunding) ⁽¹⁶⁾. Sdělení o dlouhodobém financování se opírá o reakce získané v rámci konzultace a o výsledky diskuze na mezinárodních fórech, např. ve skupině G20 a Organizaci pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). Uvádí konkrétní opatření, která EU může přijmout, aby podpořila dlouhodobé financování.

Nová pravidla pro posílení kvality povinného auditu v EU

V červnu vstoupila v platnost nová pravidla na zvýšení kvality povinného auditu v Evropské unii. Reforma trhu EU s povinnými audity představuje další krok k obnovení důvěry investorů ve finanční informace.

Přepracovaná směrnice ⁽¹⁷⁾ zahrnuje opatření na posílení nezávislosti statutárních auditorů, vyžaduje, aby zprávy z auditu obsahovaly více informací, a posiluje dohled nad auditem v celé Unii. Členské státy mají na provedení směrnice 2 roky.

Nové nařízení ⁽¹⁸⁾ zavádí přísnější požadavky na statutární audity subjektů veřejného zájmu, jako jsou např. společnosti kotované na burze, úvěrové instituce a pojišťovny, s cílem snížit riziko příliš přátelských vazeb mezi statutárními auditory a jejich klienty, podpořit profesní skepticismus a omezit střet zájmů. Nařízení bude přímo použitelné od poloviny roku 2016, aby bylo zajištěno, že ke dni jeho použitelnosti budou mít všechny členské státy zavedena ustanovení nezbytná pro dosažení souladu s výše uvedenou směrnicí.

Nový legislativní rámec pro trhy finančních nástrojů

Jonathan Hill, komisař pro finanční stabilitu, finanční služby a unii kapitálových trhů, v úřadu od 1. listopadu, při svém proslovu na konferenci na vysoké úrovni s názvem „Finance pro růst – směrem k unii kapitálových trhů“. Brusel (Belgie), 6. listopadu.

V červnu byla zveřejněna směrnice o trzích finančních nástrojů⁽¹⁹⁾ a nařízení o trzích finančních nástrojů⁽²⁰⁾. Členské státy mají na provedení nových pravidel, která se použijí od ledna 2017, dva roky. Cílem nového rámce je zajistit, aby finanční trhy byly účinnější, odolnější a transparentnější, zavádí se struktura trhu, která uzavírá mezery, zajišťuje se, aby obchodování, kdykoli to bude vhodné, probíhalo prostřednictvím regulovaných platforem, zavádějí se pravidla o vysokofrekvenčním obchodování, zvyšuje se transparentnost finančních trhů a dohledu nad nimi, včetně trhů s deriváty a řeší se otázky nadměrné volatility cen na trzích s komoditními deriváty.

Nový rámec zlepší podmínky hospodářské soutěže v oblasti obchodování s finančními nástroji a v oblasti clearingů finančních nástrojů. Na základě již zavedených pravidel přepracovaná směrnice rovněž zvyšuje ochranu investorů, jelikož zavádí silné požadavky na organizaci a provozování obchodní činnosti a posiluje úlohu řídicích orgánů. Nový rámec rovněž zvyšuje úlohu a dozorčí pravomoci regulačních orgánů a stanoví pravomoci k zákazu nebo omezení prodeje a distribuce některých produktů za řádně vymezených podmínek. Je zaváděn harmonizovaný režim, který na základě posouzení rovnocennosti jurisdikcí třetích zemí provedeném Komisí poskytuje podnikům ze třetích zemí přístup na profesionální trhy EU.

Nový rámec týkající se zneužívání trhu

Nařízení o zneužívání trhu⁽²¹⁾ a směrnice o trestních sankcích za zneužívání trhu⁽²²⁾ byly přijaty v roce 2014. Nařízení o zneužívání trhu vstoupí v platnost v červenci 2016. Členské státy provedou směrnici o zneužívání trhu do svých vnitrostátních právních předpisů ve lhůtě dvou let. Nová pravidla týkající se zneužívání trhu aktualizují a posilují stávající rámec za účelem zajištění integrity trhu a ochrany investorů podle stávající směrnice o zneužívání trhu, která bude nyní zrušena.

Nařízení o zneužívání trhu zajišťuje, že právní předpisy Unie budou odpovídat aktuálnímu tržnímu vývoji, jako je například nárůst nových obchodních platforem, mimoburzovní obchodování a nové technologie, jako například vysokofrekvenční obchodování. Dále posiluje boj proti zneužívání trhu na komoditních trzích a souvisejících derivátových trzích, výslovně zakazuje manipulaci referenčních hodnot (např. LIBOR), posiluje vyšetřovací pravomoci regulačních orgánů a jejich pravomoci ukládat správní sankce a zajišťuje jednotný systém pravidel, přičemž tam, kde je to možné, snižuje administrativní zátěž malých a středních podniků.

Směrnice o trestních sankcích doplňuje nařízení tím, že požaduje, aby všechny členské státy trestně stíhaly trestné činy obchodování zasvěcené osoby, nedovolené zpřístupnění vnitřní informace a manipulace s trhem, včetně manipulace s referenčními hodnotami, a aby zajistily, že podléhají účinným, přiměřeným a odrazujícím trestním sankcím. Za tímto účelem směrnice stanoví úroveň trestních sankcí: trest odnětí svobody ve výši nejméně 4 roky za obchodování zasvěcené osoby a manipulaci s trhem a nejméně 2 roky odnětí svobody za nedovolené zpřístupnění vnitřní informace.

Podávání finančních a nefinančních zpráv podniků

V rámci balíčku pro odpovědné podniky byly stávající účetní směrnice z roku 1978 a 1983 přepracovány a v roce 2013 sloučeny s cílem snížit administrativní zátěž malých podniků, a lépe tak přizpůsobit právní předpisy EU současným a budoucím potřebám zpracovatelů a uživatelů finančních výkazů.

Směrnice ⁽²³⁾ také zavádí novou povinnost pro velké těžební a dřevařské společnosti hlásit platby, které učinily směrem k vládám (v případě potřeby na bázi projektu). To poskytne občanské společnosti v zemích s bohatými přírodními zdroji potřebné informace k tomu, aby mohla učinit svou vládu odpovědnou za příjmy vzniklé využíváním přírodních zdrojů. Aby podnikům v EU nevznikla nadměrná administrativní zátěž, přichází směrnice s mechanismem rovnocennosti pro systémy třetích zemí, které Komise v polovině roku 2014 konzultovala s veřejností.

Ochrana spotřebitelů v oblasti finančních služeb

Klíčové informace pro investory

V dubnu Parlament schválil návrh Komise z roku 2012 na zavedení sdělení klíčových informací⁽²⁴⁾ (jednoduchý dokument, v němž jsou jasným a srozumitelným způsobem uvedeny klíčové informace pro investory), které pokrývá nejen režimy kolektivního investování, ale také ostatní strukturované investiční produkty nabízené bankami nebo pojišťovnami.

Zavedení sdělení klíčových informací je reakcí na obrovské množství problémů, kterým retailoví investoři v minulosti čelili. Například ochránce práv spotřebitelů v jednom členském státě nedávno zjistil, že velmi starým osobám byly prodávány podřízené dluhopisy s dobou splatnosti 12 let. Rizika související s odstoupením od těchto investic nebyla plně vysvětlena. V dalším případě ze studie ministerstva pro ochranu spotřebitele v jednom členském státě vyplynulo, že si 50–80 % spotřebitelů přeje vypovědět dlouhodobé investice předčasně, což poukazuje na skutečnost, že uskutečněné investice neodpovídaly jejich investičním nebo spořicíím potřebám. Na celounijní úrovni uskutečnila Komise zkušební nákup, z něhož vyplynulo, že až 60 % investičních prodejů by mohlo být považováno za nevhodné nebo ne v nejlepší zájmu spotřebitele.

Směrnice o platebních účtech

Směrnice o transparentnosti a porovnatelnosti poplatků za platební účty, změně platebního účtu a přístupu k základnímu platebnímu účtu⁽²⁵⁾ představuje hlavní krok směrem ke skutečnému jednotnému trhu pro maloobchodní finanční služby a přináší občanům EU řadu výhod. Poskytnutím práva na základní platební účet bez ohledu na místo bydliště občana nebo jeho finanční situaci jsou odstraněny překážky, kterým čelí mnozí při přístupu k základním přeshraničním bankovním službám v různých členských státech. Směrnice taktéž podstatným způsobem zlepšuje transparentnost poplatků souvisejících s bankovními účty a usnadňuje přesun bankovního účtu z jedné banky do druhé.

Směrnice o hypotečních úvěrech

Směrnice o hypotečních úvěrech⁽²⁶⁾ byla přijata dne 4. února. Cílem této směrnice je vytvořit celounijní trh s hypotečními úvěry s vysokou úrovní ochrany spotřebitele. Vztahuje se jak na zajištěné úvěry, tak na úvěry na bydlení. Členské státy budou muset provést její ustanovení do vnitrostátních právních předpisů do března 2016.

Směrnice podstatným způsobem zvyšuje úroveň ochrany spotřebitele a dává spotřebitelům možnost vybrat si nejvhodnější hypoteční nabídku. Zavedením povinných testů posouzení úvěruschopnosti podporuje v Evropě odpovědné půjčování. V dlouhodobém horizontu by měl režim „jednotného pasu“ pro zprostředkovatele úvěru vést k větší konkurenci a většímu výběru pro spotřebitele na jednotném trhu.

Lepší koordinace daňové politiky

Daně z finančních transakcí v rámci posílené spolupráce

V roce 2014 pokračovala jednání o návrhu Komise vytvořit posílenou spolupráci mezi 11 členskými státy, aby mohla být zavedena daň z finančních transakcí (27). Tento návrh byl předložen poté, co uvedené země v roce 2013 v této souvislosti o posílenou spolupráci požádaly. Zúčastněnými zeměmi jsou Belgie, Německo, Estonsko, Řecko, Španělsko, Francie, Itálie, Rakousko, Portugalsko, Slovinsko a Slovensko. Konečné znění musí být přijato jednomyslnou dohodou zúčastněných zemí, přičemž jednání se mohou účastnit všechny členské státy.

Spojené království podalo u Soudního dvora žalobu na neplatnost rozhodnutí, kterým se povoluje posílená spolupráce. Tato žaloba byla Soudem zamítnuta na konci dubna 2014.

Cíle původního návrhu jsou zachovány, konkrétně: harmonizace vlastností daně z finančních transakcí v rámci zúčastněných členských států, umožnění toho, aby finanční odvětví spravedlivě a podstatně přispělo k daňovým příjmům, a doplnění regulačních opatření a opatření dohledu vytvořením demotivujících nástrojů, které by odrazovaly od transakcí neposilujících efektivitu finančních trhů. Politické směry nového předsedy Komise Jeana-Clauda Junckera (28) zdůrazňují potřebu pracovat na přijetí daně z finančních transakcí.

Soubor nástrojů pro boj proti daňovým podvodům a daňovým únikům

Skupina G20 schválila celosvětový standard pro automatickou výměnu informací za účelem posílení boje proti daňovým únikům a zlepšení daňové transparentnosti na celém světě. Na zasedání Globálního fóra pro transparentnost a výměnu informací pro daňové účely při OECD konaném v říjnu v německém Berlíně se 89 jurisdikcí, včetně všech členských států EU, zavázalo k uplatňování celosvětového standardu, přičemž pro jurisdikce, které ho přijmou nejdříve, se první výměny uskuteční v roce 2017 a pro ostatní v roce 2018. Tento nový celosvětový standard byl vytvořen organizací OECD za silné podpory a přispění ze strany EU.

Na summitu skupiny G20 v australském Brisbane vedoucí představitelé zemí schválili iniciativu organizace OECD týkající se oslabování daňové základny a přesouvání zisku (29), která se zabývá otázkami, jako je například důležitost transparentnosti v boji proti škodlivým daňovým praktikám a zdaňování zisků, kterých internetové společnosti dosahují online. Představitelé států se zavázali, že tuto práci dokončí do konce roku 2015.

Předseda Komise vyzval k automatické výměně informací o konkrétních daňových poplatnících. Tuto výzvu podpořila německá kancléřka Angela Merkelová, francouzský prezident François Hollande, španělský ministerský předseda Mariano Rajoy, italský ministerský předseda Matteo Renzi a jihokorejský prezident Park Geun-hye. Díky této výzvě se podařilo v závěrečném komuniké zajistit důraz na transparentnost těchto daňových informací.

V prosinci byla změněna směrnice o správní spolupráci⁽³⁰⁾, aby se zavedla automatická výměna informací v rámci EU v souladu s celosvětovým standardem a aby byly určeny prováděcí lhůty pro země, které ji přijmou nejdříve. Změna navazuje na přijetí revidované směrnice o zdanění příjmů z úspor⁽³¹⁾ z března, která rozšířila pravidla EU o automatické výměně informací o příjmech z úspor.

Komise dále velmi pokročila ve vyjednávání dohod s pěti evropskými zeměmi, se kterými má EU v současné době dohody o zdanění příjmů z úspor (Andorra, Lichtenštejnsko, Monako, San Marino a Švýcarsko), s cílem zabezpečit, aby se stanovila automatická výměna informací mezi členskými státy EU a těmito zeměmi v souladu s celosvětovým standardem.

Rada se v červnu dohodla na změně daňových pravidel EU, jejímž cílem je znemožnit skupinám společností, aby prostřednictvím hybridních úvěrových nástrojů (finančních nástrojů, které mají vlastnosti jak dluhu, tak vlastního kapitálu) dosahovaly dvojího nezdanění⁽³²⁾.

Cílem je odstranění mezery, která v současné době umožňuje skupinám společností využívat nesouladu v daňových pravidlech mezi členskými státy a vyhýbat se zdanění určitých forem zisku rozdělovaného v rámci skupiny. V prosinci byla pravidla dále posílena pravidlem proti zneužívání, na jehož základě se vylučuje uplatňování umělých daňových režimů.

SOUBOR NÁSTROJŮ EU PRO BOJ PROTI DAŇOVÝM PODVODŮM A DAŇOVÝM ÚNIKŮM

	OPATŘENÍ/NÁSTROJ	CO UČINILA KOMISE	DALŠÍ KROKY
VNITROSTÁTNÍ ÚROVEŇ	<ul style="list-style-type: none"> > Omezení šedé ekonomiky > Boj proti daňovým únikům a podvodům > Zlepšení daňové správy 	V kontextu evropského semestru Komise předložila členským státům doporučení pro jednotlivé země týkající se daňové správy.	Členské státy provádějí doporučení pro jednotlivé země, která jim byla adresována. Další doporučení pro jednotlivé země v červnu 2015.
ÚROVEŇ EU	Směrnice EU o zdanění příjmů z úspor	Komise navrhla odstranit mezery v roce 2008. Přijato Radou v březnu 2014.	Provádění zohlední vývoj týkající se směrnice o správní spolupráci.
	Akční plán pro další posílení boje proti daňovým únikům a vyhýbání se daňovým povinnostem.	Komise předložila návrh v prosinci 2012.	Probíhá provádění Komisí a členskými státy.
	Doporučení o agresivním daňovém plánování a o řádné správě v oblasti daní	Doporučení Komise z roku 2012 a vytvoření platformy pro řádnou správu v červnu 2013 pro sledování provádění	Provedení členskými státy Činnosti platformy běží.
	Rámec pro boj proti praní peněz a pro převody peněžních prostředků	Komise navrhla aktualizaci v únoru 2013.	Parlament a Rada návrh přijaly.
	Účetní pravidla EU, včetně systému podávání zpráv podle jednotlivých zemí		Přijato – provedení členskými státy
	Směrnice o správní spolupráci v oblasti přímých daní	Návrh na rozšíření automatické výměny informací na úroky, dividendy, jiné výnosy, hrubé výnosy a zůstatky na účtu od roku 2017, dodatečně k pěti kategoriím, které jsou vyměňovány od roku 2015 – Rada dosáhla politické dohody v říjnu 2014.	Provedení členskými státy
	Dohoda EU o zdanění příjmů z úspor s Andorrou, Lichtenštejnem, Monakem, San Marinem a Švýcarskem	Komise požádala Radu v roce 2011 o mandát k vyjednávání. Udělen v květnu 2013 Radou ve složení pro hospodářské a finanční záležitosti.	Probíhají jednání Komise s pěti třetími zeměmi; cílem bylo uzavřít jednání do konce roku 2014.
	Automatická výměna informací o daňových rozhodnutích	Rozhodnutí z listopadu 2014 o zřízení těchto výměn mezi členskými státy	Komise předložil návrh.
	Státní podpory v oblasti daní	Komise zaslala žádosti o informace sedmi členským státům a zahájila čtyři šetření.	Komise uzavře šetření v roce 2015.
	Směrnice o vzájemné pomoci při vymáhání daní		V platnosti od roku 2010
	Nařízení o správní spolupráci v oblasti DPH		V platnosti od roku 2012
	Směrnice o přenesení daňové povinnosti u DPH	Návrh Komise z roku 2009, částečně přijatý v roce 2010	V platnosti od roku 2013
	Mechanismus rychlé reakce pro boj proti podvodům v oblasti DPH	Návrh Komise z července 2012	V platnosti od roku 2013
Nařízení o správní spolupráci v oblasti spotřebních daní	Návrh na rozšíření automatické výměny informací mezi členskými státy, na podporu elektronické výměny a vytvoření rozdělené databáze o povoleních hospodářských subjektů	Nařízení Rady je v platnosti od roku 2012. Prováděcí nařízení o povoleních hospodářských subjektů je v platnosti od roku 2013. Dvě další prováděcí nařízení jsou připravována.	
	OPATŘENÍ/NÁSTROJ	DALŠÍ KROKY	
GLOBÁLNÍ OPATŘENÍ	Automatická výměna informací jako mezinárodní standard	Přijalo 90 jurisdikcí, včetně všech členských států.	
	Pomoc rozvojovým zemím	<ul style="list-style-type: none"> > EU bude i nadále pomáhat rozvojovým zemím při budování účinných daňových správ. > Spolupráce s dalšími mezinárodními a vnitrostátními organizacemi a podpora účasti partnerských zemí v mezinárodních diskuzích týkajících se daní a regionální organizace daňových správ > Největší příspěvatelem dvou tematických světoevropských fondů při MMF: daňová politika a správa a správa bohatství přírodních zdrojů > Spolupráce se Světovou bankou a organizací OECD ve třístranné iniciativě na posílení kapacity týkající se převodních cen 	
	Řešení problému daňových rájů a agresivního daňového plánování	Dokončení opatření EU, která mohou být v roce 2014–2015 rozšířena na plán organizace OECD BEPS (oslabování daňové základny a přesouvání zisku).	

Snižování administrativní zátěže podniků

V únoru schválil Parlament většinou hlasů návrh Komise ⁽³³⁾ týkající se standardizovaného přiznání k DPH. Standardizované přiznání k DPH je jedním z klíčových návrhů Komise ke snížení administrativní zátěže podniků a lepšímu dodržování daňových předpisů v EU.

Nové standardizované přiznání k DPH, které by mohlo snížit náklady podniků EU až o 15 miliard EUR ročně, představuje jednotný soubor požadavků na podniky při podávání přiznání k DPH, bez ohledu na to, v kterém státě tak učiní. Standardizované přiznání k DPH, jež nahradí vnitrostátní přiznání k DPH, zajistí, že od podniků budou požadovány tytéž základní informace ve stejné lhůtě v celé EU. Vzhledem k tomu, že zjednodušení postupů usnadní jejich dodržování a vymáhání, měl by návrh rovněž pomoci zlepšit dodržování předpisů o DPH a zvýšit veřejné příjmy.

Zdanění digitální ekonomiky

V květnu Komise obdržela závěrečnou zprávu odborné skupiny Komise na vysoké úrovni pro zdanění digitální ekonomiky ⁽³⁴⁾. Tato skupina byla požádána, aby prošetřila klíčové otázky týkající se zdanění digitální ekonomiky v EU a předložila náměty týkající se nejlepšího přístupu k různým výzvám a příležitostem v této oblasti.

Zpráva odborníků zahrnuje otázky zdanění spojené s digitální ekonomikou v širším smyslu, zabývá se nepřímým (DPH) a přímým zdaněním (právnických osob), jakož i širšími otázkami, jak daňová politika může pomoci maximalizovat příležitosti, které digitální ekonomika nabízí.

Hlavní závěry zprávy jsou shrnuty níže.

- ▶ Digitální ekonomika nevyžaduje zvláštní daňový režim. Může být nezbytné přizpůsobit současná pravidla tak, aby odpovídala digitalizaci ekonomiky.
- ▶ Digitalizace významně usnadňuje přeshraniční podnikání. Odstranění překážek na jednotném trhu, včetně daňových překážek, a vytvoření příznivějšího podnikatelského prostředí prostřednictvím neutrálních, zjednodušených a koordinovaných daňových pravidel je proto důležitější než kdykoli předtím.
- ▶ Nadcházející přechod na systém DPH založený na zdanění v místě určení pro digitální služby spolu se zjednodušením, které podnikům přinese zjednodušené jedno správní místo, jsou vítány. Zpráva doporučuje, aby se tento postup v budoucnu dále rozšířil na veškeré zboží a služby (transakce mezi podniky a spotřebiteli).
- ▶ K zajištění neutrality a rovných podmínek pro podniky v EU skupina doporučuje odstranit osvobození od DPH pro malé zásilky z třetích zemí. To by bylo podpořeno jedním správním místem a zrychleným celním řízením.
- ▶ V oblasti zdanění právnických osob bude mít zásadní význam pro boj proti obcházení daňových povinností a agresivnímu daňovému plánování na celosvětové úrovni projekt OECD/G20 v oblasti oslabování daňové základny a přesouvání zisku. Zpráva důrazně doporučuje, aby členské státy přijaly společný postoj s cílem zajistit příznivý výsledek pro celou EU.

POZNÁMKY

- (¹) Sdělení Komise – Roční analýza růstu 2014, COM(2013) 800.
- (²) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 806/2014, kterým se stanoví jednotná pravidla a jednotný postup pro řešení krize úvěrových institucí a některých investičních podniků v rámci jednotného mechanismu pro řešení krizí a Jednotného fondu pro řešení krizí (Úř. věst. L 225, 30.7.2014).
- (³) http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/country-specific-recommendations/index_cs.htm
- (⁴) Nařízení (EU) č. 472/2013 o posílení hospodářského a rozpočtového dohledu nad členskými státy eurozóny, jejichž finanční stabilita je postížena či ohrožena závažnými obtížemi (Úř. věst. L 140, 27.5.2013).
Nařízení (EU) č. 473/2013 o společných ustanoveních týkajících se sledování a posuzování návrhů rozpočtových plánů a zajišťování nápravy nadměrného schodku členských států v eurozóně (Úř. věst. L 140, 27.5.2013).
- (⁵) Zpráva Komise – zpráva mechanismu varování, 2014 (COM(2013) 790).
- (⁶) Sdělení Komise – Roční analýza růstu 2015, COM(2014) 902.
- (⁷) Rozhodnutí 2014/509/EU o přijetí eura Litvou ke dni 1. ledna 2015 (Úř. věst. L 228, 31.7.2014).
- (⁸) Směrnice 2014/62/EU o trestněprávní ochraně eura a jiných měn proti padělání (Úř. věst. L 151, 21.5.2014).
- (⁹) SDR (zvláštní právo čerpání) je mezinárodní rezervní aktivum vytvořené MMF v roce 1969 za účelem doplnění oficiálních rezerv jeho členských států. Jeho hodnota je založena na koši čtyř klíčových mezinárodních měn a SDR může být směněno za volně použitelné měny. Koš SDR tvoří euro, japonský jen, libra šterlinků a americký dolar. Hodnota SDR v amerických dolarech je stanovována denně a zveřejňována na webových stránkách MMF. Vypočte se jako součet konkrétních částek čtyř měn v koši v amerických dolarech, a to na základě směnných kurzů vyhlášených každý den ve 12 hodin na londýnském trhu. Viz také: <http://www.imf.org/external/np/exr/facts/sdr.htm>
- (¹⁰) Sdělení Komise – Plán ustavení bankovní unie, COM(2012) 510.
- (¹¹) Směrnice 2014/59/EU, kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení krize úvěrových institucí a investičních podniků (Úř. věst. L 173, 12.6.2014).
- (¹²) Směrnice 2014/49/EU o systémech pojištění vkladů (Úř. věst. L 173, 12.6.2014).
- (¹³) Zelená kniha Komise – Dlouhodobé financování evropské ekonomiky (COM(2013) 150).
- (¹⁴) Sdělení Komise o dlouhodobém financování evropské ekonomiky (COM(2014) 168).
- (¹⁵) Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o činnostech institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění a dohledu nad nimi (COM(2014) 167).
- (¹⁶) Sdělení Komise – Uvolnění potenciálu skupinového financování v Evropské unii (COM(2014) 172).
- (¹⁷) Směrnice 2014/56/EU, kterou se mění směrnice 2006/43/ES o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek (Úř. věst. L 158, 27.5.2014).
- (¹⁸) Nařízení (EU) č. 537/2014 o specifických požadavcích na povinný audit subjektů veřejného zájmu (Úř. věst. L 158, 27.5.2014).
- (¹⁹) Směrnice 2014/65/EU o trzích finančních nástrojů (Úř. věst. L 173, 12.6.2014).
- (²⁰) Nařízení (EU) č. 600/2014 o trzích finančních nástrojů (Úř. věst. L 173, 12.6.2014).
- (²¹) Nařízení (EU) č. 596/2014 o zneužívání trhu (nařízení o zneužívání trhu) (Úř. věst. L 173, 12.6.2014).
- (²²) Směrnice 2014/57/EU o trestních sankcích za zneužívání trhu (směrnice o zneužívání trhu) (Úř. věst. L 173, 12.6.2014).
- (²³) Směrnice 2013/34/EU o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků (Úř. věst. L 182, 29.6.2013).
- (²⁴) Návrh nařízení o sděleních klíčových informací týkajících se investičních produktů (COM(2012) 352).
- (²⁵) Směrnice 2014/92/EU o porovnatelnosti poplatků souvisejících s platebními účty, změně platebního účtu a přístupu k platebním účtům se základními prvky (Úř. věst. L 257, 28.8.2014).
- (²⁶) Směrnice 2014/17/EU o smlouvách o spotřebitelském úvěru na nemovitosti určené k bydlení (Úř. věst. L 60, 28.2.2014).
- (²⁷) Návrh směrnice, kterou se provádí posílená spolupráce v oblasti daně z finančních transakcí (COM(2013) 71).
- (²⁸) http://ec.europa.eu/priorities/docs/pg_cs.pdf
- (²⁹) <http://www.oecd.org/tax/beps.htm>
- (³⁰) Směrnice Rady 2014/107/EU, kterou se mění směrnice 2011/16/EU, pokud jde o povinnou automatickou výměnu informací v oblasti daní (Úř. věst. L 359, 16.12.2014).
- (³¹) Směrnice 2014/48/EU, kterou se mění směrnice 2003/48/ES o zdanění příjmů z úspor v podobě úrokových plateb (Úř. věst. L 111, 15.4.2014).
- (³²) Směrnice 2014/86/EU, kterou se mění směrnice 2011/96/EU o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států (Úř. věst. L 219, 25.7.2014).
- (³³) Návrh směrnice, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o standardizované přiznání k dani (COM(2013) 721).
- (³⁴) http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/gen_info/good_governance_matters/digital/report_digital_economy.pdf

FOTOGRAFIE

Evropská centrální banka/Robert Metsch: strana 30
Evropská unie: strany 38, 39, 41, 56

Podpora oživení hospodářství, růstu a tvorby pracovních míst

V roce 2014 se podařilo položit finanční základy pro solidnější hospodářské oživení. Rokem 2014 byl zahájen víceletý finanční rámec na období let 2014–2020 (VFR), tedy rozpočet Evropské unie, který obsahuje nový soubor programů k financování evropských priorit v nadcházejících 7 letech. Ačkoli je tento rozpočet poměrně zřetelně zaměřený (očekává se, že i při menších výdajích vygeneruje na úrovni EU více prostředků), dostaly perspektivní oblasti ve srovnání s obdobím 2007–2013 výrazně větší přiděly financí, například výzkum (+30 %), vzdělávání (+40 %) a změna klimatu (+250 %).

Jednou z důležitých inovací tohoto VFR je Nástroj pro propojení Evropy zaměřený na transevropské sítě v oblastech dopravy, energetiky a telekomunikací, jehož rozpočet na období končící rokem 2020 přesahuje 33 miliard EUR. Tento nástroj by měl pomoci vytvořit navzájem propojené, vysoce výkonné a environmentálně udržitelné sítě v celé Evropě, a tím přispět k hospodářskému růstu a sociální a územní soudržnosti v Unii.

V listopadu Komise navíc zahájila investiční plán v hodnotě 315 miliard EUR, aby Evropě pomohla k dalšímu růstu a přinesla práci většímu počtu osob. Navrhovaná opatření by mohla během příštích 3 let zvýšit hrubý domácí produkt EU (HDP) o částku v rozmezí od 330 do 410 miliard EUR a vytvořit až 1,3 milionu nových pracovních míst, to vše jako součást výrazného impulsu pro hospodářství.

Martin Schulz, předseda Evropského parlamentu (uprostřed), Jean-Claude Juncker, od 1. listopadu předseda Evropské komise (vlevo), a Werner Hoyer, prezident Evropské investiční banky (vpravo), na společné tiskové konferenci poté, co byl v Parlamentu představen investiční plán Komise na podporu růstu a zaměstnanosti. Štrasburk (Francie), 26. listopadu.

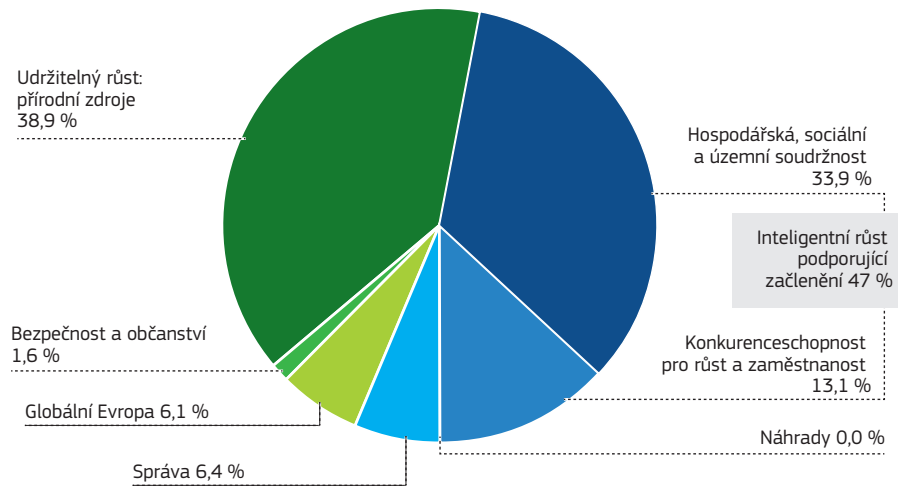

Na období let 2014–2020 stanoví VFR maximální částku 960 miliard EUR v prostředcích na závazky a 908 miliard EUR v prostředcích na platby. VFR je rozdělen do šesti okruhů, které odpovídají různým oblastem činností EU.

VÍCELETÝ FINANČNÍ RÁMEC NA OBDOBÍ LET 2014–2020 – PŘEHLED

VFR je základním nástrojem, jehož prostřednictvím Unie investuje do oblastí, které jsou pro občany nejdůležitější: do zajištění stálých pracovních míst a prosperující, konkurenceschopné a udržitelné ekonomiky. Podporuje zdravé životní prostředí a pomáhá Evropě k větší bezpečnosti, zajišťuje finanční solidaritu s těmi, kdo ji potřebují nejnaléhavěji, a zaručuje, aby EU prosazovala své hodnoty a zájmy v globalizovaném světě. Přitom doplňuje snahy jednotlivých států tím, že se soustředí na záležitosti, s nimiž se lze nejlépe vypořádat na evropské úrovni. Jde o rozpočet, jenž zajišťuje budoucnost občanům EU. Nový finanční rámec zaručuje, že se ambice Evropy obnovit svoji ekonomiku opírá o skutečné finanční prostředky a že se od začátku roku 2014 do konce roku 2020 soustředí na správné priority a výsledky.

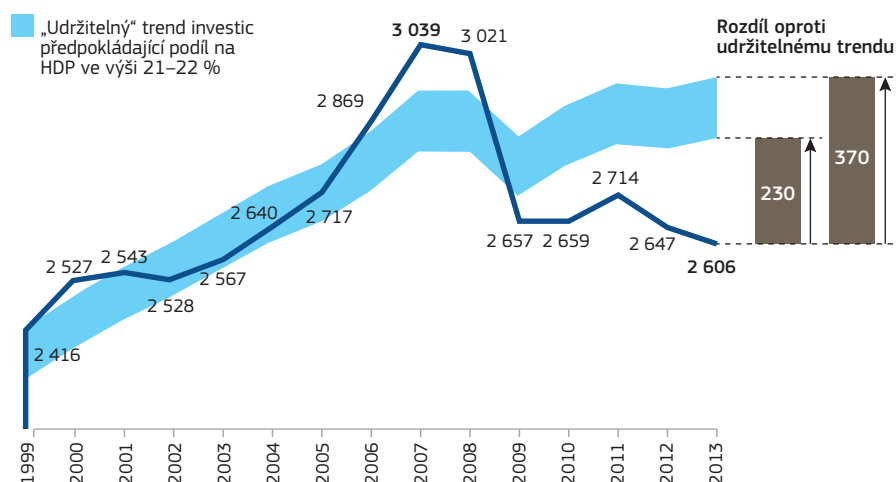
Investiční plán na podporu růstu a tvorby pracovních míst

Dne 26. listopadu Komise zahájila investiční plán v hodnotě 315 miliard EUR, aby znovu podnítila růst Evropy a dopomohla k zaměstnání většímu počtu lidí.

Souhrnně by navrhovaná opatření během 3 let (2015 až 2017) mohla zvýšit hrubý domácí produkt EU o částku v rozmezí od 330 do 410 miliard EUR a vytvořit až 1,3 milionu nových pracovních míst, to vše v rámci intenzivních snah o podnícení růstu a tvorby pracovních míst.

EVROPSKÁ „INVESTIČNÍ MEZERA“

Skutečná tvorba reálného hrubého fixního kapitálu, EU-28, v cenách roku 2013, v miliardách EUR

EU nemá společnou definici společností se střední tržní kapitalizací. Malé a střední podniky jsou definovány jako podniky s méně než 250 zaměstnanci; za společnosti se střední tržní kapitalizací se obecně považují společnosti s 250 až 3 000 zaměstnanci.

Plán potvrdila Evropská rada na prosincovém zasedání ⁽¹⁾ a vyzvala všechny zúčastněné subjekty, aby jej do poloviny roku 2015 zrealizovaly. Plán bude sestávat ze tří hlavních částí, jež jsou popsány níže.

Mobilizace dodatečných finančních prostředků na investice

Během příštích 3 let (2015–2017) uvolní investiční plán veřejné a soukromé investice do reálné ekonomiky nejméně ve výši 315 miliard EUR. V době, kdy jsou veřejné prostředky omezené, zatímco ve finančních institucích a na osobních i podnikových bankovních účtech existuje finanční likvidita, která je připravena k použití, je nejdůležitější, aby se podařilo prolomit začarovaný kruh nedostatečné důvěry a slabých investic. Investiční plán zajišťuje inteligentní mobilizaci veřejných a soukromých zdrojů finančních prostředků a dbá na to, aby bylo každé euro z veřejných zdrojů využito k vytvoření dodatečných soukromých investic, aniž by zároveň docházelo k dalšímu zadlužování.

V partnerství s Evropskou investiční bankou (EIB) bude zřízen nový Evropský fond pro strategické investice (EFSI). Tento fond bude založen na záruce ve výši 16 miliard EUR z rozpočtu EU v kombinaci s 5 miliardami EUR z EIB. Podle obezřetných odhadů, které vycházejí z historických zkušeností, bude násobný účinek EFSI 1:15. Jinými slovy, každé euro z veřejných zdrojů, které se zmobilizuje prostřednictvím EFSI, přinese celkovou investici v hodnotě 15 EUR, která by jinak nevznikla.

Fond EFSI se zaměří na investice do infrastruktury, zejména na širokopásmový internet a energetické sítě; dopravní infrastrukturu v průmyslových centrech, vzdělání, výzkum a inovace, obnovitelnou energii, malé a střední podniky a společnosti se střední tržní kapitalizací.

EVROPSKÝ FOND PRO STRATEGICKÉ INVESTICE V ČÍSLECH

EFSI	Riziková kapacita	Multiplikační efekt (průměr)	Investice do reálné ekonomiky
Dlouhodobé investice	16 miliard EUR		240 miliard EUR
Malé a střední podniky a společnosti se střední tržní kapitalizací	5 miliard EUR	15	75 miliard EUR
Celkem	21 miliard EUR		315 miliard EUR

Díky tomu, že bude fond EFSI zřízen v rámci stávající struktury skupiny Evropské investiční banky, se usnadní jeho urychlená realizace na jaře 2015. Fond má potenciál k tomu, aby v období 2015–2017 zmobilizoval další finanční prostředky v částce přesahující 315 miliard EUR. Cílem je, aby byl EFSI funkční nejpozději v polovině roku 2015.

Kromě toho bude tato investice doplněna maximalizací pákového účinku evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) v období let 2014–2020, a to za využití úvěrů, vlastního kapitálu a záruk spíše než tradičních grantů. Tím se zvýší pákový poměr v rozmezí od 1:3 do 1:4. Zdvojnásobením částky inovativních finančních nástrojů a využitím takto vzniklého pákového efektu by od roku 2015 do roku 2017 bylo možné zmobilizovat dodatečné investice do reálné ekonomiky v hodnotě 20 až 35 miliard EUR.

Důvěryhodný soubor projektů doplněný technickou pomocí umožňující využít finanční prostředky tam, kde jich je zapotřebí

Díky investičnímu plánu se finanční prostředky dostanou k reálné ekonomice, a to vytvořením transparentního souboru projektů, v němž budou určeny životaschopné projekty na úrovni EU a jenž zajistí nezbytnou technickou pomoc na podporu nezávislého výběru a strukturalizace projektů, a také využitím inovativnějších finančních nástrojů.

Členské státy poskytly smíšené pracovní skupině Komise a EIB, která byla zřízena v září, seznamy projektů vybraných podle tří kritérií:

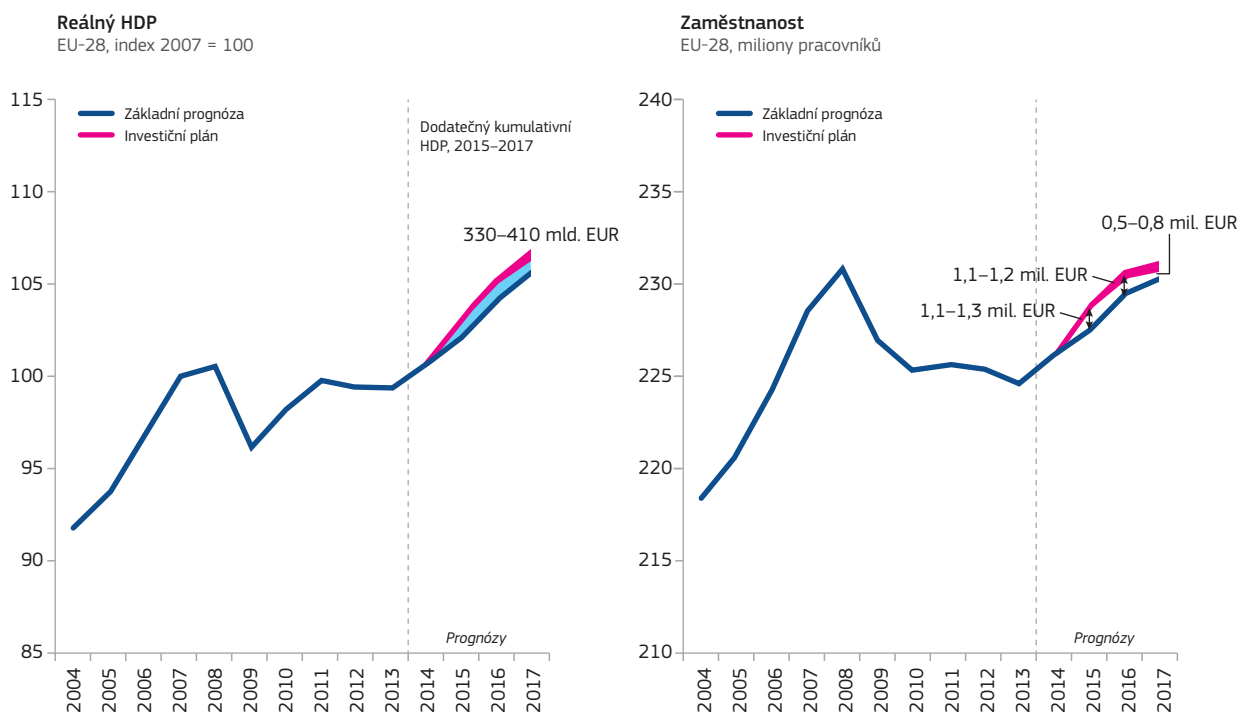
- ▶ projekty s přidanou hodnotou EU, které podporují cíle EU;
- ▶ projekty, které přispívají k hospodářské životaschopnosti a podporují členění hodnot podle priorit a mají vysokou sociálně-ekonomickou návratnost;
- ▶ projekty, které mohou začít nejpozději během příštích 3 let, a jsou s nimi tudíž spjata přiměřená očekávání ohledně kapitálových výdajů v období let 2015–2017.

Kromě toho by projekty uvedené v seznamu měly mít potenciál mobilizovat jiné zdroje financování. Měly by také být přiměřeně velké a mělo by být možné je škálovat (rozčlenit je podle různých odvětví/pododvětví).

Komise a EIB zahájí rozsáhlý program technické pomoci, který umožní identifikaci projektů a zvýší jejich atraktivitu pro soukromé investory.

V prosinci vydala pracovní skupina Komise a EIB zprávu, včetně seznamu konkrétních projektů.

POTENCIÁL INVESTIČNÍHO PLÁNU

Zdroj: Roční makroekonomická databáze GŘ pro hospodářské a finanční záležitosti.

Plán odstraňování překážek, které brání investicím

Součástí investičního plánu je podrobný harmonogram, jak v konkrétních odvětvích odstranit předpisy, které stojí v cestě investicím.

Aby se zlepšilo podnikatelské prostředí a podmínky financování, zaměří se plán na opatření ve finančním sektoru, např. na vytvoření unie kapitálových trhů, na poskytování rozsáhlejšího kapitálu malým a středním podnikům a na dlouhodobé projekty.

Prioritou bude odstranění velkých regulatorních i neregulatorních překážek, které stále existují v řadě důležitých odvětví infrastruktury včetně energetiky, telekomunikací, digitální infrastruktury a dopravy, jakož i překážek na trzích se službami a výrobky. V prosinci Komise v pracovním programu na rok 2015 ⁽²⁾ navrhla seznam prioritních iniciativ konkrétně navázaných na investiční plán.

Jyrki Katainen, místopředseda Komise odpovědný za pracovní místa, růst, investice a konkurenceschopnost, Jean-Claude Juncker, předseda Evropské komise (oba jsou ve funkci od 1. listopadu), Martin Schulz, předseda Evropského parlamentu, Werner Hoyer, prezident Evropské investiční banky, a Margaritis Schinas, hlavní mluvčí Evropské komise, (zleva doprava) ohlašují na společné tiskové konferenci v Evropském parlamentu investiční plán ve výši 315 mld. EUR. Štrasburk (Francie), 26. listopadu.

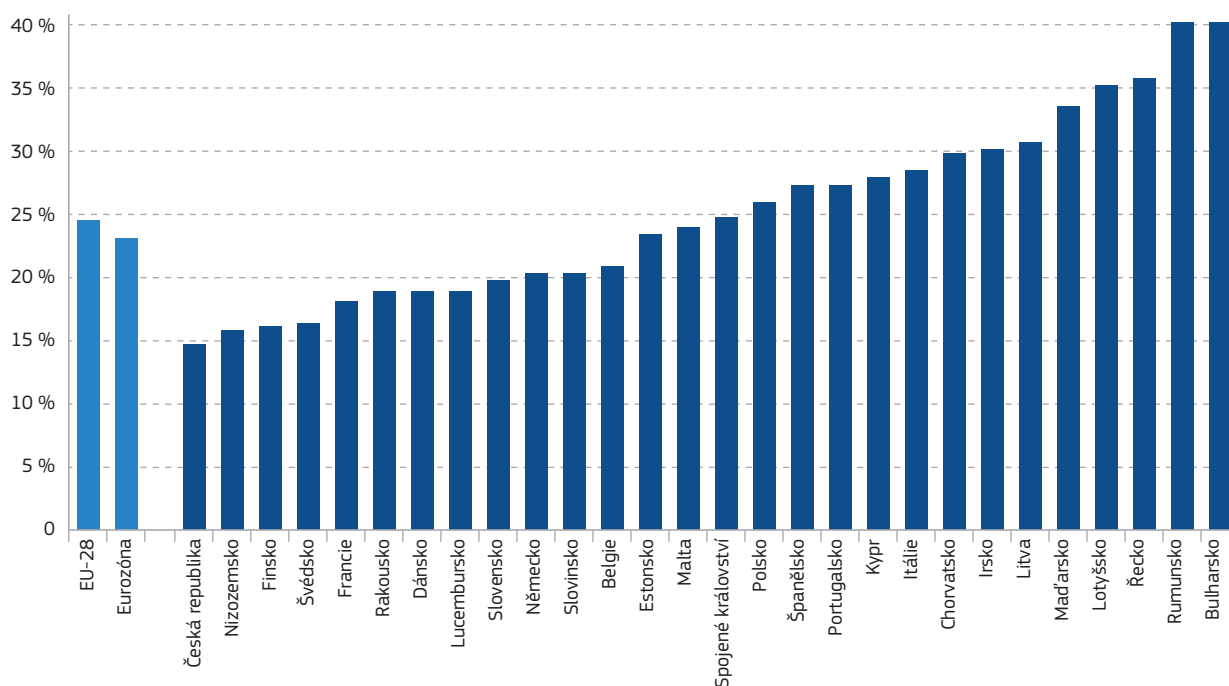
Politiky EU pro růst a zaměstnanost

Zaměstnanost a sociální začleňování

EU dosáhla dalšího pokroku při provádění naléhavě nutných strukturálních reforem trhu práce a reforem sociálních. V oblasti zaměstnanosti a sociálních věcí Evropská komise vyzvala členské státy, aby zajistily, že bude bezodkladně zřízena záruka pro mladé lidi. Členské státy byly podněcovány k tomu, aby bojovaly proti nezaměstnanosti mladých lidí, a to prostřednictvím aktivních politik na trhu práce, posílením veřejných služeb zaměstnanosti a podporou programů odborné přípravy a učňovského vzdělávání, jakož i proti segmentaci trhů práce, neboť takováto segmentace může mít nepříznivý dopad na vyhlídky mladých pracovníků a osob, které předčasně ukončily školní docházku, na nalezení zaměstnání. Rovněž byla podporována silnější koordinace evropské politiky zaměstnanosti a sociální politiky v zájmu bedlivějšího sledování vývoje v oblasti zaměstnanosti a vývoje sociálního.

LIDÉ, JIMŽ HROZÍ CHUDOBA NEBO SOCIÁLNÍ VYLOUČENÍ, 2013

EU-28 a eurozóna – odhady; Irsko – údaje z roku 2012.

Zdroj: Eurostat.

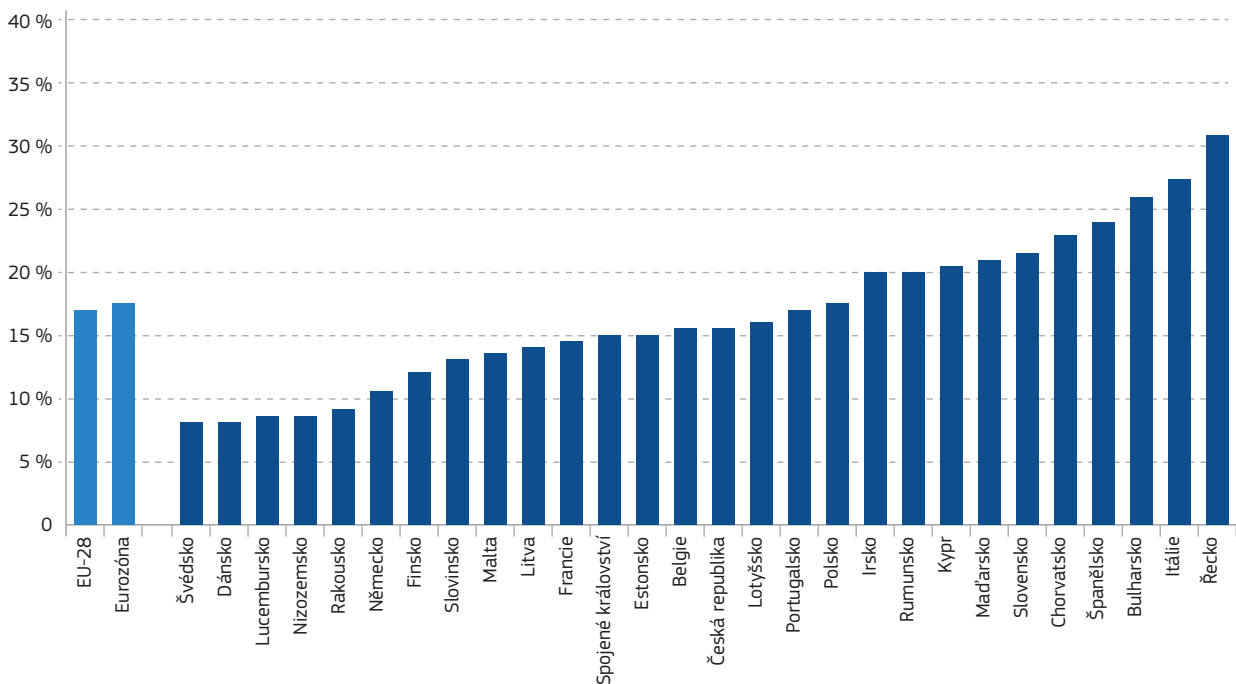
V roce 2014 byl jako součást společné zprávy o zaměstnanosti přijat nový srovnávací přehled klíčových ukazatelů zaměstnanosti a sociálních ukazatelů⁽³⁾, který má pomoci včas identifikovat výzvy na úrovni členských států, které mohou mít dopad na celou EU. Tento mechanismus pomůže zajistit včasnou politickou reakci a důraz na přísnější vícestranný dohled.

Záruka pro mladé lidi

Záruka pro mladé lidi ⁽⁴⁾ má zajistit, aby členské státy nabízely všem mladým lidem ve věku do 25 let kvalitní zaměstnání, další vzdělávání nebo učňovský program či stáž do čtyř měsíců po ukončení formálního vzdělávání nebo od začátku nezaměstnanosti. Záruka pro mladé lidi je jednou nejdůležitějších a nejnaléhavějších strukturálních reform, kterou členské státy musejí provést, aby snížily nezaměstnanost mladých lidí a usnadnily přechod ze školy do zaměstnání. Provádění začalo v roce 2014.

Všechny členské státy předložily své plány na realizaci záruky pro mladé lidi, jež právě začíná, přičemž vzaly v úvahu komplexní posouzení, které ke každému plánu vydala Komise. Plnění cílů záruky pro mladé lidi vyžaduje od členských států strategické reformy, aby se dosáhlo lepších výsledků, pokud jde o přechod ze vzdělávacího systému na trh práce. Mezi hlavní problémy, s nimiž se členské státy musí vyrovnat, patří navýšení kapacity veřejných služeb zaměstnanosti, reformy systémů vzdělávání a odborné přípravy, posílení partnerství, díky nimž se podaří oslovit neaktivní mladé lidi, kteří nejsou evidováni u poskytovatelů služeb zaměstnanosti, a poskytování kvalitních nabídek. Tato skutečnost se odráží v analýzách, které Komise zpracovala pro všechny členské státy EU, i v konkrétních doporučeních pro 18 členských států, přičemž u osmi z nich bylo konstatováno, že je zapotřebí rozhodnějších opatření k provedení záruky pro mladé lidi.

MLADÍ LIDÉ (VE VĚKU OD 15 DO 34 LET), KTEŘÍ NEJSOU VE VZDĚLÁVÁNÍ, V ZAMĚSTNÁNÍ NEBO V PROFESNÍ PŘÍPRAVĚ (TZV. „NEET“), 2013

Zdroj: Eurostat.

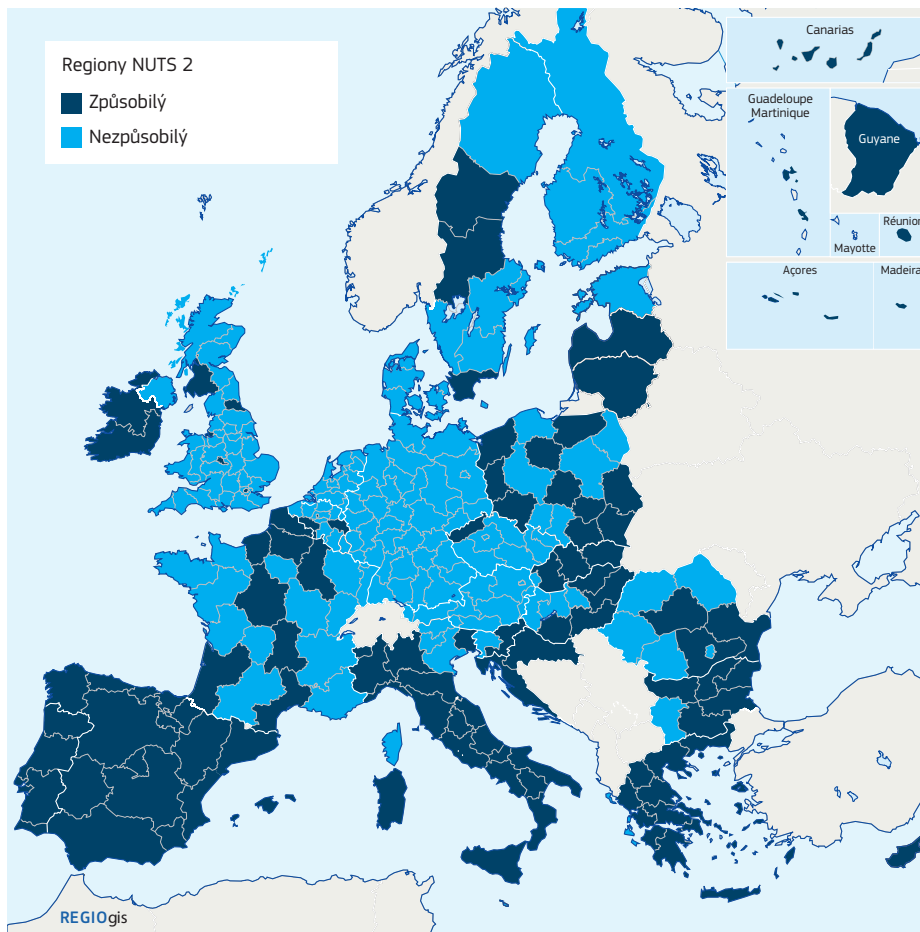
Aby se snížila nezaměstnanost mladých lidí, jsou členským státům poskytovány finanční prostředky z Evropského sociálního fondu (ESF) (v současné době 12 miliard EUR ročně) a v rámci Iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých lidí (6,4 miliardy EUR na roky 2014–2020). ESF poskytoval cílenou podporu na zvýšení zaměstnanosti mladých lidí již dlouho před krizí a je nepostradatelný jako pomoc při zvládnání současného nárůstu nezaměstnanosti mladých lidí, neboť 68 % jeho rozpočtu směřuje na projekty, které mohou být pro mladé lidi přínosné. Aby však měla záruka pro mladé lidi skutečný dopad, musí opatření zaměřená na mladé lidi ve svých vnitrostátních rozpočtech upřednostnit také členské státy.

Iniciativa na podporu zaměstnanosti mladých lidí

Iniciativa na podporu zaměstnanosti mladých lidí ⁽⁵⁾ je určena mladým lidem, kteří nejsou ve vzdělávání, v zaměstnání nebo v profesní přípravě (tzv. „NEET“), v regionech Unie, v nichž nezaměstnanost těchto lidí v roce 2012 přesáhla 25 %, a snaží se tyto osoby zařadit na trh práce. Tato iniciativa umocní podporu, kterou na provádění záruky pro mladé lidi poskytuje ESF, a to financováním činností, jež přímo pomáhají lidem NEET, tedy např. tvorby pracovních míst, stáží a učňovské přípravy, a také podporu na zakládání podniků.

INICIATIVA NA PODPORU ZAMĚSTNANOSTI MLADÝCH LIDÍ – CÍLENÁ PODPORA PRO REGIONY, V NICHŽ JE NEZAMĚSTNANOST MLADÝCH LIDÍ NEJVYŠŠÍ

Mapa regionů, které jsou nebo nejsou způsobilé z hlediska iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých lidí. Iniciativa umožní financování konkrétních projektů a činností a zajistí, aby míra podpory pro každého mladého člověka postačovala k tomu, aby byl zaznamenán citelný rozdíl v těch částech Evropy, v nichž jsou problémy nejpálčivější.

Zdroj: Eurostat, GR pro zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování.

Rámec pro kvalitu stáží

Komise souběžně připravuje řadu nástrojů na úrovni EU, které mají členským státům pomoci bojovat proti nezaměstnanosti mladých lidí. Na základě návrhu Komise přijala v březnu Rada Evropské unie rámec pro kvalitu stáží ⁽⁶⁾, jenž má umožnit stážistům získat vysoce kvalitní pracovní zkušenosti za bezpečných a spravedlivých podmínek a zvýšit si šanci na získání kvalitního zaměstnání. Rámec pro kvalitu vyzývá členské státy k zajištění toho, aby vnitrostátní právní předpisy či praxe respektovaly zásady stanovené v uvedených pokynech a aby v případě potřeby své právní předpisy přizpůsobily.

Evropský sociální fond

ESF ⁽⁷⁾ hraje důležitou úlohu při podpoře investic členských států do lidského kapitálu, a tím zvyšuje konkurenceschopnost evropské ekonomiky při zotavování se z krize. ESF každoročně pomáhá více než 15 milionům lidí při zvyšování jejich dovedností, integraci na trhu práce, boji proti sociálnímu vyloučení a chudobě. Zlepšuje také efektivitu orgánů veřejné správy. V období let 2014–2020 z něj bude členským státům dáno k dispozici více než 80 miliard EUR s cílem pomoci milionům Evropanů, aby si zlepšili život tím, že si osvojí nové dovednosti a najdou si lepší zaměstnání.

Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci

Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci (EFG) poskytuje podporu lidem, kteří ztratili zaměstnání v důsledku rozsáhlých strukturálních změn ve světových obchodních modelech, které byly vyvolány globalizací, např. uzavřením velké společnosti nebo přesunem výroby mimo EU, nebo v důsledku světové hospodářské a finanční krize. V souvislosti s tímto fondem bylo zavedeno nové nařízení ⁽⁸⁾ na období let 2014–2020, jež rozšiřuje kategorie pracovníků, kteří jsou způsobilí pro podporu z fondu. Kromě globalizace související s obchodem jsou tak nyní mezi kritéria pro pomoc začleněny také světové finanční a hospodářské krize. Jsou-li zasaženy regiony s vysokou nezaměstnaností mladých lidí, mohou členské státy za určitých podmínek zařadit mezi příjemce opatření EFG také osoby NEET.

EVROPSKÝ FOND PRO PŘIZPŮSOBENÍ SE GLOBALIZACÍ

Přehled žádostí obdržných v roce 2014

Číslo žádosti	Členský stát	Případ	Předmět činnosti	Datum podání žádosti	Příspěvek členského státu (mil. EUR)	Příspěvek z EFG (mil. EUR)	Příjemci (počet osob)
EFG/2014/001	Řecko	Nutriart	Potravinářské výrobky	5.2.2014	4,1	6,1	1 013
EFG/2014/002	Nizozemsko	Gelderland and Overijssel	Výstavba budov	20.2.2014	1,1	1,6	475
EFG/2014/003	Španělsko	Aragon	Stravování a pohostinství	21.2.2014	0,6	1,0	280
EFG/2014/004	Španělsko	Comunidad Valenciana Kovy	Kovodělný průmysl	25.3.2014	0,7	1,0	300
EFG/2014/005	Francie	GAD	Jatky	6.6.2014	0,6	0,9	760
EFG/2014/006	Francie	PSA	Automobilový průmysl	25.4.2014	8,5	12,7	2 357
EFG/2014/007	Irsko	Andersen Ireland	Klenoty	16.5.2014	1,0	1,5	276
EFG/2014/008	Finsko	STX Rauma	Stavba lodí	27.5.2014	1,0	1,4	565
EFG/2014/009	Řecko	Sprider Stores	Maloobchod	6.6.2014	4,9	7,3	1 311
EFG/2014/010	Itálie	Whirlpool	Domácí spotřebiče	18.6.2014	1,3	1,9	608
EFG/2014/011	Belgie	Caterpillar	Stroje a zařízení	22.7.2014	0,8	1,2	630
EFG/2014/012	Belgie	ArcelorMittal	Základní kovy	22.7.2014	1,1	1,6	910
EFG/2014/013	Řecko	Odyssefs Fokas	Maloobchod	29.7.2014	4,3	6,4	1 100
EFG/2014/014	Německo	Aleo Solar	Výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení	29.7.2014	0,7	1,1	476
EFG/2014/015	Řecko	Attica Publishing Services	Informační a komunikační služby	4.9.2014	2,5	3,7	705
EFG/2014/016	Irsko	Lufthansa Technik	Opravy a instalace strojů a zařízení	19.9.2014	1,7	2,5	450
EFG/2014/017	Francie	Mory-Ducros	Přeprava a skladování	6.10.2014	4,4	6,6	2 721
EFG/2014/018	Řecko	Attica Broadcasting	Tvorba programů a vysílání	4.9.2014	3,4	5,0	928
Celkem za rok 2014					42,4	63,7	15 865

Kromě finanční podpory poskytuje rámec kvality EU pro předjímání změn a restrukturalizaci ⁽⁹⁾ společností, pracovníkům, sociálním partnerům a orgánům veřejné správy pokyny k sociálně zodpovědnému řízení změn. Tento rámec má sloužit jako referenční nástroj pro podniky, odbory a vlády a má jim pomoci lépe plánovat záležitosti lidského kapitálu, lépe do tohoto kapitálu investovat a zároveň minimalizovat sociální dopady změn.

Balíček týkající se sociálních investic

Balíček týkající se sociálních investic (BSI) ⁽¹⁰⁾ poskytl členským státům pokyny, jak modernizovat systémy sociální péče, aby dosáhly cíle strategie Evropa 2020, tj. odstranit riziko chudoby a sociálního vyloučení u 20 milionů lidí. Balíček BSI ukazuje způsob, jak se vypořádat se strukturálními výzvami, jimž čelí systémy sociálního zabezpečení v EU v důsledku stárnutí obyvatelstva, klesajícího počtu obyvatel v produktivním věku a potřeby zvyšovat konkurenceschopnost v globalizovaném světě. Je nutné provést politické reformy, aby se zajistily včasné investice, které zabrání dalšímu zvyšování rizik,lepší dovednosti lidí a jejich schopnost zapojit se do společnosti a ekonomiky a rovněž dosáhnou lepších sociálních výsledků prostřednictvím cílenějších výdajů na sociální politiku. Některé státy při provádění balíčku BSI zaznamenaly pokrok.

Program pro zaměstnanost a sociální inovace

Program pro zaměstnanost a sociální inovace („EaSI“) ⁽¹¹⁾ je finanční nástroj na úrovni EU, který má podporovat vysokou úroveň kvalitní a udržitelné zaměstnanosti a zároveň zaručit odpovídající a důstojnou sociální ochranu, bojovat proti sociálnímu vyloučení a chudobě a zlepšit pracovní podmínky. Je také nástrojem k podporování inovativních a pilotních projektů na úrovni členských států, které lze přizpůsobit realitě každého z členských států.

Program pro zaměstnanost a sociální inovace integruje a rozšiřuje působnost tří stávajících programů: programu Progress (program pro zaměstnanost a sociální solidaritu), síť EURES (evropské služby zaměstnanosti) a evropského nástroje mikrofinancování Progress. Umožní Komisi zvýšit politickou soudržnost a dopad jejích nástrojů, jež mají společné cíle, tedy přispívat ke strategii Evropa 2020 pro růst a zaměstnanost.

Fond evropské pomoci nejchudším osobám

V březnu bylo přijato nařízení o novém Fondu evropské pomoci nejchudším osobám (FEAD) ⁽¹²⁾. Tento fond poskytuje členským státům cennou podporu při jejich snaze pomoci těm nejzranitelnějším osobám v Evropě, které byly nejhůře zasaženy probíhající hospodářskou a sociální krizí. Na období 2014–2020 bylo z fondu přiděleno více než 3,8 miliardy EUR. Členské státy se na nákladech svých vnitrostátních programů podílejí 15 % a zbývajících 85 % je financováno fondem.

Reforma sítě EURES

V roce 1993 byla zřízena Evropská síť služeb zaměstnanosti (EURES), jedná se o síť umožňující spolupráci Komise a veřejných služeb zaměstnanosti členských států EU a Islandu, Lichtenštejnska a Norska a dalších partnerských organizací. Síť disponuje více než 850 poradci, kteří jsou v denním styku s uchazeči o zaměstnání a zaměstnavateli v celé Evropě.

V roce 2014 byla navržena regulační reforma ⁽¹³⁾, která má zlepšit fungování sítě. Cílem je napravit nerovnováhu na trzích práce posílením výměny informací o dostupných volných pracovních místech a životopisech v celé EU, což lépe sladí nabídku volných pracovních míst s poptávkou po nich. Vyššímu počtu aktérů trhu práce tak bude umožněno podílet se na činnostech sítě EURES (zejména soukromým službám zaměstnanosti) a zaměstnavatelům a uchazečům o zaměstnání se dostane cílenějších podporných služeb v oblasti mobility.

Marianne Thyssenová, komisařka pro zaměstnanost, sociální věci, dovednosti a pracovní mobilitu, v úřadu od 1. listopadu, na čtvrté výroční konferenci Evropské platformy pro boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení. Brusel (Belgie), 20. listopadu.

Rozhodnutí o veřejných službách zaměstnanosti

Veřejné služby zaměstnanosti v jednotlivých státech hrají důležitou roli, neboť pomáhají nezaměstnaným lidem v Evropě získat zaměstnání. V červnu vstoupilo v platnost rozhodnutí⁽¹⁴⁾ o způsobech, jak zlepšit spolupráci mezi evropskými veřejnými službami zaměstnanosti, a od září 2014 zavedlo novou provozní a řídicí strukturu sítě evropských veřejných služeb zaměstnanosti.

Směrnice o doplňkových důchodových právech

Nová směrnice⁽¹⁵⁾ přijatá v roce 2014 zlepšila ochranu doplňkových důchodových práv mobilních pracovníků tím, že odstranila některé překážky bránící volnému pohybu, např. požadavek na velice dlouhou dobu zaměstnání nutnou k nabytí důchodových práv nebo riziko, že po opuštění daného důchodového systému nebudou práva pracovníků dostatečně chráněna.

Směrnice o zlepšeném prosazování práv pracovníků

Parlament a Rada přijaly novou směrnici⁽¹⁶⁾, aby na úrovni jednotlivých států zaručily lepší uplatňování práva občanů EU pracovat v jiném členském státě. Nová pravidla, navržená Komisí v dubnu 2013, mají překlenout mezeru mezi právy a realitou a mají lidem, kteří pracují nebo se ucházejí o zaměstnání v jiné zemi, usnadnit výkon jejich práv v praxi. Členské státy mají 2 roky na to, aby směrnici provedly na vnitrostátní úrovni. Tato směrnice mimo jiné stanoví, že na vnitrostátní úrovni bude jeden či více subjektů odpovídat za poskytování poradenství, podpory a pomoci pracovníkům EU včetně uchazečů o zaměstnání.

Směrnice o vysílání pracovníků

Rada přijala nová opatření, aby bylo možné lépe vynucovat aktuálně platná pravidla EU, která upravují vysílání pracovníků. Směrnice o prosazování směrnice o vysílání pracovníků⁽¹⁷⁾ stanoví opatření na ochranu práv vyslaných pracovníků v praxi a posiluje právní rámec pro poskytovatele služeb. Pomáhá zaručit, že se tato pravidla budou lépe uplatňovat v praxi, zejména v některých odvětvích, např. ve stavebnictví a nákladní silniční dopravě, kde např. tzv. společnosti na bázi „poštovní schránky“ (bez skutečné hospodářské činnosti v domovské zemi) využívají falešné vysílání pracovníků k tomu, aby obcházely vnitrostátní předpisy o sociálním zabezpečení a pracovních podmínkách. Směrnice rovněž zlepšuje ochranu práv vyslaných pracovníků tím, že předchází podvodům, zejména v subdodavatelských řetězcích, v nichž práva vyslaných pracovníků mnohdy nebývají respektována.

Praktický průvodce k „testu obvyklého pobytu“

Komise a členské státy se společně snažily objasnit pojem „test obvyklého pobytu“⁽¹⁸⁾, aby správním orgánům jednotlivých států pomohly uplatňovat pravidla EU pro koordinaci sociálního zabezpečení občanů EU a jejich rodin.

Vzdělávání a odborná příprava

Erasmus+

Jednou z nejvýznamnějších událostí roku bylo zahájení a provádění programu Erasmus+ ⁽¹⁹⁾, tedy nového programu EU pro vzdělávání, odbornou přípravu, mládež a sport.

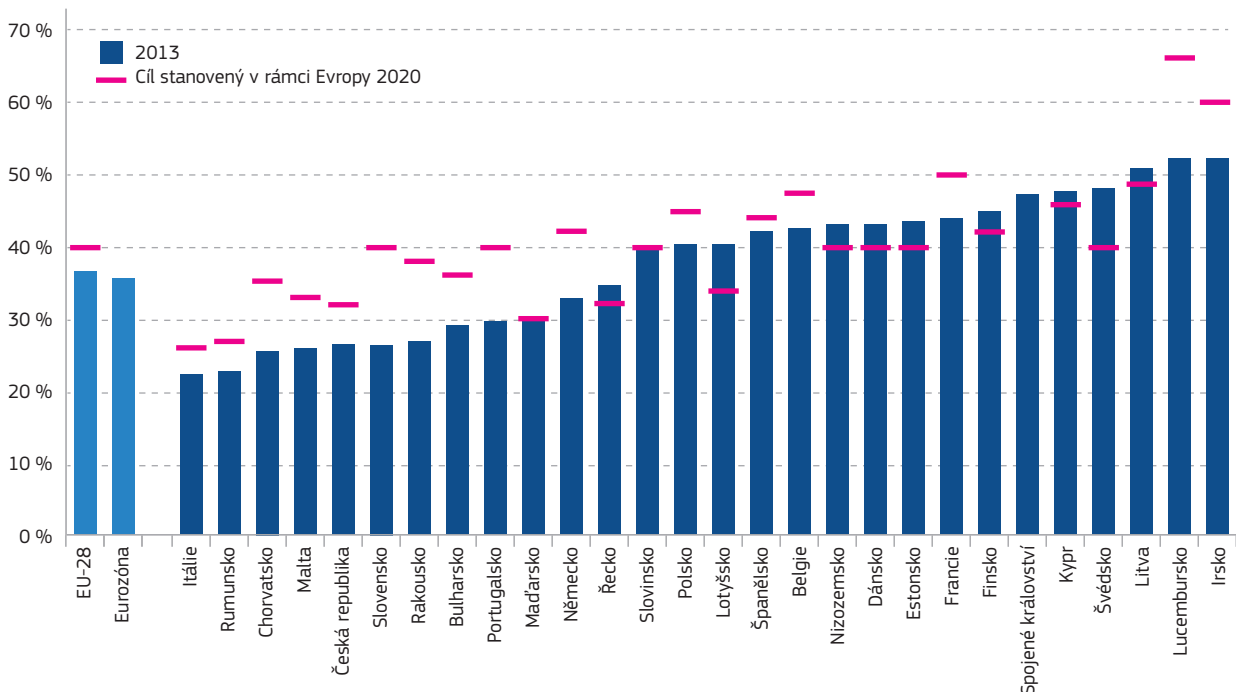
Program integruje a rozšiřuje předchozí toky financování tak, aby zahrnovaly vzdělávání, odbornou přípravu, činnosti Jean Monnet a sport včetně nového nástroje pro záruky za studentské půjčky pro studenty magisterského studia a mezinárodní dimenze vysokoškolského vzdělávání a spolupráce mládeže. Ve srovnání s posledním rozpočtovým obdobím bude jeho rozpočet na období let 2014–2020 o 40 % vyšší a mírně přesáhne částku 16 miliard EUR.

Nový program snižuje administrativní zátěž a zavádí zjednodušené postupy.

Výsledky vzdělávání

Podle údajů zveřejněných v roce 2014 se souborné výsledky Evropské unie v oblasti vzdělávání soustavně zlepšovaly. Došlo k výraznému nárůstu počtu osob, které dokončily vysokoškolské vzdělání, a to ze 23,6 % v roce 2002 na 36,9 % v roce 2013 (cíl pro rok 2020: alespoň 40 %). Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém pomalu, ale vytrvale klesá, a to ze 17 % v roce 2002 na 12 % v roce 2013 (cíl pro rok 2020: méně než 10 %). Patnáct členských států již splnilo či překročilo své cíle pro rok 2020 alespoň u jednoho z těchto dvou ukazatelů výsledků vzdělávání. Šest z těchto členských států – Dánsko, Kypr, Lotyšsko, Litva, Slovinsko a Švédsko – již obou cílů dosáhlo nebo je překročilo.

PODÍL OBYVATEL VE VĚKU 30–34 LET, KTEŘÍ DOKONČILI VYSOKOŠKOLSKÉ VZDĚLÁNÍ, 2013

Spojené království si vnitrostátní cíl nestanovilo. Vnitrostátní cíl u Německa zahrnuje postsekundární neterciární vzdělání (Mezinárodní standardní klasifikace vzdělání, verze z roku 1997 (ISCED97 4)) a u Rakouska postsekundární neterciární vzdělání s programy, které mají umožnit přímý přístup k prvnímu stupni terciárního vzdělání (ISCED97 4A).

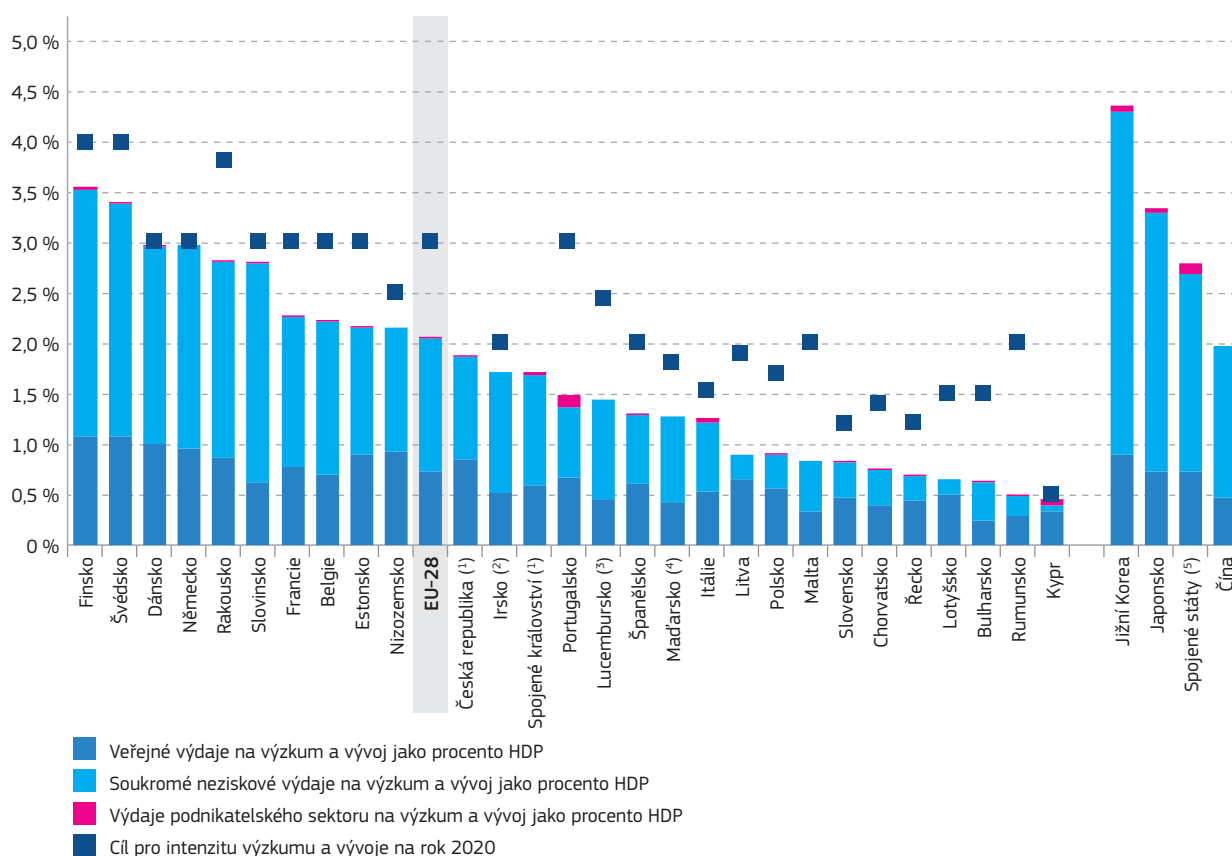
Zdroj: Eurostat.

Výzkum, inovace a věda

Horizont 2020: rámcový program EU pro výzkum a inovace

Horizont 2020 ⁽²⁰⁾ je dosud největší program EU pro výzkum a inovace. Tím, že propojí výzkum a inovace, aby převedl velké myšlenky z rýsovacího prkna na trh, dosáhne většího počtu průlomových nápadů, objevů a světových prvenství. Svádí dohromady vědce a průmysl s cílem podpořit růst a tvorbu pracovních míst a nalézt řešení velkých výzev, včetně změny klimatu, zabezpečení dodávek energie a ochrany zdraví. Výzkum a inovace, budou-li navzájem propojeny, pomohou zlepšit lidské životy, chránit životní prostředí a zvýšit udržitelnost a konkurenceschopnost evropského průmyslu. Program je otevřen výzkumným pracovníkům z celého světa. Podporuje je na jejich profesní dráze v Evropě, strukturuje jejich odbornou přípravu v oblasti výzkumu a podporuje globální i meziodvětvovou mobilitu, zejména prostřednictvím akcí „Marie Curie“. Na období 2014–2020 jsou k dispozici finanční prostředky ve výši téměř 80 miliard EUR, většina z nich je rozdělena mezi tři priority: vynikající věda, vedoucí postavení v průmyslu a společenské výzvy. Pravidla a postupy byly výrazně zjednodušeny.

INTENZITA VÝZKUMU A VÝVOJE PODLE ODVĚTVÍ A PODLE ZEMĚ (2012) A CÍLE PRO INTENZITU VÝZKUMU A VÝVOJE NA ROK 2020

⁽¹⁾ Česká republika, Spojené království: nestanoveny žádné cíle pro intenzitu výzkumu a vývoje; u České republiky byl stanoven cíl ve výši 1 % pouze pro veřejný sektor.

⁽²⁾ Irsko: cíl pro intenzitu výzkumu a vývoje činí 2,5 % HNP, což podle odhadu odpovídá 2,0 % HDP.

⁽³⁾ Lucembursko: cíl pro intenzitu výzkumu a vývoje je mezi 2,30 % a 2,60 % HDP (byla zvolena hodnota 2,45 %).

⁽⁴⁾ Maďarsko: členění cíle pro intenzitu výzkumu a vývoje se nerovná celkové intenzitě výzkumu a vývoje.

⁽⁵⁾ Spojené státy: i) nejsou zahrnuty celkové kapitálové výdaje nebo jejich většina; ii) údaj o vládních výdajích na výzkum a vývoj se vztahuje pouze k federální nebo ústřední úrovni vlády.

Údaje: Eurostat, OECD, členské státy.

Zdroj: GŘ pro výzkum a inovace – oddělení pro analýzu a sledování vnitrostátních politik v oblasti výzkumu.

Evropský inovační a technologický institut („EIT“) má celkový rozpočet 2,7 miliardy EUR a od roku 2014 je nedílnou součástí programu Horizont 2020. Aby podpořil inovace a podnikavost v Evropě, sdružuje EIT prostřednictvím svých znalostních a inovačních společenství více než 500 předních partnerů z oblasti podnikání, vysokoškolského vzdělávání a výzkumu. V roce 2014 se institut zaměřil na upevnění a posílení hospodářského růstu, jakož i na dopad prvních tří znalostních a inovačních společenství, která se zabývala problémy souvisejícími se změnou klimatu, informačními a komunikačními technologiemi a udržitelnou energetikou.

Partnerství EU a průmyslu pro inovace

V rámci programu Horizont 2020 jako součást balíčku investic EU do inovací bude zahájeno 11 partnerství s průmyslem a členskými státy v hodnotě více než 23 miliard EUR. Příspěvek EU ve výši 9 miliard EUR uvolní 10 miliard EUR investic ze soukromého sektoru a 4 miliardy EUR od členských států. Většina finančních prostředků bude vynaložena na společné iniciativy v oblasti technologií.

Podniky v EU musí zvýšit investice do výzkumu a vývoje, aby si ve světě udržely konkurenceschopnost

Navzdory nepříznivé hospodářské situaci zvýšily v roce 2013 společnosti sídlící v EU investice do výzkumu a vývoje o 2,6 %. Ve srovnání s předchozím rokem však růst zpomalil o 6,8 %. Zaostává rovněž za celosvětovým průměrem za rok 2013 (4,9 %) a také za společnostmi se sídlem v Japonsku (5,5 %) a USA (5 %).

Tyto výsledky zveřejnila Komise ve srovnávacím přehledu EU o investicích průmyslových podniků do výzkumu a vývoje za rok 2014 ⁽²¹⁾, který analyzuje 2 500 nejlepších společností na světě, což představuje přibližně 90 % celkových výdajů podniků na výzkum a vývoj. Údaje ukazují, že 633 společností se sídlem v EU v roce 2013 investovalo 162,4 miliardy EUR, zatímco 804 společností sídlících v USA investovalo 193,7 miliardy EUR a 387 společností z Japonska investovalo 85,6 miliardy EUR.

Nové finanční nástroje pro výzkum a inovace

Komise a skupina EIB zahájily v červnu novou generaci finančních nástrojů EU a poradenských služeb ⁽²²⁾, aby pomohly inovativním firmám snadněji získat přístup k finančním prostředkům. Očekává se, že iniciativa „InnovFin – finanční prostředky EU pro inovátory“ ⁽²³⁾ během příštích 7 let poskytne více než 24 miliard EUR na financování výzkumu a inovací prováděných malými, středními a velkými společnostmi a také na výzkumnou infrastrukturu.

Carlos Moedas, komisař pro výzkum, vědu a inovace, v úřadu od 1. listopadu, představuje Srovnávací přehled investic průmyslových podniků do výzkumu a vývoje v EU za rok 2014. Budova Berlaymont, Brusel (Belgie), 4. prosince.

Společné podniky v oblasti elektroniky a robotiky

Komise zahájila transformační partnerství v hodnotě mnoha miliard EUR, aby Evropě zajistila čelní postavení ve světě v následujících oblastech.

- ▶ Elektronika – ECSEL (Elektronické součásti a systémy pro vedoucí postavení Evropy) ⁽²⁵⁾ slouží k umocnění evropských schopností, pokud jde o konstrukci a výrobu elektroniky. Tato iniciativa je jádrem elektronické strategie pro Evropu ⁽²⁶⁾, která má zmobilizovat soukromé investice v hodnotě 100 miliard EUR a do roku 2020 vytvořit v Evropě 250 000 pracovních míst.
- ▶ Robotika – SPARC (partnerství pro robotiku v Evropě) ⁽²⁷⁾ představuje snahu průmyslové politiky EU o vylepšení pozice Evropy na globálním trhu s robotikou, jehož hodnota se odhaduje na 22 miliard EUR a očekává se, že do roku 2020 vzroste na více než 60 miliard EUR. Tato iniciativa má podle očekávání vytvořit v Evropě více než 240 000 pracovních míst a zvýšit podíl Evropy na globálním trhu na 42 % (nárůst o 4 miliardy EUR ročně). Komise hodlá investovat 700 milionů EUR a asociace euRobotics ⁽²⁸⁾ 2,1 miliardy EUR.

Data velkého objemu

Komise a evropský datový průmysl podepsaly memorandum o porozumění, v němž se zavazují investovat do partnerství veřejného a soukromého sektoru s cílem posílit odvětví dat a zajistit Evropě čelní místo v globálním datovém závodě. EU vyčlenila na investice z programu Horizont 2020 na příštích 5 let (2016–2020) částku přesahující 500 milionů EUR a očekává se, že soukromí partneři poskytnou částku alespoň čtyřikrát vyšší. Partnerství veřejného a soukromého sektoru by mělo být zahájeno 1. ledna 2015 a je jedním z prvních výsledků nedávné politiky a akčního plánu Komise pro urychlení rozvoje evropské ekonomiky založené na datech ⁽²⁹⁾. Zvládnutím otázky dat velkého objemu by evropští dodavatelé mohli získat až 30 % světového datového trhu, v Evropě by do roku 2020 vzniklo 100 000 nových pracovních míst v oboru dat, o 10 % by se zlepšily výsledky zdravotní péče a zvýšila by se produktivita průmyslových strojů.

Evropský výzkumný prostor

Zpráva o pokroku v souvislosti s Evropským výzkumným prostorem (EVP) ⁽³⁰⁾, kterou Komise zveřejnila v září, posuzuje pokrok, jehož dosáhly členské státy a některé přidružené země u priorit EVP. Zpráva za rok 2014 obsahuje nový rozměr, neboť představuje nové politiky, jež v souvislosti s Evropským výzkumným prostorem zavádějí členské státy, a posuzuje, do jaké míry jsou tyto politiky prováděny.

Existuje mnoho způsobů, jak EVP zrealizovat, nejvyšší účinnosti se však dosáhne tehdy, existuje-li vnitrostátní rámec. Právě proto Komise nadále podporuje a povzbuzuje členské státy a zúčastněné subjekty z oblasti výzkumu, aby v rámci procesu evropského semestru prováděly reformy a klíčové činnosti týkající se EVP.

Přibývá Nobelových cen pro výzkumníky financované z prostředků EU

Ve čtyřech ze šesti kategorií Nobelovy ceny za rok 2014 figuroval jeden nebo více vědců financovaných z EU.

Nobelovu cenu za chemii sdílel chemik podporovaný z prostředků EU, profesor Stefan W. Hell, který v roce 1996 získal postdoktorandské individuální stipendium pro svůj projekt spadající do čtvrtého rámcového programu (1994–1998).

Nobelovu cenu za ekonomii získal profesor Jean Tirole za své studium hospodářské soutěže a analýzu způsobu, jakým by měly být regulovány velké společnosti, aby nedocházelo k monopolnímu chování a byly chráněny zájmy spotřebitelů. Profesor Tirole v roce 2009 obdržel od Evropské rady pro výzkum (ERC) pětiletý grant určený pokročilým výzkumným pracovníkům.

V případě Nobelovy ceny za fyziku existovala spolupráce mezi jejím laureátem dr. Hiroshi Amanem a úvodním projektem odborné přípravy v rámci sítě „Marie Curie“ z roku 2011 s názvem „Hybridní fotonika v případech, kdy se různé kategorie emitujících materiálů spojují do nanostruktur za účelem výroby energeticky účinných osvětlovacích zařízení“.

Polovinu Nobelovy ceny za fyziologii a medicínu získal John O’Keefe a o druhou polovinu se rozdělili May-Britt Moserová a Edvard I. Moser za svůj objev buněk tvořících systém odpovídající v mozku za určování polohy. May-Britt Moserová i Edvard Moser jsou příjemci grantů od Evropské rady pro výzkum a všichni tři se účastnili projektů financovaných z prostředků EU.

Soutěž Evropské unie pro mladé vědce

V roce 2014 se soutěž Evropské unie pro mladé vědce uskutečnila v září v polské Varšavě.

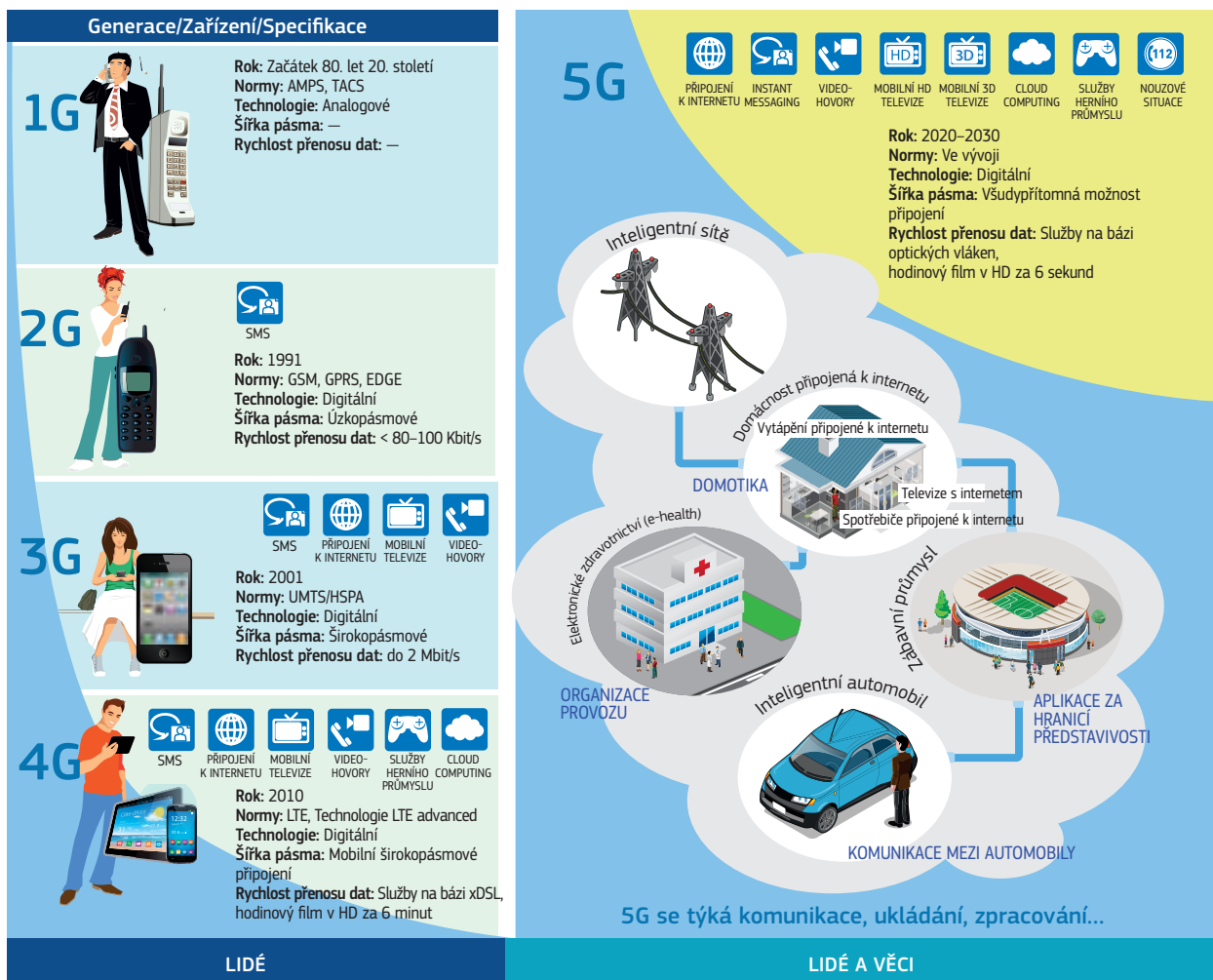
Letos se soutěže zúčastnilo 77 projektů z široké škály vědeckých oblastí (biologie, chemie, programování, strojírenství, životní prostředí, materiály, matematika, lékařství, fyzika a společenské vědy). Této 26. soutěže se zúčastnilo 110 mladých vědců (41 dívek a 69 chlapců) ze 36 zemí. Ceny zahrnovaly týden v interní vědecké službě Komise, tedy Společném výzkumném středisku, návštěvu laboratoří a práci s vědci.

5G

V červnu Komise a Jižní Korea podepsaly průlomovou dohodu o mobilní technologii 5G. Jde o novou síťovou technologii a infrastrukturu, která zajistí kapacity nezbytné k udržení kroku s obrovským nárůstem ve využívání komunikačních a bezdrátových technologií lidmi i stroji. 5G bude nejen rychlejší, ale bude také obsahovat nové funkce a aplikace s vysokou sociální a ekonomickou hodnotou. Obě strany se dohodly, že budou společně usilovat o globální definici 5G a spolupracovat na výzkumu zaměřeném na 5G. Také se shodly, že je nutné harmonizovat rádiové spektrum, aby byla zaručena globální interoperabilita, a vypracovat globální normy pro 5G.

MOBILNÍ KOMUNIKACE: Z 1G NA 5G

Zdroj: Evropská komise.

Evropská cena životního prostředí pro podniky

Projekt DONIA, který v rámci Evropské ceny životního prostředí pro podniky získal v kategorii podnikání a biodiverzita druhé místo, využívá aplikaci pro chytré telefony, která umožňuje kapitánům jacht navigovat tak, aby nekotvili tam, kde se na mořském dně vyskytuje vegetace. To pomáhá chránit druh *Posidonia oceanica*, hlavní součást ekosystému ve Středozemním moři.

Stále více podniků si uvědomuje, že pro konkurenceschopnost Evropy má zásadní význam ochrana životního prostředí. Každé dva roky udělovaná Evropská cena životního prostředí pro podniky je uznáním těchto průkopníků, jímž se oceňují přední podnikatelé a společnosti, kteří jsou v čele ekologických inovací v pěti kategoriích.

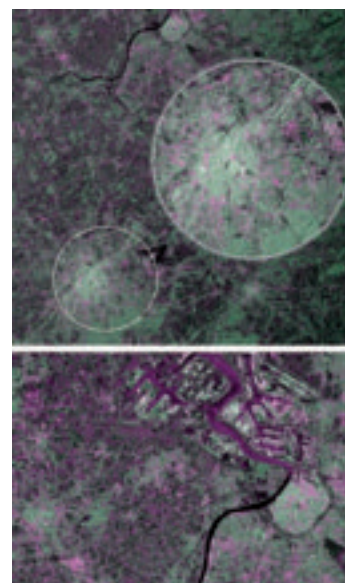
Vesmírné programy

V dubnu byla vypuštěna družice Copernicus, což bylo důležitým krokem v programu EU pro pozorování Země⁽³¹⁾. Díky Sentinelu 1A, první sestavě družic, budou získána data, s jejichž pomocí bude možné dosáhnout značného pokroku při zvyšování námořní bezpečnosti, sledování změny klimatu a při poskytování podpory při mimořádných a krizových situacích. Např. služba Copernicus pro zvládání mimořádných situací dokázala poskytnout mapy s cílem pomoci odstranit následky záplav v Bulharsku a lesních požárů ve Švédsku a také informace, které pomohly zmírnit riziko úniku ropy při odstraňování vraku lodi *Costa Concordia* v Itálii.

Průmyslová politika a malé a střední podniky

Plán průmyslové politiky

Hlavním poselstvím sdělení o průmyslové politice⁽³²⁾ byla výzva, aby členské státy uznaly ústřední význam průmyslu pro tvorbu pracovních míst a růst a začlenily otázky průmyslové konkurenceschopnosti do všech oblastí politiky. Komise také vyzvala Parlament a Radu, aby přijaly návrh týkající se energetických, dopravních, vesmírných a digitálních komunikačních sítí a aby provedly a vynucovaly právní předpisy s cílem dokončit vnitřní trh. Modernizace průmyslu by se mělo dosáhnout investicemi do inovací, účinnějšího využívání zdrojů, nových technologií, dovedností a přístupu k finančním prostředkům a měla by být urychlena využíváním zvláštních finančních prostředků EU. Sdělení prosazuje Evropu příznivější pro podnikání, a to prostřednictvím opatření ke zjednodušení legislativního rámce a zvýšení účinnosti veřejné správy na úrovni EU a na vnitrostátní a regionální úrovni. Klíčovými otázkami je také snadnější přístup na trhy mimo EU na základě harmonizace mezinárodních norem, otevřená řízení k zadávání veřejných zakázek, ochrana patentů a ekonomická diplomacie. V reakci na to uznala březnová Evropská rada⁽³³⁾, že je třeba, aby se otázkám konkurenceschopnosti průmyslu dostalo náležité pozornosti.

Několik prvních snímků z nové družice pro pozorování Země v rámci programu Copernicus. Ve výšeči nahoře je zvětšen Brusel (Belgie). Ve výšeči dole je zvětšeno město Antverpy, přičemž barevné rozdíly poskytují informace o toku řeky Šeldy: příliv v ústí řeky je naznačen fialovou barvou, zatímco běžný tok řeky je tmavomodrý.

Zelený akční plán pro malé a střední podniky

Komise přijala zelený akční plán pro malé a střední podniky ⁽³⁴⁾, v němž uznává značný dodatečný potenciál malých a středních podniků, které se zaměřují na činnosti prospěšné pro lepší životní prostředí a zároveň jsou zdrojem výraznějšího růstu, k tvorbě pracovních míst. Akční plán představuje soubor opatření navržených na evropské úrovni a zaměřených na malé a střední podniky, která mají těmto podnikům pomoci využít příležitosti k podnikání a tvorbě pracovních míst, které nabízí přechod k ekologickému hospodářství, a to především tím, že zvýší účinnost využívání zdrojů evropskými malými a středními podniky, podpoří ekologické podnikání, využijí příležitosti, které nabízí ekologičtější hodnotové řetězce, a usnadní ekologickým malým a středním podnikům přístup na trh.

Zástupci malých a středních podniků na akci zaměřené na navazování kontaktů mezi podniky v La Louvière ve Valonsku (Belgie) dne 18. února.

Harmonogram pro evropskou obranu

Komise přijala podrobný harmonogram ⁽³⁵⁾, který obsahuje konkrétní akce a harmonogramy pro oblasti vymezené v návrzích o odvětví obrany a bezpečnosti z července 2013. Tento harmonogram obsahuje řadu akcí v různých oblastech politiky včetně vnitřního trhu, využití dvojího výzkumného potenciálu a razantnější podpory inovací, rozvoje schopností, kosmického a obranného průmyslu, uplatňování energetické politiky EU a využívání podpůrných nástrojů v odvětví obrany a maximalizace přístupu na trhy mimo EU.

Omezení byrokracie na vnitřním trhu

Parlament hlasoval ve prospěch návrhu Komise ⁽³⁶⁾, který má zjednodušit přístup na vnitřní trh osmi průmyslovým odvětvím, tj. odvětvím výroby výtahů, elektrického a elektronického zařízení, jednoduchých tlakových nádob, jiných než automatických měřicích přístrojů, měřicích přístrojů, výbušnin pro civilní použití, zařízení používaných ve výbušném prostředí a výrobků, které vyvolávají elektromagnetické rušení. Tato iniciativa je součástí obecného úsilí sladit pravidla, která upravují průmyslové výrobky, se společným souborem zásad, a tím zabránit fragmentaci pravidel v jednotlivých odvětvích a zamezit vzniku rozporných či překrývajících se požadavků kladených na výrobky, na něž se vztahuje více právních předpisů. Soudržnější pravidla ve všech odvětvích produktů sníží náklady podniků, zejména malých a středních, na dodržování předpisů.

Strategie pro farmaceutické odvětví

Farmaceutické odvětví EU má strategický význam pro evropskou ekonomiku, neboť má status dlouhodobě celosvětově rostoucího trhu s ročním výstupem v hodnotě 220 miliard EUR, je v něm zaměstnáno přibližně 800 000 zaměstnanců a EU patří mezi největší světové obchodníky s léčivými přípravky. Komise zahájila veřejnou výměnu názorů, která jí má pomoci formulovat politiku tak, aby se zvýšila konkurenceschopnost tohoto odvětví. Oblasti politiky důležité z hlediska budoucnosti zahrnují stanovení priorit pro nové terapie, podporu spolupráce veřejného a soukromého sektoru, usnadnění dostupnosti zvláštních léčivých přípravků (např. léčivých přípravků pro vzácná onemocnění nebo biologicky podobných přípravků), podporu etiky, zlepšení celosvětového přístupu k léčivým přípravkům a posílení globální přítomnosti evropského farmaceutického odvětví.

Oběhové hospodářství – ekologický růst

V červenci Komise předložila návrhy ⁽³⁷⁾, které mají Evropě pomoci dosáhnout oběhového hospodářství a podpořit recyklaci v členských státech. Podle nové vize oběhového hospodářství jde o to, aby se z opětovného využití, které maximalizuje hodnotu, opravy a recyklaci, stalo pravidlo, a aby tak odpad z jednoho procesu byl využit jako zdroj v procesu dalším.

Nová Komise hodlá soubor opatření stáhnout a v roce 2015 jej nahradit ambicióznějším návrhem na podporu oběhového hospodářství.

Více financí pro malé a střední podniky

Evropské malé a střední podniky mohou nyní na základě dohody mezi Komisí a Evropským investičním fondem získat přístup k dalším finančním prostředkům v hodnotě až 25 miliard EUR. Tato dohoda je základem pro to, aby Evropský investiční fond mohl malým a středním podnikům poskytovat financování prostřednictvím emise akcií a dluhové financování v rámci programu COSME. Díky částce 1,3 miliardy EUR, která byla v rozpočtu COSME vyčleněna na financování malých a středních podniků, bude možné, aby malé a střední podniky pomocí pákových efektů zmobilizovaly od finančních zprostředkovatelů až 25 miliard EUR. To je důležitou součástí reakce EU, která má překonat dobře známé obtíže, jimž malé a střední podniky čelí ve snaze získat přístup k úvěrům.

Regionální politika a politika soudržnosti

Regionální politika Unie se opírá o dva hlavní fondy.

- ▶ Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR) spolufinancuje investice a působí ve všech členských státech. Tento fond se do značné míry soustředí na regiony s nejnižším HDP na obyvatele.
- ▶ Fond soudržnosti spolufinancuje projekty v oblasti dopravy a životního prostředí v členských státech, jejichž hrubý národní produkt (HNP) je nižší než 90 % průměru EU.

Hodnota těchto prostředků celkem (včetně Evropského sociálního fondu), které zahrnují politiku soudržnosti, dosahuje 351,8 milionu EUR (v běžných cenách) na období 2014 až 2020. Představují hlavní investici Unie do rozvoje infrastruktury, tvorby růstu a podpory zaměstnanosti.

Corina Crețuová, komisařka pro regionální politiku, v úřadu od 1. listopadu, se účastní 104. plenárního zasedání Výboru regionů v Bruselu (Belgie), 4. prosince. Komisařka potvrdila, že nový Evropský fond pro strategické investice bude doplňovat financování v oblasti soudržnosti.

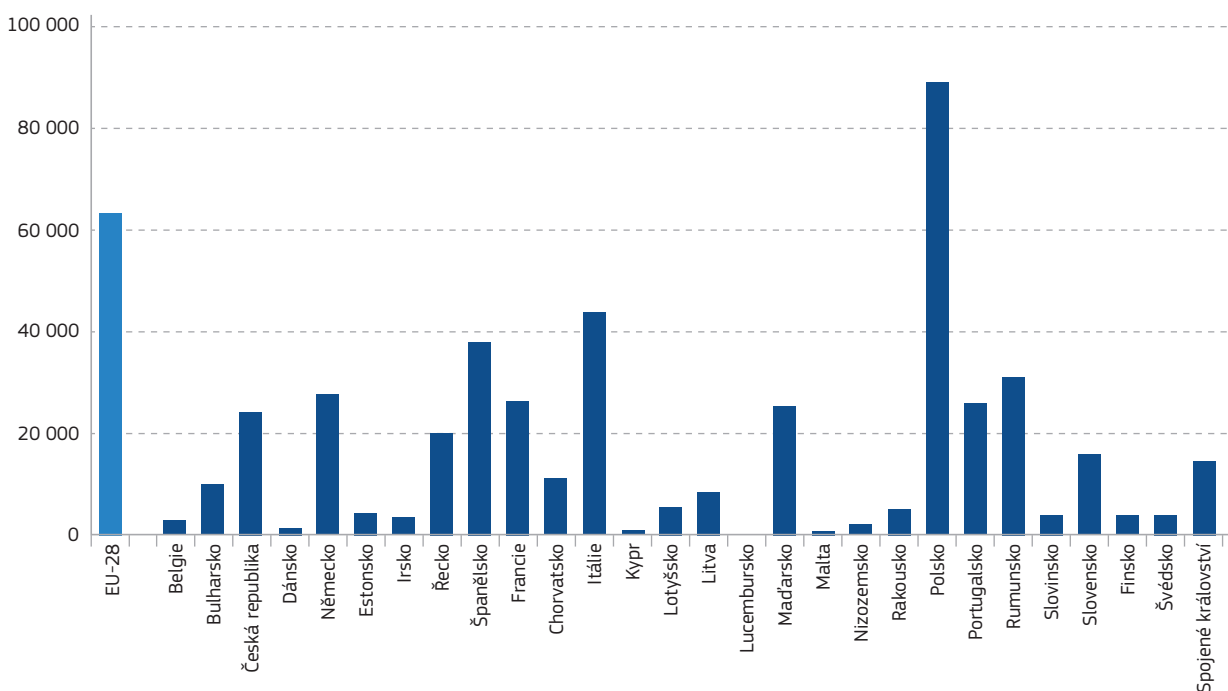
Dohody o partnerství

Dohody o partnerství ⁽³⁸⁾, předkládané jednotlivými zeměmi EU a schvalované Komisí, vymezují plány vnitrostátních orgánů, jak využívat finanční prostředky z evropských strukturálních a investičních fondů v letech 2014 až 2020. Popisují strategické cíle a investiční priority každé země a propojují je s celkovými cíli strategie Evropa 2020 pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění ⁽³⁹⁾. Dohody o partnerství vyžadují od členských států i Komise, aby spolupracovaly a vzájemně se koordinovaly, aby byl účinek investic EU co největší. Počátkem listopadu bylo přijato všech 28 dohod o partnerství. Členské státy proinvestují celkem více než 453 miliard EUR.

DOHODY O PARTNERSTVÍ – CELKOVÉ PROSTŘEDKY Z EVROPSKÝCH STRUKTURÁLNÍCH A INVESTIČNÍCH FONDŮ PODLE ČLENSKÝCH STÁTŮ

Členění podle kategorie přidělů, na které se vztahují přesuny prostředků mezi kategoriemi na žádost členských států

Miliony EUR – v běžných cenách

Poznámka: Celkové částky nezahrnují převody do Nástroje pro propojení Evropy a Fondu evropské pomoci nejchudším osobám.

Bylo přijato téměř 200 z 310 předpokládaných investičních programů pro růst a zaměstnanost (v rámci EFRR, ESF a Fondu soudržnosti). Operační programy navrhuje členské státy a regionální orgány a následně se projednávají s Komisí, která je nakonec schvaluje.

Fond solidarity

V červnu vstoupilo v platnost revidované nařízení o Fondu solidarity EU ⁽⁴⁰⁾. Má především umožnit rychlejší a jednodušší čerpání fondu. Nové právní předpisy umožní rychlejší vyplácení podpor, zvláště díky zavedení záloh vyplácených na požádání. Bude tak možné rychleji reagovat a svižněji zasahovat v oblastech postižených katastrofami.

Iniciativa EU–EIB pro projektové dluhopisy

Iniciativa pro projektové dluhopisy je společnou iniciativou Komise a EIB. Jejím cílem je podnítit financování prostřednictvím kapitálového trhu, a to pro rozsáhlé projekty infrastruktury v odvětví dopravy (transevropská dopravní síť – TEN-T), energetiky (transevropská energetická síť – TEN-E) a IKT. Odhaduje se, že požadavky Evropské unie na investice do infrastruktury, které jsou nutné ke splnění cílů strategie Evropa 2020 v těchto odvětvích, by mohly dosáhnout až 2 bilionů EUR.

Iniciativa pro projektové dluhopisy je koncipována tak, aby umožnila subjektům, které realizují způsobilé projekty infrastruktury, což bývají zpravidla partnerství veřejného a soukromého sektoru, přilákat dodatečné soukromé finanční prostředky od institucionálních investorů, např. pojišťoven a penzijních fondů.

Třetí projektový dluhopis – první transakce dluhopisů v souvislosti s projektem na zelené louce

V březnu bylo úspěšně dokončeno financování projektu dálnice A11 v Belgii. Projekt byl jak prvním projektem na zelené louce, který vznikl v rámci partnerství soukromého a veřejného sektoru, tak prvním dopravním počinem, který byl podpořen z iniciativy pro projektové dluhopisy. V jeho rámci bylo postaveno 13 km dvoupruhové dálnice, která propojí komunikaci N31 v Bruggách a N49 v Knokke, a přibližně 90 stavebních objektů včetně tří tunelů, viaduktu o délce 1 km a dvou totožných zvedacích mostů. Stavba začala v březnu a podle plánů má trvat 3 roky. Je financována prostřednictvím projektového dluhopisu v hodnotě 578 milionů EUR a kapitálovou účastí v hodnotě 80 milionů EUR.

Čtvrtý projektový dluhopis – první transakce v odvětví telekomunikací

V červenci 2014 byla podepsána první transakce v odvětví širokopásmového připojení, která je financována pomocí projektového dluhopisu. Realizátorem projektu je společnost Axione Infrastructures, francouzská společnost zabývající se infrastrukturou, která je držitelem 12 dlouhodobých koncesních dohod s místními orgány, které se týkají navržení, vybudování, financování, provozu, údržby a poskytování velkoobchodních širokopásmových síťových služeb poskytovatelům internetových služeb ve venkovských oblastech Francie v rámci pro sítě budované na základě veřejných iniciativ.

Pátý projektový dluhopis – první transakce v Německu

V srpnu získalo podporu z iniciativy pro projektové dluhopisy rozšíření dálnice A7 v Německu. Pětašedesát kilometrů dlouhý úsek dálnice mezi Bordesholmem a Hamburkem bude rozšířen ze čtyř na šest pruhů. Zmenší se tak dopravní přetížení hlavní silnice spojující Dánsko s Německem. Práce by měly trvat čtyři roky (do roku 2018) a budou probíhat bez pozastavení provozu. Na projekt bylo získáno dluhopisové financování ve výši 429 milionů EUR, přičemž Komise a EIB zajistily podporu v podobě navýšení úvěrových prostředků na projektové dluhopisy ve výši 89 milionů EUR.

Spravedlnost pro růst

Efektivita vnitrostátních soudních systémů má zásadní význam pro vytvoření atraktivního podnikatelského prostředí a dosažení udržitelného růstu. Z toho důvodu je zlepšení kvality, nezávislosti a efektivit soudních systémů prioritou evropského semestru, což je každoroční proces koordinace hospodářských politik. V roce 2014 Rada v rámci evropského semestru vydala na základě návrhu Komise ⁽⁴¹⁾ doporučení v oblasti spravedlnosti 12 členským státům ⁽⁴²⁾. Provádění a využívání výhod strukturálních reforem soudnictví potřebuje čas a je důležité, aby se reformy prováděly důsledně.

Reforma úpadkového práva

Koncem roku 2014 se Evropská unie dohodla na modernizaci pravidel pro řešení přeshraničních úpadkových případů, čímž se v Evropě napomůže rozvoji kultury „záchrany a opětovného vzestupu“ a podpoří se podnikatelská aktivita, růst a vytváření pracovních míst v době, kdy hospodářství EU prochází složitým obdobím. Díky modernizovanému nařízení o úpadkovém řízení ⁽⁴³⁾ se přeshraniční úpadková řízení budou řešit efektivněji a účelnějším způsobem. Kromě toho v březnu 2014 přijala Komise doporučení o novém přístupu k neúspěchu v podnikání a platební neschopnosti ⁽⁴⁴⁾. Uvedené doporučení žádá členské státy, aby umožnily podnikům včas vyřešit své finanční potíže a aby jim pomohly provést reorganizaci, přičemž by se měl klást menší důraz na likvidaci podniků, ale zároveň by měl být chráněn i nárok věřitelů na to, aby nepřišli o své finanční prostředky. Každoročně se přeshraniční úpadková řízení v EU dotknou přibližně 50 000 společností, čímž je ohroženo 1,7 milionu pracovních míst. Přibližně každý čtvrtý úpadek v EU obsahuje přeshraniční prvek.

Propojení insolvenčních rejstříků

Podle modernizovaných evropských právních předpisů v oblasti úpadkového řízení (viz výše) by členské státy musely (do 48 měsíců od přijetí) zveřejnit klíčové informace o úpadkových řízeních v elektronických insolvenčních rejstřících. V červenci Komise zahájila pilotní projekt se sedmi členskými státy, který se týká celoevropského propojení vnitrostátních insolvenčních rejstříků. Předpokládá se, že další členské státy se připojí později.

Evropský příkaz k obstavení účtů

V květnu přijala Rada nové předpisy ⁽⁴⁵⁾, díky nimž budou moci věřitelé snáze vymáhat své pohledávky v případech s přeshraničním prvkem. Cílem opatření je pomoci malým a středním podnikům, aby se domohly svých přeshraničních pohledávek (v Evropě má přibližně 1 milion malých a středních podniků problémy, které se týkají přeshraničních dluhů).

Společná evropská právní úprava prodeje

Navržená společná evropská právní úprava prodeje ⁽⁴⁶⁾ má přispět k hospodářskému růstu tím, že mezi členskými státy odstraní část překážek smluvně-právní povahy a zvýší důvěru spotřebitelů v přeshraniční obchod, zejména v případě jednotného digitálního trhu. Na konci roku 2014 Komise oznámila, že v roce 2015 hodlá předložit pozměněný návrh, aby mohl být bezesbytku využit potenciál e-obchodu (elektronického obchodu) v rámci jednotného digitálního trhu.

Srovnávací přehled EU o soudnictví

Rok 2014 byl druhým rokem fungování srovnávacího přehledu EU o soudnictví ⁽⁴⁷⁾ – informačního nástroje, který poskytuje objektivní, spolehlivé a srovnatelné údaje o systémech soudnictví v členských státech. Jeho cílem je prosazovat kvalitu, nezávislost a efektivitu soudnictví v Evropské unii. Lepší efektivita vnitrostátních systémů soudnictví přispívá k obnově hospodářského růstu v Unii a má zásadní význam při provádění práva EU a posilování vzájemné důvěry.

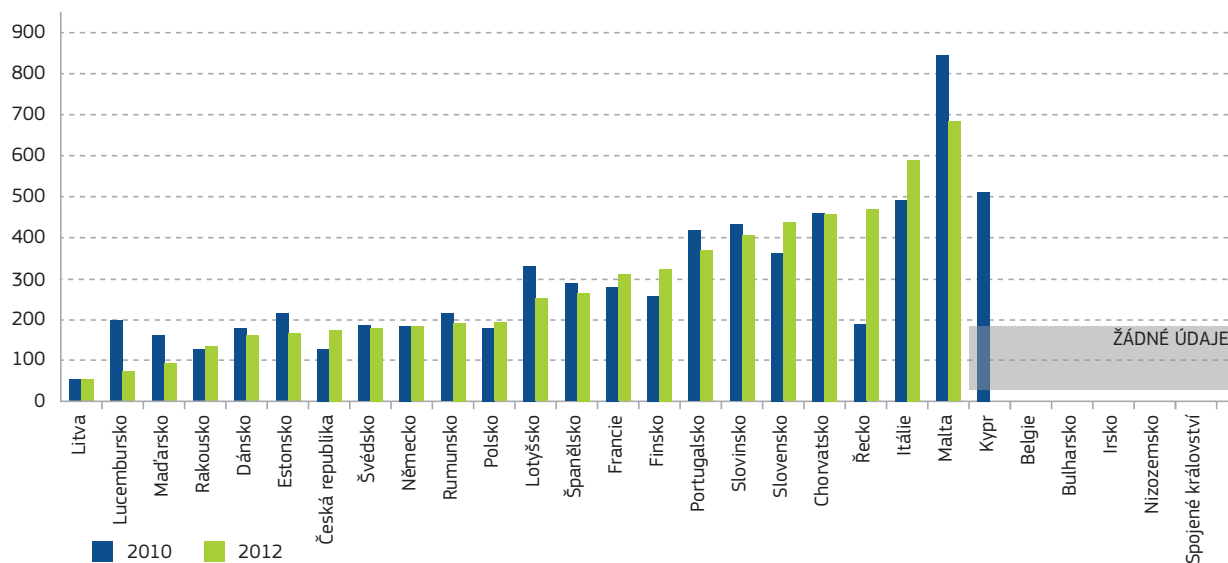
Srovnávací přehled za rok 2014 uvádí stejné ukazatele jako v roce 2013, vychází ale i z některých dalších zdrojů informací, jak je uvedeno níže.

- Efektivita soudních systémů: ukazatele zahrnují délku řízení, míru vyřešených případů a počet projednávaných věcí.

DOBA POTŘEBNÁ K VYŘEŠENÍ SPORNÝCH OBČANSKOPRÁVNÍCH A OBCHODNÍCH VĚCÍ

V souladu s metodikou Evropské komise pro efektivitu soudnictví (CEPEJ) se sporné občanskoprávní (a obchodní) věci týkají sporů mezi stranami, například sporů ohledně smluv. Délkou řízení se rozumí doba (ve dnech) potřebná k vyřešení věci u soudu, tj. doba, kterou soud potřebuje k vydání rozhodnutí v prvním stupni. Ukazatel „dispozičního času“ je počet nevyřešených věcí dělený počtem vyřešených věcí na konci roku vynásobený 365 dny.

První stupeň (ve dnech)

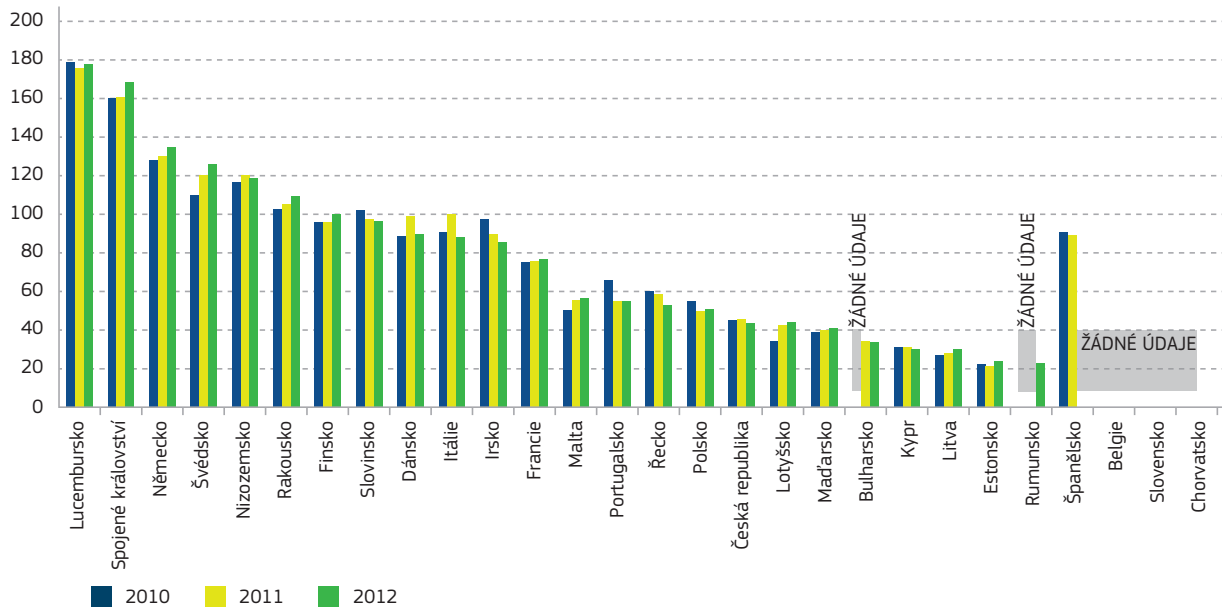

Zdroj: Studie CEPEJ.

- Kvalita: ukazatele zahrnují povinné odborné vzdělávání soudců, monitorování a hodnocení činností soudů, rozpočet a lidské zdroje přidělené soudům a dostupnost systémů informační a komunikační technologie a metod alternativního řešení sporů.

CELKOVÉ VLÁDNÍ VÝDAJE NA SOUDY

V EUR na obyvatele ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Toto číslo udává celkové (skutečné) vládní výdaje na soudy.

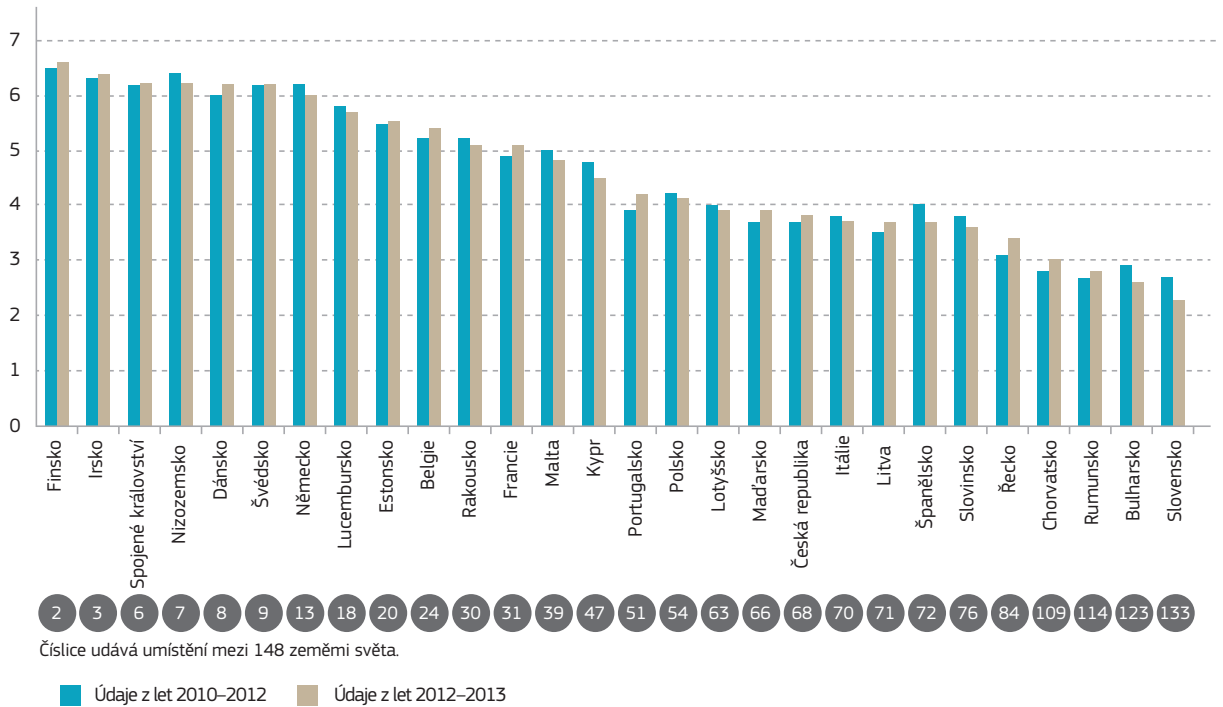
Zdroj: Eurostat.

- **Nezávislost:** srovnávací přehled podává údaje o vnímání nezávislosti systému soudnictví. Kromě toho srovnávací přehled za rok 2014 obsahuje první srovnatelný přehled o tom, jak jsou systémy soudnictví strukturovány, aby chránily nezávislost soudnictví v určitých typech situací, ve kterých může být jejich nezávislost ohrožena. Zabývá se například právními zárukami, které se týkají přeložení soudců či jejich odvolání z funkce.

VNÍMANÁ NEZÁVISLOST SOUDNICTVÍ

Ukazatel Světového hospodářského fóra vychází z odpovědí, které byly v rámci průzkumu uvedeny na dotaz „Do jaké míry je soudnictví ve vaší zemi nezávislé na vlivu členů vlády, občanů nebo firem?“ Odpovědi byly získány od reprezentativního vzorku firem ze všech zemí, které zastupují hlavní odvětví hospodářství (zemědělství, zpracovatelský průmysl a jiný průmysl, služby).

Vyšší hodnota znamená lepší vnímání.

Zdroj: Světové hospodářské fórum.

Ochrana spotřebitele

Vstup v platnost směrnice o právech spotřebitelů

Nová směrnice EU o právech spotřebitelů⁽⁴⁸⁾, která od června platí ve všech členských státech, posiluje práva spotřebitelů tím, že jim dává stejná práva v celé EU a zároveň nastavuje správnou rovnováhu mezi ochranou spotřebitele a konkurenceschopností podniků. Směrnice poskytuje ucelený soubor pravidel pro smlouvy uzavírané na dálku (on-line nevyjímaje) i smlouvy uzavírané mimo obchodní prostory (například smlouvy uzavřené při podomním prodeji). Pro tyto smlouvy jsou stanovena podrobnější pravidla týkající se nároků na informace a práva odstoupit od smlouvy. Kromě toho směrnice zvláště dbá na to, aby spotřebitele ochránila před skrytými náklady a používáním předem zaškrtnutých políček na internetových stránkách, zakazuje poplatky za telefonní asistenční linky i nadměrné příplatky za použití kreditních karet. Ke dni vstupu v platnost vydala Komise dokument s pokyny, aby donucovacím orgánům a podnikům pomohla při uplatňování směrnice. V příloze tohoto dokumentu je i vzor pro poskytování informací o digitálních produktech, aby odvětví mělo návod pro zobrazování informací (zejména pokud jde o interoperabilitu a funkčnost digitálního obsahu).

Informační kampaň o právech spotřebitelů, 2014.

Nákupy prováděné v prostředí aplikací („in-app nákupy“)

V důsledku společného postupu při prosazování nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele⁽⁴⁹⁾ změnili velcí prodejci online a mobilních her své obchodní praktiky. Uvedený postup vnesl více transparentnosti do informací, které jsou spotřebiteli poskytovány před prodejem, zejména pokud jde o možnost „in-app nákupů“ v rámci mobilních a online her. Rovněž byla zavedena opatření proti přímému nabádání dětí k nákupům v rámci těchto her a vyjasněny platební podmínky a okolnosti, aby se zmenšilo nebezpečí neúmyslného nákupu. Spotřebitelé mohou také snáze kontaktovat obchodníky. Uvedená opatření zvýšila povědomí spotřebitelů o rizicích „in-app nákupů“ v rámci „bezplatných“ aplikací.

Desáté výročí systému RAPEX

Evropský systém včasné výměny informací o nepotravinářských produktech (RAPEX) již deset let chrání spotřebitele před nebezpečnými nepotravinářskými výrobky. Systém propojuje členské státy, země Evropského hospodářského prostoru a Komisi a má za úkol rychle šířit informace o nebezpečných produktech a opatřeních, která byla přijata na vnitrostátní úrovni. Díky tomu je možné dříve odhalit výrobky, které představují nebezpečí pro spotřebitele, a stáhnout je z trhů v EU. Od svého vzniku zaznamenává systém RAPEX neustálý nárůst zaslaných varovných hlášení a následných opatření, která se v reakci na ně přijímají. Před 10 lety systém RAPEX dostával přibližně 200 hlášení, zatímco v současné době je to ročně více než 2 000.

Práva cestujících

Evropská nařízení o právech cestujících⁽⁵⁰⁾ patří mezi nejznámější předpisy na ochranu spotřebitele v Evropě. Probíhající revize práv cestujících v letecké dopravě se snaží tato práva doladit, vyjasnit je a zajistit jejich lepší provádění a prosazování. V únoru se těmto klíčovému cílům dostalo podpory při prvním čtení v Parlamentu⁽⁵¹⁾. Parlament podpořil hlavně návrhy⁽⁵²⁾ na intenzivnější monitorování leteckých společností a na to, aby měli cestující k dispozici více mimosoudních prostředků k prosazování svých práv v případech, kdy dojde k narušení jejich cestovních plánů. V současné době se návrh dále projednává v Radě.

Kampaň EU „červená padělanému zboží“

Aby občany informovala o rizicích pro zdraví a hospodářství, která plynou z nákupu padělaných výrobků, zintenzivnila Komise v roce 2014 svou kampaň „červená padělanému zboží“ („EU stop fakes“)⁽⁵³⁾. Při získávání pozornosti vysoce postavených odborníků, tvůrců politik i široké veřejnosti se dosáhlo znatelného pokroku.

Bezpečnost hraček

Byly změněny mezní hodnoty některých chemických látek v hračkách pro děti. Jednalo se o součást snahy Komise, aby se na jedné straně zvýšila bezpečnost hraček, ale zároveň pokud možno i omezila administrativní zátěž pro hračkářské odvětví. V rámci změn byly zavedeny mezní hodnoty pro bisfenol A a Tris⁽⁵⁴⁾ a rozšířila se stávající výjimka pro nikl.

Bezpečnost výrobků a dozor nad trhem

V roce 2014 Parlament schválil Komisi návrh⁽⁵⁵⁾ nových pravidel na zlepšení bezpečnosti spotřebního zboží, které se pohybuje na vnitřním trhu EU, včetně výrobků dovážených ze zemí mimo EU, a rovněž na zpřísnění dozoru nad trhem u všech nepotravinářských produktů.

Otevřený a spravedlivý vnitřní trh

Posílení vnitřního trhu

Vnitřní trh s průmyslovými výrobky

Komise vyzvala Parlament, Radu a členské státy, aby přijaly a/nebo prosadily iniciativy, které se týkají integrace a dokončení vnitřního trhu a u nichž v současné době dochází k prodloužení⁽⁵⁶⁾. Tyto iniciativy se týkají zejména integrace sítí, např. dopravní, energetické a IKT. Komise posoudila nejnovější vývoj v oblasti právních předpisů pro průmyslové výrobky a formulovala obecnější vizi pro nadcházející desetiletí. Jedna z důležitých otázek zní, jak se vyrovnat s technologickými a společenskými výzvami 21. století a zároveň zohlednit požadavek evropského průmyslu, aby byla nastolena období regulační stability a nedocházelo k zásadnímu přepracování pravidel. Komise se rozhodla, že své úsilí v krátkodobém výhledu zaměří na posílení prosazovacích mechanismů.

Zadávání veřejných zakázek

Vstoupila v platnost nová zdokonalená pravidla

V dubnu vstoupily v platnost přepracované směrnice o zadávání veřejných zakázek⁽⁵⁷⁾ a nová směrnice o udělování koncesí⁽⁵⁸⁾. Zmíněné směrnice představují jednu z 12 priorit Aktu o jednotném trhu I.

Tato nová pravidla mají tři hlavní cíle: zjednodušení, pružnost a právní jistotu. Prostřednictvím této reformy mohou veřejné orgány optimalizovat způsob využívání veřejných zakázek, které tvoří téměř 19 % evropského HDP, a jsou tak hlavní hybnou silou ekonomiky. Zjednodušení a větší pružnost postupů a jejich přizpůsobení tak, aby lépe sloužily jiným politikám ve veřejném sektoru, společně s možností zlepšit poměr kvality a ceny (hodnota za peněžní prostředky) tak zvýší účinnost a strategickou orientaci zadávání veřejných zakázek, a zároveň budou respektovány zásady transparentnosti a hospodářské soutěže, což bude prospěšné jak pro zadavatele veřejných zakázek, tak pro hospodářské subjekty. Pravidla upravující koncese vytvoří společný rámec pro důležitý nástroj k řízení veřejné správy v Evropě, a tím přispějí k vytvoření podmínek, které budou podněcovat budoucí investice do veřejných služeb.

Elektronická fakturace

V dubnu byl Radou přijat návrh Komise, jak modernizovat pravidla EU pro elektronickou fakturaci při zadávání veřejných zakázek, a v květnu vstoupila v platnost nová směrnice⁽⁵⁹⁾.

Tato směrnice je prospěšná v mnoha ohledech: přispěje k odstranění překážek, které brání zadávání přeshraničních veřejných zakázek, tím, že zaručí interoperabilitu mezi vnitrostátními systémy elektronické fakturace, což v konečném výsledku zlepší fungování jednotného trhu, přinese zrychlení plateb a nové podnikatelské příležitosti pro dodavatele. Sníží se i náklady na zadávání veřejných zakázek v Evropě a celý proces bude méně složitý.

V praxi směrnice vybízí k vývoji nové evropské normy pro elektronickou fakturaci. Pokud faktury zaslané společnostmi vyhovují budoucí evropské normě pro elektronickou fakturaci při zadávání veřejných zakázek, budou v konečné fázi přijaty všemi veřejnými orgány v celé Evropě.

Elektronická fakturace je důležitým krokem k „bezpapírové“ elektronické veřejné správě (e-government) v Evropě, která je jednou z priorit digitální agendy, a nabízí potenciál pro významné přínosy z hlediska ekonomiky i životního prostředí. Přijetím elektronické fakturace při zadávání veřejných zakázek v celé EU mohou vzniknout úspory ve výši až 2,3 miliardy EUR ročně.

Michel Barnier, do 31. října komisař pro vnitřní trh a služby, představuje balíček opatření Komise, jenž má zlepšit správu a řízení přibližně 10 000 společností kótovaných na burzách členských států. Brusel (Belgie), 9. dubna.

Revize směrnice o právech akcionářů

Správa a řízení společností a právo společností jsou důležitým prvkem, jenž zaručuje, že jsou společnosti řádně řízeny a že jsou dlouhodobě udržitelné, a že tudíž hrají důležitou úlohu při dlouhodobém financování evropské ekonomiky.

V dubnu Komise přijala opatření, která mají zlepšit správu a řízení přibližně 10 000 společností, které jsou zapsány na evropských burzách. Tento krok zvýší konkurenceschopnost a dlouhodobou udržitelnost těchto společností. Další návrhy rovněž zajistí hospodárná řešení v rámci práva společností pro malé a střední podniky, které provozují přeshraniční činnost.

Návrh⁽⁶⁰⁾ na přepracování stávající směrnice o právech akcionářů⁽⁶¹⁾ se zaměřuje na nedostatky ve správě společností, které se týkají společností zapsaných na burze a jejich správních rad, akcionářů (institucionálních investorů a správců aktiv), zprostředkovatelů a poradců (tedy firem, které poskytují služby akcionářům, zejména poradenství při hlasování). Jak ukázala finanční krize, zúčastněné strany až příliš často podporovaly nadměrné krátkodobé riskování vedoucích pracovníků a opomíjely důsledně sledovat společnosti, do nichž investovaly.

Návrh by jednak akcionářům usnadnil využívání jejich stávajících práv ve vztahu ke společností a zároveň by tato práva v nezbytných případech posílil. To by pomohlo k zaručení toho, aby se zvýšila angažovanost akcionářů, kteří by přiměli vedení společnosti k větší zodpovědnosti a jednali by v dlouhodobém zájmu společnosti. Dlouhodobější výhled vytváří lepší provozní podmínky pro společnosti zapsané na burze a zvyšuje jejich konkurenceschopnost.

Doporučení Komise o kvalitě podávání zpráv o správě a řízení společností (zásada „dodržuj nebo vysvětli“)

Doporučení⁽⁶²⁾ má obecně zlepšit podávání zpráv o správě a řízení společností společnostmi kótovanými na burze. Většina právních předpisů o správě a řízení společností představuje právně nevynutitelné předpisy. Proto je důležité, aby řádně fungoval přístup „dodržuj nebo vysvětli“, podle něž musí společnost, která se rozhodne, že se odchýlí od použitelného kodexu správy a řízení společností, uvést k takové odchylce důvody. Tento přístup nabízí společnostem výraznou míru pružnosti, neboť uznává, že za určitých okolností může nesoulad s určitými doporučeními lépe odpovídat zájmům společnosti než 100% soulad s kodexem. Společnosti, které se od použitelného kodexu správy a řízení společností odchýlí, však často opomenou takovou odchylku náležitě vysvětlit, což investorům ztěžuje přijímání informovaných rozhodnutí o investicích.

Elżbieta Bieńkowska, komisařka pro vnitřní trh, průmysl, podnikání a malé a střední podniky, hovoří s Tiborem Navracsicsem, komisařem pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport, oba v úřadu od 1. listopadu, na pravidelném zasedání sboru komisařů v budově Berlaymont v Bruselu (Belgie) dne 12. listopadu.

Směrnice o společnostech s jediným společníkem

Malé a střední podniky v současné době čelí mnoha překážkám, které brzdí jejich hospodářskou činnost na jednotném trhu. Z hlediska práva společností pro ně často bývá nákladné a složité provozovat podnikatelskou činnost v jiných zemích. Pouze nízký počet malých a středních podniků (2 %) investuje a zakládá dceřiné společnosti v zahraničí.

Navržená směrnice o společnostech s ručením omezeným s jediným společníkem⁽⁶³⁾ by tyto překážky odstranila, neboť by normalizovala požadavky na tvorbu společností s jediným společníkem. Odstranila by složitý proces registrace dceřiných společností a malé a střední podniky by mohly svou činnost snadněji provozovat v celé EU.

Vnitřní dopravní trh

Nástroj pro propojení Evropy

Jednou z důležitých inovací v rozpočtovém období od roku 2014 do roku 2020 je vytvoření Nástroje pro propojení Evropy pro transevropské sítě v oblastech dopravy, energetiky a telekomunikací, jehož rozpočet činí 33 miliard EUR na 7 let.

Z celkových prostředků ve výši 33,2 miliardy EUR je přibližně 26,2 miliardy EUR (včetně 11,3 miliardy EUR, které mají být převedeny z Fondu soudržnosti) vyčleněno na odvětví dopravy, 5,8 miliardy EUR na energetiku a 1,1 miliardy EUR na odvětví telekomunikací. Další investice ze soukromých a veřejných zdrojů lze podnítit využitím inovativních finančních nástrojů, např. projektových dluhopisů.

V odvětví dopravy byla první výzva k předkládání projektů (s finančním krytím ve výši 11,9 miliardy EUR) zveřejněna v září ⁽⁶⁴⁾. Nová politika dopravní infrastruktury (TEN-T) má překlenout mezeru mezi dopravními sítěmi členských států, odstranit slabiny, které stále brzdí hladké fungování vnitřního trhu, a překonat technické překážky, např. neslučitelné normy pro železniční provoz. Prosazuje a posiluje na sebe navazující přepravní řetězce pro přepravu osob a nákladu a zároveň drží krok s budoucími technologickými trendy.

Pokrok u čtvrtého železničního balíčku

Z pololetní zprávy Komise o evropském železničním trhu ⁽⁶⁵⁾, která byla přijata v polovině června, je patrné, že odvětví železniční dopravy se rozrůstá. Zpráva rovněž zdůrazňuje, že otevřená hospodářská soutěž a vyšší intenzita veřejných nabídkových řízení zlepšují služby pro cestující a zvyšují hodnotu pro daňové poplatníky. Aby bylo možné uspokojit rostoucí poptávku po dopravě, omezit dopravní zácpy, zabezpečit dodávky paliva a zajistit dekarbonizaci, Komise se snaží zlepšit technickou slučitelnost evropské různorodé železniční infrastruktury včetně různých rozchodů, elektrifikačních norem a signalizačních systémů. Různé technické specifikace v těchto oblastech dodnes komplikují přejezdy vlaků z jedné země do druhé a zvyšují jejich nákladnost.

V roce 2014 dosáhla Rada ve složení pro dopravu politické dohody o technickém pilíři čtvrtého železničního balíčku ⁽⁶⁶⁾, což je komplexní soubor opatření, která mají zvýšit kvalitu a nabídku železničních služeb v Evropě, a obsahuje také směrnice o interoperabilitě a bezpečnosti a nový soubor pravidel pro Evropskou železniční agenturu. Parlament přijal celý balíček v prvním čtení a pověřil agenturu novými úkoly, např. vydáváním osvědčení o bezpečnosti a povolení vozidel, která budou platná v celé EU ⁽⁶⁷⁾.

Příspěje se tím ke zvýšení úspor z rozsahu a snížení administrativních nákladů železničních podniků a také počtu postupů, které se na tyto podniky vztahují. V Radě byly zahájeny diskuse o politickém pilíři balíčku, který má dokončit evropský vnitřní železniční trh.

Vlak směřující do Calais (Francie) opouští terminál Eurotunelu ve Folkestone (Spojené království).

Letecká doprava: jednotné evropské nebe a SESAR

Jednotné evropské nebe je stěžejní evropskou iniciativou, která má ztrojnásobit kapacitu vzdušného prostoru a zároveň o polovinu snížit náklady na řízení letového provozu a snížit dopady letecké dopravy na životní prostředí. V roce 2014 Parlament hlasoval ve prospěch podpory, posílení a prosazování iniciativy jednotné evropské nebe 2+ ⁽⁶⁸⁾, která je klíčovým krokem pro urychlení realizace projektu jednotného evropského nebe ⁽⁶⁹⁾.

V průběhu roku Komise přijala také první soubor podstatných změn, které mají modernizovat evropské řízení letového provozu (ATM) a jsou známy jako pilotní společný projekt. Jde o první z řady výzkumných projektů SESAR (výzkum uspořádání letového provozu jednotného evropského nebe), které mají zlepšit letový provoz směřující na letiště a z letišť, zvýšit pružnost, aby letadla mohla létat na efektivnějších trasách, podpořit sdílení přesnějších informací mezi jednotlivými zúčastněnými subjekty a zlepšit koordinaci s vojenskými orgány. V prosinci Komise rovněž podepsala novou dohodu o partnerství s hlavními aktéry působícími v oblasti řízení letového provozu ⁽⁷⁰⁾. Na realizaci společných projektů a modernizaci evropského systému ATM obdrží letecké společnosti, provozovatelé letišť a poskytovatelé letových navigačních služeb až 3 miliardy EUR z prostředků EU. Cílem dohody s konsorciem SESAR Deployment Alliance je zvýšit výkonnost systémů ATM v Evropě, aby bylo možné řídit více letů, a to bezpečnějším a méně nákladným způsobem při současném snížení dopadu každého letu na životní prostředí.

Letouny společnosti British Airways na novém terminálu 5 na letišti Heathrow (Spojené království).

Členské státy nyní musí v této důležité věci pokročit a vybudovat v Evropě skutečně účinný systém řízení letového provozu. Podle právních předpisů o jednotném evropském nebi by měly vnitrostátní organizace pro kontrolu letového provozu spolupracovat v devíti regionálních blocích vzdušného prostoru (funkční bloky vzdušného prostoru) v zájmu zvyšování účinnosti a snižování nákladů a emisí. Tyto společné bloky vzdušného prostoru jsou uspořádány podle dopravních toků spíše než podle státních hranic, čímž se zvyšuje jejich výkonnost. V dubnu Komise formálně požádala Belgie, Německo, Francii, Lucembursko a Nizozemsko, aby zlepšily své bloky vzdušného prostoru. Tyto bloky představují důležitý krok k vytvoření účinnějšího, méně nákladného a méně znečišťujícího systému letecké dopravy v Evropě.

Současně je cílem programu SESAR 2020 nadále vyvíjet a validovat nové technologie a provozní postupy pro výkonnější řízení letového provozu v Evropě.

V dubnu Komise vyzvala k vytvoření přísných norem pro regulaci provozu civilních bezpilotních leteckých prostředků ⁽⁷¹⁾. Civilní bezpilotní letecké prostředky se v různých evropských zemích používají stále více, např. ve Francii, Švédsku a Spojeném království, navíc v různých odvětvích a v nesourodém regulačním rámci. Používají se základní vnitrostátní bezpečnostní pravidla, ta se však v EU různí a řada klíčových ochranných opatření se neuplatňuje jednotně. Komise oznámila, že budou stanoveny přísné nové normy, jimiž se bude regulovat provoz civilních bezpilotních prostředků (nebo dálkově řízených letadlových systémů) a které se budou vztahovat na bezpečnost, zabezpečení, soukromí, ochranu údajů, pojištění a odpovědnost.

Silniční doprava

Zpráva o silniční kabotáži

V dubnu Komise přijala zprávu o situaci na trhu silniční přepravy v EU ⁽⁷²⁾. Zpráva dospěla k závěru, že ačkoli se dosáhlo určitého pokroku, odstranění zbývajících omezení přístupu k vnitrostátním trhům silniční dopravy by pomohlo evropské ekonomice a zlepšilo životní prostředí. Kromě toho je třeba pravidla EU pro silniční přepravu vyjasnit a zjednodušit. V odvětví silniční dopravy je nutné lépe uplatňovat sociální pravidla, má-li toto odvětví přilákat nové řidiče a má-li být schopno uspokojit očekávanou budoucí poptávku po nákladní dopravě.

Hmotnosti a rozměry nákladních automobilů

V dubnu Parlament přijal postoj v prvním čtení k novým pravidlům EU pro bezpečnější a ekologičtější nákladní vozidla ⁽⁷³⁾. O dva měsíce později dosáhli ministři dopravy politické dohody v této věci. Nová pravidla EU umožní výrobcům vývoj aerodynamičtějších nákladních vozidel, čímž se sníží spotřeba paliva o 7–10 %, klesnou emise skleníkových plynů a zvýší se bezpečnost zranitelných účastníků silničního provozu, např. cyklistů.

Čisté zdroje energie pro dopravu schváleny

V dubnu Parlament s konečnou platností schválil nová pravidla EU, která zaručují budování čerpacích stanic pro alternativní paliva v celé Evropě ⁽⁷⁴⁾, a to podle společných norem pro jejich konstrukci a využívání včetně jednotného typu zástrčky pro dobíjení elektrických vozidel. Je tak vytvořen právní rámec pro harmonizované masové tržní využití alternativních paliv a překonává se roztržštěný přístup, který byl typický pro předchozí pokusy o prosazení těchto paliv.

Námořní doprava

Systém Unie pro výměnu informací

Systém Unie pro výměnu informací na moři, tzv. SafeSeaNet ⁽⁷⁵⁾, propojuje námořní a ostatní související orgány z celé Evropy prostřednictvím centralizované evropské platformy pro výměnu námořních informací (kterou spravuje Evropská agentura pro námořní bezpečnost). SafeSeaNet poskytuje přehled o námořním dohledu a informovanosti a o sledování a monitorování plavidel. Pokrývá všechny evropské pobřežní vody a sleduje 12 000 lodí denně. Umožňuje včas identifikovat vysoce riziková plavidla, dříve provádět preventivní opatření a zmírňovat rizika a zlepšit reakci na mimořádné události, tedy havárie a znečištění, včetně pátracích a záchranných operací a rozhodování o tom, kde mohou lodě nalézt útočiště.

Systém SafeSeaNet je stále zdokonalován, aby mohl poskytovat integrované námořní služby na podporu operací při kontrole hranic, boji proti pirátství a vynucování právních předpisů a zároveň sloužit jako nástroj pro zvyšování konkurenceschopnosti námořní dopravy (usnadnění dopravy a obchodu) a přispět k bezpečnému a účinnému propojení různých způsobů dopravy, aby mohly fungovat integrované dopravní řetězce usnadňující pohyb osob a zboží v celé Unii i mimo její hranice.

„Modré pásmo“ a zjednodušení administrativy

Iniciativa s názvem „Modré pásmo“ ⁽⁷⁶⁾, tedy stěžejní opatření Aktu o jednotném trhu II, vyzývá k vytvoření skutečně jednotného trhu v oblasti námořní dopravy, kdy by zboží z EU přepravované mezi námořními přístavy v EU již nepodléhalo administrativním a celním formalitám, které se vztahují na zboží přivážené ze zámořských přístavů. Zmenšila by se tím administrativní zátěž v odvětví námořní dopravy, posílila by se jeho konkurenceschopnost a nastolily by se rovnocenné podmínky jako v případě ostatních způsobů dopravy. V březnu vstoupilo v platnost zjednodušení stávajícího režimu pro pravidelné linky. Komise pracuje na vývoji harmonizovaného elektronického nákladního listu (e-manifest), který má urychlit zacházení se zbožím EU v přístavech EU.

První srovnávací přehled EU v oblasti dopravy

Pro březnovou vrcholnou schůzku s podniky z odvětví dopravy Komise poprvé zveřejnila srovnávací přehled o dopravě v EU ⁽⁷⁷⁾. Porovnává výsledky členských států ve 22 kategoriích souvisejících s dopravou a u většiny těchto kategorií určuje pět zemí s nejlepšími výsledky a pět zemí, jejichž výsledky byly nejhorší. Srovnávací přehled má poskytnout stručnou představu o různorodých výsledcích členských států v záležitostech týkajících se dopravy a má členským státům pomoci určit nedostatky a definovat priority pro investice a politiky.

SROVNÁVACÍ PŘEHLED EU V OBLASTI DOPRAVY

Výsledky členských států u zvolených ukazatele (zvolených ukazatelů)

	SILNIČNÍ DOPRAVA JEDNOTNÝ TRH	ŽELEZNIČNÍ DOPRAVA — JEDNOTNÝ TRH NAKLADNÍ (PROCENTA)	ŽELEZNIČNÍ DOPRAVA — JEDNOTNÝ TRH OSOBNÍ (PROCENTA)	NÁMORNÍ DOPRAVA JEDNOTNÝ TRH	LETECKÁ DOPRAVA JEDNOTNÝ TRH	SILNIČNÍ DOPRAVA INFRASTRUKTURA	ŽELEZNIČNÍ DOPRAVA INFRASTRUKTURA	NÁMORNÍ DOPRAVA INFRASTRUKTURA	LETECKÁ DOPRAVA INFRASTRUKTURA	SILNIČNÍ DOPRAVA DOPAD NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	ŽELEZNIČNÍ DOPRAVA DOPAD NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	SILNIČNÍ DOPRAVA BEZPEČNOST	ŽELEZNIČNÍ DOPRAVA BEZPEČNOST	SILNIČNÍ DOPRAVA PORUŠENÍ SMLOUVY	ŽELEZNIČNÍ DOPRAVA PORUŠENÍ SMLOUVY	NÁMORNÍ DOPRAVA PORUŠENÍ SMLOUVY	LETECKÁ DOPRAVA PORUŠENÍ SMLOUVY	OSTATNÍ PROBÍHAJÍCÍ ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ SMLOUVY
BELGIE	2,25	13,39	0,6	3,70	0,12	158,9	4,96	6,28	5,97	127,9	85,5	65	0,34	2	3	0	5	2
BULHARSKO	3	36,50	0	0,06	—	62,5	3,05	3,92	4,19	149,2	70,3	82	2,33	1	2	0	2	0
ČESKÁ REPUBLIKA	2,25	13,66	2,94	—	2,87	70,9	4,59	4,42	5,76	140,8	34,0	63	0,57	1	2	0	4	2
DÁNSKO	1,5	27	10	15,56	0,43	204,8	4,47	5,68	5,64	117	23,6	32	0,29	1	1	1	2	1
NĚMECKO	1,5	28,60	10	3,33	0,00	159,9	5,72	5,85	6,08	141,5	59,2	41	0,29	0	1	1	4	1
ESTONSKO	2,25	30	56	0,27	2,92	86,2	3,56	5,60	4,14	150,1	16,7	61	2,00	0	1	1	1	1
IRSKO	1,5	0	0	2,10	0,75	196,4	4,05	5,19	5,55	124,8	2,7	42	0	2	0	0	3	0
ŘECKO	3,25	0	0	25,62	0,00	107,1	2,73	4,49	5,26	121,1	17,1	81	1,44	1	2	2	6	1
ŠPANĚLSKO	2,25	16,75	0	36,04	1,00	310,9	5,88	5,78	6,04	128,6	60,6	37	0,29	1	4	2	7	1
FRANCIE	3	32	0	17,28	0,48	180,0	6,29	5,41	6,06	124,4	54,2	50	0,23	1	3	1	3	4
CHORVATSKO	n/a	—	—	1,12	n/a	293,3	3,10	4,30	4,37	n/a	36,1	86	2,11	—	—	—	—	—
ITÁLIE	4,25	24,10	8,30	83,23	0,00	112,3	4,24	4,28	4,35	126,2	71,1	58	0,34	1	2	3	4	4
KYPR	n/a	n/a	n/a	0	n/a	298,1	n/a	4,84	5,28	144,5	n/a	53	n/a	1	n/a	0	2	2
LOTYŠSKO	n/a	22,60	11,70	0,23	n/a	n/a	4,18	5,10	5,39	151,9	13,4	86	1,38	0	2	1	0	1
LITVA	n/a	0	0	—	n/a	102,9	4,67	5,13	4,32	144,2	6,9	85	1,90	2	2	1	1	0
LUCEMBURSKO	—	—	—	—	—	289,6	5,03	5,40	5,59	137	95,3	87	0	2	1	0	2	1
MAĎARSKO	2	31,80	2,90	—	0,00	152,6	3,56	3,92	3,94	146,9	38,3	59	1,42	0	2	0	4	1
MALTA	n/a	n/a	n/a	—	n/a	n/a	n/a	5,77	5,75	121,5	n/a	54	n/a	0	n/a	0	2	1
NIZOZEMSKO	2,25	36	5	1,78	0,18	158,9	5,48	6,79	6,46	118,5	75,2	—	0,41	0	0	0	2	1
RAKOUSKO	1,5	17,60	5,70	—	0,00	204,4	5,22	4,72	5,40	135,6	70,9	54	0,68	2	2	1	2	2
POLSKO	—	32,93	51,40	0,83	—	27,8	2,56	3,68	3,91	141,9	60,5	87	2,24	1	4	0	4	1
PORTUGALSKO	2,25	—	—	5,83	3,00	259,6	4,44	5,18	5,62	117,6	64,1	62	1,07	4	3	0	5	4
RUMUNSKO	n/a	53,68	20,61	0,06	n/a	17,4	2,33	3,00	3,36	139	37,4	92	2,86	1	2	0	1	1
SLOVINSKO	2,25	—	—	—	3,55	373,6	3,24	5,09	4,33	133,4	41,4	61	0,59	2	3	0	1	1
SLOVENSKO	1,5	11,76	0	—	0,00	77,6	4,35	3,69	3,23	140,9	43,9	42	2,48	1	1	0	2	1
FINSKO	1,5	0	0	5,92	1,68	146,3	5,87	6,38	6,22	139,1	53,4	48	0,29	0	2	0	2	2
ŠVÉDSKO	1,5	—	—	16,84	0,64	202,5	4,57	5,82	5,73	135,4	73,6	28	0,23	1	0	0	2	0
SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ	1,5	53,60	90,20	65,26	0,00	58,0	5,01	5,68	5,61	132,9	34,1	29	0,10	1	1	1	2	2
EU	n/a	28	21	n/a	n/a	141,5	4,35	5,05	5,13	132,2	53,5	52	1,00	29	46	15	75	38

■ Velmi dobrá výkonnost ■ Slabá výkonnost ■ EU

n/a: Data nejsou dostupná.

Vnitřní trh s energií

Dosavadní pokrok

Integrovaný trh je základem pro nákladově efektivní dekarbonizaci energetických systémů v Evropě. Konkurenceschopný a integrovaný trh představuje klíčovou pojistku, pokud jde o vysokou míru bezpečnosti dodávek plynu.

Evropská rada na svém říjnovém zasedání ⁽⁷⁸⁾ zdůraznila zásadní význam funkčního a propojeného vnitřního trhu s energií a zdůraznila, že je třeba vyvinout maximální úsilí, aby se jej podařilo co nejrychleji dokončit.

Podle sdělení ⁽⁷⁹⁾, které Komise v říjnu k tomuto tématu přijala, se při dotváření vnitřního trhu s energií dosáhlo značného pokroku. Integrace trhu s energií v EU již přinesla množství pozitivních výsledků: spotřebitelé mají větší výběr mezi dodavateli energie; v letech 2008 až 2012 se velkoobchodní ceny elektřiny snížily o třetinu a velkoobchodní ceny plynu zůstaly stabilní; a v rámci EU vzrostl objem přeshraničního obchodu se zemním plynem a elektřinou.

Günther Oettinger, do 31. října komisař pro energetiku, prezentuje evropskou strategii energetické bezpečnosti, jejímž cílem je zavést komplexní plán posílení dodávek. Brusel (Belgie), květen 2014.

Aby se podařilo výhod bezezbytku využít, je třeba více investovat do strategické přeshraniční infrastruktury, a stejně tak do rozvoje inteligentních elektrických sítí. Aby mohl vnitřní trh s energií řádně fungovat, je třeba zavést společná a transparentní pravidla upravující využívání energetických sítí.

Trhy s energiemi mohou fungovat pouze tehdy, budou-li dobře propojeny. V roce 2014 se Komise zaměřila na provádění projektů společného zájmu a rovněž na definování klíčových projektů v oblasti infrastruktury a zabezpečení dodávek.

V rámci Nástroje pro propojení Evropy bylo na období 2014–2020 vyčleněno celkem 5,85 miliardy EUR na podporu transevropské energetické infrastruktury. V listopadu vyčlenila Komise 647 milionů EUR na klíčové části energetické infrastruktury. Peníze budou přiděleny na 34 opatření, která budou vybrána na základě výzvy k předkládání návrhů v rámci Nástroje pro propojení Evropy. Jedná se o „projekty společného zájmu“, proto se na ně vztahují rychlejší a efektivnější schvalovací postupy i propracovanější regulace.

Ze 34 udělených grantů patří 16 do odvětví zemního plynu a 18 do odvětví výroby elektřiny. V Evropské bezpečnostní strategii z 28. května ⁽⁸⁰⁾ byla řada z podpořených projektů označena za klíčové také z hlediska bezpečnosti dodávek energie.

Maroš Šefčovič, od 1. listopadu místopředseda Komise pro energetickou unii, přijímá Marii van der Hoevenovou, výkonnou ředitelku Mezinárodní energetické agentury (IEA), která mu předává zprávu „Energetické politiky zemí IEA – přezkum Evropské unie za rok 2014“. Budova Berlaymont, Brusel (Belgie), 1. prosince.

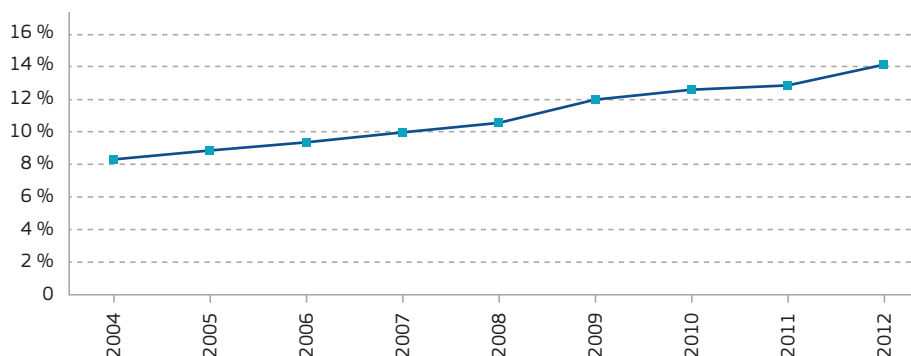
Plně funkční a integrovaný vnitřní trh s energií má také zásadní význam pro energetickou bezpečnost a představuje mechanismus, jak této bezpečnosti a dlouhodobých cílů politiky EU dosáhnout nákladově efektivním způsobem. To je jedním z hlavních poselství sdělení, které v květnu přijala Komise na žádost Evropské rady.

Říjnová Evropská rada rovněž Komisi požádala, aby přijala naléhavě nutná opatření k tomu, aby se do roku 2020 dosáhlo alespoň 10% propojení elektroenergetických sítí. Evropská rada také stanovila ambiciózní cíl dosáhnout do roku 2030 15% propojení elektroenergetických sítí a pověřila Komisi, aby jí o pokroku při plnění tohoto cíle podávala pravidelné zprávy. Podle závěrů bude obou cílů dosaženo prováděním projektů společného zájmu ⁽⁸¹⁾.

Rámec pro oblast klimatu a energetiky do roku 2030

V lednu Komise představila nový rámec EU v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 ⁽⁸²⁾. Podle návrhu mají být emise skleníkových plynů sníženy o 40 % vůči úrovni z roku 1990, návrh stanoví závazný cíl pro celou EU, podle něž má být alespoň 27 % celkové spotřeby energie pokryto z obnovitelných zdrojů energie, obnovuje ambici politik v oblasti energetické účinnosti, zavádí nový systém správy a vymezuje nový soubor ukazatelů, které mají zaručit konkurenceschopnou, dostupnou a bezpečnou energii.

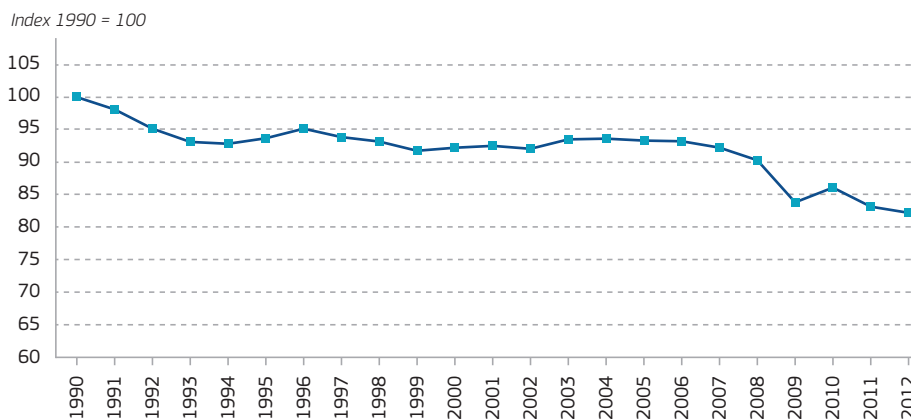
PODÍL ENERGIE Z OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ NA HRUBÉ KONEČNÉ SPOTŘEBĚ ENERGIE, EU-28, 2004–2012

Zdroj: Eurostat.

Na základě těchto návrhů se v říjnu Evropská rada dohodla na hlavních cílech a struktuře politiky pro oblast klimatu a energetiky do roku 2030⁽⁸³⁾. Potvrdila závazný cíl, aby EU do roku 2030 oproti roku 1990 snížila minimálně o 40 % své emise skleníkových plynů, závazný cíl, aby alespoň 27 % energie využívané v EU pocházelo z obnovitelných zdrojů, a orientační zvýšení energetické účinnosti alespoň o 27 %, které bude do roku 2020 ještě přezkoumáno s ohledem na dosažení 30% úrovně, která je stanovena pro rok 2030.

EMISE SKLENÍKOVÝCH PLYNŮ, EU-28, 1990–2012

Celkové emise, včetně emisí z mezinárodní letecké dopravy, avšak s vyloučením emisí z využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví.

Zdroj: Eurostat.

Tyto cíle zvýší bezpečnost dodávek energie v EU, pomohou snížit závislost EU na fosilních palivech a celkově zvýší její konkurenceschopnost. Rozhodnutí potvrzuje celosvětové vedoucí postavení Evropské unie v boji proti změně klimatu. Dohodnutý cíl v oblasti snižování emisí skleníkových plynů bude příspěvkem EU ke globální dohodě o boji proti změně klimatu, která má být v roce 2015 uzavřena v Paříži (Francie)⁽⁸⁴⁾.

Energetická unie

Evropská rada se na své červnové vrcholné schůzce dohodla na strategickém programu Evropské unie pro příštích pět let ⁽⁸⁵⁾. Tento strategický program vychází z pěti hlavních priorit. Jednou z nich je „energetická unie s předvídatou politikou v oblasti klimatu“. Tyto strategické směry znovu potvrdil nový předseda Komise Jean-Claude Juncker, když formuloval politické směry pro novou Komisi ⁽⁸⁶⁾. Prosincová Evropská rada vyzvala Komisi, aby svou strategii předložila v dostatečném předstihu před vrcholnou schůzkou, která se uskuteční v březnu 2015 ⁽⁸⁷⁾. Nová Komise začala pracovat na tvorbě návrhů na vytvoření evropské energetické unie.

Telekomunikace a jednotný digitální trh

EU snížila ceny roamingu až o 50 %

Dne 1. července snížila EU o více než o polovinu cenové stropy pro stahování dat, a to ze 45 centů za megabyte na 20 centů za megabyte (bez DPH). Využívání map, sledování videí, čtení e-mailů a aktualizace sociálních sítí při cestách po EU jsou nyní ještě levnější. Po zavedení stropů pro datový roaming dramaticky vzrostl objem stahovaných dat. Poplatky za roaming byly v roce 2007, kdy EU začala přijímat konkrétní opatření, na vrcholu. Výsledkem je, že v roce 2014 byly ceny roamingových služeb o 80–90 % nižší než v roce 2007.

DATOVÝ ROAMING

Od 1. července 2014 cena 20 centů za megabyte (bez DPH), za 1 EUR lze:

Günther Oettinger, komisař pro digitální ekonomiku a společnost, v úřadu od 1. listopadu, na tiskové konferenci v budově Berlaymont v Bruselu (Belgie) dne 2. prosince.

Nová pravidla EU pro snížení výdajů za internet

V červnu vstoupila v platnost nová směrnice, která má snížit náklady na budování vysokorychlostních internetových připojení o 30 % ⁽⁸⁸⁾.

Tento nový právní předpis pomůže naplnit cíle digitální agendy. Do roku 2020 by měli mít všichni občané EU přístup k internetu o rychlosti nejméně 30 megabitů za vteřinu.

Komise snižuje počet regulovaných telekomunikačních trhů v Evropě

Podle pravidel EU pro telekomunikace Komise přijímá a pravidelně přezkoumává doporučení k relevantním trhům s produkty a službami ⁽⁸⁹⁾. V říjnu Komise po dohodě s členskými státy rozhodla, že by dva z telekomunikačních trhů v Evropě již neměly být regulovány a že by dva další trhy měly být předefinovány tak, aby odrážely tržní a technologické vývojové změny.

Dvěma liberalizovanými trhy jsou maloobchodní trh s přístupem ke službám pevných telekomunikačních sítí a velkoobchodní trh zaměřený na původ volání z pevné linky. Komise také přepracuje definici dvou širokopásmových trhů, aby omezila regulační zátěž na míru, která je nezbytně nutná pro přístup ke konkurenčním širokopásmovým sítím a investice do nich.

Andrus Ansip, místopředseda Komise odpovědný za jednotný digitální trh, hovoří s Věrou Jourovou, komisařkou pro spravedlnost, spotřebitele a rovnost žen a mužů, oba v úřadu od 1. listopadu, na pravidelném zasedání sboru komisařů v budově Berlaymont v Bruselu (Belgie) dne 10. prosince.

V platnost vstupují pravidla EU pro elektronickou identifikaci a služby vytvářející důvěru

Nařízení o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru ⁽⁹⁰⁾ umožňuje občanům, podnikům a orgánům veřejné správy využívat prostředky pro elektronickou identifikaci a služby vytvářející důvěru (tj. elektronické podpisy, elektronické pečete, časová razítka, doporučené elektronické doručování a autentizaci internetových stránek) k přístupu k on-line službám nebo k řízení elektronických transakcí. Občané budou moci provádět bezpečné přeshraniční elektronické transakce a plně uplatňovat svá práva v celé EU počínaje zápisem na zahraniční vysokou školu a přístupem k elektronickým zdravotním záznamům konče. Sníží se díky tomu byrokratická zátěž podniků a tyto podniky se např. budou moci elektronickou cestou účastnit veřejných nabídkových řízení v celé EU.

Nařízení vstoupilo v platnost v září. Po přijetí příslušných prováděcích aktů (podle očekávání do poloviny roku 2015) mohou členské státy dobrovolně uznat oznámenou elektronickou identifikaci z jiných členských států. Pravidla pro služby vytvářející důvěru se budou uplatňovat od 1. července 2016. Povinné vzájemné uznávání elektronických identifikací se bude uplatňovat od poloviny roku 2018.

TÝDEN PROGRAMOVÁNÍ V EU

Přibližně 100 000 dětí, rodičů a učitelů z 38 zemí se ve dnech 11. až 17. října zúčastnilo Evropského týdne programování. Cílem bylo zviditelnit sféru kódování a programování počítačů a zbavit tyto dovednosti mýtů, jimiž jsou opředeny.

Práva duševního a průmyslového vlastnictví

Ochrana práv duševního vlastnictví

Dnešní globalizovaná ekonomika ve stále větší míře závisí na průmyslových odvětvích založených na znalostech, která odolala krizi a zažívají intenzivní růst. V období od roku 2003 do roku 2012 se více než zdvojnásobil počet registrovaných nových evropských patentů a registrovaných ochranných známek Společenství a vzorů Společenství. Tento pozitivní trend však může být ohrožen vysokým počtem případů porušení práv duševního vlastnictví. Jen v roce 2012 zaznamenaly orgány hraniční kontroly v EU 90 000 případů zboží, u něž existovalo podezření, že porušuje práva duševního vlastnictví (ve srovnání s téměř 27 000 případů v roce 2005). Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj odhaduje, že roční ztráta světové ekonomiky v důsledku porušování práv duševního vlastnictví činí přibližně 200 miliard EUR.

Proto od počátku roku 2014 nové nařízení⁽⁹¹⁾ upravuje vymáhání práv duševního vlastnictví celními orgány u zboží, které překračuje hranice EU. Toto nařízení mimo jiné stanoví, že je třeba včas zničit podezřelé zboží, a zavádí zjednodušené postupy pro malé zásilky, aby se zmenšila zátěž celních orgánů a držitelů práv, zejména v kontextu prudce rostoucího objemu internetového prodeje. V červenci Komise přijala dvě sdělení – akční plán boje proti porušování práv duševního vlastnictví v EU⁽⁹²⁾ a strategii ochrany a prosazování práv duševního vlastnictví ve třetích zemích⁽⁹³⁾. Akční plán vymezuje řadu opatření, která zaměřují politiku EU v oblasti prosazování práv duševního vlastnictví na porušování v komerčním měřítku (tzv. přístup založený na „sledování peněz“). Strategie vymezuje mezinárodní přístup a zkoumá nejnovější změny a popisuje způsoby, jak zdokonalit současné prostředky, jež má Komise k dispozici k prosazování důležitějších norem v oblasti práv duševního vlastnictví ve třetích zemích a k zastavení obchodu se zbožím, které porušuje práva duševního vlastnictví.

Kolektivní správa práv

V únoru Evropská unie přijala novou směrnici o kolektivní správě práv a udělování licencí pro více území k právu k užití hudebních děl online⁽⁹⁴⁾.

Směrnice se snaží zlepšit fungování organizací kolektivní správy, které fungují jako zprostředkovatelé mezi držiteli autorského práva a práv s ním souvisejících v řadě odvětví, např. hudebním, knižním a filmovém, a poskytovateli služeb, kteří hodlají jejich díla využívat.

Stanoví pravidla pro řízení a transparentnost organizací kolektivní správy a zaručuje, že držitelé práv mohou správu svých práv ovlivňovat. Rovněž obsahuje pravidla, která organizacím kolektivní správy usnadňují udělování licencí pro více území k právu k užití hudebních děl online. Směrnice přispěje k tomu, aby poskytovatelé internetových služeb mohli nabízet velké množství hudebních děl s jedinou licencí na více územích. Přijetí této směrnice má proto klíčový význam pro vytvoření jednotného digitálního trhu.

Komise nyní úzce spolupracuje s členskými státy a snaží se dosáhnout toho, aby byla ustanovení směrnice do 10. dubna 2016 provedena do vnitrostátních právních předpisů.

Hazardní hry

V červenci Komise přijala doporučení o službách hazardních her online ⁽⁹⁵⁾. Podněcuje členské státy, aby usilovaly o vysokou úroveň ochrany spotřebitelů, hráčů a nezletilých osob, a to přijetím zásad pro služby hazardních her online a zodpovědnou propagaci a sponzorování těchto služeb.

Antimonopolní politika

V roce 2014 přijala Komise šest antimonopolních rozhodnutí podle nařízení (ES) č. 1/2003 ⁽⁹⁶⁾.

Rozhodnutí o zákazu podle článku 7 nařízení

- ▶ OPCOM ⁽⁹⁷⁾ – Komise uložila společnosti OPCOM S.A. pokutu převyšující 1 milion EUR za to, že zneužila své dominantní postavení na rumunském trhu k usnadnění spotového obchodování s elektřinou. Společnost OPCOM v Rumunsku provozuje jedinou energetickou burzu. Komise dospěla k závěru, že společnost OPCOM déle než 5 let diskriminovala obchodníky s elektřinou v EU usazené jinde než v Rumunsku.
- ▶ Motorola ⁽⁹⁸⁾ – Komise přijala rozhodnutí, v němž dospěla ke zjištění, že tím, že společnost Motorola Mobility u německého soudu usilovala o uložení soudního příkazu proti společnosti Apple a tento příkaz pak prosazovala na základě patentu vázaného ke standardu smartphone, zneužila své dominantní postavení, přičemž Komise přihlížela ke zvláštním okolnostem, za nichž byl soudní příkaz použit. Komise nařídila společnosti Motorola, aby odstranila nepříznivé účinky, které ze soudního příkazu vyplývají.
- ▶ Servier ⁽⁹⁹⁾ – Komise uložila pokutu francouzské farmaceutické společnosti Servier a pěti výrobcům generik – jmenovitě společnostem Niche/Unichem, Matrix (nyní součástí společnosti Mylan), Teva, Krka a Lupin – za to, že uzavřely řadu dohod, přičemž všechny tyto dohody mají chránit „bestseller“ společnosti Servier, lék na vysoký tlak s názvem perindopril, před cenovou soutěží ze strany generik v EU. Celková výše pokut činila 427,7 milionu EUR. Získáním technologie a řadou dohod o urovnání patentových sporů s konkurenčními společnostmi vyrábějícími generika společnost Servier prováděla strategii, jejímž cílem bylo vyloučit konkurenty a zpozdit používání levnějších generik na úkor veřejných rozpočtů a pacientů.
- ▶ Slovak Telekom ⁽¹⁰⁰⁾ – Komise uložila společnosti Slovak Telekom a její mateřské společnosti, Deutsche Telekom AG, pokutu ve výši 38,8 milionu EUR za to, že déle než 5 let uplatňovaly zneužívající strategii, aby vytlačily konkurenci ze slovenského trhu širokopásmových služeb. Společnosti Deutsche Telekom byla rovněž uložena dodatečná pokuta ve výši 31 milionů EUR, aby byl zajištěn dostatečný odrazující účinek a potrestáno opakované zneužívající chování, jelikož tato společnost již v roce 2003 dostala pokutu za stlačování marží na širokopásmových trzích v Německu.

Rozhodnutí o závazcích podle článku 9 nařízení

- ▶ Visa ⁽¹⁰¹⁾ – Komise přijala závazky učiněné společností Visa Europe a rozhodla, že tyto závazky jsou právně závazné, přičemž společnost Visa Europe má podle nich výrazně omezit své vícestranné mezibankovní poplatky za platby kreditní kartou, a to na 0,3 % hodnoty transakce (přibližně 40–60% snížení) a zreformovat svá pravidla s cílem usnadnit přeshraniční hospodářskou soutěž.

- ▶ Samsung⁽¹⁰²⁾ – Podle závazků společnosti Samsung, které jsou podle rozhodnutí Komise právně závazné, nebude společnost Samsung na základě svých patentů vázaných ke standardu pro smartphony a tablety v Evropě usilovat o soudní příkazy proti držitelům licence, kteří se přihlásí ke specifickému rámci pro udělování licencí. V tomto rámci rozhodne každý spor o tom, jaké podmínky jsou pro dotčený patent vázaný ke standardu spravedlivé, přiměřené a nediskriminační, soud nebo v případě, že se strany dohodnou, rozhodce. Závazky tudíž představují „bezpečné útočiště“ pro všechny potenciální držitele licence k relevantním patentům společnosti Samsung vázaným ke standardu. Potenciální držitelé licence, kteří se přihlásí k rámci pro udělování licencí, budou samozřejmě chráněni proti soudním příkazům prosazovaným společností Samsung na základě patentu vázaného ke standardu.
- ▶ Komise rovněž adresovala námitky společnosti Bulgarian Energy Holding pro podezření ze zneužívání dominantního postavení na bulharském velkoobchodním trhu s elektřinou⁽¹⁰³⁾.

Směrnice o náhradě škod

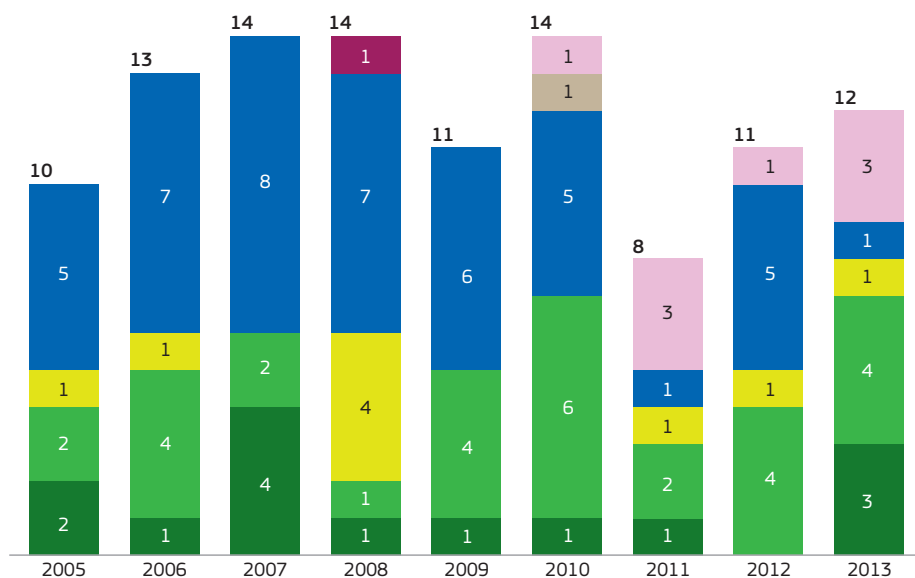
Antimonopolní pravidla EU nevynucuje pouze Komise a vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž (vynucování veřejnoprávními prostředky), ale také soudy jednotlivých států, když chrání subjektivní práva podle článků 101 a 102 Smlouvy o fungování Evropské unie, např. když přiznávají náhradu škody spotřebitelům a společnostem, jimž vznikla porušením těchto pravidel újma (vynucování soukromoprávními prostředky). Soudní dvůr Evropské unie prohlásil, že by byla ohrožena plná účinnost antimonopolních pravidel EU, pokud by jednotlivci nemohli žádat o náhradu škody, která jim porušením těchto pravidel vznikla. Avšak kvůli procesním překážkám a právní nejistotě dnes v praxi získá odškodnění jen nízký počet obětí. Kromě toho se značně různí pravidla jednotlivých států, a naděje obětí na získání odškodnění proto do značné míry závisejí na tom, ve které členské státě žijí. Pouze přibližně 25 % rozhodnutí o porušení předpisů, která Komise přijala v letech 2006 až 2012, bylo následováno soukromými žalobami o náhradu škody. Většina z těchto žalob byla podána pouze v hrstce členských států.

Parlament a Rada 26. listopadu přijaly směrnici o žalobách o náhradu škody v případě porušení antimonopolních pravidel⁽¹⁰⁴⁾. Směrnice byla přijata v návaznosti na návrh Komise z června 2013⁽¹⁰⁵⁾.

Směrnice zavádí pravidla, která mají pomoci obětem porušení pravidel EU pro hospodářskou soutěž účinně uplatňovat jejich právo na plné odškodnění. Tato pravidla například usnadňují obětem přístup k důkazům, stanoví dostatečně dlouhé promlčecí lhůty a soudcům udělují pravomoc odhadnout vzniklou újmu. Směrnice také upravuje vzájemný vztah mezi prosazováním práva v oblasti hospodářské soutěže veřejnoprávními a soukromoprávními prostředky, a tím zaručuje celkově účinné prosazení pravidel EU pro hospodářskou soutěž. V tomto ohledu zaručuje, že oběti, které žádají o odškodnění, mohou využít vynucování práva v oblasti hospodářské soutěže veřejnoprávními prostředky, např. tím, že předloží rozhodnutí vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž jako nezvratný důkaz u soudů v tomtéž členském státě. Také zaručuje, aby účinné prosazování práva veřejnoprávními prostředky nebylo brzděno prosazováním práva prostředky soukromoprávními, a to zejména ve vztahu k programům shovívavosti, které jsou základním nástrojem pro odhalování a postihování kartelů. Prohlášení v rámci programu shovívavosti tak nikdy nelze zveřejnit v žalobách o náhradu škody a existují určitá (podmíněná) omezení společné a nerozdílné odpovědnosti, která byla přiznána podniku, jemuž byla pokuta prominuta.

POČET ZÁSAHŮ V ANTIMONOPOLNÍCH VĚCÍCH A VĚCÍCH TÝKAJÍCÍCH SE KARTELŮ, 2005–2013

- Jiné kartelové případy ⁽¹⁾
- Kartelové narovnání
- Hybridní kartel
- Zákaz kartelu
- Jiné antimonopolní případy ⁽²⁾
- Závazky v antimonopolních případech
- Zákaz monopolu

⁽¹⁾ Zamítnutí stížnosti.

⁽²⁾ Zamítnutí stížnosti, porušení procesních pravidel, uložení penále.

Zdroj: GŘ pro hospodářskou soutěž.

Kartely

Komise vydala 10 rozhodnutí o kartelech a uložila pokuty v celkové výši 1,7 miliardy EUR.

- ▶ Komise zjistila, že se čtyři velcí výrobci pružné polyuretanové pěny – Vita, Carpenter, Recticel a Eurofoam – podíleli na kartelové dohodě, a uložila pokuty v celkové výši 114 milionů EUR. Pružná polyuretanová pěna se používá především při výrobě nábytku, například matrací nebo pohovek, a rovněž v automobilovém průmyslu ⁽¹⁰⁶⁾.
- ▶ Ve věci týkající se narovnání v případě kartelu Komise uložila pokuty v celkové výši 5,97 milionu EUR dvěma vedoucím evropským spotovým burzám s energií – EPEX Spot (EPEX) a Nord Pool Spot (NPS) – za to, že se dohodly, že si nebudou navzájem konkurovat službami týkajícími se spotového obchodování s elektřinou v Evropském hospodářském prostoru (EHP). Burzy s energií představují organizované trhy pro obchodování s elektřinou. Spotové obchodování znamená obchodování v krátkodobém horizontu, např. během jediného dne nebo v den následující. Jak společnosti NPS, tak společnosti EPEX byla pokuta snížena o 10 % za to, že se s Komisí v této věci dohodly na narovnání ⁽¹⁰⁷⁾.

- ▶ V jiné věci týkající se narovnání Komise zjistila, že společnosti Lutèce, Prochamp a Bonduelle tvořily v Evropě déle než rok kartel s cílem koordinovat ceny a rozdělit si zákazníky, kteří kupují konzervované houby, a uložila jim pokuty v celkové výši 32,2 milionu EUR. Společnosti Lutèce pokuta uložena nebyla, neboť jí na základě oznámení Komise o shovívavosti z roku 2006 byla pokuta prominuta za to, že Komisi na existenci kartelu upozornila. Společnosti Prochamp byla pokuta snížena. Jelikož se všechny tři podniky s Komisí dohodly, že věc narovnají, byly jim pokuty sníženy o dalších 10 % ⁽¹⁰⁸⁾.
- ▶ Další věc o narovnání kartelu se týkala výrobců ložisek pro osobní a nákladní automobily. Dvěma evropským společnostem – SKF a Schaeffler – a čtyřem společnostem japonským – JTEKT, NSK, NFC a NTN a její francouzské dceřiné pobočce NTN-SNR – byly uloženy pokuty ve výši 953 milionů EUR za to, že provozovaly kartel na trhu s automobilovými ložisky. Automobilová ložiska používají výrobci osobních a nákladních automobilů a jejich součástí, aby omezili tření mezi pohyblivými díly ve vozidlech ⁽¹⁰⁹⁾.
- ▶ Komise uložila společnostem Ervin, Winoa, Metalltechnik Schmidt a Eisenwerk Würth pokutu v celkové výši 30,7 milionu EUR za to, že déle než 6 let v Evropě tvořily kartel a koordinovaly ceny ocelových abraziv. Ocelová abraziva jsou volné ocelové částičky používané k čištění a zjemňování povrchu kovů a používají se zejména v ocelářství, automobilovém průmyslu, metalurgii a petrochemickém průmyslu. Používají se také k řezání tvrdých kamenů, např. žuly a mramoru. Společnosti Ervin pokuta uložena nebyla, protože jí byla prominuta za to, že Komisi na existenci kartelu upozornila. Jelikož všechny čtyři podniky souhlasily s tím, že věc narovnají, byly jim pokuty sníženy o 10 % ⁽¹¹⁰⁾.
- ▶ Komise zjistila, že 11 výrobců podzemních a podmořských kabelů pro vysoké napětí – společnosti ABB, Nexans, Prysmian (dříve Pirelli), J-Power Systems (dříve Sumitomo Electric a Hitachi Metals), Viscas (dříve Furukawa Electric a Fujikura), EXSYM (dříve SWCC Showa a Mitsubishi Cable), Brugg, NKT, Silec (dříve Safran), LS Cable a Taihan – provozovaly kartel, a uložila jim pokuty v celkové výši 301,6 milionu EUR. Tyto kabely se zpravidla používají k připojení výrobní kapacity k elektroenergetické síti a k propojení rozvodných sítí v různých zemích ⁽¹¹¹⁾.

- ▶ Komise uložila pokutu výrobcům čipů pro inteligentní karty ve výši 138 milionů EUR za vytvoření kartelu pro čipy pro inteligentní karty. Společnosti Infineon, Philips, Samsung a Renesas (v té době šlo o společný podnik Hitachi a Mitsubishi) koordinovaly své tržní chování ve vztahu k čipům pro inteligentní karty v EHP. Společnosti Renesas byla pokuta v plném rozsahu prominuta na základě oznámení Komise o shovívavosti z roku 2006 za to, že Komisi na existenci kartelu upozornila ⁽¹¹²⁾.
- ▶ V jiné věci týkající se narovnání Komise zjistila, že dvě mezinárodní banky – Royal Bank of Scotland (RBS) a JP Morgan – založily nezákonný dvoustranný kartel, který měl v období od března 2008 do července 2009 ovlivňovat referenční úrokovou sazbu LIBOR švýcarského franku. Společnosti RBS byly pokuty prominuty, neboť odhalila existenci kartelu, a společnost JP Morgan byla pokuta na základě oznámení Komise o shovívavosti snížena na 61,6 milionu EUR za to, že spolupracovala při vyšetřování, tato částka již také obsahuje 10% snížení pokuty za to, že společnost souhlasila s tím, že věc s Komisí narovná ⁽¹¹³⁾.
- ▶ Bylo také zjištěno, že čtyři mezinárodní banky – RBS, UBS, JP Morgan a Crédit Suisse – provozovaly kartel zaměřený na rozptýl nabídky a poptávky po úrokových derivátech denominovaných ve švýcarských francích v EHP. Komise uložila pokuty v celkové výši 32,3 milionu EUR. Společnosti RBS byly pokuty prominuty, neboť Komisi na existenci kartelu upozornila. Společnostem UBS a JP Morgan byly pokuty na základě oznámení o shovívavosti sníženy za spolupráci při vyšetřování. Všem čtyřem bankám byly pokuty sníženy o 10 %, neboť souhlasily s tím, že věc narovnájí ⁽¹¹⁴⁾.
- ▶ Poslední případ roku, pokud jde o narovnání, se týkal pěti výrobců obálek – Bong (Švédsko), GPV a Hamelin (Francie), Mayer-Kuvert (Německo) a Tompla (Španělsko) –, jimž byly uloženy pokuty ve výši přes 19,4 milionu EUR za to, že se domlouvali na cenách a rozdělení zákazníků u některých typů obálek ⁽¹¹⁵⁾.

Komise zaslala prohlášení o námitkách společnostem podezřelým z účasti v kartelech v oblasti úrokových derivátů denominovaných v eurech ⁽¹¹⁶⁾ a úrokových derivátů denominovaných v jenech ⁽¹¹⁷⁾. Tři další prohlášení o námitkách se týkala spolupráce, pokud jde o nové chladiivo pro klimatizační systémy vozidel ⁽¹¹⁸⁾, nekalé dohody o cenách ocelových abraziv ⁽¹¹⁹⁾ a nekalé dohody mezi výrobcí těžkých a středně těžkých nákladních vozidel ⁽¹²⁰⁾.

Uskutečnily se neohlášené inspekce v odvětví výroby výfukových systémů pro automobily ⁽¹²¹⁾ a výroby biopaliv ⁽¹²²⁾.

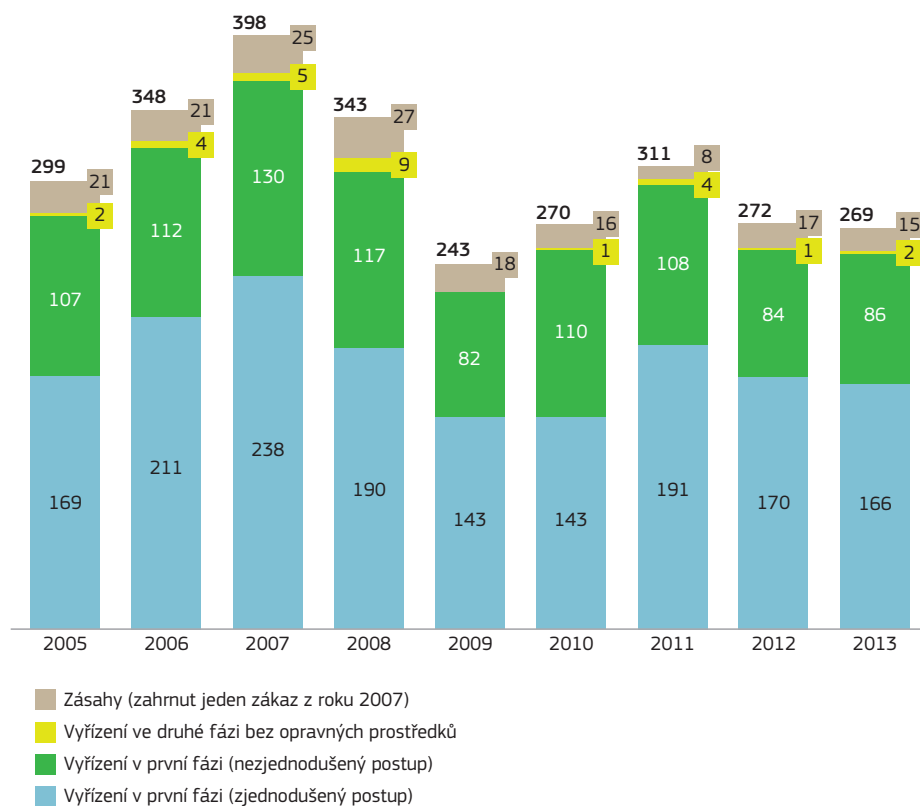
Spojování podniků

Poté, co Komise v lednu 2014 úspěšně provedla balíček pro zjednodušení ⁽¹²³⁾, který účinně zvýšil počet zjednodušených věcí na téměř 70 % a usnadnil společnostem oznamování spojení podniků, vydala v červenci bílou knihu o možné reformě nařízení EU o spojování podniků ⁽¹²⁴⁾. Tento návrh má zajistit, aby kontroly spojování podniků prováděné ze strany EU byly komplexnější, a to tím, že Komisi umožní lépe nakládat s nekontrolními menšinovými podíly, které mohou ovlivňovat hospodářskou soutěž, a zároveň docílit toho, aby systém zůstal jednoduchý a nadměrně nezatěžoval společnosti. Bílá kniha současně navrhuje, aby se zjednodušilo a urychlilo postupování případů mezi členskými státy a Komisí a omezila byrokracie v zájmu racionalizace postupů.

Během roku 2014 bylo Komisi oznámeno 145 spojení podniků, z nichž 123 bylo schváleno bezpodmínečně. Tři spojení podniků byla schválena se závazky ve fázi I, další dvě se závazky ve fázi II ⁽¹²⁵⁾.

POČET ROZHODNUTÍ O SPOJENÍ PODNIKŮ, 2005–2013

Zdroj: GŘ pro hospodářskou soutěž.

Spojení podniků, která byla schválena bezpodmínečně v první fázi šetření, mimo jiné zahrnovala koupi operací společnosti Dalkia ve Francii společností EDF a spojení dvou mezinárodních reklamních a komunikačních skupin, tedy skupin Publicis a Omnicom. Jedno spojení bylo schváleno bezpodmínečně ve druhé fázi šetření – koupě regionálních činností společnosti Cemex v oblasti stavebních materiálů společností Holcim, přičemž pořízené činnosti jsou provozovány převážně na západě Německa.

Mezi příklady spojení podniků, která byla schválena s nápravnými opatřeními, patří dvě spojení podniků v odvětví chemických látek: vytvoření společného podniku společností Solvay a INEOS v odvětví výroby polyvinylchloridu (PVC) ⁽¹²⁶⁾, pod podmínkou odprodeje několika závodů; a nabytí divize oxidu titaničitého společnosti Rockwood ze strany společnosti Huntsman ⁽¹²⁷⁾, rovněž pod podmínkou odprodeje. Dva případy byly z oblasti mobilního telefonování: společnost Telefónica Deutschland koupila německý podnik z oblasti mobilních telekomunikací E-Plus ⁽¹²⁸⁾ a společnost Hutchison 3G koupila podnik z oblasti mobilních telekomunikací (O₂ Ireland) patřící společnosti Telefónica Ireland ⁽¹²⁹⁾, obě transakce podléhaly balíčku závazků, který zaručoval hospodářskou soutěž na příslušných trzích. Další spojení podniků, která byla schválena s nápravnými opatřeními, zahrnovala koupi divize vrstvených skel / vinylů chemické společnosti DuPont konkurenční společností Kuraray ⁽¹³⁰⁾; koupi španělského výrobce konzervovaných potravin, společnosti Mivisa, konkurenční společností Crown ⁽¹³¹⁾; koupi nizozemského poskytovatele kabelové televize Ziggo společností Liberty Global ⁽¹³²⁾; koupi finského výrobce uhlíkové oceli Rautaruukki konkurenční švédskou společností SSAB ⁽¹³³⁾; fúzi producentů banánů Chiquita Brands International a Fyffes ⁽¹³⁴⁾; fúzi přepravních společností Hapag Lloyd a Compañía Sudamericana de Vapores ⁽¹³⁵⁾; koupi výrobce zdravotnických prostředků sídlícího v Irsku Covidien podnikem Medtronic z USA ⁽¹³⁶⁾; nabytí společné kontroly nad Alitalií společností Etihad ⁽¹³⁷⁾; koupi části divize třecích materiálů společnosti Honeywell konkurenčním podnikem Federal-Mogul ⁽¹³⁸⁾ a vytvoření společného podniku v oblasti leteckého a obranného průmyslu společnostmi Airbus a Safran ⁽¹³⁹⁾, všechny případy s podmínkou odprodeje.

Komise také vydala rozhodnutí o porušení procesních pravidel a uložila pokutu ve výši 20 milionů EUR společnosti Marine Harvest za to, že porušila povinnost neprovádět další kroky a předčasně koupila společnost Morpol ⁽¹⁴⁰⁾.

Státní podpora

V roce 2014 Komise dokončila ambiciózní reformu předpisů upravujících státní podporu, která byla zahájena sdělením Komise z roku 2012 o modernizaci státní podpory ⁽¹⁴¹⁾. V roce 2014 Komise přijala tyto pokyny a předpisy:

- ▶ pokyny k rizikovému financování ⁽¹⁴²⁾;
- ▶ pokyny k letectví ⁽¹⁴³⁾;
- ▶ rámec pro výzkum, vývoj a inovace ⁽¹⁴⁴⁾;
- ▶ pokyny k energetice a ochraně životního prostředí ⁽¹⁴⁵⁾;
- ▶ obecné nařízení o blokových výjimkách ⁽¹⁴⁶⁾;
- ▶ důležité projekty společného evropského zájmu ⁽¹⁴⁷⁾;
- ▶ pokyny pro záchranu a restrukturalizaci nefinančních podniků ⁽¹⁴⁸⁾.

Margrethe Vestagerová, od 1. listopadu komisařka pro hospodářskou soutěž, informuje o opatřeních proti předpokládané kartelové dohodě výrobců nákladních vozidel, která porušuje antimonopolní pravidla EU. Budova Berlaymont, Brusel (Belgie), 20. listopadu.

Přepracovaný a zjednodušený balíček pravidel posiluje růst a zvyšuje konkurenceschopnost tím, že snižuje byrokracii a umožňuje členským státům, aby urychleně prováděly opatření „pozitivní podpory“, jimiž by podpořily oživení ekonomiky a dosažení cílů strategie Evropa 2020. Základním kamenem reformy je přepracované a rozšířené obecné nařízení o blokových výjimkách. Představuje hlavní právní rámec, který členským státům umožňuje udělovat podporu, aniž by ji předem oznámily Komisi. Oblast jeho působnosti byla rozšířena jak vertikálně zvýšením prahových hodnot pro oznámení a maximálních intenzit podpory, tak horizontálně tím, že do ní byly začleněny nové kategorie podpory. Pokud není možné vlastnosti „pozitivní podpory“ předem jasně určit, bude Komise navrhovaná opatření podpory nadále posuzovat podle řady přepracovaných a konsolidovaných tematických pokynů.

V roce 2014 Komise také zahájila důkladné vyšetřování zaměřené na potenciální státní podporu, která byla prostřednictvím daňových rozhodnutí poskytnuta společnosti Apple v Irsku, společnosti Starbucks v Nizozemsku a společností Fiat Finance and Trade a Amazon v Lucembursku. Daňová rozhodnutí se zabývají cenami transferů mezi subjekty v rámci téže skupiny. Ceny transferů, tedy ceny účtované za transakce mezi subjekty v téže skupině, určují základ pro zdanění společnosti v dané jurisdikci. Tím, že nadhodnotí nebo podhodnotí cenu určitého zboží či služeb poskytovaných členům skupiny, mohou společnosti přesouvat své zisky z jurisdikcí s vysokým zdaněním do jurisdikcí, v nichž je zdanění nižší. Tím se snižuje celková daňová zátěž společnosti a narušují daňové základny členských států EU. Ve všech případech Komise vyjádřila pochybnosti o tom, zda daňové orgány souhlasily s režimem převodních cen, které možná nejsou v souladu se zásadami nezávislých tržních cen (tj. zda odrážejí tržní ceny). Bylo-li některým společnostem umožněno uplatňovat převodní ceny, které neodpovídají tržním podmínkám, jednalo by se o udělení selektivní výhody těmto společnostem ze strany dotčených daňových orgánů.

Efektivnější administrativa

Program pro účelnost a účinnost právních předpisů

Aby EU mohla plnit své cíle s co nejnižšími náklady, pokračovala Komise během roku 2014 v programu pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT). Prověřila veškeré právní předpisy EU, aby odhalila zbytečnou byrokratickou zátěž, nesrovnalosti a neúčinná opatření. Při této práci určila téměř 200 opatření na zjednodušení a snížení byrokratické zátěže, stažení nebo zrušení předpisů, které již nejsou nezbytné, a na posouzení oblastí politiky, aby bylo zajištěno, že plní svůj účel. Uvedená opatření jsou uspořádána v celkovém srovnávacím přehledu⁽¹⁴⁹⁾, díky čemuž lze transparentním způsobem diskutovat o jejich plnění a reagovat na připomínky a návrhy zúčastněných stran.

Pomocí programu REFIT Komise také zaměřuje právní předpisy EU na oblasti, které se dají nejlépe řešit na evropské úrovni. Při provádění programu REFIT se v roce 2014 dosáhlo solidních výsledků. Zjednodušila se například pravidla pro zadávání veřejných zakázek, a společnosti tak v systému elektronického zadávání zakázek ušetří až 20 % nákladů. Zavedení plně elektronické fakturace DPH i nový jednotný evropský patent představují pro podniky významnou úsporu nákladů. Malým podnikům přinesl prospěch například zjednodušený systém finančního výkaznictví a podstatné snížení registračních poplatků pro chemické látky.

Další návrhy čekají na rozhodnutí zákonodárce, například standardizované přiznání k DPH v EU ⁽¹⁵⁰⁾, a na jiných Komise pracuje, například na integraci statistiky podniků. V roce 2014 Komise stáhla 53 návrhů, které se zadržly v legislativním procesu bez příznivých vyhlídek, aby umožnila čerstvý začátek politické debaty o dotčených záležitostech.

Skupina na vysoké úrovni pro oblast administrativní zátěže byla ustavena v roce 2007, aby radila Komisi při provádění akčního programu pro snižování administrativní zátěže v Evropské unii. Skupině předsedal bývalý premiér Bavorska Edmund Stoiber a tvořilo ji 15 členů vybraných na základě svých znalostí v oblasti zlepšování právní úpravy. Mandát byl skupině prodloužen v letech 2010 a 2012 a vypršel dne 31. října 2014, kdy skupina vydala svou závěrečnou zprávu. Skupina přijala více než 45 stanovisek a zpráv a předložila Komisi několik stovek návrhů na snížení administrativní zátěže; shromáždila také osvědčené postupy, jak lze v členských státech provádět právní předpisy EU co nejméně zatěžujícím způsobem. Potenciální hodnota snížení administrativní zátěže plynoucí ze všech doporučení, která skupina předložila, se odhaduje na více než 41 miliard EUR ročně.

Konzultace k pokynům

Vytvoření jednoduššího regulatorního prostředí pro podniky i občany v Evropě vyžaduje, aby orgány EU, členské státy a zúčastněné strany z podnikatelských kruhů a občanské společnosti spolupracovaly a přijaly svůj díl společné odpovědnosti za lepší právní úpravu. Za tímto účelem Komise soustavně zdokonaluje svůj soubor nástrojů pro inteligentní regulaci. V roce 2014 se konala konzultace k revizi pokynů k posuzování dopadů ⁽¹⁵¹⁾, pokynů ke konzultacím zúčastněných stran ⁽¹⁵²⁾ a pokynů k politice hodnocení ⁽¹⁵³⁾. Výsledky těchto konzultací pomohou formulovat politiku inteligentní regulace v rámci příštího legislativního mandátu Komise.

Přínos obchodu k hospodářskému růstu

Obchod se stal pro ekonomiku EU důležitým prostředkem k dosahování růstu a tvorby pracovních míst. Během období krize pozitivní přínos čistých vývozů k růstu výrazně zmínil recesi, zatímco složky domácí poptávky, jak veřejné, tak soukromé, zůstaly slabé. Vývoz zboží a služeb z EU byl nadále silný – 1 738 miliard EUR, respektive 678 miliard EUR v roce 2013 –, což vyústilo v celkově pozitivní obchodní bilanci z vývozu zboží a služeb ve výši 226,8 miliardy EUR. EU do značné míry těží z globalizace a má dobré předpoklady pro dosažení ještě většího prospěchu z růstu obchodu. Kromě toho přínos obchodu k růstu v budoucnosti pravděpodobně pouze poroste, jelikož 90 % celosvětového hospodářského růstu během příštích 10 až 15 let bude podle očekávání vytvořeno mimo Evropu a je nutné, aby EU zkonsolidovala své obchodní a investiční vazby s novými centry globálního růstu. V dlouhodobém výhledu bude otevření ekonomiky obchodu a investicím také důležitým zdrojem zvyšování produktivity a soukromých investic, což jsou dvě složky, které EU naléhavě potřebuje.

Hlavním cílem společné obchodní politiky EU je udržet a dle potřeby obnovit postavení Evropy v celosvětových dodavatelských řetězcích. I když má výroba v EU nadále klíčový význam, je nutno uznat, že v mnoha odvětvích členské státy ztrácejí schopnost vyrábět vlastní výrobky. V obchodě jde stále více o přidávání hodnoty – od výzkumu, vývoje a designu po výrobu dílů, montáž a logistiku.

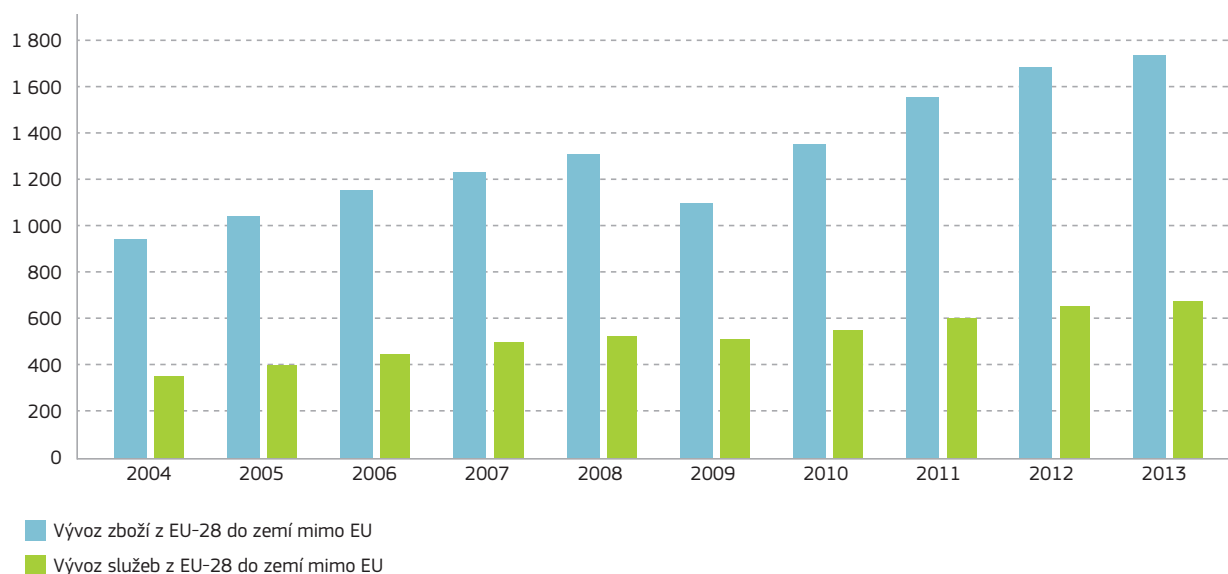
Program obchodní politiky EU může tyto síly znásobit. Odhaduje se, že stávající dvoustranný obchodní program může zvýšit HDP členských států o více než 2 % neboli o 250 miliard EUR a podpořit vytvoření více než 2 milionů pracovních míst souvisejících s obchodem v EU navíc k 30 milionům pracovních míst, která existují díky vývozu.

V roce 2014 EU v souladu s politikou „globální Evropy“ prováděla svůj ambiciózní program dvoustranných obchodních jednání. Učinila kroky k uzavření dalekosáhlých a komplexních dohod o volném obchodu s klíčovými obchodními partnery, např. s Japonskem a Spojenými státy. V září předseda Komise a premiér Kanady Stephen Harper oznámili, že byla dokončena jednání o komplexní hospodářské a obchodní dohodě mezi EU a Kanadou. Tato dohoda o volném obchodu odstraní více než 99 % cel mezi oběma ekonomikami a vytvoří nezanedbatelné nové tržní příležitosti v oblasti služeb a investic. Ekonomická studie, kterou před jednáním EU a Kanada společně vydaly, ukázala, že komplexní dohoda by mohla zvýšit jejich vzájemný obchod o více než 25 miliard EUR ročně.

Byla rovněž dokončena jednání s Ekvádorem a třemi regionálními uskupeními zemí v západní, východní a jižní Africe. Jednání o dohodě o volném obchodu se Singapurem byla uzavřena a jednání směřující k dohodě s Vietnamem by mohla být dokončena počátkem roku 2015.

VÝVOZ ZBOŽÍ A SLUŽEB DO ZEMÍ MIMO EU

Miliardy EUR

Transatlantické obchodní a investiční partnerství

Obchodní vztah EU a Spojených států je již nyní v celosvětovém měřítku největší. Každý den obchodují se zbožím a službami v hodnotě 2 miliard EUR, a proto by odstraněním každé překážky obchodu mohly vzniknout významné hospodářské přínosy. Transatlantické obchodní a investiční partnerství, o němž nyní EU a Spojené státy vedou jednání, má odstranit překážky obchodu v celé řadě hospodářských odvětví, a usnadnit tak nákup a prodej zboží a služeb. Vedle snížení cel ve všech odvětvích chtějí EU a Spojené státy řešit překážky existující za celní hranicí, jako jsou rozdíly v technických předpisech, normách a schvalovacích postupech. Ty často stojí podniky, které chtějí své výrobky prodávat na obou trzích, zbytečný čas a peníze. Snížení dopadu těchto odlišností na obchod by mohlo dramaticky oživit obchod mezi EU a Spojenými státy, aniž by byly jakkoli ovlivněny vysoké normy Evropy v oblasti ochrany spotřebitele, zdraví, životního prostředí a zaměstnanců.

Cecilia Malmströmová, od 1. listopadu komisařka pro obchod, s Michaelem Fromanem, zástupcem USA pro obchodní záležitosti, během její návštěvy ve Washingtonu (USA) 8. prosince, při níž se informovala o vývoji jednání o transatlantickém obchodním a investičním partnerství.

Vícestranný obchod

EU nadále působila v rámci mnohostranných obchodních fór, jako je Světová obchodní organizace (WTO) v Ženevě (Švýcarsko), přičemž navázala na úspěch devátého zasedání ministrů WTO, které se konalo na Bali v Indonésii v prosinci 2013. Ke konci roku 2014 dosáhli členové WTO dohody, díky níž se konečně mohlo dát do pohybu provádění dohody o usnadnění obchodu a bylo možné pokročit s přípravou pracovního programu, aby se mohlo uzavřít kolo jednání z Dohá.

V prosazování liberalizace obchodu pokračovala EU v rámci vícestranných odvětvových iniciativ, zejména se jednalo o přezkum dohody o informačních technologiích a jednání o dohodě o obchodu službami.

EU dlouhodobě prosazuje odstranění celních i necelních překážek, které brání obchodu s ekologickým zbožím a službami, a to jak v rámci WTO, tak při jednáních o dvoustranných a regionálních dohodách o volném obchodu. V červenci EU společně s dalšími 13 členy WTO formálně zahájila vícestranná jednání o liberalizaci obchodu s „ekologickým zbožím“ ve WTO.

EU a Čína podepsaly průlomovou dohodu o vzájemném uznávání a posílily celní spolupráci

Důvěryhodní obchodníci z EU a Číny budou mít díky dohodě o vzájemném uznávání, která byla podepsána v květnu, prospěch z nižších nákladů, zjednodušených postupů a větší předvídatelnosti svých činností. Podle této dohody se EU a Čína zavazují, že budou navzájem uznávat certifikované spolehlivé obchodníky, a tyto společnosti tak budou moci těžit z rychlejších kontrol a snížené administrativy při celním odbavení. Díky vzájemnému uznávání důvěryhodných obchodníků budou také moci celní orgány soustředit své zdroje na oblasti, které představují skutečné riziko, a tím zlepšit bezpečnost dodavatelského řetězce na obou stranách. EU je prvním obchodním partnerem, který takovouto dohodu s Čínou uzavřel, přičemž již podepsala obdobné dohody s Japonskem (2011) a Spojenými státy (2012).

Aby bylo možné potírat porušování práv duševního vlastnictví hned u zdroje a v celém dodavatelském řetězci, byl v květnu také podepsán nový akční plán pro celní spolupráci v záležitostech porušování práv duševního vlastnictví (2014–2017), neboť Čína je hlavním zdrojem zboží dováženého do EU, které tato práva porušuje (dvě třetiny veškerého zboží zadrženo v roce 2012).

Zemědělská politika, rybářská politika a námořní politika

Zemědělství

Nová společná zemědělská politika

Nový rámec pro zemědělskou politiku na úrovni EU: společná zemědělská politika 2014–2020

Společná zemědělská politika (SZP) je odpovědí Evropy na potřebu důstojného životního standardu 12 milionů zemědělců a stabilního, různorodého a bezpečného zásobování potravinami pro 500 milionů Evropanů. Má tři hlavní cíle: životaschopnou produkci potravin, udržitelné hospodaření s přírodními zdroji a opatření v oblasti klimatu a vyvážený územní rozvoj.

REFORMA SPOLEČNÉ ZEMĚDĚLSKÉ POLITIKY

duben–červen 2010	Veřejná diskuse (občané a organizace z EU)
listopad 2010	Sdělení Komise „Budoucnost SZP do roku 2020“
říjen 2011	Právní návrhy Komise týkající se SZP
2011–2013	Jednání v Parlamentu a Radě
červen 2013	Politická dohoda o reformě SZP mezi Parlamentem, Radou a Komisí
2013	Dokončení legislativní fáze
2014	Schválení aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů
1. leden 2015	Vstup nové SZP v platnost

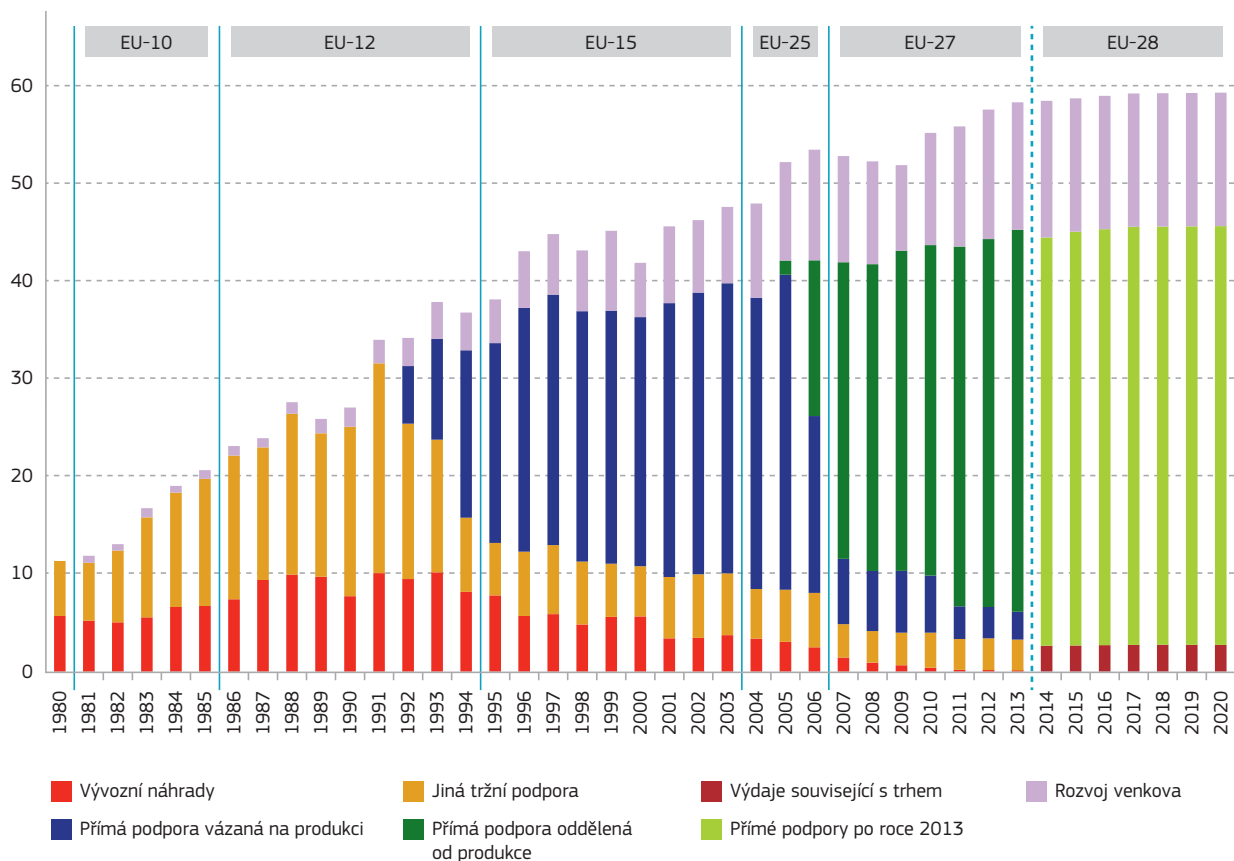
2014: rok významný z hlediska účinného a účelného provádění

V letech 2011 až 2013 byla přepracována právní architektura a vývojové směry SZP⁽¹⁵⁴⁾. Některé z těchto změn vstoupily v platnost 1. ledna, zbývající se začnou používat od 1. ledna 2015. Rok 2014 byl proto nejen přechodný, ale i významný pro účinné a účelné provádění. V roce 2014 byly provedeny tři důležité procesy, které mají zaručit účinné a účelné provádění (viz níže).

- ▶ Zaprvé byla dokončena další podrobná pravidla pro provádění reformy SZP, která završí nový politický rámec na úrovni EU.
- ▶ Zadruhé členské státy mohly využít příležitosti, které jim nabízí nová SZP, k tomu, aby přizpůsobily nástroje pro přímé platby svým specifickým zemědělským, sociálně-ekonomickým a klimatickým podmínkám a zároveň usilovaly o dosažení společných cílů EU. Za tímto účelem byly posíleny některé oznamovací povinnosti týkající se způsobů, které si členské státy ve své politice zvolily. Komise přidělila zvláštní prostředky, aby členské státy při provádění reformovaného systému přímých plateb podpořila.
- ▶ Zatřetí byl připraven programový a projektový cyklus nové politiky rozvoje venkova. Komise schválila dohody o partnerství a provedla analýzu vnitrostátních a/nebo regionálních programů rozvoje venkova za účelem jejich konečného přijetí.

VÝVOJ VÝDAJŮ NA SPOLEČNOU ZEMĚDĚLSKOU POLITIKU PODLE KALENDÁŘNÍCH LET

Miliardy EUR – v běžných cenách

Zdroj: GŘ pro zemědělství a rozvoj venkova.

Krizové řízení

V srpnu se Rusko rozhodlo zakázat dovoz některých zemědělských produktů z EU (a Austrálie, Kanady, Norska a Spojených států). Aby stabilizovala trhy, Komise zareagovala⁽¹⁵⁵⁾ prostřednictvím konkrétních opatření na podporu trhu s ovocem a zeleninou podléhajícími zkáze a v odvětví mléka a mléčných výrobků a poskytla i další podporu na propagační programy. V úzké spolupráci s členskými státy a relevantními zúčastněnými stranami nadále sledovala tržní vývoj.

Nový impulz ke zjednodušování

Snížení administrativní zátěže a byrokracie pro farmáře a hospodářské subjekty je pro Komisi naprosto prvořadé, poněvadž může zvýšit jejich konkurenceschopnost. V tomto kontextu se na konci roku 2014 začalo s prověřováním uplatňování zásady subsidiarity a se zjednodušováním celého zemědělského *acquis*. Výsledkem by mělo být určení oblastí a prvků, které lze zjednodušit nebo které je v souladu se zásadou subsidiarity vhodnější nechat na členských státech. V roce 2015 budou tyto práce pokračovat. Aby byla zajištěna právní jistota a předvídatelnost, zaměří se zjednodušovací opatření na prvky, které lze změnit v rámci stávajícího politického rámce, který vzešel z reformy provedené v roce 2013.

Konkrétní priority v roce 2014

Propagační politika

Parlament a Rada přijaly reformu propagace zemědělských produktů ⁽¹⁵⁶⁾. Toto nové nařízení vstoupí v platnost 1. prosince 2015.

Nová propagační politika s větším rozpočtem, jež bude v budoucnosti prováděna za podpory výkonné agentury, má být klíčem k otevření nových trhů a má zvýšit viditelnost zemědělských produktů z Unie na domácím trhu i v zemích, které nejsou členy EU. S heslem „Enjoy, it's from Europe“ („Dobrou chuť, to je z Evropy“) hodlá tato politika na základě ojedinělé strategie na úrovni EU pomoci profesionálům z tohoto odvětví prorazit na trzích ve světě a zvýšit povědomí spotřebitelů o tom, jak intenzivně se zemědělci snaží nabízet kvalitní produkty.

Politika jakosti

Politika EU týkající se jakosti zemědělských výrobků a potravin poskytuje spotřebitelům informace o výrobcích a charakteristikách zemědělské produkce. Vytváření dobré reputace zemědělství EU pomáhá udržet konkurenceschopnost farmářů a potravinářského průmyslu.

Poté, co v roce 2013 vstoupily v platnost revidované právní předpisy ⁽¹⁵⁷⁾, Komise v roce 2014 předložila pravidla ⁽¹⁵⁸⁾ pro používání termínu „horský produkt“ označující výrobky pocházející z horských oblastí. Jedná se o nepovinný údaj o jakosti, který má spotřebitele upozornit, že horské produkty mají velkou přidanou hodnotu.

Aby hospodářské subjekty vybídla k ochraně produktů, jejichž jakost, vlastnosti či reputace jsou dány jejich zeměpisným původem, Komise vyjasnila a zjednodušila žádosti o ochranu názvu potravin označením původu (CHOP) nebo zeměpisným označením (CHZO) ⁽¹⁵⁹⁾. Společné výzkumné středisko v současné době vyvíjí vědecké metody na ochranu pravosti evropských produktů a k potírání podvodů s potravinami.

Mléko a mléčné výrobky

V nadcházejících letech zemědělství v EU výrazně pokročí směrem k větší tržní orientaci: budou zrušena zbývající omezení produkce a v roce 2015 bude ukončen systém kvót na mléko.

V červnu 2014 byla zveřejněna zpráva o vývoji situace na trhu s mlékem a mléčnými výrobky a o fungování balíčku předpisů týkajících se mléka z roku 2012 ⁽¹⁶⁰⁾. Popisuje spíše příznivé vyhlídky trhu s mlékem a mléčnými výrobky, vyhodnocuje provádění ustanovení a možnosti balíčku předpisů týkajících se mléka a nastiňuje další úvahy o ukončení systému kvót v roce 2015. Bylo také zřízeno středisko pro sledování trhu s mlékem, v němž se všichni hlavní odborníci na mlékárenský dodavatelský řetězec společně snaží zvýšit transparentnost rozvoje trhu.

Zemědělský výzkum, vývoj a inovace

Zemědělství se mění stejně jako odborné poznatky, které ovlivňují celou primární produkci a zpracovatelský řetězec. Inovativní zemědělské postupy jsou tudíž důležitým faktorem konkurenceschopnosti a udržitelnosti evropského zemědělství a lesnictví.

Aby podpořila pokrok při vývoji takovýchto postupů v celé Unii, bude EU v rámcovém programu pro výzkum a inovace, Horizont 2020 ⁽¹⁶¹⁾, podporovat nadnárodní projekty zemědělského výzkumu a inovací ⁽¹⁶²⁾. Podstatná suma téměř 4 miliard EUR je vyčleněna na výzkum zaměřený na bezpečnost potravin, udržitelné zemědělství a lesní hospodářství, moře, mořské záležitosti a vnitrozemské vodní cesty a biohospodářství.

Phil Hogan, komisař pro zemědělství a rozvoj venkova, v úřadu od 1. listopadu, na tiskové konferenci, kde bylo oznámeno přijetí prvních tří ze 118 programů rozvoje venkova, jejichž cílem je zlepšit konkurenceschopnost odvětví zemědělství EU. Budova Berlaymont, Brusel (Belgie), 12. prosince.

Nové nástroje státní podpory pro zemědělství

Dne 25. června Komise přijala nový rámec pro pravidla státní podpory pro odvětví lesnictví a zemědělství na období let 2014–2020 ⁽¹⁶³⁾. Přepracovaná kritéria státní podpory jsou součástí iniciativy Komise pro modernizaci státní podpory, která má posílit růst a konkurenceschopnost v EU. Rovněž jdou ruku v ruce s reformovanou SZP, konkrétněji s novou politikou rozvoje venkova.

Námořní záležitosti a rybolov

Územní plánování námořních prostor

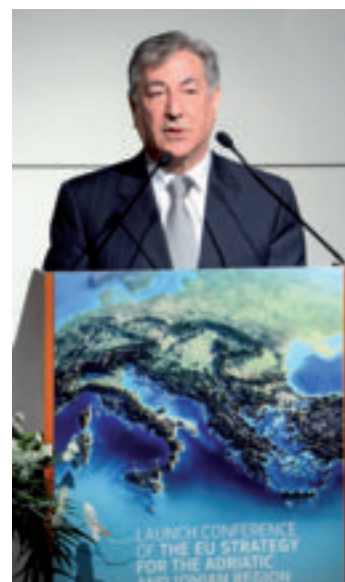
V pobřežních a námořních oblastech spolu řada činností soutěží o stejný prostor a zdroje: loviště, hospodářství akvakultury a chráněné mořské oblasti existují vedle námořních infrastruktur, např. kabelů, přepravních potrubí, námořních tras a zařízení pro těžbu a přepravu ropy a plynu a pro výrobu větrné energie. Tato námořní odvětví společně s těmi, která se nacházejí blíže k pobřeží, např. pobřežním cestovním ruchem, nabízejí příležitosti k inovacím, udržitelnému růstu a zaměstnání, přičemž všechny tyto prvky přispívají k dosažení cílů strategie Evropa 2020.

Nová směrnice Komise o územním plánování námořních prostor ⁽¹⁶⁴⁾, přijatá v roce 2014, se snaží zabránit možným střetům mezi těmito různorodými námořními činnostmi a vytvořit stabilní prostředí pro investice, a tím přispět k udržitelnému růstu. Tato směrnice stanoví minimální požadavky týkající se přípravy územních plánů námořních prostor. V těchto plánech budou určeny všechny stávající lidské činnosti, přičemž budou zohledněny vzájemné vztahy mezi činnostmi na zemi a na moři, a také budou vymezeny nejlepší a nejehospodárnější způsoby, jak tyto činnosti řídit.

Námořní bezpečnost

Moře a oceány spojují Evropu s jejími partnery na celém světě a stejně jako ostatní části světa i EU závisí na mořích a oceánech, pokud jde o volný obchod, dopravu, cestovní ruch, ekologickou rozmanitost a hospodářský rozvoj. Ničeho z toho však nelze dosáhnout, aniž by moře byla vyčištěna od hrozeb, které v takovémto rozlehlém a otevřeném prostoru nevyhnutelně existují.

Aby na tuto nepříznivou situaci reagovala, zahájila Komise námořní bezpečnostní strategii ⁽¹⁶⁵⁾, kterou v červnu přijala Rada ⁽¹⁶⁶⁾ a která obsahuje více než 20 konkrétních opatření na prosazování těsnější spolupráce mezi členskými státy a agenturami EU při zajišťování bezpečnosti občanů EU před nebezpečím na moři. V prosinci pak Rada přijala akční plán na provádění strategie ⁽¹⁶⁷⁾.

Karmenu Vella, komisař pro životní prostředí, námořní záležitosti a rybolov, v úřadu od 1. listopadu, při zahajovací konferenci strategie Evropské unie pro jadransko-jónský region v Bruselu (Belgie) dne 18. listopadu.

Klíčovým prvkem této strategie je dostupnost a sdílení informací všemi subjekty, které se podílejí na sledování moří a reakci na hrozby či mimořádné události. Komise v roce 2014 položila základy pro vytvoření společného prostředí pro sdílení námořních informací (CISE) ⁽¹⁶⁸⁾, které zlepšuje a podporuje sdílení informací mezi orgány námořního dohledu od pobřežní stráže a námořnictva po přístavní orgány, služby odpovědné za kontrolu rybolovu, celní orgány a subjekty odpovědné za sledování a kontrolu životního prostředí. Prostředí CISE využívá nejmodernější technologii a bude integrovat stávající systémy a sítě dohledu a zajistí jejich interoperabilitu.

Energie z oceánů

Komise uznává, že využití energie z oceánů by EU posunulo na cestě k nízkouhlíkovému hospodářství, a přijala akční plán na podporu odvětví energie z oceánů ⁽¹⁶⁹⁾. Tato strategie odráží skutečnost, že by energie z oceánů mohla pomoci vyvažovat výstup z jiných obnovitelných zdrojů energie, např. větrné a solární energie, aby byla zaručena vyrovnaná souhrnná dodávka energie z obnovitelných zdrojů do sítě. Také má potenciál vytvářet nová vysoce kvalitní pracovní místa, zejména v evropských pobřežních oblastech, které často trpí vysokou nezaměstnaností. Právě proto byla energie z oceánů zdůrazněna jako jedno z klíčových odvětví ve strategii Komise pro modrý růst ⁽¹⁷⁰⁾.

Vodní turbína v zálivu Strangford Lough u pobřeží Severního Irska (Spojené království) vyrábí 1,2 megawattu energie z přílivu.

Rybolov

V roce 2014 byl kladen důraz na to, aby se při všech činnostech doma i v zahraničí vycházelo z reformy společné rybářské politiky (SRP) a její zásady udržitelnosti a aby bylo zaručeno, že bude možné provést investice nezbytné k dosažení uvedených cílů. Milníkem v provádění SRP je povinnost vykládat od 1. ledna 2015 veškeré úlovky. V říjnu Komise přijala řadu plánů výmětů⁽¹⁷¹⁾, které se vztahují na veškerý pelagický rybolov ve vodách EU a na rybolov v Baltském moři.

Evropský námořní a rybářský fond – investice do udržitelné budoucnosti

V roce 2014 byl formálně schválen Evropský námořní a rybářský fond⁽¹⁷²⁾, což je finanční složka reformované SRP a integrované námořní politiky. Tento fond je součástí VFR na programové období let 2014–2020. Rozpočet fondu činí 6,4 miliardy EUR a bude přispívat k udržitelnému a konkurenceschopnému rybolovu a akvakultuře, k jednotnému rámci pro politiku a vyváženému a inkluzivnímu územnímu rozvoji oblastí rybolovu a akvakultury.

Zesílení boje proti nezákonnému rybolovu

Nezákonný, nehlášený a neregulovaný rybolov ztenčuje populace ryb, ničí mořská stanoviště, narušuje hospodářskou soutěž, nespravedlivě znevýhodňuje poctivé rybáře a oslabuje pobřežní společenství, zejména v rozvojových zemích.

V roce 2014 EU dala najevo, že nezákonný rybolov nebude tolerovat, a pokračovala v boji proti tomuto jevu na mezinárodní scéně. V březnu Rada přijala návrh Komise zařadit Belize, Kambodžu a Guineu do seznamu zemí, které nespolupracují v boji proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu. V praxi to znamená, že produkty rybolovu ulovené rybářskými plavidly, která plují pod vlajkou těchto zemí, nesmějí být dováženy do EU po dobu, kdy jsou země vedeny na seznamu. Rozhodnutí také znamená, že plavidla EU mají zákaz lovit ve vodách těchto zemí, a zároveň jsou zakázány společné rybolovné operace a uzavírání dohod o rybolovu s těmito zeměmi.

V červnu Komise také upozornila Papuu-Novou Guineu a Filipíny, že jim hrozí zařazení mezi nespolupracující země. S rozhodnutím zatím nejsou spojena opatření, která ovlivňují obchod, a Komise vypracovala pro každou zemi akční plán, jak nedostatky odstranit. V říjnu Komise navrhla zakázat dovoz produktů rybolovu ze Šrí Lanky, aby ji připravila o obchodní výhody plynoucí z nezákonného rybolovu. Komise naopak potvrdila, že Belize, Fidži, Panama, Togo a Vanuatu, které obdržely varování ve stejné době jako Šrí Lanka, úspěšně přijaly opatření k boji proti nezákonnému rybolovu a byly ze seznamu nespolupracujících zemí staženy. V prosinci Komise varovala Svatého Kryštofa a Nevis, Svatého Vincence a Grenadiny, Šalamounovy ostrovy a Tuvalu, že jim hrozí zařazení na seznam nespolupracujících třetích zemí.

Plakát kampaně „Patříme k sobě“ pod vedením Evropské komise na podporu udržitelného rybolovu.

Rozpočet EU

Rozpočet EU na rok 2014

První rozpočet podléhající víceletému finančnímu rámci na období 2014–2020

Dne 1. ledna 2014 vstoupil v platnost víceletý finanční rámec (VFR) na období let 2014–2020 a byla spuštěna nová generace programů financování⁽¹⁷³⁾. V souladu s přísnějším nastavením rozpočtové politiky na vnitrostátní úrovni stanoví tento nový víceletý rámec nižší stropy pro prostředky na závazky i na platby a roční profil ukládá velmi výrazné snížení v prvních letech nového finančního období.

V důsledku toho rozpočet na rok 2014 začal na výrazně nižší úrovni závazků a plateb než konečný rozpočet na rok 2013 (6% snížení u obou složek). Vzhledem ke zmíněnému přísnějšímu postoji při sestavování rozpočtu je zvláště důležité pečlivě zvažovat přidělování prostředků, aby měl rozpočet EU co největší dopad, pokud jde o růst a pracovní místa. Komise proto v roce 2014 nadále považovala za naprosto prvořadé podporovat ty činnosti, které odpovídají prioritám strategie Evropa 2020. Tento posun je nejlépe vidět například na programech typu Iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých lidí nebo různých nástrojů ve prospěch malých a středních podniků a na podporu evropských výzkumných pracovníků.

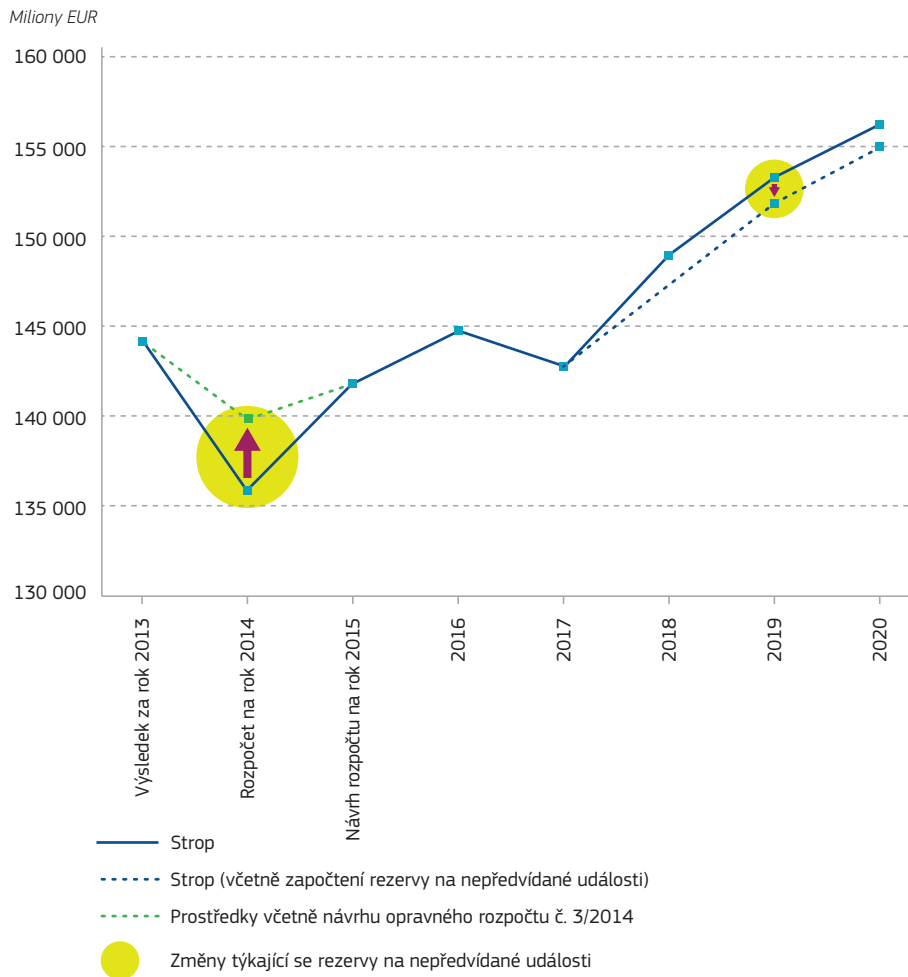
V rámci rozpočtu na rok 2014 byly zohledněny také události, které dokládají, že na mezinárodní scéně je zapotřebí rozhodnějšího jednání na evropské úrovni. Rozpočet EU poskytl prostředky na řešení humanitárních a bezpečnostních problémů v sousedství EU, konkrétně například posílením rozpočtových linií na problematiku migrace a pohraničních kontrol v reakci na krizi související s nedovoleným přistěhovalectvím ve Středomoří, mobilizací dalších prostředků na ochranu civilního obyvatelstva v Iráku a Sýrii, omezení šíření viru Ebola v západní Africe a dodávky potravinové pomoci do hladomorem postiženého Jižního Súdánu. Kombinací grantů, makrofinančních půjček a technické pomoci navíc rozpočet EU reagoval na problémy plynoucí z politické situace na Ukrajině.

Aby mohla dostát svým minulým i současným závazkům, předložila Komise během roku 2014 opravný rozpočet na dodatečné 4,7 miliardy EUR v prostředcích na platby, včetně například uvolnění prostředků z rezervy na nepředvídané události, aby mohla využít jeden z nejdůležitějších prvků flexibility v novém víceletém finančním rámci, tj. vyčleňovat prostředky na platby podle potřeby v rámci sedmiletého období, aniž by došlo k překročení schválených maximálních stropů. Opravný rozpočet – společně s ostatními odpovídajícími opravnými rozpočty na straně příjmů – byl přijat Parlamentem a Radou dne 17. prosince ve výši 3,5 miliardy EUR, z čehož 2,8 miliardy EUR plus 350 milionů EUR z jiných zvláštních nástrojů se týká uvolnění prostředků z rezervy na nepředvídané události.

Následující obrázek znázorňuje předfinancování rozpočtu EU na rok 2014 použitím rezervy na nepředvídané události a rovněž celkový profilovací účinek stropu na platby během období 2014–2020. Ilustruje i mimořádně nízké stropy pro platby v roce 2014, které by nutně nemusely stačit k pokrytí skutečných dodatečných potřeb, které vstaly od února 2013, kdy byl poprvé určen profil VFR na období 2014–2020.

VÝVOJ PLATEB

Příjmová strana rozpočtu na rok 2014

V květnu Rada formálně přijala nový legislativní balíček⁽¹⁷⁴⁾ týkající se vlastních zdrojů EU. Než nabude účinku, musí nové rozhodnutí o vlastních zdrojích⁽¹⁷⁵⁾ ratifikovat členské státy. Neočekává se, že tento postup bude dokončen dříve než na začátku roku 2016, a rozhodnutí pak vstoupí v platnost se zpětným účinkem od ledna 2014. To znamená, že příjmová strana rozpočtu EU na rok 2014 se bude stále řídit rozhodnutím o vlastních zdrojích z roku 2007⁽¹⁷⁶⁾. V platnosti zůstanou také stávající prováděcí právní předpisy, dokud nevstoupí v platnost nové rozhodnutí o vlastních zdrojích.

Rozpočet na rok 2014 se vyznačoval poměrně vysokou úrovní dodatečných „jiných příjmů“ (tedy jiných než vlastních zdrojů), která dosáhla 5,5 miliardy EUR. Velká část z této částky pocházela z pokut a penále zaplacených v oblasti politiky hospodářské soutěže. Prostředky, které bylo třeba financovat z vlastních zdrojů v roce 2014, klesly ve srovnání s rozpočtem na rok 2013 o 8,5 % a „zbývající část, která má být financována z dodatečného zdroje (vlastní zdroj z HND)“ se snížila ze 110,8 miliardy EUR na 94,6 miliardy EUR, což znamená, že se příspěvky členských států snížily o 14,6 % oproti rozpočtu na rok 2013.

Roční úpravy (za rok 2014) zůstatků DPH a hrubého národního důchodu (HND) způsobilý, že některé členské státy mají do rozpočtu EU zaplatit mimořádně vysoké dodatečné částky. Členské státy provedly opravy svých údajů o HND, které zahrnovaly přepočty sahající až do roku 2002, v případě jednoho členského státu dokonce do roku 1995. Tato skutečnost způsobila změny ve výši příspěvků do rozpočtu EU založených na HND. Rozpočet EU se v důsledku těchto aktualizací celkově nezvýšil, nicméně v případě některých členských států se jednalo o mimořádně vysoké částky. Komise na tuto specifickou situaci zareagovala a navrhla změnu stávajících právních předpisů⁽¹⁷⁷⁾, která by umožnila, aby se za takto výjimečných situací mohly platby odložit. Jakmile je přijme Rada, bude se pozměněné nařízení používat se zpětnou platností.

Hodnocení rozpočtů EU na roky 2012 a 2013

V dubnu Parlament naprostou většinou udělil Komisi rozpočtové absolutorium za provádění rozpočtu na rok 2012. Toto rozhodnutí uzavřelo několikaměsíční období, v němž obě složky rozpočtového orgánu (Parlament a Rada), jakož i Účetní dvůr důkladně zkoumali, jak byly použity zdroje z rozpočtu na rok 2012. Komise souhlasila s posouzením, které provedl Parlament, že v rámci sdíleného řízení nesou členské státy důležitou odpovědnost za vytvoření a udržování spolehlivých systémů řízení a kontroly. Komise uvedla, že provede řadu kroků a opatření v souvislosti s otázkami, které vymezil rozpočtový orgán, jež spočívají především v lepším uplatňování předpisů a pravidel orgány členských států, ve vývoji a provádění důraznějších strategií kontroly a auditů na období 2014–2020 a v ochraně rozpočtu EU před výdaji, které vznikly porušením právních předpisů.

V listopadu Účetní dvůr zveřejnil zprávu o plnění rozpočtu ve finančním roce 2013 ⁽¹⁷⁸⁾. V této zprávě uvedl, že celková množstevně vyjádřená míra chybovosti ve výdajích EU činila v roce 2013 4,7 %. Tato míra byla v uvedeném roce, kdy výše plateb dosáhla rekordní úrovně, o něco nižší než v roce 2012 (4,8 %).

Komise se domnívá, že uvedenou míru chybovosti je třeba posuzovat v kontextu jejích víceletých oprav. V roce 2013 Komise získala zpět nebo napravila nesrovnalosti ve výši 3,4 miliardy EUR, což představuje 2,3 % všech plateb provedených v uvedeném roce. Tato čísla ukazují, že značnou část výdajů vynaložených v rozporu s právními předpisy se většinou podaří napravit nebo získat zpět v následujících letech, a nejpozději před uzavřením příslušných opatření.

V září 2014 Komise zveřejnila sdělení ⁽¹⁷⁹⁾, v němž podrobně popisuje všechna opatření přijatá s cílem chránit rozpočet EU a jejich dopad v období do konce roku 2013. Ze sdělení je patrná aktivní úloha Komise a pevné odhodlání zaručit ochranu rozpočtu EU. Během posledních 5 let (2009–2013) činila průměrná částka finančních oprav a vrácených prostředků 2,9 miliardy EUR ročně (v průměru 2,2 % všech plateb).

Byla zavedena nová ustanovení, aby se dále snížilo riziko chyb ve VFR na období let 2014–2020. Nápravná opatření jsou nyní přísnější, zlepšily se ukazatele výsledků a zjednodušila pravidla pro příjemce. Výsledkem by měl být ještě větší přínos rozpočtu EU pro občany.

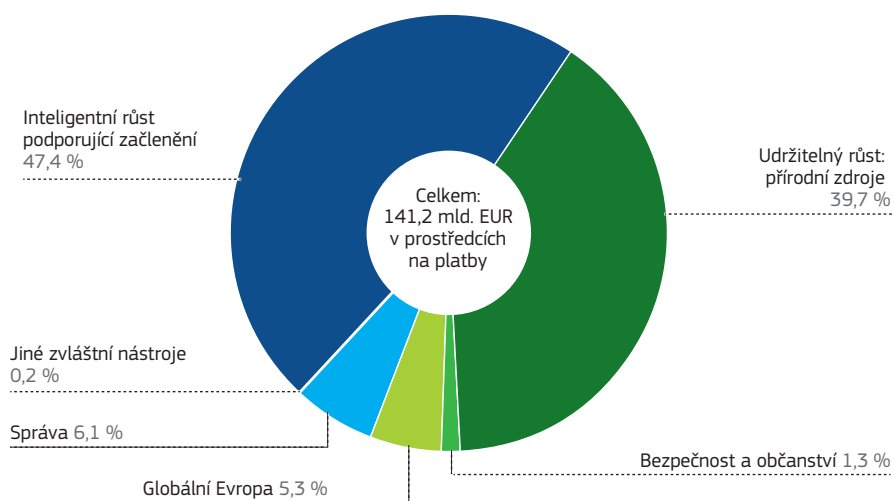

Kristalina Georgieová, od 1. listopadu místopředsedkyně Komise pro rozpočet a lidské zdroje, představuje tisku rozpočet EU na rok 2015. Budova Berlaymont, Brusel (Belgie), 2. prosince.

Rozpočet EU na rok 2015

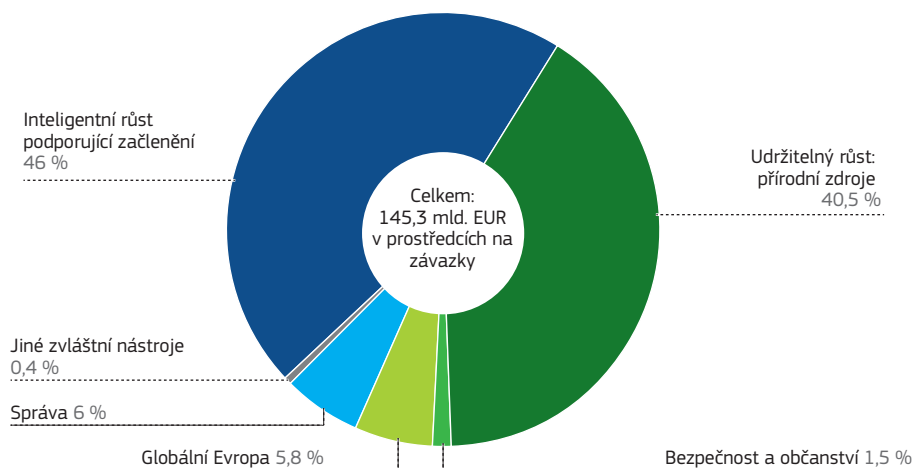
Rozpočet EU na rok 2015 byl přijat v prosinci. Jeho výše činí 145 321,5 milionu EUR v prostředcích na závazky a 141 214 milionů EUR v prostředcích na platby. Ačkoli je v souladu s fiskální kázní podle VFR, oproti rozpočtu na rok 2014 se mírně zvýšily celkové závazky a platby – o 1,84 %, respektive o 1,57 %. Navýšení je zaměřeno zejména na politiky, které zvyšují konkurenceschopnost a prohlubují hospodářskou konvergenci, a přispívá tak k růstu a tvorbě pracovních míst, jakož i na rozpočtové linii, které EU umožňují, aby mohla řešit krize, zejména ve svém sousedství. Odráží rovněž strategii Evropa 2020 a 10 prioritních oblastí politiky, které jsou vymezeny v politických směrech pro novou Komisi, např. podporu pracovních míst, růstu a investic, spojení jednotného digitálního trhu, zvýšení odolnosti dodávek energie a zároveň boj proti globálnímu oteplování, zabezpečení evropských hranic a posílení zahraniční politiky Evropy.

ROZPOČET EU NA ROK 2015 – PLATBY

Zdroj: Evropská komise.

ROZPOČET EU NA ROK 2015 – ZÁVAZKY

Některá čísla byla zaokrouhlena, takže výsledné údaje nemusí být přesným součtem uvedených částek.

Zdroj: Evropská komise.

Rozpočet na rok 2015 představuje přibližně 1 % celkového HND všech členských států. Počítá s tím, že je třeba uhradit účty za provádění předchozího programového období, i ty, které plynou ze zahájení nových programů. Rovněž bere v úvahu hlavní aktuální i budoucí mezinárodní záležitosti, např. krizi na Ukrajině či nutnost posílit energetickou bezpečnost EU pomocí nového nasměrování omezených zdrojů, které jsou k dispozici.

Rozpočet na rok 2015 reaguje i na proces snižování provozních nákladů orgánů EU. Celkové náklady se udržují na přibližně 4,8 % celkového rozpočtu a Komise již třetím rokem v řadě přikročila k 1% snížení počtu svých zaměstnanců, aby splnila cíl 5% snížení počtu zaměstnanců během 5 let, který byl odsouhlasen v rámci víceletého finančního rámce a vztahuje se na všechny orgány a instituce EU.

POZNÁMKY

- (1) Závěry Evropské rady, 18. prosince 2014 (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/146411.pdf).
- (2) Sdělení Komise – Pracovní program Komise na rok 2015: Nový začátek (COM(2014) 910).
- (3) Zpráva Komise – Návrh společné zprávy Komise a Rady o zaměstnanosti ke sdělení Komise o roční analýze růstu 2015 (COM(2014) 906).
- (4) Návrh doporučení Rady o zřízení záruky pro mladé lidi (COM(2012) 729).
Viz rovněž: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1079&langId=en>
- (5) Sdělení Komise – Iniciativa na podporu zaměstnanosti mladých lidí (COM(2013) 144).
- (6) Návrh doporučení o rámci pro kvalitu stáží (COM(2013) 857).
- (7) Nařízení (EU) č. 1304/2013 o Evropském sociálním fondu (Úř. věst. L 347, 20.12.2013).
- (8) Nařízení (EU) č. 1309/2013 o Evropském fondu pro přizpůsobení se globalizaci (2014–2020) (Úř. věst. L 347, 20.12.2013).
- (9) Sdělení Komise – Rámec kvality EU pro předjímání změn a restrukturalizaci (COM(2013) 882).
- (10) Sdělení Komise – Za sociální investice pro růst a soudržnost – včetně provádění Evropského sociálního fondu v období 2014–2020 (COM(2013) 83).
Doporučení Komise – Investice do dětí: východisko z bludného kruhu znevýhodnění (C(2013) 778).
- (11) Nařízení (EU) č. 1296/2013 o programu Evropské unie pro zaměstnanost a sociální inovace („EaSI“) (Úř. věst. L 347, 20.12.2013).
- (12) Nařízení (EU) č. 223/2014 o Fondu evropské pomoci nejchudším osobám (Úř. věst. L 72, 12.3.2014).
- (13) Návrh nařízení o Evropské síti služeb zaměstnanosti, přístupu pracovníků ke službám mobility a další integraci trhů práce (COM(2014) 6).
- (14) Rozhodnutí č. 573/2014 o posílení spolupráce mezi veřejnými službami zaměstnanosti (VSZ) (Úř. věst. L 159, 28.5.2014).
- (15) Směrnice 2014/50/EU o minimálních požadavcích na podporu mobility pracovníků mezi členskými státy zlepšením nabytí a zachování doplňkových důchodových práv (Úř. věst. L 128, 30.4.2014).
- (16) Směrnice 2014/54/EU o opatřeních usnadňujících výkon práv udělených pracovníkům v souvislosti s jejich volným pohybem (Úř. věst. L 128, 30.4.2014).

- (17) Směrnice 2014/67/EU o prosazování směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb (Úř. věst. L 159, 28.5.2014).
- (18) Více informací viz oddíl o „volném pohybu“ v kapitole 4.
- (19) http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/index_en.htm
- (20) Rozhodnutí 2013/743/EU o zavedení zvláštního programu, kterým se provádí Horizont 2020 – rámcový program pro výzkum a inovace (2014–2020) (Úř. věst. L 347, 20.12.2013). Viz rovněž: <http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020>
- (21) <http://iri.jrc.ec.europa.eu/scoreboard14.html>
- (22) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-670_en.htm
- (23) <http://www.eib.org/products/blending/innovfin/index.htm>
- (24) Sdělení Komise – Výzkum a inovace jako zdroj růstu v budoucnu (COM(2014) 339).
- (25) <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/time-ecsel>
- (26) <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/electronics-strategy-europe>
- (27) <http://sparc-robotics.eu>
- (28) <http://www.eu-robotics.net>
- (29) Sdělení Komise – Na cestě k prosperující ekonomice založené na datech (COM(2014) 442).
- (30) Sdělení Komise – Evropský výzkumný prostor: Zpráva o pokroku za rok 2014 (COM(2014) 575).
- (31) Copernicus je evropský program pro vytvoření evropské kapacity pro pozorování Země.
- (32) Sdělení Komise – Za obnovu evropského průmyslu (COM(2014) 14).
- (33) Závěry Evropské rady, 20. a 21. března 2014 (<http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&t=PDF&gc=true&sc=false&f=ST%207%202014%20INIT>).
- (34) Sdělení Komise – Zelený akční plán pro malé a střední podniky: Umožnit malým a středním podnikům proměnit výzvy v oblasti životního prostředí na obchodní příležitosti (COM(2014) 440).
- (35) Zpráva Komise – Nový program pro evropskou obranu: Prováděcí harmonogram ke sdělení COM(2013) 542; Směrem ke konkurenceschopnějšímu a účinnějšímu odvětví obrany a bezpečnosti (COM(2014) 387).
- (36) http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/internal-market-for-products/new-legislative-framework/index_en.htm
- (37) Seznam návrhů je k dispozici na adrese: <http://ec.europa.eu/environment/circular-economy>
- (38) http://ec.europa.eu/contracts_grants/agreements/index_en.htm
- (39) Sdělení Komise – Evropa 2020: Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění (KOM(2010) 2020). Viz rovněž: http://ec.europa.eu/europe2020/index_en.htm
- (40) Nařízení (EU) č. 661/2014, kterým se mění nařízení (ES) č. 2012/2002 o zřízení Fondu solidarity Evropské unie (Úř. věst. L 189, 27.6.2014).
Viz rovněž: http://ec.europa.eu/regional_policy/the_funds/solidarity/index_en.cfm
- (41) Doporučení pro doporučení Rady o provádění hlavních směrů hospodářských politik členských států, jejichž měnou je euro (COM(2014) 401).
Dokument Komise – Posouzení vnitrostátních reformních a stabilizačních programů pro eurozónu za rok 2014 (SWD(2014) 401).
- (42) http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/country-specific-recommendations/index_en.htm
Závěry Evropské rady, 26. a 27. června 2014 (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/143478.pdf).
- (43) Návrh nařízení, kterým se mění nařízení (ES) č. 1346/2000 o úpadkovém řízení (COM(2012) 744).
- (44) Doporučení Komise o novém přístupu k neúspěchu v podnikání a k platební neschopnosti (C(2014) 1500).
- (45) Nařízení (EU) č. 655/2014, kterým se zavádí řízení o evropském příkazu k obstarání účtů k usnadnění vymáhání přeshraničních pohledávek v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. L 189, 27.6.2014).
- (46) Sdělení Komise – Společná evropská právní úprava prodeje určená k usnadnění přeshraničních transakcí na jednotném trhu (COM(2011) 636).
- (47) Sdělení Komise – Srovnávací přehled EU o soudnictví z roku 2014 (COM(2014) 155).
- (48) Směrnice 2011/83/EU o právech spotřebitelů (Úř. věst. L 304, 22.11.2011).
- (49) Nařízení (ES) č. 2006/2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu zájmů spotřebitele (Úř. věst. L 364, 9.12.2004).
- (50) <http://ec.europa.eu/transport/passenger-rights>
- (51) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-119_en.htm
- (52) Sdělení Komise – Ochrana cestujících v případě úpadku leteckého dopravce (COM(2013) 129).
Návrh nařízení o změně nařízení (ES) č. 261/2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů, a nařízení (ES) č. 2027/97 o odpovědnosti leteckého dopravce při letecké dopravě cestujících a jejich zavazadel (COM(2013) 130).
- (53) http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/tajani/stop-fakes/index_en.htm
- (54) Retardér hoření Tris(2-chloroethyl)fosfát (TCEP) a jeho halogenované obdoby Tris(2-chloro-1-methylethyl)fosfát (TCPP) a (Tris[2-chloro-1-(chloromethyl)ethyl]fosfát) (TDCEP).
- (55) Sdělení Komise – Větší bezpečnost výrobků a lepší dozor nad jednotným trhem s výrobky (COM(2013) 74).
- (56) Sdělení Komise – Víze pro vnitřní trh s průmyslovými výrobky (COM(2014) 25).
- (57) Směrnice 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek (Úř. věst. L 94, 28.3.2014).
Směrnice 2014/25/EU o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb (Úř. věst. L 94, 28.3.2014).
- (58) Směrnice 2014/23/EU o udělování koncesí (Úř. věst. L 94, 28.3.2014).
- (59) Směrnice 2014/55/EU o elektronické fakturaci při zadávání veřejných zakázek (Úř. věst. L 133, 6.5.2014).
- (60) Návrh směrnice, kterou se mění směrnice 2007/36/ES, pokud jde o podporu dlouhodobého zapojení akcionářů, a směrnice 2013/34/EU, pokud jde o některé prvky výkazu o správě a řízení společnosti (COM(2014) 213).
- (61) Směrnice 2007/36/ES o výkonu některých práv akcionářů ve společnostech s kótovanými akciemi (Úř. věst. L 184, 14.7.2007).

- (62) Doporučení 2014/208/EU o kvalitě podávání zpráv o správě a řízení společností (zásada „dodržuj nebo vysvětli“) (Úř. věst. L 109, 12.4.2014).
- (63) Návrh směrnice o společnostech s ručením omezeným s jediným společníkem (COM(2014) 212).
- (64) http://ec.europa.eu/transport/themes/infrastructure/news/corridors_en.htm
- (65) Zpráva Komise – Čtvrtá zpráva o vývoji na železničním trhu (COM(2014) 353).
- (66) Sdělení Komise o čtvrtém železničním balíčku – dokončení jednotného evropského železničního prostoru na podporu evropské konkurenceschopnosti a růstu (COM(2013) 25).
Viz rovněž: http://ec.europa.eu/transport/modes/rail/packages/2013_en.htm
- (67) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-643_en.htm
- (68) Sdělení Komise – Urychlit realizaci projektu jednotného evropského nebe (COM(2013) 408).
Viz rovněž: http://ec.europa.eu/transport/modes/air/single_european_sky/ses2plus_en.htm
- (69) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-258_en.htm
- (70) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-2400_en.htm
- (71) Sdělení Komise – Nová éra letectví: Otevření leteckého trhu pro bezpečné a udržitelné civilní využití dálkové řízených letadlových systémů (COM(2014) 207).
- (72) Zpráva Komise o situaci na trhu silniční dopravy v EU (COM(2014) 222).
Viz rovněž: <http://ec.europa.eu/transport/modes/road/studies/doc/2014-02-03-state-of-the-eu-road-haulage-market-task-a-report.pdf>
- (73) Návrh směrnice, kterou se mění směrnice 96/53/ES, kterou se pro určitá silniční vozidla provozovaná v rámci Společenství stanoví maximální přípustné rozměry pro vnitrostátní a mezinárodní provoz a maximální přípustné hmotnosti pro mezinárodní provoz (COM(2013) 195).
Viz rovněž: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-443_en.htm
- (74) Směrnice 2014/94/EU o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva (Úř. věst. L 307, 28.10.2014).
Viz rovněž: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-440_en.htm
- (75) Směrnice 2014/100/EU, kterou se mění směrnice 2002/59/ES, kterou se stanoví kontrolní a informační systém Společenství pro provoz plavidel (Úř. věst. L 308, 29.10.2014).
Viz rovněž: http://ec.europa.eu/transport/modes/maritime/digital-services/safeseanet_en.htm
- (76) Sdělení Komise – Modré pásmo – jednotný dopravní prostor pro námořní dopravu (COM(2013) 510).
- (77) http://ec.europa.eu/transport/media/news/2014-04-10-eu-transport-scoreboard_en.htm
- (78) Závěry Evropské rady, 23. a 24. října 2014 (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/145397.pdf).
- (79) Sdělení Komise – Pokrok na cestě k dokončení vnitřního trhu s energií (COM(2014) 634).
Viz rovněž: http://ec.europa.eu/energy/gas_electricity/internal_market_en.htm
- (80) Sdělení Komise – Evropská strategie energetické bezpečnosti (COM(2014) 330).
Viz rovněž: http://ec.europa.eu/energy/infrastructure/pci/pci_en.htm
- (81) Sdělení Komise – Dlouhodobá vize infrastruktury v Evropě a za jejími hranicemi (COM(2013) 711).
- (82) Sdělení Komise – Rámec politiky v oblasti klimatu a energetiky v období 2020–2030 (COM(2014) 15).
- (83) Viz rovněž prohlášení předsedy Barrosa po prvním dni zasedání Evropské rady ve dnech 23. a 24. října 2014. http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-14-719_en.htm
- (84) Další informace jsou k dispozici na internetové adrese: http://ec.europa.eu/clima/news/articles/news_2014102401_en.htm; http://ec.europa.eu/clima/policies/2030/index_en.htm
- (85) Závěry Evropské rady ze dne 26. a 27. června 2014 (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/143478.pdf).
- (86) „Nový začátek pro Evropu: Moje agenda pro zaměstnanost, růst, spravedlnost a demokratickou změnu – Politické směry pro příští Evropskou komisi“, úvodní prohlášení Jeana-Clauda Junckera, kandidáta na předsedu Evropské komise, na plenárním zasedání Evropského parlamentu ve Štrasburku dne 15. července 2014 (http://ec.europa.eu/priorities/docs/pg_en.pdf).
- (87) Závěry Evropské rady, 18. prosince 2014 (https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/146411.pdf).
- (88) Směrnice 2014/61/EU o opatřeních ke snížení nákladů na budování vysokorychlostních sítí elektronických komunikací (Úř. věst. L 155, 23.5.2014).
- (89) Doporučení Komise o relevantních trzích produktů a služeb v odvětví elektronických komunikací, které připadají v úvahu pro regulaci *ex ante* (C(2014) 7174).
- (90) Nařízení (EU) č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu (Úř. věst. L 257, 28.8.2014).
- (91) Nařízení (EU) č. 608/2013 o vymáhání práv duševního vlastnictví celními orgány (Úř. věst. L 181, 29.6.2013).
- (92) Sdělení Komise – Cesta k obnovenému konsensu o prosazování práv duševního vlastnictví: akční plán EU (COM(2014) 392).
- (93) Sdělení Komise – Obchod, růst a duševní vlastnictví: strategie ochrany a prosazování práv duševního vlastnictví ve třetích zemích (COM(2014) 389).
- (94) Směrnice 2014/26/EU o kolektivní správě autorského práva a práv s ním souvisejících a udělování licencí pro více území k právům k užití hudebních děl online na vnitřním trhu (Úř. věst. L 84, 20.3.2014).
- (95) Doporučení 2014/478/EU o zásadách pro ochranu spotřebitelů a hráčů služeb hazardních her online a pro prevenci hraní hazardních her online nezletilými osobami (Úř. věst. L 214, 19.7.2014).
- (96) Nařízení (ES) č. 1/2003 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích 81 a 82 Smlouvy (Úř. věst. L 1, 4.1.2003).
- (97) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-214_en.htm
- (98) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-489_en.htm
- (99) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-799_en.htm
- (100) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1140_en.htm
- (101) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-197_en.htm
- (102) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-490_en.htm
- (103) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-922_en.htm

- (104) Směrnice 2014/104/EU o určitých pravidlech upravujících žaloby o náhradu škody podle vnitrostátního práva v případě porušení právních předpisů členských států a Evropské unie o hospodářské soutěži (Úř. věst. L 349, 5.12.2014).
- (105) Návrh směrnice o určitých pravidlech upravujících žaloby o náhradu škody podle vnitrostátního práva v případě porušení právních předpisů členských států a Evropské unie v oblasti hospodářské soutěže (COM(2013) 404).
- (106) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-88_en.htm
- (107) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-215_en.htm
- (108) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-727_en.htm
- (109) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-280_en.htm
- (110) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-359_en.htm
- (111) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-358_en.htm
- (112) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-960_en.htm
- (113) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1189_en.htm
- (114) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1190_en.htm
- (115) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-2583_en.htm
- (116) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-572_en.htm
- (117) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-656_en.htm
- (118) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1186_en.htm
- (119) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-2361_en.htm
- (120) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-2002_en.htm
- (121) http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-218_en.htm
- (122) http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-581_en.htm
- (123) <http://ec.europa.eu/competition/mergers/legislation/legislation.html>
- (124) Bílá kniha Komise – Zefektivnění kontroly spojování podniků v EU (COM(2014) 449).
- (125) Číselné údaje za období do konce listopadu 2014.
- (126) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-539_en.htm
- (127) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-991_en.htm
- (128) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-771_en.htm
- (129) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-607_en.htm
- (130) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-498_en.htm
- (131) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-270_en.htm
- (132) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1123_en.htm
- (133) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-833_en.htm
- (134) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1090_en.htm
- (135) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-998_en.htm
- (136) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-2246_en.htm
- (137) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1766_en.htm
- (138) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-684_en.htm
- (139) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-2164_en.htm
- (140) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-862_en.htm
- (141) Sdělení Komise – Modernizace státní podpory v EU (COM(2012) 209).
- (142) Sdělení Komise – Pokyny k státní podpoře investic v rámci rizikového financování (C(2014) 34).
- (143) Sdělení Komise – Pokyny ke státní podpoře letišť a leteckých společností (Úř. věst. C 99, 4.4.2014).
- (144) Sdělení Komise – Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (C(2014) 3282).
- (145) Sdělení Komise – Pokyny pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky na období 2014–2020 (Úř. věst. C 200, 28.6.2014).
- (146) Nařízení (EU) č. 651/2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (Úř. věst. L 187, 26.6.2014).
- (147) Sdělení Komise – Kritéria pro analýzu slučitelnosti státní podpory, která má podpořit realizaci významných projektů společného evropského zájmu, s vnitřním trhem (Úř. věst. C 188, 20.6.2014).
- (148) Sdělení Komise – Pokyny pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci nefinančních podniků v obtížích (Úř. věst. C 249, 31.7.2014).
- (149) Sdělení Komise – Program pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT): Současný stav a výhled do budoucnosti (COM(2014) 368).
Pracovní dokument útvarů Komise – Program pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT): Současný stav a výhled do budoucnosti (SWD(2014) 192).
- (150) Návrh směrnice, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o standardizované přiznání k dani (COM(2013) 721).
- (151) http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/commission_guidelines/commission_guidelines_en.htm
- (152) http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/planned_ia/consultation_2014/index_en.htm
- (153) http://ec.europa.eu/smart-regulation/evaluation/index_en.htm
- (154) Nařízení (EU) č. 1305/2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) (Úř. věst. L 347, 20.12.2013).
Nařízení (EU) č. 1306/2013 o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky (Úř. věst. L 347, 20.12.2013).
Nařízení (EU) č. 1307/2013, kterým se stanoví pravidla pro přímé platby zemědělcům v režimech podpory v rámci společné zemědělské politiky (Úř. věst. L 347, 20.12.2013).
Nařízení (EU) č. 1308/2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty (Úř. věst. L 347, 20.12.2013).

- Nařízení (EU) č. 1310/2013, kterým se stanoví některá přechodná ustanovení o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) (Úř. věst. L 347, 20.12.2013).
- (¹⁵⁵) http://ec.europa.eu/agriculture/russian-import-ban/index_en.htm
- (¹⁵⁶) Nařízení (EU) č. 1144/2014 o informačních a propagačních opatřeních na podporu zemědělských produktů na vnitřním trhu a ve třetích zemích (Úř. věst. L 317, 4.11.2014).
- (¹⁵⁷) Nařízení (EU) č. 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin (Úř. věst. L 343, 14.12.2012).
- (¹⁵⁸) Nařízení v přenesené pravomoci (EU) č. 665/2014, kterým se doplňuje nařízení (EU) č. 1151/2012, pokud jde o podmínky používání nepovinného údaje o jakosti „horský produkt“ (Úř. věst. L 179, 19.6.2014).
- (¹⁵⁹) Nařízení v přenesené pravomoci (EU) č. 664/2014, kterým se doplňuje nařízení (EU) č. 1151/2012, pokud jde o stanovení symbolů Unie pro chráněná označení původu, chráněná zeměpisná označení a zaručené tradiční speciality a o některá pravidla pro původ, procesní pravidla a další přechodná pravidla (Úř. věst. L 179, 19.6.2014).
- Prováděcí nařízení (EU) č. 668/2014, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (EU) č. 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin (Úř. věst. L 179, 19.6.2014).
- (¹⁶⁰) Zpráva Komise – Vývoj situace na trhu s mlékem a mléčnými výrobky a provedení ustanovení balíčku předpisů týkajících se mléka (COM(2014) 354).
- (¹⁶¹) <http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/food-security-sustainable-agriculture-and-forestry-marine-maritime-and-inland-water>
- (¹⁶²) http://ec.europa.eu/agriculture/research-innovation/index_en.htm
- (¹⁶³) Nařízení (EU) č. 702/2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie prohlašují určité kategorie podpory v odvětvích zemědělství a lesnictví a ve venkovských oblastech za slučitelné s vnitřním trhem (Úř. věst. L 193, 1.7.2014).
- Dokument Komise – Pokyny Evropské unie ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví a ve venkovských oblastech na období 2014 až 2020 (Úř. věst. C 204, 1.7.2014).
- (¹⁶⁴) Směrnice 2014/89/EU, kterou se stanoví rámec pro územní plánování námořních prostor (Úř. věst. L 257, 28.8.2014).
- (¹⁶⁵) Společné sdělení – Za otevřenou a bezpečnou globální námořní oblast: prvky pro námořní bezpečnostní strategii Evropské unie (JOIN(2014) 9).
- (¹⁶⁶) <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&f=ST%2011205%202014%20INIT>
- (¹⁶⁷) http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/policy/maritime-security/doc/20141216-action-plan_en.pdf
- (¹⁶⁸) Sdělení Komise – Lepší informovanost o situaci díky posílené spolupráci mezi orgány námořního dohledu: další kroky v rámci společného prostředí pro sdílení informací v námořní oblasti EU (COM(2014) 451).
- (¹⁶⁹) Sdělení Komise – Modrá energie: Opatření nezbytná pro naplnění potenciálu energie z oceánů v evropských mořích a oceánech do roku 2020 a v následujícím období (COM(2014) 8).
- (¹⁷⁰) Sdělení Komise – Možnosti udržitelného růstu v mořském a námořním odvětví (COM(2012) 494).
- Sdělení Komise – Inovace v modré ekonomice: využití potenciálu našich moří a oceánů k růstu a vytváření pracovních míst (COM(2014) 254).
- (¹⁷¹) http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/fishing_rules/discards/index_en.htm
- (¹⁷²) Nařízení (EU) č. 508/2014 o Evropském námořním a rybářském fondu (Úř. věst. L 149, 20.5.2014).
- (¹⁷³) Celkem bylo v letech 2013 a 2014 přijato více než 45 právních nástrojů pro víceleté operační programy.
- (¹⁷⁴) http://ec.europa.eu/budget/mff/figures/index_en.cfm#ownresources
- (¹⁷⁵) Rozhodnutí 2014/335/EU, Euratom o systému vlastních zdrojů Evropské unie (Úř. věst. L 168, 7.6.2014).
- (¹⁷⁶) Rozhodnutí 2007/436/ES, Euratom o systému vlastních zdrojů Evropských Společenství (Úř. věst. L 163, 23.6.2007).
- Rozhodnutí o vlastních zdrojích se v zásadě mají vztahovat na stejná období jako příslušný VFR a mají tento VFR doplňovat. Legislativní návrhy jsou koncipovány a vyjednávány jako balíček. Rozhodnutí o vlastních zdrojích však nemá stanoven datum, kdy pozbude platnosti, a je nadále platné, dokud nevstoupí v platnost rozhodnutí nové.
- (¹⁷⁷) Návrh nařízení, kterým se mění nařízení (ES, Euratom) č. 1150/2000, kterým se provádí rozhodnutí 2007/436/ES, Euratom o systému vlastních zdrojů Evropských společenství (COM(2014) 704).
- (¹⁷⁸) Zpráva Účetního dvora – Výroční zpráva o plnění rozpočtu (Úř. věst. C 398, 12.11.2014).
- (¹⁷⁹) Sdělení Komise – Ochrana rozpočtu EU dle stavu ke konci roku 2013 (COM(2014) 618).

FOTOGRAFIE

Evropská unie: strany 66, 72, 78, 82, 88, 89, 99, 100, 106, 107, 109, 110, 118, 122, 126, 127, 133
 Andromede Océanologie: strana 87
 ESA – Evropská kosmická agentura: strana 87
 iStockphoto.com/clubfoto: strana 101
 iStockphoto.com/stockcam: strana 102
 Marine Current Turbines (MCT): strana 128

Směrem k Evropě občanů, práva, spravedlnosti a bezpečnosti

V květnu uplatnili evropští občané své právo volit v evropských volbách, které byly prvními volbami na základě ustanovení Lisabonské smlouvy, jež posílila úlohu občanů jako politických aktérů v EU.

Během roku Komise stanovila postup EU pro posílení právního státu a nastínila svou vizi budoucnosti politiky EU v oblasti justice a vnitřních věcí.

Ve sledovaném roce se rovněž významně pokročilo při posilování základních práv občanů na ochranu osobních údajů. Dosáhlo se mimo jiné výrazného pokroku, pokud jde o reformu ochrany údajů, a bylo přijato zásadní rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie o „právu být zapomenut“.

Kromě toho v roce 2014 došlo k začlenění bývalého třetího pilíře *acquis* týkajícího se policejní a justiční spolupráce v trestních věcech do běžných postupů EU.

Dne 15. května se televize Eurovision zapsala do historie tím, že poprvé živě odvysílala 90minutovou debatu kandidátů pěti největších politických skupin na pozici předsedy Evropské komise.

Základní práva

Listina základních práv Evropské unie

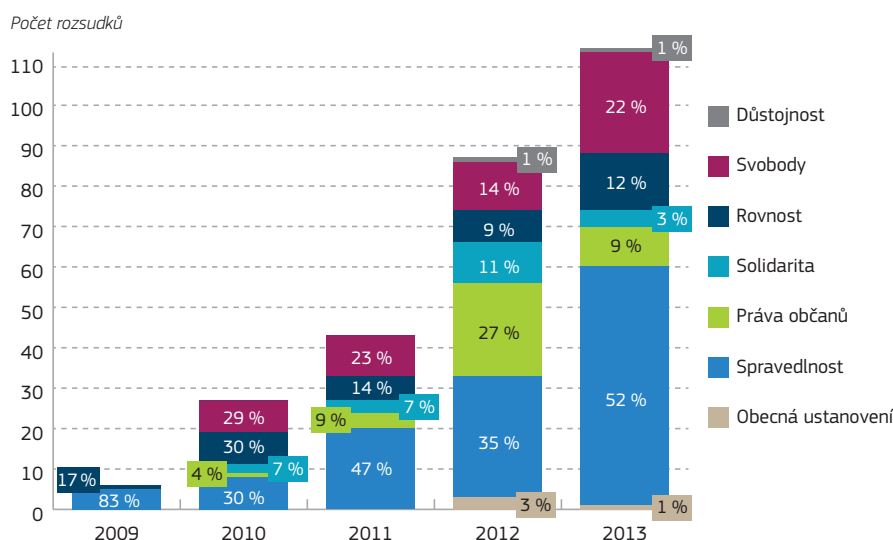
Zpráva Evropské komise o uplatňování Listiny základních práv Evropské unie za rok 2013 ⁽¹⁾ vyzdvihla úlohu, kterou při provádění Listiny plní Soudní dvůr, zejména pokud jde o nejnovější vývoj jeho judikatury o použitelnosti Listiny v členských státech. Zpráva podává rovněž přehled o tom, jak orgány EU pod kontrolou Soudního dvora dodržovaly a prosazovaly základní práva ve všech svých iniciativách, včetně vypracovávání nových právních předpisů a politik, a v donucovacích opatřeních.

Zpráva, která každoročně pokrývá celou škálu ustanovení Listiny, má za cíl sledovat, kde dochází k pokroku, kde je ještě nezbytné další úsilí a kde vznikají nové obavy.

Zpráva za rok 2013 ukázala, že význam a důležitost Listiny stále roste, jak je uvedeno níže.

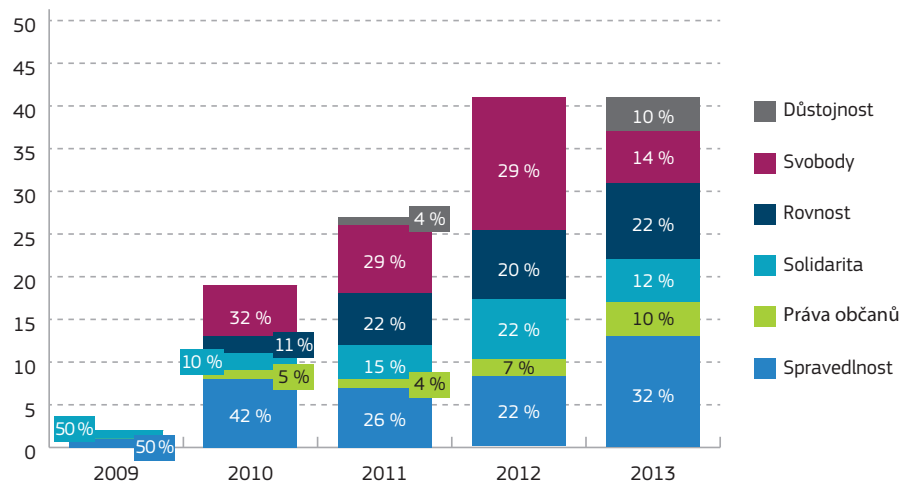
- ▶ Soudní dvůr uplatňuje Listinu ve svých rozhodnutích ve zvýšené míře. V roce 2013 citovalo Listinu 114 rozhodnutí, což je téměř třikrát více než v roce 2011.
- ▶ Vnitrostátní soudy také ve zvýšené míře odkazují na Listinu v otázkách, s nimiž se obracují na Soudní dvůr (v rámci řízení o předběžné otázce). V roce 2012 se počet těchto odkazů v porovnání s rokem 2011 zvýšil o 65 %, z 27 na 41. V roce 2013 zůstal počet odkazů na Listinu na čísle 41.
- ▶ Soudci v členských státech si stále více uvědomují dopad Listiny a žádají Soudní dvůr, aby jim poskytl vodítko.
- ▶ Počet stížností občanů odkazujících na Listinu se také výrazně zvýšil. Během roku 2013 Komise obdržela od občanů téměř 4 000 dopisů týkajících se otázek základních práv. Z nich se 69 % týkalo situací, ve kterých by se mohla Listina uplatnit.

PŘEHLED JUDIKATURY SOUDNÍHO DVORA, KTERÁ PŘÍMO CITUJE LISTINU ZÁKLADNÍCH PRÁV EVROPSKÉ UNIE NEBO SE O NÍ ZMIŇUJE VE SVÉM ODŮVODNĚNÍ

ŽÁDOSTI O ROZHODNUTÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE, KTERÁ ZMIŇUJÍ LISTINU

Počet rozhodnutí o předběžné otázce

Přistoupení EU k Evropské úmluvě o lidských právech

Lisabonská smlouva ukládá EU povinnost přistoupit k Evropské úmluvě o lidských právech (EÚLP). Návrh dohody o přistoupení EU k EÚLP byl dokončen v dubnu 2013. Jako další krok Komise požádala Soudní dvůr, aby k návrhu dohody vydal svůj posudek. Soudní dvůr svůj posudek vydal v prosinci 2014 a uvedl v něm, že návrh dohody se v několika bodech neslučuje se smlouvami EU. Komise nyní tento posudek zkoumá, aby mohla přijmout odpovídající kroky.

Frans Timmermans, první místopředseda Komise odpovědný za zlepšování právní úpravy, interinstitucionální vztahy, právní stát a Listinu základních práv (vpravo), rozmlouvá s Marošem Šefčovičem, komisařem pro energetickou unii (vlevo), oba v úřadu od 1. listopadu, na zasedání sboru dne 3. prosince. Budova Berlaymont, Brusel (Belgie).

Nový postup EU pro posílení právního státu

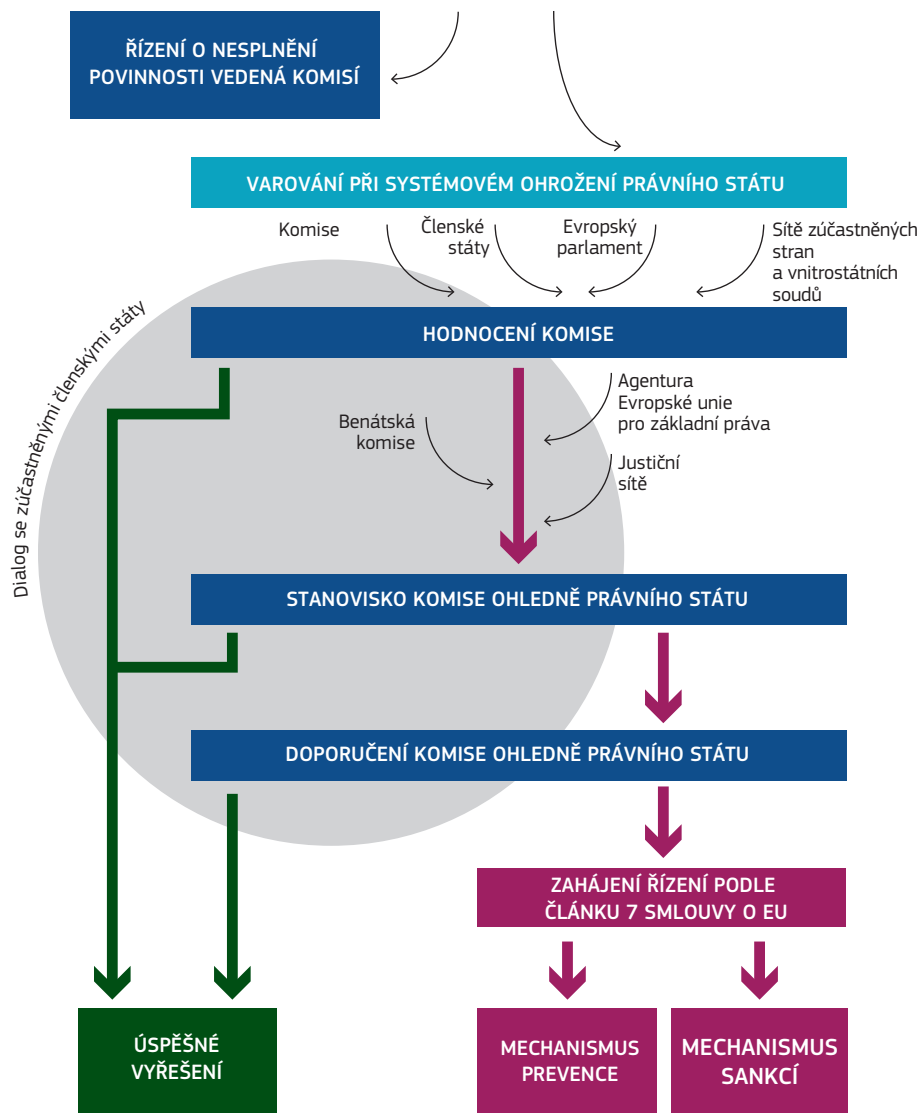
Komise přijala nový postup pro řešení systémových ohrožení právního státu ⁽²⁾ v kterémkoli z 28 členských států EU. Nový postup pro posílení právního státu doplňuje řízení o nesplnění povinnosti – v případě porušení práva EU – a postup podle článku 7 Lisabonské smlouvy, který ve své nejpřísnější formě umožňuje pozastavit hlasovací práva v případě „závažného a trvajících porušování“ hodnot EU členským státem.

Viviane Redingová, do 1. července místopředsedkyně Komise odpovědná za spravedlnost, základní práva a občanství, prezentuje nový rámec pro řešení systémových ohrožení v oblasti právního státu v kterémkoli z členských států EU. Brusel (Belgie), 11. března.

Nový postup zavádí nástroj včasného varování, který Komisi usnadní vstoupit do politického dialogu s dotyčným členským státem, aby jakékoli nově vzniklé systémové ohrožení právního státu neeskalovalo takovým způsobem, že by se vyvinulo až do podoby situace, na kterou se vztahuje článek 7. Pokud se nenajde řešení v rámci nového postupu pro posílení právního státu, zůstane uvedený článek poslední možností, jak krizi vyřešit a zajistit soulad s hodnotami EU. Nový postup nepředstavuje ani nepožaduje nové pravomoci pro Komisi, ale transparentně ukazuje, jak Komise vykonává svou úlohu v rámci příslušných smluv.

POSTUP PRO POSÍLENÍ PRÁVNÍHO STÁTU PRO EVROPSKOU UNII

Agenda EU v oblasti práv dítěte

Provádění agendy EU v oblasti práv dítěte ⁽³⁾ bylo v roce 2014 úspěšně dokončeno. Cílem agendy je posílit trvalé úsilí EU – jak je zakotveno v Lisabonské smlouvě a Lis-tině základních práv – o podporu, ochranu a naplňování práv dítěte ve všech přísluš-ných politikách a iniciativách EU. Agenda obsahuje 11 konkrétních opatření. Předběžné vyhodnocení agendy EU vedlo k přijetí závěrů Rady v prosinci 2014 ⁽⁴⁾ při příležitosti 25. výročí Úmluvy OSN o právech dítěte.

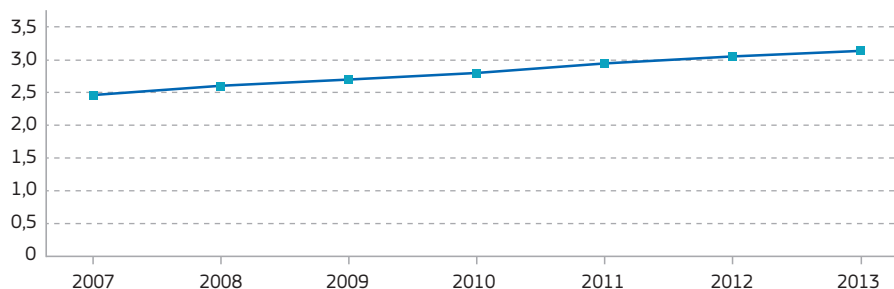
Volný pohyb

Studie o dopadu volného pohybu

Nezávislá studie o dopadu práva volného pohybu v rámci EU ⁽⁵⁾ zjistila, že občané odcházejí do jiných zemí EU zejména za prací. Studie se zaměřila na šest evropských velkoměst, která byla vybrána na základě svého mnohonárodnostního složení obyvatelstva: Barcelona (Španělsko), Dublin (Irsko), Hamburk (Německo), Lille (Francie), Praha (Česká republika) a Turín (Itálie).

OBČANÉ EU VE VĚKU 15–64 LET, KTEŘÍ ŽIJÍ A PRACUJÍ V JINÉM ČLENSKÉM STÁTĚ EU, NEŽ JE JEJICH VLASTNÍ, EU-28, 2007–2013

Procento všech zaměstnaných osob

Zdroj: Eurostat.

Níže jsou uvedena hlavní zjištění dané studie.

- ▶ Občané EU se stěhují hlavně za prací a v průměru jsou mladší a více ekonomicky aktivní než místní obyvatelé ve zkoumaných městech.
- ▶ Příliv mladších občanů EU v produktivním věku ve vybraných městech pomáhá řešit demografické problémy spojené se stárnutím populace a snižováním počtu pracovních sil.
- ▶ Pomáhají také zaplnit mezery na trhu práce, a to buď tím, že přijímají hlavně méně kvalifikovanou práci (jako v Hamburku a Turíně), přispívají k růstu nových odvětví (jako jsou informační a komunikační technologie v Dublinu) nebo pomáhají vytvářet nové podnikatelské aktivity (jako v Hamburku a Turíně).

Realizace pětibodového akčního plánu pro zajištění volného pohybu

Koncem roku 2013 Komise předložila pět opatření, která mají rozhodujícím způsobem přispět k volnému pohybu osob ku prospěchu občanů, ekonomického růstu a zaměstnanosti v EU, jak Komise stanoví ve svém sdělení o volném pohybu občanů EU a jejich rodin ⁽⁶⁾. Za účelem realizace těchto opatření byla v roce 2014 podniknuta řada iniciativ.

Příručka o údajných účelových sňatcích mezi občany EU a státními příslušníky třetích zemí mimo EU v kontextu práva EU o volném pohybu občanů EU

Tato příručka ⁽⁷⁾ byla přijata v září s cílem podpořit členské státy při řešení tohoto jevu, jehož rozsah se v jednotlivých členských státech výrazně liší. Zásady uvedené v příručce by měly umožnit vnitrostátním orgánům účinně řešit účelové sňatky na základě stejných skutkových a právních kritérií v celé Unii a přitom chránit právo občanů EU na volný pohyb.

Praktická příručka k „testu obvyklého bydliště“

Komise a členské státy vzájemně spolupracovaly na objasnění „testu obvyklého bydliště“, aby vnitrostátním orgánům pomohly uplatňovat pravidla EU týkající se koordinace sociálního zabezpečení občanů EU a jejich rodinných příslušníků. Účelem této příručky ⁽⁸⁾ je pomoci celostátním a místním orgánům účinně uplatňovat pravidla EU, která se týkají volného pohybu, v boji proti zneužívání a s cílem využívat reálně dostupné finanční prostředky na podporu sociálního začleňování.

Pomoc vnitrostátním orgánům při řešení problémů sociálního začleňování

V letech 2014 až 2020 musí každý členský stát přidělit minimálně 20 % svého rozpočtu Evropského sociálního fondu na podporu sociálního začleňování. Kromě toho, aby bylo zajištěno, že finanční prostředky budou směřovat tam, kde jsou zapotřebí, a že budou účelně využity, Komise v průběhu roku úzce spolupracovala s členskými státy na dohodách o partnerství a operačních programech.

Konference starostů

Více než 100 starostů a představitelů místních orgánů z celé Evropy se v únoru setkalo v Bruselu, aby diskutovali o problémech a příležitostech týkajících se volného pohybu občanů v Evropské unii. Cílem konference bylo pomoci místním orgánům shromáždit náměty a sdílet osvědčené postupy při provádění pravidel volného pohybu. Starostové rovněž řešili problémy sociálního začleňování v souvislosti s volným pohybem, které vznikají na místní úrovni. V říjnu byla v rámci Open Days 2014 ⁽⁹⁾ uspořádána následná akce ve formě praktického semináře o využívání finančních prostředků EU a osvědčených postupech pro začleňování občanů EU.

Pomoc místním orgánům při uplatňování pravidel EU týkajících se volného pohybu v praxi
Komise vyvíjí ve spolupráci s členskými státy nástroj elektronického učení, který má zlepšit znalosti místních orgánů v oblasti práv občanů EU týkajících se volného pohybu a pomoci jim tato práva naplňovat.

Boj proti diskriminaci

Odstraňování rozdílů v odměňování žen a mužů (doporučení týkající se transparentnosti odměňování)

Komise podporuje a usnadňuje účinné uplatňování zásady stejné odměny za práci a pomáhá členským státům a dalším zúčastněným stranám nalézt správné přístupy ke snížení přetrvávajících rozdílů v odměňování žen a mužů.

V roce 2014 Komise přijala doporučení ⁽¹⁰⁾, které členské státy vyzývá, aby zlepšily transparentnost odměňování žen a mužů, a žádá je, aby se zabývaly diskriminací v této oblasti a rozdíly v odměňování žen a mužů odstranily.

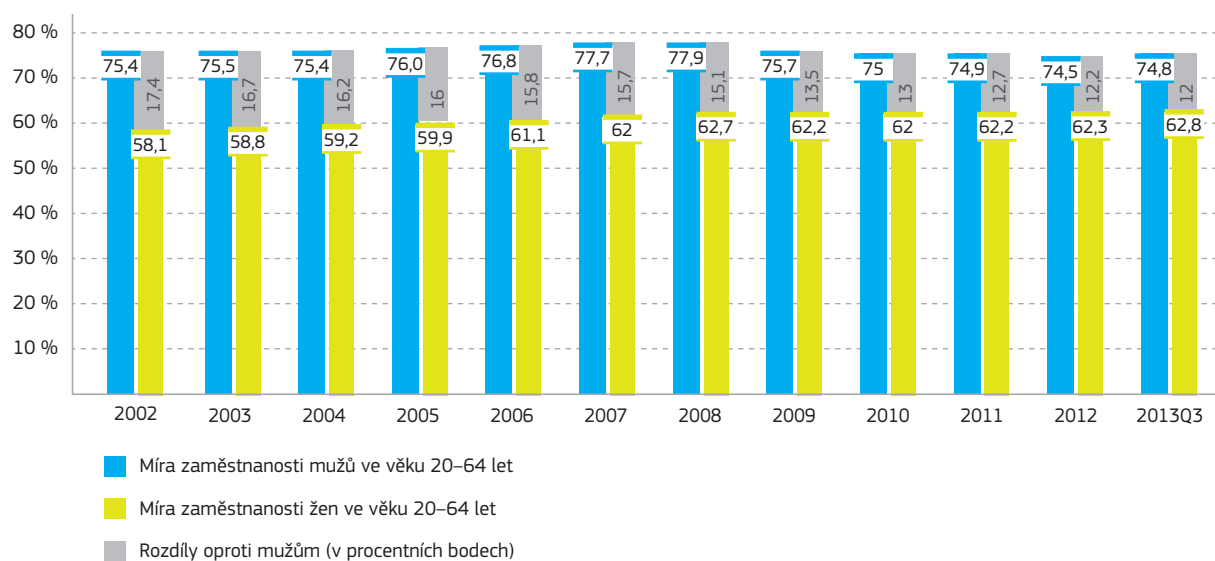
Rozdíl v odměňování, který představuje průměrný rozdíl mezi hodinovým výdělkem žen a mužů v celé ekonomice, se během posledních let téměř nezměnil a zůstává v rámci celé Evropské unie na úrovni 16,4 %.

Větší transparentnost odměňování je důležitou součástí řešení rozdílů v odměňování. Komise členským státům doporučuje, aby transparentnost mezd zvyšovaly pomocí souboru opatření, mezi něž patří například možnost, aby si zaměstnanec mohl vyžádat informace o platech, povinnost pro podniky předkládat zprávy, audity mezd u velkých firem a zařazení otázky rovného odměňování do kolektivního vyjednávání. O opatřeních, která k provedení těchto doporučení přijaly, mají členské státy Komisi informovat do konce roku 2015.

Rovnost žen a mužů

Výroční zpráva o rovnosti žen a mužů ⁽¹¹⁾ ukazuje, jak opatření EU přispěla k urychlení pokroku směrem ke skutečné rovnosti žen a mužů. Zpráva ukazuje, že nerovností mezi ženami a muži v posledních letech výrazně ubylo. Pokrok je však v jednotlivých členských státech nerovnoměrný, v různých oblastech nadále existují nesrovnalosti a přetrvávají problémy. I nadále dochází k násilí na základě pohlaví, které je brutální formou diskriminace a porušením základních práv obětí. Každá třetí žena v Evropě je alespoň jednou v životě vystavena tělesnému a/nebo sexuálnímu násilí.

POMĚR ZAMĚŠTNANOSTI ŽEN A MUŽŮ V EU-28 (V PROCENTECH) A ROZDÍLY V ZAMĚŠTNANOSTI ŽEN A MUŽŮ U OSOB VE VĚKU 20–64 LET V OBDOBÍ OD ZAČÁTKU ROKU 2002 DO 3. ČTVRTLETÍ ROKU 2013

Pozn.: 2013Q3 představuje údaje z 3. čtvrtletí roku 2013.

Některá čísla byla zaokrouhlena, takže výsledné údaje nemusí být přesným součtem uvedených částek.

Zdroj: Eurostat, šetření pracovních sil.

Boj proti diskriminaci na základě etnického původu, věku, sexuální orientace, pohlavní identity a náboženského vyznání či přesvědčení

Účelem směrnice o rasové rovnosti ⁽¹²⁾ a směrnice o rovnosti v zaměstnání ⁽¹³⁾ je bojovat proti diskriminaci a v současnosti jsou tyto směrnice součástí vnitrostátního právního řádu všech 28 členských států. Zpráva o jejich uplatňování v roce 2014 ⁽¹⁴⁾ nicméně zdůraznila, že vnitrostátní orgány se musí ještě více snažit poskytovat účinnou ochranu obětem reálné diskriminace. Mezi hlavní problémy patří nedostatek povědomí veřejnosti o právech a nedostatečné nahlašování případů diskriminace. Jednou z priorit nové Komise od jejího nástupu do funkce 1. listopadu je pokračovat v jednáních o horizontální antidiskriminační směrnici, která by zakázala diskriminaci ve všech oblastech, v nichž má EU pravomoc.

Rámcové rozhodnutí o rasismu a xenofobii

V roce 2008 členské státy jednomyslně přijaly rámcové rozhodnutí o boji proti rasismu a xenofobii prostřednictvím trestního práva ⁽¹⁵⁾, avšak vnitrostátní právní předpisy zůstávají v řadě zemí i nadále nedostatečné. Toto rámcové rozhodnutí má za cíl bojovat proti rasistickým a xenofobním nenávisným výrokům a trestným činům z nenávislosti a požaduje, aby členské státy definovaly jako trestné činy veřejné podněcování k násilí nebo nenávislosti z důvodu rasy, barvy pleti, náboženského vyznání, rodového, národnostního či etnického původu. Zpráva Komise ⁽¹⁶⁾ zveřejněná v roce 2014 uvádí, že většina členských států neuplatňovala správně pravidla EU namířená proti rasistickým a xenofobním trestným činům z nenávislosti.

Komise se během roku 2014 nadále zapojovala do dialogů s členskými státy s cílem zajistit úplné a správné provedení rámcového rozhodnutí do vnitrostátního práva při patřičném zohlednění Listiny základních práv a zejména svobody projevu a sdružování.

Provádění vnitrostátních strategií integrace Romů

Výroční zpráva za rok 2014 ⁽¹⁷⁾ hodnotila pokroky členských států ve všech klíčových oblastech začleňování Romů, a to na základě informací poskytnutých jednotlivými zeměmi, nevládními organizacemi, mezinárodními organizacemi a Agenturou Evropské unie pro základní práva.

Evropský summit o romské otázce

Tento summit se konal v dubnu v Bruselu a zhodnotil pokrok dosažený při začleňování Romů v Evropské unii od předchozího summitu o romské otázce v roce 2010. Bylo pozváno přibližně 500 představitelů orgánů EU, vnitrostátních orgánů, mezinárodních organizací, organizací občanské společnosti, včetně romských organizací, a místních orgánů, aby vyjádřili své názory na to, jak dále postupovat při provádění rámce EU pro vnitrostátní strategie integrace Romů. Ústředním tématem summitu bylo přenesení těžiště procesu začleňování Romů na místní úroveň, a to v rámci EU i v kandidátských zemích.

Prosazování práv osob se zdravotním postižením

První zpráva EU o provádění Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením

Komise zveřejnila v červnu svou první zprávu⁽¹⁸⁾ o tom, jak EU uplatňuje Úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením⁽¹⁹⁾. Tato úmluva je prvním mezinárodním právně závazným nástrojem, který stanoví minimální normy pro řadu občanských, politických, sociálních, ekonomických a kulturních práv pro osoby se zdravotním postižením na celém světě.

Zpráva ukazuje, že ratifikace úmluvy má hmatatelné dopady na reálnou situaci v EU. Nové směrnice o zadávání veřejných zakázek⁽²⁰⁾, přijaté v roce 2014, zajistily, že při zadávání většiny veřejných zakázek se bere v úvahu přístupnost pro osoby se zdravotním postižením.

Úmluva, kterou EU ratifikovala v roce 2011, je také prvním komplexním ujednáním v oblasti lidských práv, jehož smluvní stranou se stala i EU. Všechny 28 členských států úmluvu podepsalo a 25 z nich ji ratifikovalo, zatímco zbývající tři (Irsko, Nizozemsko a Finsko) se k ratifikaci blíží.

Cena pro bezbariérová města „Access City Award“ pro rok 2015

Cena pro bezbariérová města „Access City Award“ pro rok 2015 byla udělena švédskému městu Borås. Její předání se uskutečnilo při příležitosti Mezinárodního dne osob se zdravotním postižením v prosinci roku 2014 v Bruselu. Na druhém místě se umístily Helsinky (Finsko) a třetí místo získala Lublaň (Slovinsko).

Cena Access City Award byla zavedena v roce 2010 s cílem zvýšit povědomí o problematice zdravotních postižení a podporovat iniciativy ke zlepšení přístupnosti v evropských městech s více než 50 000 obyvatel. Cenu uděluje Komise ve spolupráci s Evropským fórem zdravotně postižených. Cena je výrazem uznání, jehož se dostává městům za jejich úsilí usnadnit zdravotně postiženým osobám a starším lidem přístup do veřejných prostor, veřejné dopravy a ke komunikačním technologiím.

Regulační rámec pro evropské strukturální a investiční fondy na období let 2014–2020⁽²¹⁾ obsahuje nová, posílená ustanovení a kritéria, která mají zajistit účinné využívání investic na podporu rovnosti, nediskriminace, sociálního začlenění a přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením.

Laureáti při slavnostním předávání ceny za bezbariérové město (2015 Access City Awards), se zástupcem švédského města Borås. Vítěz drží cenu v rukou. Brusel (Belgie), 3. prosince.

Ochrana údajů

Rok 2014 byl významným rokem z hlediska posilování základního práva občanů na ochranu osobních údajů. Při reformě ochrany údajů bylo dosaženo značného pokroku. Soudní dvůr vydal zásadní rozhodnutí o „právu být zapomenut“ a zároveň plynule pokračovala jednání mezi EU a Spojenými státy americkými o zastřešující dohodě o ochraně údajů pro účely prosazování práva.

Reforma ochrany údajů

V lednu 2012 Komise navrhla reformu pravidel EU na ochranu údajů⁽²²⁾, jejímž cílem bylo posílit právo na soukromí na internetu a podpořit digitální ekonomiku Evropy. Poté, co bylo v roce 2014 dosaženo značného pokroku, modernizace pravidel EU na ochranu údajů značně postoupila kupředu.

Evropský parlament přijal příslušné stanovisko v prvním čtení dne 12. března. V případě tří kapitol nařízení se Rada dohodla na „částečném obecném přístupu“: jde o územní působnost nařízení a jeho kapitolu V o předávání údajů na mezinárodní úrovni (zasedání Rady ve dnech 5. a 6. června), kapitolu IV o povinnostech správců a zpracovatelů (zasedání Rady ve dnech 9. a 10. října); a flexibilitu pro veřejný sektor a konkrétní zpracování (zasedání Rady ve dnech 4. a 5. prosince). Konečné přijetí balíčku opatření pro reformu se očekává v roce 2015.

Rozhodnutí Soudního dvora o „právu být zapomenut“

Věc C-131/12⁽²³⁾, Google Spain a Google – podle směrnice 95/46/ES o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů⁽²⁴⁾ je provozovatel vyhledávače za určitých okolností povinen vymazat odkazy na internetové stránky, které byly uveřejněny třetími osobami a obsahují informace týkající se určité osoby, ze zobrazeného seznamu výsledků vyhledávání provedeného na základě jména této osoby. Pokud by výmaz odkazů ze zobrazeného seznamu výsledků vyhledávání mohl v závislosti na dotčené informaci ovlivnit oprávněný zájem uživatelů internetu na případném přístupu k těmto informacím, je třeba usilovat o spravedlivou rovnováhu mezi tímto zájmem a základními právy subjektu údajů, zejména pokud jde o právo na soukromí a právo na ochranu osobních údajů. V odpovědi na otázku, zda směrnice umožňuje, aby subjekt údajů požádal o odstranění odkazů na internetové stránky z tohoto seznamu, neboť chce, aby byly informace, které se objevují na takových stránkách a které se ho osobně týkají, po určité době zapomenuty, Soudní dvůr dospěl k závěru, že pokud je prokázáno v návaznosti na žádost subjektu údajů, že zahrnutí takových odkazů v příslušném seznamu je v takovém okamžiku neslučitelné se směrnicí, musí být odkazy a informace v seznamu výsledků vymazány.

Soudní dvůr objasnil, že vyhledávače jsou správci osobních údajů, a proto se vyhledávače, jako je Google, nemohou při nakládání s osobními údaji vyhýbat svým povinnostem, které vyplývají z evropského práva. Návrhy Komise z roku 2012 týkající se reformy předpisů EU o ochraně údajů⁽²⁵⁾ zavedly výslovně právo být zapomenut.

Zastřešující dohoda mezi EU a Spojenými státy americkými

Od března 2011 Komise vyjednává mezinárodní rámcovou dohodu s vládou Spojených států amerických (zastřešující dohoda o ochraně údajů) v zájmu ochrany osobních údajů předávaných mezi EU a Spojenými státy americkými pro účely prokazování práva.

Cílem EU při vyjednávání této zastřešující dohody je zajistit dodržování základního práva občanů na ochranu jejich osobních údajů, pokud jsou tyto údaje v rámci policejní a justiční spolupráce předávány do Spojených států amerických a v nich zpracovávány.

V červnu se v Athénách (Řecko) setkali zástupci Komise se svými protějšky z USA. Bylo zde oznámeno, že státní správa USA bude spolupracovat s Kongresem na přijetí právních předpisů, jež zajistí, aby občané členských států EU měli v případě řízení týkajícího se ochrany soukromí stejná práva na prostředek právní nápravy jako mají občané USA.

Občanství

Volební právo občanů Unie

Volby do Evropského parlamentu v roce 2014

Volby do Evropského parlamentu v květnu 2014 byly prvními volbami, které se uskutečnily podle ustanovení Lisabonské smlouvy, jež posiluje úlohu občanů jako politických aktérů v EU. Smlouva také posiluje pravomoci Evropského parlamentu, přičemž upevňuje jeho úlohu spolutvůrce právních předpisů a dává mu další pravomoci, včetně práva volit předsedu Komise na základě návrhu Evropské rady s přihlédnutím k výsledkům evropských voleb.

Pohled od řeky Ill na hlavní budovu Evropského parlamentu ve Štrasburku (Francie).

Ve snaze zvýšit transparentnost evropského demokratického procesu, nabídnout voličům volbu ze smysluplných politických možností a podpořit větší osobní odpovědnost voličů EU zveřejnila Komise sdělení ⁽²⁶⁾ a doporučení ⁽²⁷⁾ určená členskými státy a politickým stranám na vnitrostátní i evropské úrovni, která volají po silnějších vazbách mezi občany a EU. S předstihem před květnovými volbami Komise 27. března vypracovala zprávu o provádění tohoto doporučení ⁽²⁸⁾, která obsahovala následující body.

- ▶ Před volbami a během nich by měly vnitrostátní politické strany objasnit, ke kterým evropským politickým stranám jsou přidružené.
- ▶ Politické strany by měly uvést, kterého kandidáta na předsedu Komise podporují.
- ▶ Politické strany by měly v průběhu kampaně informovat voliče o svém kandidátovi na předsedu Komise a jeho programu.
- ▶ Členské státy by se měly dohodnout na společném dni voleb do Evropského parlamentu.

Zpráva konstatuje, že příslušná doporučení byla zúčastněnými stranami všeobecně dobře přijata. Také zdůraznila úlohu, kterou sehrála občanská společnost jako cenný multiplikátor informování občanů o novém demokratickém podnětu k volbám a zdůraznila její příspěvek k zahájení celoevropské debaty před volbami a k tomu, aby se vnitrostátní debata v celé EU soustředila na problematiku Evropy.

Občanské iniciativy

První evropská občanská iniciativa, „Right2water“ (Právo na vodu) ⁽²⁹⁾, která získala nezbytnou podporu (celkově minimálně jeden milion podpisů a dosažení minimálních limitů alespoň v sedmi členských státech), se snažila zajistit, aby všichni občané EU mohli využívat právo na vodu a hygienu, aby se na dodávku vody a hospodaření s vodními zdroji nevztahovala pravidla vnitřního trhu a liberalizace a aby se zvýšilo úsilí Komise o dosažení univerzálního přístupu k vodě a hygieně po celém světě. Komise ve svém březnovém sdělení reagujícím na tuto iniciativu ⁽³⁰⁾ stanovila konkrétní kroky a nová opatření v oblastech, které mají bezprostřední význam pro tuto iniciativu a její cíle. Komise postupně provádí návazná opatření ⁽³¹⁾, např. v období červen až září uspořádala veřejné konzultace ⁽³²⁾ ke směrnici o pitné vodě ⁽³³⁾.

V květnu Komise odpověděla na druhou evropskou občanskou iniciativu, „One of us“ (Jeden z nás) ⁽³⁴⁾. Po důkladném prostudování žádosti se Komise rozhodla nepředložit legislativní návrh, neboť členské státy a Evropský parlament teprve nedávno příslušnou politiku EU projednaly a usnesly se na ní. Iniciativa „One of us“ požadovala, aby EU přestala financovat činnosti, které předpokládají ničení lidských embryí, zejména v oblasti výzkumu, rozvojové pomoci a veřejného zdraví. Komise dospěla k závěru, že stávající rámec financování je vhodný.

V rámci postupu projednávání těchto iniciativ měli jejich organizátoři možnost předložit své návrhy při svém setkání se zástupci Komise a během veřejného slyšení v Parlamentu.

Dialog s církvemi, náboženskými společenstvími a filozofickými a nekonfesionálními organizacemi

Komise zintenzívnila dialog s církvemi, náboženskými společenstvími i filozofickými a nekonfesionálními organizacemi na základě článku 17 Smlouvy o fungování Evropské unie, který vede již několik let.

V červnu se konalo 10. výročí setkání na vysoké úrovni mezi předsedy Parlamentu, Rady a Komise a vedoucími náboženskými představiteli.

László Surján, místopředseda Evropského parlamentu (vpravo), Herman Van Rompuy, předseda Evropské rady (vlevo), a José Manuel Barroso, do 31. října předseda Evropské komise (uprostřed), přivítali zhruba 20 zástupců křesťanských, muslimských, židovských, hinduistických a sikhských komunit dne 10. června v Bruselu (Belgie).

Etika a věda

V roce 2014 Komise koordinovala činnosti, jejichž cílem je posílit etický rozměr vytváření politiky EU v oblasti vědy a nových technologií. Evropská skupina pro etiku, což je nezávislý multidisciplinární orgán, který radí Komisi ohledně etických aspektů vědy a nových technologií, i nadále poskytovala vysoce kvalitní a včasné politické pokyny. Evropská skupina pro etiku přijala v květnu 2014 stanovisko k etice bezpečnostních a dohledových technologií ⁽³⁵⁾.

Komise upevnila a prohloubila své činnosti, jejichž cílem je navázat mezinárodní spolupráci v oblasti etiky ve vědě a technologiích. Každoroční Mezinárodní dialog o bioetice pořádaný Evropskou komisí poskytl platformu pro vzájemné předávání zkušeností mezi předsedy vnitrostátních etických rad členských států a partnery ze třetích zemí ve všech světadílech. Vedle Mezinárodního dialogu o bioetice, který byl v roce 2014 věnován problematice etiky zapojení občanů do zdravotnictví, položila Komise základy pro nové a vznikající meziregionální dialogy, včetně dialogu mezi Latinskou Amerikou a EU, který se konal v červnu, a dialogu mezi EU a Africkou unií, který proběhl v říjnu.

Pokračující snaha posílit globální spolupráci v oblasti etiky je klíčovým předpokladem toho, aby se Evropa dostala do čela při vytváření norem a zásad tvořících základ rozvoje vědy a techniky. Stavět technologické a vědecké inovace na silném etickém základě bude stále důležitějším předpokladem vytvoření důvěry veřejnosti v souvislosti s rychlými technologickými přeměnami.

Spravedlnost a vnitřní věci – konec přechodného období a nové pravomoci pro orgány EU

Tento rok byl posledním rokem přechodného období od bývalého „třetího pilíře“ *acquis* týkajícího se policejní a justiční spolupráce v trestních věcech.

Lisabonská smlouva začlenila do pravomoci EU bývalá opatření o policejní a justiční spolupráci v trestních věcech. Protokol 36 Smlouvy stanovil ve vztahu k těmto opatřením pětileté přechodné období, které uplynulo dne 1. prosince 2014, od něhož všechny nástroje týkající se policejní a justiční spolupráce v trestních věcech, které nebyly změněny novými akty přijatými podle Lisabonské smlouvy, budou podléhat pravomoci Soudního dvora a plným donucovacím pravomocím Komise.

Od 1. prosince tudíž vnitrostátní soud členského státu, který se účastní opatření týkajícího se policejní a justiční spolupráce v trestních věcech, může (a soud posledního stupně musí) požádat Soudní dvůr, aby rozhodl o předběžné otázce v případě pochybností ohledně správného výkladu a aplikace těchto právních nástrojů. Komise dále může zahájit řízení o nesplnění povinnosti vůči těm členským státům, které neprovedly právní předpisy EU v oblasti policejní a justiční spolupráce v trestních věcech do vnitrostátního práva nebo je neprovedly správně, přičemž plnou pravomoc nad těmito oblastmi získal Soudní dvůr.

V souladu se zvláštními ustanoveními protokolu č. 36 se Spojené království rozhodlo neúčastnit se od 1. prosince bývalých opatření v oblasti policejní a justiční spolupráce v trestních věcech. Spojené království se však rozhodlo obnovit účast a nadále se podílet na 35 opatřeních v této oblasti (29 z nich se netýká schengenských aktů a šest ano), včetně evropského zatýkacího rozkazu ⁽³⁶⁾.

Spravedlnost

Směrem ke skutečnému evropskému prostoru práva: posílení důvěry, mobility a růstu

V březnu 2014 Komise nastínila svou vizi budoucnosti politiky EU v oblasti spravedlnosti ⁽³⁷⁾. Cílem Komise do budoucna je dosáhnout do roku 2020 dalšího pokroku na cestě k plně funkčnímu společnému evropskému prostoru práva založenému na důvěře, mobilitě a růstu.

Strategické zásady Evropské Rady pro prostor svobody, bezpečnosti a práva

Pokud jde o další rozvoj prostoru svobody, bezpečnosti a práva v příštích letech, bude zcela zásadní zajistit ochranu a prosazování základních práv, včetně ochrany údajů, a současně se zabývat bezpečnostními otázkami, mimo jiné ve vztazích s třetími zeměmi, a přijmout do roku 2015 pevný obecný rámec EU v oblasti ochrany údajů.

Trestní soudnictví

Právo na spravedlivý proces

Lhůta pro provedení směrnice o právu na informace v trestním řízení ⁽³⁸⁾ uplynula v červnu. Směrnice v podstatě stanoví práva, o nichž musí být obviněná osoba informována v průběhu trestního řízení.

Podezřelé nebo obviněné osoby musí být ústně nebo písemně informovány alespoň o následujících procesních právech, aby tato práva mohla být účinně uplatněna:

- ▶ o právu na přístup k obhájci,
- ▶ o právu na bezplatné právní poradenství,
- ▶ o právu být seznámen s obviněním,
- ▶ o právu na tlumočení a překlad pro ty, kteří nerozumí jazyku řízení,
- ▶ o právu nevypovídat.

Informace by měly být poskytovány srozumitelným a přístupným jazykem, s ohledem na případné zvláštní potřeby zranitelných podezřelých či obviněných osob.

Zatčené osoby musí být také písemně informovány o svých procesních právech, a to prostřednictvím dokumentu sepsaného snadno srozumitelným jazykem, ať už o to žádají, nebo ne. Toto tzv. písemné poučení o právech bude kromě výše uvedených práv obsahovat také informace o:

- ▶ právu na přístup k materiálům o případu,
- ▶ právu na informování konzulárních úřadů a jedné další osoby (například člena rodiny nebo zaměstnavatele),
- ▶ právu na přístup k naléhavé lékařské pomoci,
- ▶ právu znát maximální počet hodin nebo dnů, po které mohou být podezřelé nebo obviněné osoby zbaveny svobody před tím, než předstoupí před soudní orgán,
- ▶ možnosti napadnout zákonnost zatčení.

Osoby zatčené na základě evropského zatýkacího rozkazu mají také právo obdržet písemné poučení o právech. Tento dokument jim vysvětluje právo být informován o obsahu evropského zatýkacího rozkazu, právo pomoci od obhájce, právo na tlumočení a překlad, pokud nemluví daným jazykem ani mu nerozumějí, možnost vyslovit souhlas se svým předáním do jiného státu a právo být vyslechnut soudním orgánem v případě nesouhlasu se svým předáním.

Zadržení

V únoru vydala Komise zprávu ⁽³⁹⁾ o tom, jak členské státy provádějí rámcová rozhodnutí o vzájemném uznávání rozsudků, které ukládají trest odnětí svobody nebo opatření spojená se zbavením osobní svobody, rozsudků a rozhodnutí o probaci a alternativních trestech a rozhodnutí o opatřeních dohledu jakožto alternativy zajišťovací vazby ⁽⁴⁰⁾. Zpráva konstatuje, že úroveň provádění je neuspokojivá. Dílčí a neúplné provádění rámcových rozhodnutí brání uplatňování zásady vzájemného uznávání v oblasti trestního soudnictví.

Práva obětí

Řádné vnitrostátní provedení a použití směrnice, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu ⁽⁴¹⁾ posílí v EU práva obětí trestných činů v rámci trestních řízení. Komise proto vydala pokyny ⁽⁴²⁾, jejichž účelem je usnadnit účinné a včasné provedení směrnice členskými státy a napomoci jim ve společném výkladu jejích ustanovení.

Ochrana eura proti padělání

V květnu vstoupila v platnost nová směrnice o trestněprávní ochraně eura a jiných měn proti padělání ⁽⁴³⁾. Členské státy, s výjimkou Dánska a Spojeného království, které se této směrnice neúčastní, ji musí provést do vnitrostátního práva do května 2016.

Nové opatření poskytuje přidanou hodnotu stávajícímu rámci s ohledem na následující otázky.

- ▶ Stanoví úroveň trestních sankcí v členských státech – trest ve výši nejméně 8 let odnětí svobody za výrobu a nejméně 5 let za distribuci falešných bankovek a mincí.
- ▶ Zajišťuje dostupnost účinných vyšetřovacích nástrojů pro usnadnění přeshraničních vyšetřování, například takových, jaké se používají při vyšetřování organizovaného zločinu.
- ▶ Zajišťuje, aby vnitrostátní analytická střediska mohla zabavené padělky analyzovat v dřívější fázi soudního řízení, což zlepšit odhalování padělaných eur a zabrání jejich šíření.
- ▶ Zlepšuje poznatky o trestných činech souvisejících s paděláním, jelikož členské státy jsou povinny shromažďovat některé údaje o soudních řízeních a předávat je Komisi.

Úřad evropského veřejného žalobce

V polovině roku 2013 Komise předložila návrh nařízení o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce⁽⁴⁴⁾. Úřad evropského veřejného žalobce je koncipován jako instituce, jejímž úkolem je provádět v celé Unii trestněprávní vyšetřování a stíhání údajných podvodů poškozujících finanční zájmy EU. Je považován za základní nástroj, který má zlepšit boj proti zločincům, kteří se dopouštějí podvodů s penězi evropských daňových poplatníků.

V průběhu roku 2014 bylo při diskuzích na toto téma dosaženo významného pokroku. Evropský parlament přijal v březnu průběžnou zprávu. Stále přetrvávají rozdíly v názorech členských států, pokud jde o strukturu a pravomoci Úřadu evropského veřejného žalobce. Jednání budou dále pokračovat v roce 2015.

Protidrogová politika

Balíček protidrogových opatření navržený v září 2013 se skládá z nařízení o rychlejším mechanismu pro výměnu informací, hodnocení rizika a zavedení tržních omezení, pokud jde o nové psychoaktivní látky⁽⁴⁵⁾, a ze směrnice o minimálních trestních sankcích za nedovolené obchodování s neškodlivějšími z těchto nových drog⁽⁴⁶⁾. Jeho cílem je, aby opatření EU týkající se nových psychoaktivních látek byla rychlejší, účinnější a přiměřenější a aby omezující opatření lépe odpovídala úrovni rizika, jež každá nová psychoaktivní látka představuje.

V dubnu 2014 dokončil Evropský parlament první čtení legislativních návrhů. Plně podpořil hlavní rysy návrhů Komise, přičemž schválil a dále posílil její přístup umožňující přijetí rychlejších a inteligentnějších opatření proti novým drogám. Jednání v Radě dosud probíhají.

V roce 2014 byly v celé EU zakázány nové psychoaktivní látky (25I-NBOMe, AH-7921, MDPV, methoxetamin)⁽⁴⁷⁾, a to na základě rozhodnutí o výměně informací, hodnocení rizika a kontrole nových psychoaktivních látek⁽⁴⁸⁾.

Program pro oblast justice a program pro oblast práv, rovnosti a občanství

V roce 2014 byl zahájen program pro oblast justice a program pro oblast práv, rovnosti a občanství.

Tyto nové programy mají podporovat budoucí priority v oblasti spravedlnosti, základních práv a rovnosti. Zejména by měly uspokojovat potřeby financování vyplývající ze strategických směrů pro politiku EU v oblasti justice přijatých na zasedání Evropské rady v červnu 2014 ⁽⁴⁹⁾. Nové programy by měly pomoci řešit tři klíčové problémy, které Komise uvádí ve svém sdělení o budoucí politice EU v oblasti justice ⁽⁵⁰⁾: posílení vzájemné důvěry, usnadnění mobility a přispění k hospodářskému růstu. Budou také podporovat provádění stávajících a budoucích iniciativ týkajících se rovnosti žen a mužů, osob se zdravotním postižením, boje proti diskriminaci a Romů.

Finanční programy budou také financovat řešení zaměřená na justiční vzdělávání a na informační a komunikační technologie pro soudy a portál e-justice, usnadní provádění existujících i budoucích právních předpisů EU, jako je například balíček opatření na ochranu osobních údajů, podpoří uplatňování práv dítěte a zvýší povědomí o právech občanů EU.

Při provádění nových programů má Komise za cíl zjednodušit postupy pro žadatele a příjemce a komplexněji informovat veřejnost a ostatní orgány EU o dosažených výsledcích.

Mezinárodní aspekty politiky v oblasti justice

Komise nadále podporovala reformu soudnictví v sousedních zemích (zejména v kandidátských zemích EU) a udržovala vztahy s hlavní mezinárodní organizací v oblasti justice, Haagskou konferencí o mezinárodním právu soukromém, a přijímala rozhodnutí o odpovídající úrovni ochrany údajů. V ostatních oblastech je hlavním cílem začlenit priority z oblasti justice do širší vnější politiky EU, například v rámci obchodních jednání nebo rozvojových projektů.

V roce 2014 Evropská unie schválila Haagskou úmluvu z roku 2007 o mezinárodním vymáhání výživného na děti a dalších druhů vyživovacích povinností vyplývajících z rodinných vztahů, která vstoupila v platnost ve všech členských státech dne 1. srpna a která zavádí systém pro usnadnění vymáhání pohledávek výživného na celém světě.

Komise se i nadále účastnila různých dvoustranných jednání týkajících se obchodních dohod nebo dohod o politické spolupráci. Tato jednání se zaměřují na klíčové aspekty, jako jsou normy ochrany údajů, konzulární ochrana „nezastoupených“ občanů v zahraničí, přístupnost pro osoby se zdravotním postižením, právní stát a justiční spolupráce. V rámci boje proti závažné trestné činnosti, pokud jde o výměnu důkazů a/nebo vydávání zločinců, uzavřela EU dohody s Islandem, Japonskem, Norskem a Spojenými státy americkými.

Vnitřní věci

Otevřená a bezpečná Evropa: cesta k realizaci

Politické směry vytyčené Komisí⁽⁵¹⁾ představovaly strategickou vizi budoucích priorit v oblasti vnitřních věcí po Stockholmském programu na období let 2010–2014, který se zaměřil na úplné provádění právních předpisů a schopnost reagovat na budoucí příležitosti a výzvy. Na základě této orientace stanovila Evropská rada v červnu 2014 své strategické směry pro budoucí politiku v oblasti vnitřních věcí⁽⁵²⁾.

Migrace a azyl

V celé řadě důležitých oblastí migrační a azylové politiky bylo zveřejněno značné množství politických pokynů. Patřilo k nim i sdělení o návratové politice EU⁽⁵³⁾. Sdělení znovu opakuje přesvědčení, že pro komplexní migrační politiku je nejdůležitější účinná a humánní návratová politika, která respektuje základní práva, a je třeba vyvíjet další úsilí za účelem rovnoměrného provádění právních předpisů EU v této oblasti v rámci celé Unie.

Další politické směry byly stanoveny ve sdělení ohledně pokynů pro používání směrnice o právu na sloučení rodiny⁽⁵⁴⁾. Toto sdělení poskytuje členským státům pokyny, jak správně a smysluplně uplatňovat směrnici o sloučení rodiny⁽⁵⁵⁾ tak, aby bylo v rámci celé EU dosaženo účinného režimu v této oblasti a aby se zabránilo možnému zneužití.

Byly přijaty první zprávy o plnění směrnice o modré kartě EU⁽⁵⁶⁾ a směrnice o sankcích vůči zaměstnavatelům⁽⁵⁷⁾. Zprávy se zaměřují na způsob, jakým členské státy uplatňují pravidla EU, když vysoce kvalifikovaným státním příslušníkům ze zemí, které nejsou členskými státy EU, povolují pracovní pobyty v EU za použití tzv. modré karty, respektive na sankce proti zaměstnavatelům, kteří nepravdělně zaměstnávají pracovníky ze zemí, které nejsou členskými státy EU.

Poté, co byl v roce 2013 přijat nový balíček nástrojů tvořící druhou generaci společného evropského azylového systému⁽⁵⁸⁾, s lhůtou pro provedení stanovenou převážně na červenec 2015, byl rok 2014 věnován v první řadě záležitostem týkajícím se jejich provádění. Komise a Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu (EASO) uspořádaly několik setkání s členskými státy s cílem pomoci jim při správném provádění nových právních předpisů.

Člun plný migrantů, které zachránila italská pobřežní stráž ve střední části Středozemního moře.

V červnu 2014 navrhla Komise ⁽⁵⁹⁾ změnit nařízení Dublin III, aby se vyjasnila pravidla určující, který členský stát EU zodpovídá za posouzení žádosti o azyl podané nezletilou osobou bez doprovodu, která nemá na území členských států žádné členy rodiny. Soudní dvůr byl již dříve vyzván ⁽⁶⁰⁾, aby na toto téma podal výklad ustanovení nařízení Dublin II, ze kterého nebylo jasné, zda by měl být příslušným ten členský stát EU, kde nezletilá osoba podala svou první žádost, nebo ten, kde nezletilá osoba podala svou poslední žádost a kde se momentálně nachází. Soudní dvůr rozhodl, že členským státem příslušným k posouzení žádosti je ten členský stát EU, ve kterém nezletilá osoba podala svou poslední žádost a kde se momentálně nachází. Ve svém návrhu Komise kodifikovala toto rozhodnutí a zajistila, aby byly pokryty všechny mezery v určení příslušnosti k posouzení žádosti podané nezletilými osobami bez doprovodu, a to s náležitým ohledem na nejlepší zájmy dítěte. Návrh Komise je v současné době projednáván v Evropském parlamentu a v Radě.

Komise a Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu nadále poskytovaly členským státům EU, zejména Bulharsku, Řecku, Itálii a Kypru, pomoc v oblasti azylu prostřednictvím zvláštních plánů podpory ke zvýšení přijímací kapacity a zlepšení kvality a rychlosti rozhodování o udělení azylu.

Reakce na migrační a azylové tlaky

Komise účinně pomáhala zemím Středomoří, které čelí rostoucím migračním a azylovým tokům, v rámci úkolů prováděných Pracovní skupinou pro Středomoří a v obecnější rovině prostřednictvím stávajících finančních a logistických podpůrných nástrojů. Konkrétní opatření zahrnují účinnější a flexibilnější financování pro oblast migrace, azylu a hranic s cílem pomoci členským státům EU čelit tomuto zvýšenému tlaku. Rovněž byla poskytnuta operační podpora s cílem zabránit úmrtím migrantů ve Středozeří, například prostřednictvím operace Triton na pomoc Itálii, kterou koordinuje Evropská agentura pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států Evropské unie (Frontex). S měsíčním rozpočtem 2,9 milionu EUR je Triton vůbec největší námořní operací koordinovanou touto agenturou. Operační podpora je poskytována rovněž prostřednictvím evropského systému ostrahy hranic (Eurosur), který umožňuje účinnější vyhledávání a záchranné operace. V oblasti azylu provádí EASO programy na pomoc členským státům, přičemž financování EU se zaměřuje na stimulaci a podporu dodatečného úsilí a závazků v oblasti znovusídlení (tj. převzetí uprchlíků přímo z uprchlických táborů mimo EU a jejich bezpečné dopravení do EU), kdy na každého znovusídleného uprchlíka je uvolněna paušální částka 10 000 EUR. Konkrétní pokrok byl rovněž učiněn v oblasti spolupráce a dialogu se zeměmi původu přistěhovalců a s tranzitními zeměmi. Byla například uzavřena partnerství v oblasti mobility s Jordánskem, Marokem a Tuniskem a nedávno vstoupila v platnost dohoda o zpětném přebírání osob s Tureckem. Kromě toho byla zahájena iniciativa v oblasti migračních tras EU – oblast Afrického rohu, která připravuje půdu pro praktickou spolupráci s příslušnými orgány pověřenými bojem proti pašování přistěhovalců a obchodování s lidmi v oblasti Afrického rohu a v zemích původu a tranzitu v oblasti Středomoří.

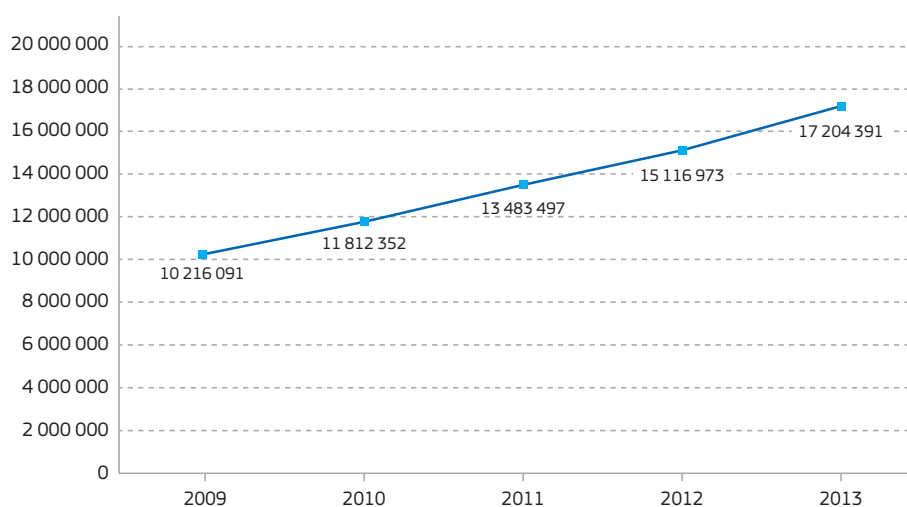

Hranice a víza

Mezi řadou iniciativ týkajících se vízové politiky byl i návrh přepracovat vízový kodex Unie ⁽⁶¹⁾ spolu s návrhem nového typu schengenských víz – cestovní víza ⁽⁶²⁾ – pro cestování v rámci schengenského prostoru po dobu až 1 roku. Cílem obou návrhů je usnadnit oprávněné cestování, přičemž se přihlíží k ekonomickým dopadům vízové politiky a jejímu příspěvku k hospodářskému růstu při současném zachování vysoké úrovně bezpečnosti. Přepracování vízového kodexu se zaměřuje zejména na zjednodušení pro známé, pravidelné cestující na základě objektivních kritérií, čímž se sníží diskreční pravomoc konzulátů členských států EU. Kromě toho byla v listopadu zahájena jednání o dohodách o bezvízovém styku s 16 malými karibskými a tichomořskými ostrovními zeměmi a také se Spojenými arabskými emiráty. Komise rovněž přijala zprávy, které posuzují, zda Kolumbie a Peru splňují příslušná kritéria, aby s nimi mohly být sjednány dohody o bezvízovém styku.

ŽÁDOSTI O UDĚLENÍ VÍZA NA KONZULÁTECH V RÁMCI SCHENGENSKÉHO PROSTORU V LETECH 2009–2013

Zdroj: GR pro migraci a vnitřní věci.

V květnu bylo přijato nové nařízení, kterým se stanoví pravidla ostrahy vnějších námořních hranic v souvislosti s operacemi koordinovanými agenturou Frontex⁽⁶³⁾. Nařízení upravuje operace námořního sledování koordinované agenturou Frontex a zlepšuje koordinační opatření při pátracích a záchranných situacích, které vznikají v průběhu těchto operací, aby byla zajištěna ochrana života a bezpečnost migrantů. Stanoví jasná pravidla pro odhalování, odposlouchávání, pátrání, záchranu a vylovení a posiluje ochranu základních práv, zejména zásady *nenavracení*⁽⁶⁴⁾.

Detail přístroje „Flir“ umožňujícího noční vidění, namontovaného na vrtulníku kyperské policie na letišti v Larnace (Kypr). Toto zařízení financuje Evropská komise jako součást projektu SOLID v rámci Fondu pro vnější hranice.

Organizovaná trestná činnost, policejní spolupráce a terorismus

V lednu Komise přijala sdělení⁽⁶⁵⁾, které uvádí 10 oblastí, ve kterých by EU a její členské státy mohly zesílit svá opatření k zabránění všem typům extremismu, jenž vede k násilí, bez ohledu na to, kdo k němu podněcuje. Mezi navrhovaná opatření patří vytvoření střediska excelence v rámci sítě pro zvyšování povědomí o radikalizaci, rozvoj vzdělávání odborníků z praxe, kteří v první linii bojují proti radikalizaci, finanční podpora projektů, které používají moderní komunikační nástroje, včetně sociálních médií, v boji proti teroristické propagandě, a programy usnadňující vzdát se používání násilí k dosažení politických cílů a ideologií, z nichž vycházejí.

Boj proti korupci

V únoru Komise vydala vůbec první zprávu o boji proti korupci v rámci celé Unie⁽⁶⁶⁾. Tato zpráva provedla analýzu situace v každém členském státě EU – jaká protikorupční opatření se uplatňují, která z nich fungují dobře, co by se dalo zlepšit a jak. Kromě toho zpráva popsala trendy související s korupcí v rámci celé EU a zaměřila se na to, jak členské státy řeší korupci při zadávání veřejných zakázek. Zpráva ukázala, jak se v jednotlivých členských státech liší povaha a míra korupce i účinnost opatření přijatých za účelem jejího potírání. Ukázala také, že korupce zasluhuje ve všech členských státech větší pozornost – členské státy sice v posledních letech podnikly řadu iniciativ, ale výsledky jsou nerovnoměrné a je nutno ještě více zvýšit úsilí v oblasti prevence a trestání korupce. Odhaduje se, že korupce stojí evropskou ekonomiku asi 120 miliard EUR ročně.

Rozhodnutí Soudního dvora ohledně směrnice o uchovávání údajů

Ve svém rozhodnutí z dubna 2014 ⁽⁶⁷⁾ Soudní dvůr prohlásil, že směrnice o uchovávání údajů z roku 2006 ⁽⁶⁸⁾ je neplatná. Soudní dvůr dospěl k názoru, že směrnice nespĺňuje zásadu proporcionality a že měla poskytovat více záruk na ochranu základních práv, pokud jde o soukromí a ochranu osobních údajů. Soudní dvůr měl rovněž za to, že uchovávání údajů slouží, za jasných a přesných podmínek, legitimnímu a obecnému zájmu, zejména v boji proti závažné trestné činnosti a na ochranu veřejné bezpečnosti. Komise se zavázala rozsudek a jeho dopady pečlivě posoudit. Komise rovněž oznámila, že bude pokračovat ve své práci s ohledem na dosažený pokrok v souvislosti s revizí směrnice o soukromí a elektronických komunikacích ⁽⁶⁹⁾, přičemž přihledne k jednáním o reformě regulačního rámce EU na ochranu údajů.

Rozhodnutí je důležité také proto, neboť poprvé od okamžiku, kdy se Listina základních práv stala závaznou, uznává, že článek 6 Listiny stanoví právo jakékoli osoby nejen na svobodu, ale také na bezpečnost. Tato úvaha sehrála důležitou úlohu, když Soudní dvůr analyzoval směrnici a uchovávání údajů jako bezpečnostní nástroj.

V dubnu byla schválena směrnice o zajišťování a konfiskaci majetku pocházejícího z trestné činnosti v Evropské unii ⁽⁷⁰⁾. Má zlepšit vymahatelnost práva a prostředky, které mají soudní orgány k dispozici při vymáhání nelegálních zisků. Poskytuje orgánům širší rozsah opatření, jako je například schopnost konfiskovat majetek, který byl převeden na třetí osoby, nebo majetek, který není spojen s konkrétním trestným činem, ale očividně pochází z trestné činnosti odsouzeného.

V květnu Komise přijala sdělení o novém přístupu EU k odhalování a zmírňování chemických, biologických, radiologických a jaderných rizik a rizik souvisejících s výbušninami CBRNE ⁽⁷¹⁾. Navrhuje usnadnit praktickou spolupráci v oblasti odhalování a zmírňování takovýchto rizik na úrovni EU, včetně spolupráce s průmyslem, provozovateli zařízení, která manipulují s materiály CBRNE, a dalšími zúčastněnými stranami. Dokument obsahuje soubor 30 opatření, jež mají co nejdříve provést různé útvary Komise ve spolupráci se členskými státy.

V červnu přijala Rada rozhodnutí o pravidlech a postupech pro provádění doložky solidarity (článek 222 Smlouvy o fungování Evropské unie) ⁽⁷²⁾. Doložka solidarity stanoví, že Unie a její členské státy jednají společně při poskytování pomoci jinému členskému státu, v němž došlo k teroristickému útoku nebo přírodní nebo člověkem způsobené pohromě. Uplatnění doložky solidarity je v pravomoci postiženého členského státu EU. Rozhodnutí se opírá o stávající nástroje a struktury a zároveň stanovuje úzkou spolupráci na straně všech příslušných aktérů na úrovni členských států a EU, kteří společně připraví rychlou, účinnou a soudržnou reakci.

V září Komise uveřejnila svoji zprávu o provádění rámcového rozhodnutí o boji proti terorismu (73). Přezkum rámcového rozhodnutí z roku 2008 zavedl tři nové trestné činy (veřejné podněcování k terorismu, nábor a výcvik teroristů). Všechny členské státy EU oznámily Komisi opatření přijatá za účelem provedení příslušného rozhodnutí do jejich vnitrostátního práva, s výjimkou Irska a Řecka.

ARETE 2014 – cvičení v terénu věnované reakci na vážnou krizi

Dne 20. listopadu uspořádala Komise v blízkosti Antverp (Belgie) cvičení, které simulovalo komplexní událost chemického a teroristického útoku, včetně zajetí rukojmích. Byly aktivovány zvláštní zásahové jednotky pro prosazování práva a moduly civilní ochrany s cílem zjistit, identifikovat a dekontaminovat chemické látky, zabezpečit rozdělení zraněných do skupin podle zdravotního stavu a evakuaci a zajistit a stabilizovat hrozbu.

Tohoto cvičení se zúčastnilo okolo 200 odborníků na civilní ochranu a 150 zvláštních zásahových jednotek z několika členských států EU spolu s přibližně 400 osobami z řad figurantů a řídicího štábu cvičení.

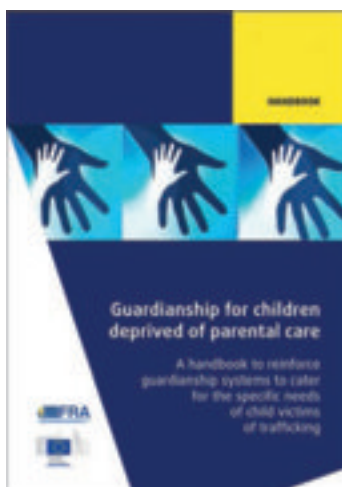
Cvičení bylo zaměřeno na posílení kapacity členských států řešit závažné krize a lépe se navzájem koordinovat. Cvičení rovněž prověřilo koordinaci mezi různými nástroji Komise pro řízení krizí s cílem zajistit, aby reakce na katastrofy byla rychlejší a účinnější.

Obchodování s lidmi

Poručenství dětí bez rodičovské péče

Komise společně s Agenturou Evropské unie pro základní práva vypracovala příručku týkající se poručenství dětí bez rodičovské péče, která má posílit opatrovnické systémy tak, aby splňovaly specifické potřeby dětských obětí obchodování s lidmi (*Guardianship for children deprived of parental care — A handbook to reinforce guardianship systems to cater for the specific needs of child victims of trafficking*) (74). Tato příručka úředníkům a opatrovníkům poskytuje pokyny, jak lépe uspokojovat potřeby dětských obětí obchodování s lidmi a chránit jejich práva.

Příručka o poručenství pro dětské oběti obchodování s lidmi byla vydána 30. června.

Vymýcení obchodu s lidmi

V říjnu, ještě před osmým Evropským dnem boje proti obchodování s lidmi, byla zveřejněna průběžná zpráva o strategii EU pro vymýcení obchodu s lidmi na období let 2012–2016 ⁽⁷⁵⁾. Tato zpráva byla doprovázena druhým statistickým pracovním dokumentem o obchodování s lidmi ⁽⁷⁶⁾, který se týká období let 2010–2012. Některé z jeho hlavních závěrů ukazují, že:

- ▶ během tří let, od roku 2010 do roku 2012, bylo v 28 členských státech EU zaregistrováno 30 146 obětí obchodování s lidmi,
- ▶ 80 % z registrovaných obětí tvořily osoby ženského pohlaví,
- ▶ 16 % z registrovaných obětí tvořily děti.

Státní příslušníci třetích zemí, kteří jsou oběťmi obchodování s lidmi

V říjnu bylo rovněž uveřejněno druhé sdělení ⁽⁷⁷⁾ o uplatňování směrnice o dočasném povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou oběťmi obchodování s lidmi a kteří spolupracují s příslušnými orgány. Toto sdělení hodnotí kroky, které byly podniknuty na úrovni EU a členských států s cílem zajistit plné provedení této směrnice, a uvádí opatření pro střednědobý horizont k dosažení dalšího zlepšení.

Mezinárodní aspekty politiky v oblasti vnitřních věcí

Ode dne 28. dubna začal platit bezvízový styk pro občany Moldavska ⁽⁷⁸⁾. Po úspěšném zakončení dialogu o liberalizaci vízového režimu byla tato země převedena na seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou osvobozeni od vízové povinnosti, což znamená, že občané této země, kteří vlastní biometrický pas, již při cestování do schengenského prostoru nepotřebují vízum.

V roce 2014 vstoupily v platnost dohody o zpětném přebírání osob a zjednodušení vízového režimu s Arménií ⁽⁷⁹⁾ (1. ledna), Ázerbájdžánem ⁽⁸⁰⁾ (1. září) a Kapverdami ⁽⁸¹⁾ (1. prosince), spolu s dohodou o zpětném přebírání osob s Tureckem ⁽⁸²⁾ (1. října). Dohody o zpětném přebírání osob stanoví povinnosti a postupy, které mají být dodržovány v případě zpětného přijímání nelegálních migrantů. Díky dohodám o zjednodušení vízového režimu je pro občany snadnější a levnější získat krátkodobá víza umožňující jim cestovat do většiny členských států EU a volně se v nich pohybovat.

S Tuniskem ⁽⁸³⁾ a Jordánskem ⁽⁸⁴⁾ byla navázána partnerství v oblasti mobility. Tato partnerství poskytují rámec pro posílený a specificky uzpůsobený politický dialog a operativní spolupráci s partnerskými zeměmi v celé řadě oblastí týkajících se migrace a mobility.

V listopadu byl zahájen regionální dialog se zeměmi v oblasti migrační trasy ve východní Africe. Tento proces bude podpořen konkrétními projekty a dostatečnými finančními prostředky. V počáteční fázi se zaměří na obchodování s lidmi a převaděčství.

Ve dnech 12. a 13. listopadu se komisař pro migraci, vnitřní věci a občanství Dimitris Avramopoulos zúčastnil schůzky ministrů spravedlnosti a vnitřních věcí EU a USA ve Washingtonu DC (Spojené státy).

Dimitris Avramopoulos, od 1. listopadu komisař pro migraci, vnitřní věci a občanství (vlevo), si podává ruku s ministrem spravedlnosti USA Erikem Holderem (vpravo) při bilaterálním setkání ministrů spravedlnosti a ministrů vnitřních věcí členských států EU a jejich protějšků ze Spojených států, které se konalo 13. listopadu ve Washingtonu DC (Spojené státy).

Zmírňování každodenních obav občanů

Zdraví občanů

Třetí program pro oblast zdraví

V březnu byl přijat třetí program pro oblast zdraví na období let 2014–2020, jenž sleduje čtyři obecné cíle: podporovat zdraví, předcházet nemocem a vytvářet prostředí příznivé pro zdravý životní styl s dodržением zásady zohlednění otázky zdraví ve všech oblastech politiky, chránit obyvatele EU před vážnými přeshraničními zdravotními hrozbami, přispívat k inovativním, efektivním a udržitelným zdravotním systémům, a zvyšovat dostupnost lepší a bezpečnější zdravotní péče pro občany Unie. Program se provádí prostřednictvím ročních pracovních plánů, které stanoví prioritní oblasti a kritéria pro financování opatření. První pracovní plán byl přijat v květnu a zaměřil se na opatření na podporu dobrého zdraví a prevence nemocí. Celkový rozpočet programu je 449,4 milionu EUR.

Epidemie eboly

Poté, co byla v březnu potvrzena epidemie eboly v západní Africe, začala Komise okamžitě koordinovat sdílení informací, připravenost a řízení rizik ve spolupráci s členskými státy prostřednictvím Výboru pro zdravotní bezpečnost EU, za podpory Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí a ve spolupráci se Světovou zdravotnickou organizací (WHO). Výbor pro zdravotní bezpečnost aktivoval síť pro bezpečná nemocniční zařízení a laboratoře s přísnými bezpečnostními opatřeními s cílem sdílet diagnostickou a léčebnou kapacitu a pracoval na postupech týkajících se nakládání s pacienty nakaženými ebolou zjištěnými během letu a rovněž na připravenosti zdravotnických systémů pro léčbu pacientů nakažených ebolou. Komise podporovala konzultace ohledně vnitrostátních opatření na místech vstupu do EU, zejména pokud jde o přímá spojení na letištích a v přístavech, spustila síť pro rychlou výměnu informací o léčení a prevenci eboly, připravila společné zakázky na osobní ochranné prostředky a vyhodnocovala výstupní zdravotní kontrolu na letištích.

Nová Komise se zavazuje k dalším opatřením v boji proti ebolě

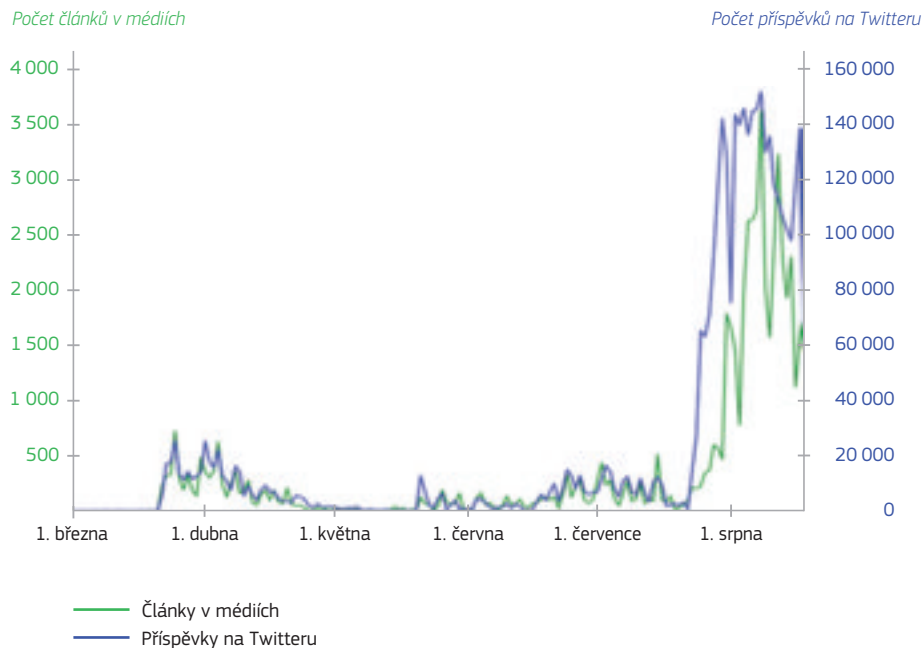
Evropská rada na svém říjnovém zasedání jmenovala na základě návrhu nově zvoleného předsedy Komise Jeana-Clauda Junckera nastupujícího komisaře pro humanitární pomoc a řešení krizí Christose Stylianidese koordinátorem Evropské unie pro boj proti viru Ebola. Komisař Stylianides navštívil v listopadu společně s Vytenisem Andriukaitisem, komisařem pro zdraví a bezpečnost potravin, postižené oblasti v západní Africe a poté předložil první zprávu⁽⁸⁵⁾ Evropské radě na jejím prosincovém zasedání. Tato zpráva podává přehled o situaci v postižených zemích a o zjištěných nedostatcích a potřebách. Nastiňuje další kroky v boji proti ebolě: zajistit lepší regionální spolupráci a flexibilní reakci přizpůsobenou potřebám na místě, vybudovat pevné spojení mezi humanitární a rozvojovou pomocí a zejména mobilizovat více lékařských týmů.

INTENZITA PODÁVÁNÍ ZPRÁV O EBOLE V ROCE 2014

Snímek ze systému MediSys uvádějící počet zpráv věnovaných ebolě v období od března do srpna. Systém jasně ukazuje vrchol v polovině března, který odpovídá prvním zprávám z Guineje, a prudký nárůst na konci července, kdy se ve sdělovacích prostředcích vedla rozsáhlá diskuse o zhoršující se situaci v Guineji, Libérii a Sierra Leone.

Prostřednictvím svého Lékařského informačního systému (MediSys) pomáhalo Společné výzkumné středisko, což je interní vědecký útvar Komise, zvýšit množství epidemiologických informací v průběhu epidemie viru Ebola. Nejprve byly v březnu zaznamenány zprávy o neznámé nemoci v Guineji a dále pak zprávy o úmrtích způsobených „virovou hemoragickou horečkou“ nahlášených o čtyři dny později v téže zemi. Od té doby pak systém sloužil ke sledování zpráv z celého světa týkajících se eboly. Údaje z tohoto systému se převádějí do systému WHO pro zjišťování nebezpečí a posuzování rizik (Hazard Detection and Risk Assessment System), který také vyvinulo Společné výzkumné středisko. Systém pomáhá při včasné identifikaci nemocí, které se šíří v mezinárodním měřítku, a ukázal se jako velmi užitečný pro reakci WHO na epidemii viru Ebola.

Klinická hodnocení

V dubnu bylo přijato nařízení o klinických hodnoceních ⁽⁸⁶⁾, které vstoupí v platnost v roce 2016. To zajistí, aby pravidla pro provádění klinických hodnocení byla v celé EU stejná. Nařízení má vytvořit prostředí, které je příznivé pro provádění klinických hodnocení s nejvyššími standardy bezpečnosti pacientů ve všech členských státech EU. Hlavními charakteristikami nového nařízení jsou zjednodušený postup podávání žádostí prostřednictvím jediného kontaktního místa – portálu EU, vypracování a předložení jediného souboru dokumentů, dále harmonizovaný postup posuzování žádostí o klinická hodnocení a přesně definované lhůty pro posuzování žádostí o klinická hodnocení.

Očkovací látky

V dubnu také Komise přijala rozhodnutí ve věci dohody o společném zadávání veřejných zakázek, která představuje pro země EU rámec umožňující zemím EU opatřit si očkovací látky proti pandemii a další zdravotnické vybavení společně, a to v rámci rozhodnutí o vážných přeshraničních zdravotních hrozbách⁽⁸⁷⁾. Dohodu dosud podepsalo 20 členských států. Cílem společného zadávání veřejných zakázek je zajistit, aby očkovací látky a léky proti pandemii byly k dispozici v dostatečném množství a za přiměřenou cenu, pokud by se objevily přeshraniční zdravotní hrozby. Tento mechanismus bude přínosem pro všechny členské státy, které se rozhodnou zúčastnit určitého zadávacího řízení.

Nová aplikace týkající se lékáren

V červnu Komise představila logo, které umožní pacientům rozeznat autorizované on-line lékárny poskytující autentické léky. Logo se zobrazuje na webových stránkách legálně působících on-line lékáren v EU a odkazuje na webové stránky příslušných vnitrostátních orgánů, kde bude uveden seznam všech legálně působících on-line lékáren v příslušné zemi.

Tabák

V dubnu Evropský parlament a Rada přijaly revidovanou směrnici o tabákových výrobcích⁽⁸⁸⁾, která vstoupila v platnost v květnu, přičemž většinu jejích ustanovení musí členské státy provést do svého vnitrostátního práva do května 2016. Tento nový právní předpis zpřísňuje pravidla výroby a obchodní úpravy tabákových výrobků na vnitřním trhu a zavádí pravidla pro některé výrobky související s tabákem. Například stanoví, že na balíčcích cigaret by měla být obrazová a textová varování na obou stranách, a zakazuje charakteristické příchutě. Taková pravidla by měla pomoci odradit mladé lidi od toho, aby experimentovali s tabákem a stali se na něm závislí. Předpokládá se, že tato revize povede k 2% poklesu spotřeby tabáku během pěti let. To zhruba odpovídá poklesu počtu kuřáků v EU o 2,4 milionu.

Systémy zdravotní péče

V dubnu přijala Komise sdělení o účinných, dostupných a odolných systémech zdravotní péče⁽⁸⁹⁾, v němž stanovila plán na zlepšení výkonnosti evropských systémů zdravotní péče vzhledem k současným výzvám a tlakům. Upozorňuje na řadu iniciativ, které může EU vyvíjet a použít jako základ pro pomoc členským státům, aby tyto mohly naplnit očekávání občanů, pokud jde o vysoce kvalitní zdravotní péči. Důraz bude kladen na metody a nástroje, které umožní členským státům dosáhnout větší účinnosti, dostupnosti a odolnosti svých systémů zdravotní péče v souladu s doporučeními ohledně reformy, jež jsou jim určena v rámci evropského semestru.

Evropa a Afrika zdvojnásobují výzkum, který má pomoci v boji proti infekčním onemocněním

EU a Afrika zdvojnásobily své úsilí v oblasti výzkumu, který má pomoci při vývoji nových a lepších léků proti nemocem spojeným s chudobou, jež postihují subsaharskou Afriku, např. AIDS, tuberkulóza, malárie, ankylostomóza či ebola.

Druhý program Partnerství evropských a rozvojových zemí při klinických hodnoceních (EDCTP2), který navazuje na úspěchy prvního programu v této oblasti, bude mít na boj proti infekčním nemocem v rozvojových zemích k dispozici rozpočet 2 miliardy EUR na příštích 10 let. EU do tohoto rozpočtu přispěje 683 miliony EUR z programu Horizont 2020 pro výzkum a inovace, a přibližně 1,5 miliardy EUR poskytnou členské státy. EDCTP2 předznamenává novou etapu spolupráce mezi Evropou a Afrikou v oblasti lékařského výzkumu, v jejímž rámci budou země z obou kontinentů vystupovat jako rovnocenní partneři.

Společné logo pro online lékárny, které začne platit od 1. července 2015.

Pokrok učiněný v boji proti rakovině, vzácným onemocněním a demenci v oblasti bezpečnosti pacientů

Komise zveřejnila řadu zpráv o tom, jak daleko se pokročilo při řešení některých závažných onemocnění a stavů, v jejichž případech jsou plánována opatření na základě souvisejících doporučení Rady a sdělení Komise. Nejvýznamnějšími z nich jsou zprávy o opatřeních v boji proti rakovině⁽⁹⁰⁾, vzácným onemocněním⁽⁹¹⁾ a Alzheimerově chorobě a jiným formám demence⁽⁹²⁾. V červnu Komise zveřejnila balíček⁽⁹³⁾, který objasňuje, jak Komise spolu s členskými státy řeší problematiku bezpečnosti pacientů a jakého pokroku bylo v této souvislosti dosaženo od roku 2012. Ukazuje se, že i když všechny členské státy EU zavedly politiky zaměřené na bezpečnost pacientů, je třeba vynaložit více úsilí při uvádění těchto politik do praxe v oblasti zdravotnictví.

Bezpečnost potravin a krmiv

V květnu byl přijat nový právní základ, kterým se zavádí modernizovaný a zjednodušený finanční rámec pokrývající celý potravinový řetězec⁽⁹⁴⁾. Tato právní úprava, která na období let 2014–2020 stanoví rozpočet ve výši přibližně 1,9 milionu EUR, se týká provádění veterinárních a fytosanitárních programů a mimořádných opatření.

V září Komise přijala dva návrhy týkající se veterinárních léčivých přípravků⁽⁹⁵⁾ a medikovaných krmiv⁽⁹⁶⁾, jejichž účelem je zlepšení zdraví zvířat, podpora inovací a řešení problematiky antimikrobiální rezistence v EU. Konkrétně je cílem návrhu týkajícího se veterinárních léčivých přípravků dosáhnout toho, aby bylo v EU k dispozici více léků pro léčbu a prevenci nemocí u zvířat. Tyto návrhy zajišťují odpovídající úroveň EU, pokud jde o kvalitu a bezpečnost výrobků a současně připravují půdu pro lepší způsoby léčby nemocných zvířat. Navrhovaná pravidla budou ku prospěchu zvířat – včetně vodních druhů – jejich držitelů, majitelů zvířat v zájmovém chovu, veterinárních lékařů a podniků, jakož i farmaceutického průmyslu a odvětví výroby krmiv v EU.

V září rovněž začala jednání v Parlamentu na základě postoje přijatého Radou, pokud jde o návrh, který by členskými státy umožnil omezit nebo zakázat na svém území pěstování geneticky modifikovaných organismů (GMO), povolených na úrovni EU, z jiných důvodů, než jsou rizika pro zdraví nebo životní prostředí⁽⁹⁷⁾. Tento návrh byl zákonodárci schválen v prosinci. Dosažení dohody ohledně návrhu znamená vyslyšení požadavků členských států, které zaznívají již několik let, a sice aby jim bylo ponecháno konečné rozhodnutí v otázce, zda GMO mohou být pěstovány na jejich území, či nikoli. Po schválení návrhu Parlamentem a Radou tato dohoda umožní, aby členské státy začaly rozhodovat samy o pěstování GMO od jara 2015.

V prosinci začalo být uplatňováno nařízení (EU) č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům⁽⁹⁸⁾, ovšem s výjimkou požadavků týkajících se výživového označování, které budou platit od prosince 2016. Nařízení stanoví obecný rámec pro poskytování informací o potravinách, které staví spotřebitele na první místo. Vychází ze stávajících ustanovení o označování potravin v EU a dále je posiluje, aby zákazníci mohli činit informovaná rozhodnutí a bezpečně potraviny používat, a zároveň zajišťuje řádné fungování vnitřního trhu.

S ohledem na skandál s koňským masem, k němuž došlo v roce 2013, se EU v září dohodla na zpřísnění pravidel týkajících se cestovních dokladů pro koně. Toto revidované nařízení, které bude formálně přijato počátkem roku 2015, zajišťuje spolehlivější a bezpečnější systém registrace a identifikace koní v EU.

Opatření v oblasti klimatu a energetiky

Rámec politiky pro klima a energetiku do roku 2030

Na základě lednových návrhů Komise⁽⁹⁹⁾ se v říjnu hlavy států nebo předsedové vlád členských států EU dohodli na hlavních cílech a architektuře pro rámec EU v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030. Cílem rámce na období do roku 2030 je vybudovat konkurenceschopný a zabezpečený energetický systém, aby se zvýšila bezpečnost dodávek energie v EU, snížila se její závislost na dovozu energií, aby se vytvořily nové příležitosti pro růst a zaměstnanost a zajistila se větší udržitelnost energetického systému.

Středobodem tohoto rámce je závazný cíl snížit do roku 2030 emise skleníkových plynů v EU alespoň o 40 % oproti úrovni roku 1990. Tento cíl zajistí, aby EU nastoupila nákladově efektivní cestu ke splnění svého cíle snížit do roku 2050 emise o 80–95 % oproti úrovni z roku 1990 v rámci nezbytného snížení emisí ze strany rozvinutých zemí jakožto skupiny.

Evropská rada také schválila cíl zvýšit do roku 2030 podíl obnovitelných zdrojů energie na nejméně 27 % spotřeby energie v EU a orientační cíl energetické účinnosti ve výši 27 %, který má být v roce 2020 přezkoumán s ohledem na cíl ve výši 30 %.

Nejméně 20 % rozpočtu EU na boj proti změně klimatu

EU se dohodla, že nejméně 20 % jejího rozpočtu na období let 2014–2020 – což představuje celých 180 miliard EUR – by mělo být vynaloženo na opatření týkající se změny klimatu. Opatření ke snížení emisí a přizpůsobení se dopadům změny klimatu budou začleněna do všech hlavních výdajových programů EU, zejména v rámci politiky soudržnosti, energetiky, dopravy, výzkumu a inovací a společné zemědělské politiky. Rozvojová politika EU také přispěje ke splnění celkového závazku ve výši 20 %. Odhaduje se, že jen v letech 2014–2015 bude na pomoc rozvojovým zemím s financováním projektů týkajících se klimatu k dispozici 1,7 miliardy EUR.

Zvláštní úsilí je věnováno začlenění opatření oblasti klimatu do evropských strukturálních a investičních fondů. Mezi tyto fondy patří Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond, Fond soudržnosti, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a Evropský námořní a rybářský fond. Uvedené fondy tvoří přibližně 43 % rozpočtu Unie na období let 2014 až 2020.

Jedna miliarda EUR na spuštění 19 projektů v oblasti čistých energií

V červenci Komise přidělila prostředky v celkové výši jedné miliardy EUR na financování 19 projektů, které mají bojovat proti změně klimatu. Financování pochází z příjmů plynoucích z prodeje emisních povolenek v systému obchodování s emisemi v EU (EU ETS). Finanční prostředky budou použity k předvedení technologií, které pomohou zvýšit výrobu z obnovitelných zdrojů energie v rámci celé EU, a technologií, které dokáží odstraňovat a ukládat emise uhlíku. Projekty, jimž bylo poskytnuto spolufinancování, pokrývají širokou škálu technologií, jako jsou bioenergie, koncentrovaná solární energie, geotermální energie, fotovoltaika, větrná energie, energie oceánů, inteligentní sítě a zachycování a ukládání uhlíku.

LIFE – podprogram pro oblast klimatu

Nový podprogram opatření pro oblast klimatu v rámci programu LIFE poskytne v období let 2014 až 2020 spolufinancování pro projekty zaměřené na boj proti změně klimatu ve výši 864 milionů EUR. Toto spolufinancování pomůže orgánům veřejné správy, neziskovým organizacím i soukromým subjektům zavádět nízkouhlíkové a adaptační technologie malého rozsahu a nové metody a přístupy.

Program se zaměřuje na tři nejdůležitější oblasti:

- ▶ zmírnění – snížení emisí skleníkových plynů,
- ▶ přizpůsobení – zvýšení odolnosti vůči změně klimatu se zvláštním zaměřením na přizpůsobení městského prostředí v prvním programovém období,
- ▶ správa a informování – zvýšení informovanosti, komunikace, spolupráce a šíření informací o otázkách změny klimatu a přizpůsobení se této změně.

Financování bude k dispozici pro pilotní projekty, demonstrační projekty, projekty v oblasti osvědčených postupů a projekty zaměřené na budování kapacit. Bude zaveden nový typ projektu – integrovaný projekt – na podporu integrace opatření v oblasti klimatu napříč jednotlivými sektory na regionální úrovni.

Ve spolupráci s Evropskou investiční bankou byly rovněž vytvořeny dva nové finanční nástroje: Nástroj financování přírodního kapitálu na pomoc financování projektů podporujících zachování přírodního kapitálu, biologické rozmanitosti a přizpůsobení se změně klimatu a Soukromé financování pro nástroj pro energetickou účinnost, který pomůže finančním zprostředkovatelům poskytovat úvěry soukromým investorům a malým obcím nebo jiným subjektům veřejného sektoru na investice do energetické účinnosti.

Opatření k řešení přebytku emisních povolenek v systému obchodování s emisemi v EU

Od roku 2009 zažívá systém EU ETS rostoucí přebytek povolenek v porovnání s emisemi, což výrazně oslabilo signál o ceně uhlíku. Tuto nerovnováhu je nutno řešit, aby se zajistilo, že systém EU ETS bude hrát v budoucích fázích ústřední roli při plnění náročnějších cílů snižování emisí nákladově efektivním způsobem.

Komise přijala opatření na dvou frontách, jak je uvedeno níže.

- ▶ Přesunutí dražebních objemů ve fázi 3 na pozdější období: jako krátkodobé opatření Komise odložila dražbu 900 milionů povolenek z období let 2013–2015 na období let 2019–2020. Odložení dražby části povolenek může v krátkodobém horizontu znovu vyvážit nabídku a poptávku a omezit další oslabení signálu o ceně bez výrazného dopadu na konkurenceschopnost.
- ▶ Návrh zřídit rezervu pro zajištění stability trhu: trvalé řešení nerovnováhy mezi nabídkou a poptávku vyžaduje strukturální reformu systému EU ETS. Komise navrhla zřídit na začátku příštího obchodovacího období v roce 2021 rezervu pro zajištění stability trhu⁽¹⁰⁰⁾. Tato rezerva by vyřešila stávající přebytek emisních povolenek a zároveň i zlepšila odolnost systému vůči významným otřesům v budoucnosti úpravou nabídky povolenek určených k vydražení. Legislativní návrh předložený v lednu 2014 vyžaduje souhlas Evropského parlamentu a Rady, aby se stal právním předpisem.

Stanovení cílových hodnot emisí CO₂ pro osobní automobily a lehká užitková vozidla pro rok 2020

Na osobní automobily a dodávkové vozy (lehká užitková vozidla) připadají asi tři čtvrtiny emisí oxidu uhličitého (CO₂) v silniční dopravě. V návaznosti na svoji strategii z roku 2007⁽¹⁰¹⁾ přijala EU závazné cíle, pokud jde o emise CO₂, a to ve výši 95 g/km pro osobní automobily⁽¹⁰²⁾ (tato hodnota bude platit pro 95 % nových vozů v roce 2020) a 147 g/km pro dodávkové vozy⁽¹⁰³⁾.

Strategie pro snížení emisí CO₂ z nákladních automobilů, autobusů a autokarů

Nákladní automobily, autobusy a autokary produkují asi čtvrtinu emisí CO₂ pocházejících ze silniční dopravy v EU a asi 5 % z celkových emisí skleníkových plynů v EU. Komise proto stanovila strategii pro snížení spotřeby paliva a emisí CO₂ u těchto těžkých vozidel během nadcházejících let⁽¹⁰⁴⁾. Předpokládá se, že pokud by nebyla přijata žádná opatření, emise v období let 2030–2050 by zůstaly blízko současných úrovní.

Uvedená strategie se zaměřuje na krátkodobá opatření, jejichž cílem je ověřovat, vykazovat a sledovat emise u těžkých vozidel, což je nezbytným prvním krokem k jejich omezení. Komise také vyvinula počítačový simulační nástroj VECTO, který slouží k odhadu emisí CO₂ z nových vozidel.

Iniciativa Mayors Adapt

Jakožto hlavní centra osídlení a infrastruktury jsou města zvláště zranitelná, pokud jde o extrémní výkyvy počasí a dopady změny klimatu, a hrají tedy klíčovou úlohu při provádění opatření ke zmírnění změny klimatu a přizpůsobení se jí.

Mayors Adapt – iniciativa v rámci Paktu starostů a primátorů zaměřená na přizpůsobení se změně klimatu ⁽¹⁰⁵⁾ byla vytvořena Komisí s cílem inspirovat města, aby přijímala opatření, jejichž účelem je přizpůsobit se změně klimatu. Města, která se do této iniciativy zapojila, se zavazují usilovat o splnění celkového cíle strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu a zvyšovat odolnost Evropy vůči změně klimatu. Znamená to rozvíjet místní strategie pro přizpůsobení a/nebo začlenit přizpůsobení se změně klimatu do příslušných stávajících plánů.

Zúčastněné místní orgány těží z podpory místních aktivit v boji proti změně klimatu, z platformy pro spolupráci a z většího povědomí veřejnosti o přizpůsobení se změně klimatu a opatřeních, která je nutno přijmout. K iniciativě se připojilo už více než 100 evropských měst.

Nové nařízení o fluorovaných skleníkových plynech

Aby omezila emise fluorovaných skleníkových plynů včetně fluorovaných uhlovodíků (HFC), přijala Evropská unie nové nařízení o fluorovaných skleníkových plynech ⁽¹⁰⁶⁾, které vstoupilo v platnost v lednu 2015.

Toto nařízení zavádí opatření, které postupně snižuje množství fluorovaných uhlovodíků, jež se mohou prodávat v EU, a zakazuje používání fluorovaných skleníkových plynů v některých nových zařízeních, jako jsou chladničky a klimatizace. Zlepšuje také předcházení únikům fluorovaných skleníkových plynů ze zařízení, která je obsahují.

Díky novému nařízení se emise fluorovaných skleníkových plynů v EU sníží do roku 2030 o dvě třetiny ve srovnání se současnými úrovněmi. Nařízení má také podnítit ostatní k přijetí potřebných opatření. Řada zemí již vyvíjí podobné přístupy a probíhají diskuze o globální dohodě o snížení spotřeby a výroby fluorovaných uhlovodíků.

Ekodesign a označování energetickými štítky

V roce 2014 přijala Komise opatření týkající se ekodesignu a označování výkonových a rozváděcích transformátorů, větracích jednotek a domácích varných spotřebičů, jako jsou trouby, varné desky a sporákové odsavače par, energetickými štítky. V kombinaci s předchozími opatřeními (celkem asi 40) přinesou do roku 2020 odhadované úspory energie ve výši 166 milionů tun ropného ekvivalentu – což se přibližně rovná roční spotřebě primární energie v Itálii. Pro spotřebitele to odpovídá úspoře z celkových výdajů domácnosti za energie ve výši 465 EUR ročně.

Jaderná bezpečnost

Evropská unie prosazuje nejvyšší bezpečnostní standardy pro všechny typy civilních jaderných činností včetně výroby elektrické energie, skladování odpadů, výzkumu a činností pro lékařské účely.

Aby byla zachována bezpečnost jaderných zařízení a posíleno vedoucí postavení Evropy v oblasti jaderné bezpečnosti v rámci celého světa, změnila EU v červenci 2014 směrnici o jaderné bezpečnosti z roku 2009 ⁽¹⁰⁷⁾. Revize směrnice o jaderné bezpečnosti staví na zkušenostech nabytých v důsledku jaderné havárie ve Fukušimě v březnu 2011 a na zátěžových testech jaderných elektráren a je založen na nejnovějších mezinárodních standardech. Posiluje nezávislost a pravomoci vnitrostátních regulačních orgánů.

Vůbec poprvé stanoví legislativa Euratomu jasný cíl v oblasti jaderné bezpečnosti, aby se ještě více snížila bezpečnostní rizika. Zavede systém evropských vzájemných hodnocení, která se musí provádět nejméně každých šest let. Revidovaná směrnice rovněž zvyšuje transparentnost, a to zejména prostřednictvím lepší informovanosti veřejnosti o bezpečnosti jaderných zařízení.

Životní prostředí

LIFE – podprogram pro oblast životního prostředí

Projekty v oblasti životního prostředí a ochrany přírody získají po celé EU více finančních prostředků než kdy předtím. Nový víceletý pracovní program LIFE na období 2014–2017 poskytne 1,3 miliardy EUR v rámci podprogramu pro životní prostředí. V roce 2014 bylo financováno 225 projektů nového programu LIFE s celkovým rozpočtem 589 milionů EUR, z čehož 283 milionů EUR bylo poskytnuto z programu LIFE. Tyto projekty zahrnují soukromé společnosti, nevládní organizace a veřejné orgány přispívají k provádění politiky v klíčových oblastech, jako je ochrana přírody a biologické rozmanitosti, odpad a kvalita ovzduší a vody ⁽¹⁰⁸⁾.

Výzva k předkládání návrhů v roce 2014 se týkala rozpočtu 239 milionů EUR na podprogram pro životní prostředí. Z tohoto rozpočtu bude mimo jiné financována nová kategorie projektů programu LIFE – integrované projekty, která bude provádět hlavní plány nebo strategie vycházející z právních předpisů EU v oblasti životního prostředí ve velkém územním měřítku.

Doporučení ohledně břidlicového plynu

Potenciál břidlicového plynu vzbuzuje naděje v některých částech Evropy, ale je také zdrojem určitých obav. V lednu Komise reagovala na výzvy k přijetí příslušných opatření stanovením minimálních zásad ⁽¹⁰⁹⁾, které by členské státy měly dodržovat při reagování na obavy ohledně životního prostředí a zdraví související s tzv. frakováním – technikou velkoobjemového hydraulického štěpení používanou k těžbě břidlicového plynu –, přičemž se provozovatelům a investorům poskytne obchodní jistota, kterou potřebují.

Členské státy se vyzývají, aby tyto zásady do šesti měsíců uplatnily a aby od prosince 2014 informovaly každý rok Komisi o příslušných opatřeních, která za tímto účelem zavedly. Komise bude sledovat uplatňování doporučení prostřednictvím veřejně dostupného srovnávacího přehledu ⁽¹¹⁰⁾, který bude porovnávat situaci v jednotlivých členských státech a z něhož bude vycházet širší přezkum účinnosti přístupu stanoveného v doporučení v roce 2015.

Evropským zeleným městem pro rok 2014 byla zvolena Kodaň (Dánsko) díky závazku usilovat o udržitelný život ve městě a stát se do roku 2025 zeleným, inteligentním a uhlíkově neutrálním městem. Fotografie zachycuje mládež skákající do vody v přístavním koupališti v IslandsBrygge.

Ocenění Natura 2000

V květnu byla udělena první ocenění Natura 2000 ⁽¹¹¹⁾ jako výraz uznání vynikajících úspěchů při správě lokalit. Ocenění zároveň vyzdvihují hodnotu soustavy Natura 2000 pro místní společenství a hospodářství. Ocenění v oblasti ochrany přírody získal projekt záchranu orla královského v bulharském Sakaru. Díky práci projektového týmu a spolupráci mezi ochránci přírody a soukromými společnostmi byla zachráněna místní populace tohoto celosvětově ohroženého druhu, který zde byl již na pokraji vyhynutí. Díky spolupráci s energetickými společnostmi při izolování nebezpečného elektrického vedení a náhradě nadzemního vedení podzemním tento projekt úspěšně eliminoval nebezpečí úrazu elektrickým proudem, což je vážný problém, kterému tento dravý pták čelí.

Projekt na záchranu orla královského v bulharském Sakaru.

Červen 2014: Zelený týden

Zelený týden byl v roce 2014 věnován oběhovému hospodářství, účinnosti zdrojů a odpadům. Zástupci místních komunit, nevládních organizací, orgánů veřejné správy a podniků během 3denního setkání diskutovali a vyměňovali si zkušenosti a osvědčené postupy potřebné pro přechod od lineárního k oběhovému hospodářství.

Kampaň „Generation awake“ (Bdělá generace)

Cílem kampaně je dosáhnout toho, aby si spotřebitelé byli vědomi dopadů svých spotřebitelských zvyklostí na přírodní zdroje, a ukazuje možné přínosy, pokud se lidé rozhodnou jednat jinak. Centrem kampaně jsou plně interaktivní webové stránky⁽¹¹²⁾, jež jsou k dispozici ve všech 24 úředních jazycích EU a na kterých kreslené postavičky ukazují dopad každodenních nákupních rozhodnutí na životní prostředí.

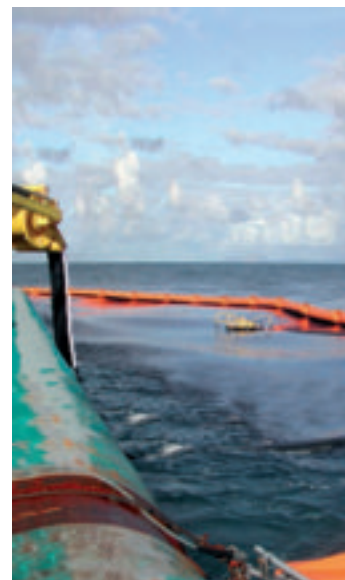
Od jejího spuštění v říjnu 2011 navštívilo webové stránky kampaně více než 750 000 osob, její videa shlédlo více než 4,5 milionu lidí a její stránka na Facebooku⁽¹¹³⁾ má téměř 100 000 příznivců.

Film *The awakeners*, který šíří poselství o odpadu jako o zdroji, získal v říjnu cenu Zlatý delfín v kategorii týkající se problematiky životního prostředí („Environmental issues and concerns“) soutěže Corporate Media & TV Awards v Cannes.

Reakce Evropské agentury pro námořní bezpečnost na ropné znečištění

Aby mohla Evropská agentura pro námořní bezpečnost pokračovat ve svém boji proti znečištění moří⁽¹¹⁴⁾, byl pro ni odsouhlasen finanční balíček ve výši 160,5 milionu EUR na dobu sedmi let (2014–2020). Tyto prostředky jsou určeny na udržování celounijní sítě specializovaných plavidel pro odstraňování znečištění, což posílí schopnost těchto plavidel provozovaných členskými státy reagovat na znečištění ropou. Tento systém „rezervy EU pro případ katastrof,“ který agentura dává k dispozici členským státům zasazeným ropným znečištěním velkého rozsahu, je tvořen zařízeními pro zpětné získávání znečišťujících látek z moře (jako jsou např. sběrná ramena).

Souběžně budou finanční prostředky EU nadále podporovat systém satelitního snímání, který byl vyvinut za účelem detekce znečištění pocházejícího z lodí v téměř reálném čase (CleanSeaNet⁽¹¹⁵⁾) a který přispívá k úsilí členských států zabránit nelegálnímu vypouštění a náhodným únikům ropy⁽¹¹⁶⁾.

Francouzské plavidlo *Ailette* provádějící operaci proti znečištění ropou v Atlantském oceánu.

Doprava

Městská mobilita

Více než 70 % obyvatel EU žije a pracuje v městských oblastech, a proto je kvalitní dostupnost městských destinací velmi důležitá. Zvyšující se poptávka po městské mobilitě a dopravě vystavuje města vážným problémům s dopravními zácpami, špatnou kvalitou ovzduší a dopravními nehodami. V prosinci 2013 Komise předložila balíček týkající se městské mobility ⁽¹¹⁷⁾, který navrhuje rozhodnější a lépe koordinovaná opatření v oblasti městské mobility na úrovni EU i v členských státech. K posílení pokračující výměny informací mezi členskými státy a Komisí byla zřízena skupina odborníků pro městskou mobilitu. Tato skupina se bude zabývat takovými otázkami, jako jsou plánování městské mobility, bezpečnost silničního provozu, řízení přístupu do měst, logistika a zavádění inteligentních dopravních systémů.

Evropský týden mobility

Evropský týden mobility je každoroční kampaň týkající se udržitelné městské mobility pořádaná s podporou Komise. Cílem kampaně, která probíhá každý rok od 16. do 22. září, je podnítit místní orgány, aby zavedly a podporovaly opatření pro udržitelnou dopravu a vyzvaly své občany, aby místo používání osobních automobilů vyzkoušeli alternativní způsoby dopravy. Téma pro rok 2014 bylo „Naše ulice, naše volba“ ⁽¹¹⁸⁾ se zaměřením na zlepšování kvality života.

Silniční provoz

Právní předpisy týkající se přeshraničních trestných činů

Směrnice o přeshraniční výměně informací o dopravních deliktech v oblasti bezpečnosti silničního provozu ⁽¹¹⁹⁾ stanoví postup pro výměnu informací mezi členskými státy v souvislosti s osmi delikty v oblasti silničního provozu: překročení nejvyšší dovolené rychlosti, nepoužití bezpečnostních pásů, nezastavení na červený signál světelného signalizačního zařízení, řízení vozidla pod vlivem alkoholu, řízení vozidla pod vlivem drog, nepoužití ochranné přilby, použití zakázaného jízdního pruhu a nedovolené použití mobilního telefonu. Členské státy tak mohou navzájem získat přístup k vnitrostátním údajům o registraci vozidla za účelem zjištění totožnosti osoby zodpovědné za daný delikt. Soudní dvůr dospěl k závěru, že směrnice je opatřením ke zvýšení bezpečnosti dopravy, a proto měla být přijata na tomto základě.

V návaznosti na tento rozsudek Komise v červenci předložila návrh úpravy právního předpisu ⁽¹²⁰⁾, aby si členské státy EU mohly navzájem vyměňovat informace o řidičích, kteří spáchají dopravní delikt v zahraničí, včetně čtyř nejfatálnějších deliktů, které způsobují 75 % úmrtí na silnicích: překročení nejvyšší dovolené rychlosti, nezastavení na červený signál světelného signalizačního zařízení, nepoužití bezpečnostních pásů a řízení vozidla pod vlivem alkoholu.

Balíček předpisů týkajících se způsobilosti vozidel pro silniční provoz

Balíček opatření týkajících se způsobilosti vozidel pro silniční provoz byl Evropským parlamentem a Radou přijat v dubnu. Je tvořen směrnicemi o pravidelných technických prohlídkách⁽¹²¹⁾, silničních technických kontrolách užitkových vozidel⁽¹²²⁾ a registračních dokladech vozidel⁽¹²³⁾. Mezi klíčové prvky nových směrnic patří zlepšení kvality kontrol vozidel stanovením společných minimálních norem pro zařízení, školení kontrolorů a hodnocení nedostatků, jakož i stanovení povinných kontrol elektronických bezpečnostních prvků (například protiblokovacích brzdových systémů, systémů elektronické kontroly stability a airbagů). Potírání podvodů s ujetými kilometry napomůže zaznamenávání údajů o ujeté vzdálenosti a zároveň se zavádí povinné kontroly těžkých motocyklů v rámci celé EU, pokud členský stát nedosáhne rovnocenného zvýšení bezpečnosti silničního provozu jinými prostředky. Kromě toho je důležitým novým prvkem při silničních kontrolách nákladních vozidel nad 3,5 tuny kontrola správného zabezpečení nákladu. Administrativní zátěž jak pro provozovatele silniční dopravy, tak pro kontrolní orgány se sníží cíleným výběrem vozidel na základě hodnocení rizik.

Systém eCall

V červnu 2013 přijala Komise návrh nařízení týkající se zavedení palubního systému eCall ve všech nových modelech osobních aut a dodávek⁽¹²⁴⁾. Tento návrh je součástí souboru právních aktů, které mají zajistit, aby automatická služba tísňového byla zavedena v celé EU. Účelem systému eCall je zabezpečit rychlou reakci záchranných služeb v případě vážných dopravních nehod. To významně přispěje ke snížení počtu obětí a závažnosti zranění utrpěných při dopravních nehodách. Systém by měl automaticky vytočit číslo 112 – jednotné číslo pro tísňové volání v celé Evropě. Odhaduje se, že systém eCall může urychlit reakci záchranných služeb o 40 % v městských oblastech a 50 % na venkově a snížit počet obětí dopravních nehod nejméně o 4 % a počet těžce zraněných o 6 %. Legislativní postup ohledně středisek pro tísňové volání byl dokončen v dubnu 2014⁽¹²⁵⁾.

V květnu Rada přijala rozhodnutí⁽¹²⁶⁾ o zavedení povinného systému eCall. Dne 1. prosince Parlament a Rada dosáhly dohody ohledně všech nevyřešených otázek týkajících se návrhu o schvalování typu pro palubní systém eCall. Podle této dohody se bude požadovat, aby všechny nové modely aut byly od 31. března 2018 vybaveny technologií eCall.

Hlučnost vozidel

Návrh Komise ohledně hlučnosti vozidel ⁽¹²⁷⁾ byl schválen Evropským parlamentem a Radou. Jeho cílem je snížit obtěžující hlučnost vozidel o 25 %. Současně se navrhuje, aby elektrická a hybridní elektrická vozidla byla vybavena minimálním zařízením vydávajícím zvuk, aby byla snadněji zjistitelná, a tím se zabránilo nehodám.

Logo nové aplikace „Goingabroad“ pro chytré telefony.

Aplikace „Going Abroad“

Komise spustila novou aplikaci „Going Abroad“ (Cestujeme do zahraničí) pro chytré telefony, která obsahuje důležité informace ve 22 jazycích pro bezpečnou jízdu ve všech zemích EU. Aplikace obsahuje informace o tématech, která souvisejí s největšími riziky nehod, včetně nejvyšších povolených rychlostí a povoleného množství alkoholu, semaforů a používání mobilních telefonů. Také informuje uživatele o povinnosti používat bezpečnostní pásy v autech a ochranné přilby na kolech a motocyklech.

Námořní doprava

Evropské fórum pro udržitelnou lodní dopravu

Evropské fórum pro udržitelnou lodní dopravu bylo zřízeno, aby se pokračilo v úsilí vynakládaném prostřednictvím souboru nástrojů pro udržitelnou vodní dopravu ⁽¹²⁸⁾, jehož cílem je zajistit nákladově efektivní a ucelené provádění ustanovení směrnice o obsahu síry v lodních palivech ⁽¹²⁹⁾. Fórum rovněž pomůže při řešení problémů týkajících se environmentální udržitelnosti, s nimiž se potýká odvětví námořní dopravy EU. Evropské fórum pro udržitelnou lodní dopravu představuje platformu pro konstruktivní dialog, výměnu technických poznatků, spolupráci a koordinaci mezi Komisí, členskými státy, zeměmi Evropského sdružení volného obchodu a příslušnými zúčastněnými stranami z oblasti námořního průmyslu.

Schválení směrnice o námořním zařízení

Evropský parlament přijal návrh Komise na novou směrnici o námořním zařízení ⁽¹³⁰⁾. Lepší pravidla o lodní výstroji v EU budou mít za následek bezpečnější cesty lodí a jejich posádek, méně byrokracie pro členské státy, snížení nákladů pro podniky a zvýšení konkurenceschopnosti průmyslu EU.

Letectví

Bezpečnost letectví: uvolnění omezení kapalin na letištích v EU

V lednu byla učiněna opatření k uvolnění stávajících omezení kapalin na letištích EU ⁽¹³¹⁾. Pro cestující se změna týká bezcelních kapalin zakoupených na letištích mimo EU nebo na palubě letadel provozovaných leteckými dopravci ze zemí mimo EU. Za předpokladu, že jsou tyto bezcelní tekutiny zabaleny v bezpečnostním sáčku, který cestující obdrželi při jejich nákupu, mohou je cestující mít u sebe na letišti v EU i při přesedání na navazující let. Až dosud se tyto bezcelní tekutiny zpravidla zabavovaly.

Letecká bezpečnost: události v civilním letectví

Nová pravidla týkající se událostí pomohou předcházet nehodám letadel. Díky nařízení o nahlašování událostí v civilním letectví, analýze těchto hlášení a navazujících opatřeních ⁽¹³²⁾ budou shromažďovány příslušné informace o bezpečnostních incidentech v letectví, což umožní důkladnou analýzu a přijetí nezbytných opatření, aby se nehodám předcházelo. Pravidla rovněž předpokládají rozsáhlejší výměny informací mezi členskými státy a Evropskou agenturou pro bezpečnost letectví.

Železnice

Společný podnik Shift2Rail ⁽¹³³⁾ je partnerstvím veřejného a soukromého sektoru v rámci programu Horizon 2020. Jeho cílem je zvýšit spolehlivost železničních služeb až o 50 %, zdvojnásobit kapacitu železniční dopravy a omezit tak dopravní zácpy a snížit emise CO₂ a zároveň udržet vedoucí postavení Evropy na celosvětovém železničním trhu. Na následujících sedm let je pro tuto iniciativu k dispozici 920 milionů EUR. Parlament Shift2Rail schválil v dubnu a Rada jej přijala v červnu.

Violeta Bulcová, komisařka pro dopravu, v úřadu od 1. listopadu, (uprostřed), si podává ruku se zaměstnancem společnosti SNCF (francouzské státní železnice) za přítomnosti Guillaumea Pepy, prezidenta SNCF (druhý zleva), během své návštěvy pařížského nádraží Gare du Nord, které je z hlediska celkového počtu cestujících nejfrekventovanější železniční stanicí v Evropě, dne 9. prosince.

Kultura, mládež a sdělovací prostředky

Program „Kreativní Evropa“

Byl zahájen nový program „Kreativní Evropa“ s rozpočtem ve výši 1,46 miliardy EUR ⁽¹³⁴⁾ na příštích 7 let, což je oproti předchozímu období o 9 % více. Cílem programu je zajistit další rozvoj kulturních a tvůrčích odvětví, která jsou hlavním zdrojem růstu a zaměstnanosti, zejména mezi mladými lidmi, přičemž se očekává, že program podpoří nejméně 250 000 umělců a kulturních profesionálů, 2 000 kin, 800 filmů a 4 500 knižních překladů ⁽¹³⁵⁾. Program rovněž poskytuje nový finanční nástroj v podobě záručního nástroje pro kulturní a kreativní odvětví, jímž má usnadnit přístup k bankovním úvěrům.

Evropská města kultury

V roce 2014 byly evropskými hlavními městy kultury Riga (Lotyšsko) a Umeå (Švédsko). Během roku 2014 byl současně přijat návrh rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o Evropských hlavních městech kultury pro roky 2020 až 2033 ⁽¹³⁶⁾, který Komise předložila v roce 2012. Kromě toho, v návaznosti na doporučení Komise, bylo Radou v květnu vyhlášeno evropským hlavním městem kultury pro rok 2018 město Leeuwarden (Nizozemsko) ⁽¹³⁷⁾.

Riga (Lotyšsko), jedno ze dvou evropských hlavních měst kultury 2014.

Označení „Evropské dědictví“

Nové označení „Evropské dědictví“⁽¹³⁸⁾ – což je iniciativa EU z roku 2011, která vychází z mezivládní iniciativy z roku 2006 a jejímž cílem je zvýšit povědomí o místech, která sehrála významnou úlohu v dějinách, kultuře a vývoji EU – bylo v roce 2014 uděleno čtyřem lokalitám z 38 návrhů na základě užšího výběru provedeného členskými státy, které se této iniciativy účastní. Těmito lokalitami jsou: Archeologický park Carnuntum⁽¹³⁹⁾, zrekonstruovaná římská čtvrť v rakouském městě Bad Deutsch-Altenburg, středověká Velká cechovní síň⁽¹⁴⁰⁾ v estonském Tallinu, 100 let starý Palác míru⁽¹⁴¹⁾ v Haagu v Nizozemsku, a Kamp Westerbork⁽¹⁴²⁾, nacistický tranzitní tábor ze 2. světové války v Hooghalen, rovněž v Nizozemsku.

Tibor Navratsics, komisař pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport, v úřadu od 1. listopadu, (vlevo), předává Cenu EU za literaturu pro rok 2014 bulharskému spisovateli Milenu Ruskovi při slavnostním ceremoniálu dne 18. listopadu v budově Concert Noble v Bruselu (Belgie).

Filmové ceny

Mezi ocenění pro filmy financované prostřednictvím podprogramu „Kreativní Evropa“ v rámci programu MEDIA patří Oscar za nejlepší cizojazyčný film, kterého získal italský film *La grande Bellezza* (Velká nádhera) režiséra Paola Sorrentina. Čtyři z pěti filmů nominovaných na Oscara za nejlepší cizojazyčný film byly podpořeny z programu „Kreativní Evropa“. Téměř 30 filmů, které obdržely finanční podporu z programu MEDIA, včetně čtyř v hlavní soutěži, bylo vybráno do oficiálního programu Mezinárodního filmového festivalu v Berlíně v roce 2014. Z 21 filmů podpořených z programu „Kreativní Evropa“, jež se zúčastnily festivalu v Cannes, tři získaly ocenění, přičemž cenu Evropské unie Prix MEDIA získal v květnu bosenský filmový režisér Danis Tanović⁽¹⁴³⁾.

POZNÁMKY

- (1) Zpráva Komise – Zpráva o uplatňování Listiny základních práv Evropské unie za rok 2013 (COM(2014) 224).
- (2) Sdělení Komise – Nový postup EU pro posílení právního státu (COM(2014) 158).
- (3) Sdělení Komise – Agenda EU v oblasti práv dítěte (KOM(2011) 60).
- (4) Závěry Rady pro spravedlnost a vnitřní věci, 4.–5. prosince 2014 (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/jha/146049.pdf).
- (5) „Hodnocení dopadu volného pohybu občanů EU na místní úrovni – závěrečná zpráva“ (http://ec.europa.eu/justice/citizen/files/dg_just_eva_free_mov_final_report_27.01.14.pdf).
- (6) Sdělení Komise – Volný pohyb občanů EU a jejich rodin: Pět rozhodujících opatření (COM(2013) 837).
- (7) Sdělení Komise – Pomáhat vnitrostátním orgánům v boji proti zneužívání práva na volný pohyb: Příručka pro řešení otázky údajných účelových sňatků mezi občany EU a státními příslušníky třetích zemí v kontextu práva EU o volném pohybu občanů EU (COM(2014) 604).
- (8) <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=11366&langId=cs>

- (⁹) http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/od2014/index.cfm
- (¹⁰) Doporučení Komise o posílení zásady rovného odměňování mužů a žen prostřednictvím transparentnosti (C(2014) 1405).
- (¹¹) Commission Document — Report on progress on equality between women and men in 2013 (dokument Komise – Zpráva o pokroku v oblasti rovnosti žen a mužů za rok 2013) (SWD(2014) 142).
- (¹²) Směrnice 2000/43/ES, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ (Úř. věst. L 180, 19.7.2000).
- (¹³) Směrnice 2000/78/ES, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání (Úř. věst. L 303, 2.12.2000).
- (¹⁴) Zpráva – Společná zpráva o uplatňování směrnice 2000/43/ES, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ („směrnice o rasové rovnosti“), a směrnice 2000/78/ES, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání („směrnice o rovnosti v zaměstnání“) (COM(2014) 2).
- (¹⁵) Rámcové rozhodnutí 2008/913/SVV o boji proti některým formám a projevům rasismu a xenofobie prostřednictvím trestního práva (Úř. věst. L 328, 6. 12.2008).
- (¹⁶) Zpráva Komise o provedení rámcového rozhodnutí 2008/913/SVV o boji proti některým formám a projevům rasismu a xenofobie prostřednictvím trestního práva (COM(2014) 27).
- (¹⁷) Sdělení Komise – Zpráva o provádění rámce EU pro vnitrostátní strategie integrace Romů (COM(2014) 209).
- (¹⁸) Commission document — Report on the implementation of the UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD) by the European Union (dokument Komise – Zpráva o provádění Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením Evropskou unií) (SWD(2014) 182).
- (¹⁹) <http://www.un.org/disabilities/convention/conventionfull.shtml>
- (²⁰) Směrnice 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek (Úř. věst. L 94, 28.3.2014).
Směrnice 2014/25/EU o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb (Úř. věst. L 94, 28.3.2014).
- (²¹) http://ec.europa.eu/regional_policy/information/legislation/index_en.cfm
- (²²) http://ec.europa.eu/justice/newsroom/data-protection/news/120125_en.htm
- (²³) Rozsudek Soudního dvora ze dne 13. května 2014 ve věci C-131/12, Google Spain a Google (<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=cs&num=C-131/12>).
- (²⁴) Směrnice 95/46/ES o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováváním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (Úř. věst. L 281, 23.11.1995).
- (²⁵) Návrh nařízení o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováváním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (obecné nařízení o ochraně údajů) (COM(2012) 11).
- (²⁶) Sdělení Komise – Příprava na evropské volby konané v roce 2014: posílení jejich demokratického a efektivního průběhu (COM(2013) 126).
- (²⁷) Doporučení Komise o posílení demokratického a efektivního průběhu voleb do Evropského parlamentu (C(2013) 1303).
- (²⁸) Zpráva Komise – K demokratičtějším volbám do Evropského parlamentu: Zpráva o provádění doporučení Komise ze dne 12. března 2013 o posílení demokratického a efektivního průběhu voleb do Evropského parlamentu (COM(2014) 196).
- (²⁹) <http://www.right2water.eu>
- (³⁰) Sdělení Komise o evropské občanské iniciativě „Voda a hygiena jsou lidská práva! Voda je veřejným statkem, ne komoditou!“ (COM(2014) 177).
- (³¹) http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/followup_actions/citizens_initiative_en.htm
- (³²) http://ec.europa.eu/environment/consultations/water_drink_en.htm
- (³³) Směrnice Rady 98/83/ES o jakosti vody určené k lidské spotřebě (Úř. věst. L 330, 5.12.1998).
- (³⁴) <http://www.oneofus.eu>
- (³⁵) http://ec.europa.eu/archives/bepa/european-group-ethics/docs/publications/ege_opinion_28_ethics_security_surveillance_technologies.pdf
- (³⁶) Rozhodnutí 2014/857/EU o oznámení Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku, že si přeje účastnit se některých ustanovení schengenského *acquis*, jež jsou obsažena v aktech Unie v oblasti policejní spolupráce a justiční spolupráce v trestních věcech (Úř. věst. L 345, 1.12.2014).
Rozhodnutí 2014/858/EU o oznámení Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku, že si přeje účastnit se aktů Unie v oblasti policejní spolupráce a justiční spolupráce v trestních věcech, které byly přijaty před vstupem Lisabonské smlouvy v platnost a které nejsou součástí schengenského *acquis* (Úř. věst. L 345, 1.12.2014).
- (³⁷) Sdělení Komise – Agenda EU v oblasti spravedlnosti do roku 2020: posílit důvěru, mobilitu a růst v Unii (COM(2014) 144).
- (³⁸) Směrnice 2012/13/EU o právu na informace v trestním řízení (Úř. věst. L 142, 1.6.2012).
- (³⁹) Zpráva Komise o provádění rámcových rozhodnutí 2008/909/SVV, 2008/947/SVV a 2009/829/SVV o vzájemném uznávání rozsudků, které ukládají trest odnětí svobody nebo opatření spojená se zbavením osobní svobody, rozsudků a rozhodnutí o probaci a alternativních trestech a rozhodnutí o opatřeních dohledu jakožto alternativy zajišťovací vazby (COM(2014) 57).
- (⁴⁰) Rámcové rozhodnutí 2008/909/SVV o uplatňování zásady vzájemného uznávání rozsudků v trestních věcech, které ukládají trest odnětí svobody nebo opatření spojená se zbavením osobní svobody, za účelem jejich výkonu v Evropské unii (Úř. věst. L 327, 5.12.2008).
Rámcové rozhodnutí 2008/947/SVV o uplatňování zásady vzájemného uznávání na rozsudky a rozhodnutí o probaci za účelem dohledu nad probačními opatřeními a alternativními tresty (Úř. věst. L 337, 16.12.2008).
Rámcové rozhodnutí 2009/829/SVV o uplatnění zásady vzájemného uznávání na rozhodnutí o opatřeních dohledu jakožto alternativy zajišťovací vazby mezi členskými státy Evropské unie (Úř. věst. L 294, 11.11.2009).
- (⁴¹) Směrnice 2012/29/EU, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu (Úř. věst. L 315, 14.11.2012).
- (⁴²) http://ec.europa.eu/justice/criminal/files/victims/guidance_victims_rights_directive_en.pdf
- (⁴³) Směrnice 2014/62/EU o trestněprávní ochraně eura a jiných měn proti paděláním (Úř. věst. L 151, 21.5.2014).

- (44) Návrh nařízení o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (COM(2013) 534).
- (45) Návrh nařízení o nových psychoaktivních látkách (COM(2013) 619).
- (46) Návrh směrnice, kterou se mění rámcové rozhodnutí Rady 2004/757/SVV, kterým se stanoví minimální ustanovení týkající se znaků skutkových podstat trestných činů a sankcí v oblasti nedovoleného obchodu s drogami, pokud jde o definici drogy (COM(2013) 618).
- (47) Prováděcí rozhodnutí 2014/688/EU o podrobení látek 4-jod-2,5-dimethoxy- N -(2-methoxybenzyl) fenethylamin (251-NBOMe), 3,4-dichlor- N -[[1-(dimethylamino)cyclohexyl]methyl]benzamid (AH-7921), 3,4-methylenedioxypropylvaleron (MDPV) a 2-(3-methoxyfenyl)-2-(ethylamino)cyclohexanon (methoxetamin) kontrolním opatřením (Úř. věst. L 287, 1.10.2014).
- (48) Rozhodnutí 2005/387/JVV o výměně informací, hodnocení rizika a kontrole nových psychoaktivních látek (Úř. věst. L 127, 20.5.2005).
- (49) Závěry Evropské rady, 26.–27. června 2014 (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/ec/143478.pdf).
- (50) Sdělení Komise – Agenda EU v oblasti spravedlnosti do roku 2020: posílit důvěru, mobilitu a růst v Unii (COM(2014) 144).
- (51) Sdělení Komise – Otevřená a bezpečná Evropa: cesta k realizaci (COM(2014) 154).
- (52) Závěry Evropské rady, 26.–27. června 2014 (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/ec/143478.pdf).
- (53) Sdělení Komise o návratové politice EU (COM(2014) 199).
- (54) Sdělení Komise – Pokyny pro používání směrnice 2003/86/ES o právu na sloučení rodiny (COM(2014) 210).
- (55) Směrnice 2003/86/ES o právu na sloučení rodiny (Úř. věst. L 251, 3.10.2003).
- (56) Sdělení Komise o provádění směrnice 2009/50/ES o podmínkách pro vstup a pobyt státních příslušníků třetích zemí za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci („modrá karta EU“) (COM(2014) 287).
Směrnice 2009/50/ES o podmínkách pro vstup a pobyt státních příslušníků třetích zemí za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci (Úř. věst. L 155, 18.6.2009).
- (57) Sdělení Komise o uplatňování směrnice 2009/52/ES o minimálních normách pro sankce a opatření vůči zaměstnavatelům neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (COM(2014) 286).
Směrnice 2009/52/ES o minimálních normách pro sankce a opatření vůči zaměstnavatelům neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (Úř. věst. L 168, 30.6.2009).
- (58) Směrnice 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (Úř. věst. L 180, 29.6.2013).
Směrnice 2013/33/EU, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (Úř. věst. L 180, 29.6.2013).
Nařízení (EU) č. 603/2013 o zřízení systému „Eurodac“ pro porovnávání otisků prstů za účelem účinného uplatňování nařízení (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států a pro podávání žádostí orgánů pro vymáhání práva členských států a Europolu o porovnání údajů s údaji systému Eurodac pro účely vymáhání práva (Úř. věst. L 180, 29.6.2013).
Nařízení (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (Úř. věst. L 180, 29.6.2013).
- (59) Návrh nařízení, kterým se mění nařízení (EU) č. 604/2013, pokud jde o určení členského státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu nezletilé osoby bez doprovodu, která nemá žádného rodinného příslušníka, sourozence nebo příbuzného oprávněně pobývajících na území některého členského státu (COM(2014) 382).
- (60) Rozsudek Soudního dvora ze dne 6. června 2013 ve věci C-648/11, MA a další (<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=cs&num=C-648/11>).
- (61) Návrh nařízení o kodexu Unie o vízech (vízový kodex) (COM(2014) 164).
- (62) Návrh nařízení o zavedení cestovních víz (COM(2014) 163).
- (63) Nařízení (EU) č. 656/2014, kterým se stanoví pravidla pro ostrahu vnějších námořních hranic v kontextu operativní spolupráce koordinované Evropskou agenturou pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států Evropské unie (Úř. věst. L 189, 27.6.2014).
- (64) Zásada *nenavracení* je součástí mezinárodního práva, které zakazuje nutit uprchlíky nebo žadatele o azyl, aby se vrátili do země, kde mohou být vystaveni pronásledování.
- (65) Sdělení Komise – Předcházení radikalizaci vedoucí k terorismu a násilnému extremismu: Silnější reakce EU (COM(2013) 941).
- (66) Zpráva Komise – Zpráva o boji proti korupci v EU (COM(2014) 38).
- (67) Rozsudek Soudního dvora ze dne 8. dubna 2014 ve spojených věcech C-293/12 a C-594/12, Digital Rights Ireland a Seitlinger a další (<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=cs&num=C-293/12>).
- (68) Směrnice 2006/24/ES o uchování údajů vytvářených nebo zpracovávaných v souvislosti s poskytováním veřejně dostupných služeb elektronických komunikací nebo veřejných komunikačních sítí (Úř. věst. L 105, 13.4.2006).
- (69) Směrnice 2002/58/ES o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (směrnice o soukromí a elektronických komunikacích) (Úř. věst. L 201, 31.7.2002).
- (70) Směrnice 2014/42/EU o zajišťování a konfiskaci nástrojů a výnosů z trestné činnosti v Evropské unii (Úř. věst. L 127, 29.4.2014).
- (71) Sdělení Komise o novém přístupu EU k odhalování a zmírňování rizik CBRNE (COM(2014) 247).
- (72) Rozhodnutí 2014/415/EU o způsobu provádění doložky solidarity Unii (Úř. věst. L 192, 1.7.2014).
- (73) Zpráva Komise o provedení rámcového rozhodnutí 2008/919/SVV, kterým se mění rámcové rozhodnutí 2002/475/SVV o boji proti terorismu (COM(2014) 554).
- (74) http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/docs/guardianship_for_children/guardianship_for_children_deprived_of_parental_care_en.pdf
- (75) Commission Document — Mid-term report on the implementation of the EU strategy towards the eradication of trafficking in human beings (dokument Komise – Průběžná zpráva o provádění strategie EU pro vymýcení obchodu s lidmi (SWD(2014) 318).

- (76) http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-is-new/news/news/docs/20141017_working_paper_on_statistics_on_trafficking_in_human_beings_en.pdf
- (77) Sdělení Komise o uplatňování směrnice 2004/81/ES o povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou oběťmi obchodování s lidmi nebo obdrželi pomoc k nedovolenému přistěhovalectví a kteří spolupracují s příslušnými orgány (COM(2014) 635).
- (78) Nařízení (ES) č. 259/2014, kterým se mění nařízení (ES) č. 539/2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni (Úř. věst. L 105, 8.4.2014).
- (79) Dohoda mezi Evropskou unií a Arménskou republikou o zpětném přebírání neoprávněně pobývajících osob (Úř. věst. L 289, 31.10.2013).
Dohoda mezi Evropskou unií a Arménskou republikou o zjednodušení vízového režimu (Úř. věst. L 289, 31.10.2013).
- (80) Dohoda mezi Evropskou unií a Ázerbájdžánskou republikou o zpětném přebírání neoprávněně pobývajících osob (Úř. věst. L 128, 30.4.2014).
Dohoda mezi Evropskou unií a Ázerbájdžánskou republikou o usnadnění udělování víz (Úř. věst. L 128, 30.4.2014).
- (81) Dohoda mezi Evropskou unií a Kapverdskou republikou o zpětném přebírání neoprávněně pobývajících osob (Úř. věst. L 282, 24.10.2013).
Dohoda mezi Evropskou unií a Kapverdskou republikou o zjednodušení vízového režimu pro krátkodobý pobyt občanů Kapverdské republiky a Evropské unie (Úř. věst. L 282, 24.10.2013).
- (82) Dohoda mezi Evropskou unií a Tureckou republikou o zpětném přebírání neoprávněně pobývajících osob (Úř. věst. L 134, 7.5.2014).
- (83) http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/documents/policies/international-affairs/general/docs/declaration_conjointe_tunisia_eu_mobility_fr.pdf
- (84) http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-is-new/news/news/docs/20141009_joint_declaration_establishing_the_eu-jordan_mobility_partnership_en.pdf
- (85) http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/stylianides/announcements/report-christos-stylianides-eu-ebola-coordinator-european-council_en
- (86) Nařízení (EU) č. 536/2014 o klinických hodnoceních humánních léčivých přípravků (Úř. věst. L 158, 27.5.2014).
- (87) Rozhodnutí č. 1082/2013/EU o vážných přeshraničních zdravotních hrozbách (Úř. věst. L 293, 5.11.2013).
- (88) Směrnice 2014/40/EU o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se výroby, obchodní úpravy a prodeje tabákových a souvisejících výrobků (Úř. věst. L 127, 29.4.2014).
- (89) Sdělení Komise o účinných, dostupných a odolných systémech zdravotní péče (COM(2014) 215).
- (90) Zpráva Komise – Provádění sdělení Komise ze dne 24. června 2009 o evropském partnerství pro boj proti rakovině (KOM(2009) 291) a druhá zpráva o provádění doporučení o screeningu rakoviny (2003/878/ES) (COM(2014) 584).
- (91) Zpráva Komise – Zpráva o provádění sdělení Komise o vzácných onemocněních: výzvy pro Evropu (KOM(2008) 679) a doporučení o akci v oblasti vzácných onemocnění (2009/C 151/02) (COM(2014) 548).
- (92) Commission Document — Implementation report on the Commission Communication on a European initiative on Alzheimer's disease and other dementias (dokument Komise – Zpráva o provádění Sdělení Komise o evropské iniciativě pro Alzheimerovu chorobu a jiné formy demence) (SWD(2014) 321).
- (93) http://ec.europa.eu/health/patient_safety/policy/package_en.htm
- (94) Nařízení (EU) č. 652/2014, kterým se stanoví pravidla pro řízení výdajů v oblasti potravinového řetězce, zdraví a dobrých životních podmínek zvířat a zdraví rostlin a rozmnožovacího materiálu rostlin (Úř. věst. L 189, 27.6.2014).
- (95) Návrh nařízení o veterinárních léčivých přípravcích (COM(2014) 558).
- (96) Návrh nařízení o výrobě, uvádění na trh a používání medikovaných krmiv (COM(2014) 556).
- (97) Návrh nařízení, kterým se mění směrnice 2001/18/ES, pokud jde o možnost členských států omezit či zakázat pěstování geneticky modifikovaných organismů na jejich území (KOM(2010) 375).
- (98) Nařízení (EU) č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům (Úř. věst. L 304, 22.11.2011).
- (99) Sdělení Komise – Rámec politiky v oblasti klimatu a energetiky v období 2020–2030 (COM(2014) 15).
- (100) Návrh rozhodnutí o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém EU pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (COM(2014) 20).
- (101) Sdělení Komise – Výsledky přezkumu strategie Společenství na snižování emisí CO₂ z osobních automobilů a lehkých užitkových vozidel (KOM(2007) 19).
- (102) Nařízení (EU) č. 333/2014, kterým se mění nařízení (ES) č. 443/2009 za účelem vymezení způsobů, jak dosáhnout cíle snížení emisí CO₂ z nových osobních automobilů do roku 2020 (Úř. věst. L 103, 5.4.2014).
- (103) Nařízení (EU) č. 253/2014, kterým se mění nařízení (EU) č. 510/2011 za účelem vymezení způsobů, jak dosáhnout cíle snížení emisí CO₂ z nových lehkých užitkových vozidel do roku 2020 (Úř. věst. L 84, 20.3.2014).
- (104) Sdělení Komise – Strategie pro snižování spotřeby paliva těžkých nákladních vozidel a jejich emisí CO₂ (COM(2014) 285).
- (105) <http://mayors-adapt.eu>
- (106) Nařízení (EU) č. 517/2014 o fluorovaných skleníkových plynech (Úř. věst. L 150, 20.5.2014).
- (107) Směrnice 2014/87/Euratom, kterou se mění směrnice 2009/71/Euratom, kterou se stanoví rámec Společenství pro jadernou bezpečnost jaderných zařízení (Úř. věst. L 219, 25.7.2014).
- (108) Informace týkající se obou nových finančních nástrojů vytvořených ve spolupráci s Evropskou investiční bankou jsou uvedeny v části „LIFE – podprogram pro oblast klimatu“.
- (109) Doporučení 2014/70/EU o minimálních zásadách pro průzkum a těžbu uhlovodíků (jako je plyn z břidlic) s použitím vysokoobjemového hydraulického štěpení (Úř. věst. L 39, 8.2.2014).
- (110) http://ec.europa.eu/environment/integration/energy/unconventional_en.htm
- (111) http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/awards/index_en.htm
- (112) <http://www.generationawake.eu>
- (113) <http://www.facebook.com/generationawake>
- (114) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-439_en.htm

- (115) <http://emsa.europa.eu/operations/cleanseanet.html>
- (116) Směrnice 2005/35/ES o znečištění z lodí a o zavedení sankcí za protiprávní jednání (Úř. věst. L 255, 30.9.2005).
- (117) Sdělení Komise – Společně ke konkurenceschopné městské mobilitě účinně využívající zdroje (COM(2013) 913).
Commission Document — A call to action on urban logistics (dokument Komise – Výzva k přijetí opatření v městské logistice) (SWD(2013) 524).
Commission Document — Targeted action on urban road safety (dokument Komise – Cílená opatření pro bezpečnost silničního provozu ve městech) (SWD(2013) 525).
Commission Document — A call for smarter urban vehicle access regulations (dokument Komise – Výzva k inteligentnějšímu řízení přístupu vozidel do měst) (SWD(2013) 526).
Commission Document — Mobilising intelligent transport systems for EU cities (dokument Komise – Mobilizace inteligentních dopravních systémů ve městech EU) (SWD(2013) 527).
- (118) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1006_en.htm
- (119) Směrnice 2011/82/EU o usnadnění přeshraniční výměny informací o dopravních deliktech v oblasti bezpečnosti silničního provozu (Úř. věst. L 288, 5.11.2011).
- (120) Návrh směrnice o usnadnění přeshraniční výměny informací o dopravních deliktech v oblasti bezpečnosti silničního provozu (COM(2014) 476).
- (121) Směrnice 2014/45/EU o pravidelných technických prohlídkách motorových vozidel a jejich přípojných vozidel (Úř. věst. L 127, 29.4.2014).
- (122) Směrnice 2014/47/EU o silničních technických kontrolách užitkových vozidel provozovaných v Unii (Úř. věst. L 127, 29.4.2014).
- (123) Směrnice 2014/46/EU, kterou se mění směrnice Rady 1999/37/ES o registračních dokladech vozidel (Úř. věst. L 127, 29.4.2014).
- (124) Návrh nařízení o požadavcích na schválení typu pro zavedení palubního systému eCall (COM(2013) 316).
- (125) Nařízení v přenesené pravomoci (EU) č. 305/2013, kterým se doplňuje směrnice 2010/40/EU, pokud jde o harmonizované poskytování interoperabilní služby eCall v celé Unii (Úř. věst. L 91, 3.4.2013).
- (126) Rozhodnutí č. 585/2014/EU o zavedení interoperabilní služby eCall v celé EU (Úř. věst. L 164, 3.6.2014).
- (127) Návrh nařízení o hladině akustického tlaku motorových vozidel (KOM(2011) 856).
- (128) Commission document — Pollutant emission reduction from maritime transport and the sustainable waterborne transport toolbox (dokument Komise – Snížení emisí znečišťujících látek z námořní dopravy a soubor nástrojů pro udržitelnou vodní dopravu) (SEK(2011) 1052).
- (129) Směrnice 2012/33/EU, kterou se mění směrnice Rady 1999/32/ES o obsahu síry v lodních palivách (Úř. věst. L 327, 27.11.2012).
Směrnice Rady 1999/32/ES o snižování obsahu síry v některých kapalných palivách (Úř. věst. L 121, 11.5.1999).
- (130) Návrh směrnice o námořním zařízení (COM(2012) 772).
- (131) http://ec.europa.eu/transport/modes/air/security/doc/quick_info_notice_for_air_passengers_-_rules_on_liquids_carried_as_hand_luggage_%28leaflet_version%29.pdf
- (132) Nařízení (EU) č. 376/2014 o hlášení událostí v civilním letectví, analýze těchto hlášení a navazujících opatřeních (Úř. věst. L 122, 24.4.2014).
- (133) Nařízení (EU) č. 642/2014 o zřízení společného podniku Shift2Rail (Úř. věst. L 177, 17.6.2014).
- (134) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-1114_en.htm#footnote-1
- (135) http://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/index_en.htm
- (136) Rozhodnutí č. 445/2014/EU o zavedení akce Unie ve prospěch Evropských hlavních měst kultury pro roky 2020 až 2033 (Úř. věst. L 132, 3.5.2014).
- (137) http://ec.europa.eu/culture/tools/actions/capitals-culture_en.htm
- (138) http://ec.europa.eu/culture/heritage-label/index_en.htm
- (139) http://www.carnuntum.co.at/home?set_language=en
- (140) <http://www.ajaloomuseum.ee/en>
- (141) <http://100year.vredespaleis.nl/28/home.html>
- (142) <http://www.kampwesterbork.nl/nl/index.html#/index>
- (143) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-557_en.htm

FOTOGRAFIE

Reporters/Eric Herchaft: strana 142
Evropská unie: strany 144, 145, 151, 154, 156, 166, 170, 185, 187
Guardia costiera: strana 163
Svetoslav Spasov: strana 180
Ursula Bach: strana 180
Cedre: strana 181
Kaspars Garda: strana 186

Posílení úlohy EU ve světě

Evropská unie sehrála v roce 2014 důležitou úlohu v rámci mezinárodních snah o vyřešení závažných krizí v Iráku, Sýrii a na Ukrajině, jakož i stupňujícího se konfliktu mezi Izraelem a Palestinou. Rovněž došlo k výměně ve vedoucích funkcích EU. Pokud jde o diplomatickou službu Unie, dne 1. listopadu se vysokou představitelkou Evropské unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a místopředsedkyní Evropské komise stala Federica Mogheriniová, jež v této funkci navazuje na práci své předchůdkyně, Catherine Ashtonové.

Na počátku roku se prohloubila krize na Ukrajině, která vyústila v nezákonné připojení Krymu, což bylo podnětem k uvalení několika souborů sankcí, a EU byla v této souvislosti klíčovým hráčem. V průběhu celé ukrajinské krize, při ukrajinských prezidentských volbách a během tvorby nové vlády dávala Unie najevo, že Ukrajinu jednoznačně podporuje. Na Ukrajině zůstala i nadále angažovaná, jak dokládá její program podpory v hodnotě 11 miliard EUR pro tohoto východního souseda, jakož i podpis historické dohody o přidružení a ustanovení o prohloubené a komplexní zóně volného obchodu.

Tento rok byl důležitý také tím, že pokračovaly rozhovory o íránském jaderném programu. Na základě pevného odhodlání všech stran společně dojednat dlouhodobé komplexní řešení se uskutečnilo několik kol jednání a setkání, aby byla tato problematika trvale urovnána.

V polovině roku 2014 vznikl tzv. Islámský stát v Iráku a Levantě (DÁ'ÍŠ⁽¹⁾). EU přikládá boji s touto skupinou velký význam a aktivně se účastní celosvětové koalice proti Islámskému státu (Global Coalition to Counter ISIL).

Bylo dosaženo značného pokroku v mnoha dalších oblastech vnějších vztahů včetně obchodu, rozvoje, prohlubování strategických partnerství, lidských práv a humanitární pomoci.

Během dvou únorových týdnů pomohly týmy Lékařů bez hranic s podporou EU guinejskému Ministerstvu zdravotnictví naočkovat 500 000 dětí ve věku od 6 měsíců do 10 let proti spalničkám, a sice v hlavním městě Conakry, kde propukla epidemie této nemoci.

Evropské sousedství

Evropská politika sousedství

Sousedství EU má za sebou rok plný krizí, ale také důležité kroky vpřed, pokud jde o některé země, na něž se vztahuje evropská politika sousedství. Evropská politická realita se kvůli událostem na Ukrajině dostala do centra pozornosti. V Sýrii a v jejím okolí musely miliony lidí uprchnout ze svých domovů a naléhavě potřebují pomoc. Prudké nesváry v Gaze připravily mnoho lidí o živobytí a zničily již tak křehkou infrastrukturu. EU si i v tak složité situaci zachovala vysokou míru angažovanosti, v níž klíčovou roli hrají nástroje, které jí evropská politika sousedství (EPS) poskytuje.

EPS zůstává základem pro utváření prostoru prosperity, jenž zahrnuje EU a její sousední země, a to zejména prostřednictvím posílených politických vztahů, hlubší hospodářské integrace a úzké spolupráce. EU podepsala tři dohody o přidružení, a to s Gruzii, Moldavskem a Ukrajinou, které obsahují ustanovení o prohloubené a komplexní zóně volného obchodu. Těmito dohodami se zavádějí ty nejambicióznější smluvní vztahy, jaké byly dosud se sousedními partnery navázány. Byly posíleny vztahy s Marokem a Tuniskem a nadále se v nich odrážejí intenzivní reformní snahy, jež tyto země vyvíjejí.

Východní sousedství

Důležitým politickým i hospodářským počinem byl červnový podpis dohod o přidružení a ustanovení o prohloubených a komplexních zónách volného obchodu mezi EU a Gruzii, Moldavskem a Ukrajinou a také jejich prozatímní provádění v Moldavsku a Gruzii od 1. září. Tento milník z hlediska těsnějšího politického přidružení a reformně orientované hospodářské integrace by podle očekávání měl těmto ekonomikám dodat odolnost a zvýšit jejich nezávislost tím, že zlepší život běžným občanům a usnadní podnikání. Na Ukrajině bylo prozatímní provádění zahájeno 1. listopadu poté, co je v říjnu současně ratifikoval národní i Evropský parlament. Datum prozatímního uplatňování obchodní části dohody bylo odloženo na 1. ledna 2016. Byly zahájeny informativní rozhovory s Arménií o možném rozsahu budoucích vztahů a jejich novém právním základu.

Bylo dosaženo značného pokroku v uvolňování vízového režimu s Moldavskem, takže v dubnu vstoupil v platnost bezvízový režim. Ukrajina v červnu vstoupila do druhé fáze akčního plánu pro uvolnění vízového režimu (*visa liberalisation action plan*, VLAP) a Gruzie v říjnu úspěšně dosáhla referenčních bodů v rámci první fáze akčního plánu VLAP a začala s prováděním druhé fáze tohoto plánu. V oblasti společné bezpečnosti a obranné politiky (SBOP) vstoupila v březnu v platnost rámcová dohoda o spolupráci s Gruzii a tato země se ihned aktivně zapojila do vojenské operace ve Středoafričské republice (EUFOR RCA), a to jako druhý největší přispěvatel po Francii, a do výcvikové mise EU v Mali (EUTM Mali) a zároveň kladně zareagovala na výzvu, aby se zúčastnila poradní mise pro reformu sektoru civilní bezpečnosti na Ukrajině (EUAM Ukrajina), která byla oficiálně zahájena 1. prosince.

V lednu vstoupily v platnost dohody o zjednodušení vízového režimu a o zpětném přebírání, uzavřené s Arménií, a obecně byly řádně prováděny. Ázerbájdžán začal od září využívat výhod dohody o zjednodušení vízového režimu. V lednu EU také zahájila jednání o dohodách o zjednodušení vízového režimu a o zpětném přebírání s Běloruskem.

EU bedlivě sleduje politickou situaci na Ukrajině a intenzivně se podílí na hledání řešení krize, která propukla po měsících občanských protestů, jež vzplanuly poté, co se ukrajinská vláda v roce 2013 rozhodla, že pozastaví přípravy na podpis dohody o přidružení, k němuž mělo dojít na vrcholné schůzce Východního partnerství ve Vilniusu v Litvě. Mezinárodní společenství rázně odsoudilo akce, jimiž Rusko porušuje svrchovanost Ukrajiny, její územní celistvost, stabilitu a bezpečnost. EU zareagovala uložením omezujících opatření, a to i v hospodářské oblasti (2). EU neochvějně podporuje svrchovanost, územní celistvost, jednotu a nezávislost Ukrajiny.

Johannes Hahn, od 1. listopadu komisař pro evropskou politiku sousedství a jednání o rozšíření, na Ukrajině za účelem podpisu finanční dohody, aby bylo možné zahájit nový program „Podpora regionální politiky na Ukrajině“. Kyjev, 28. listopadu.

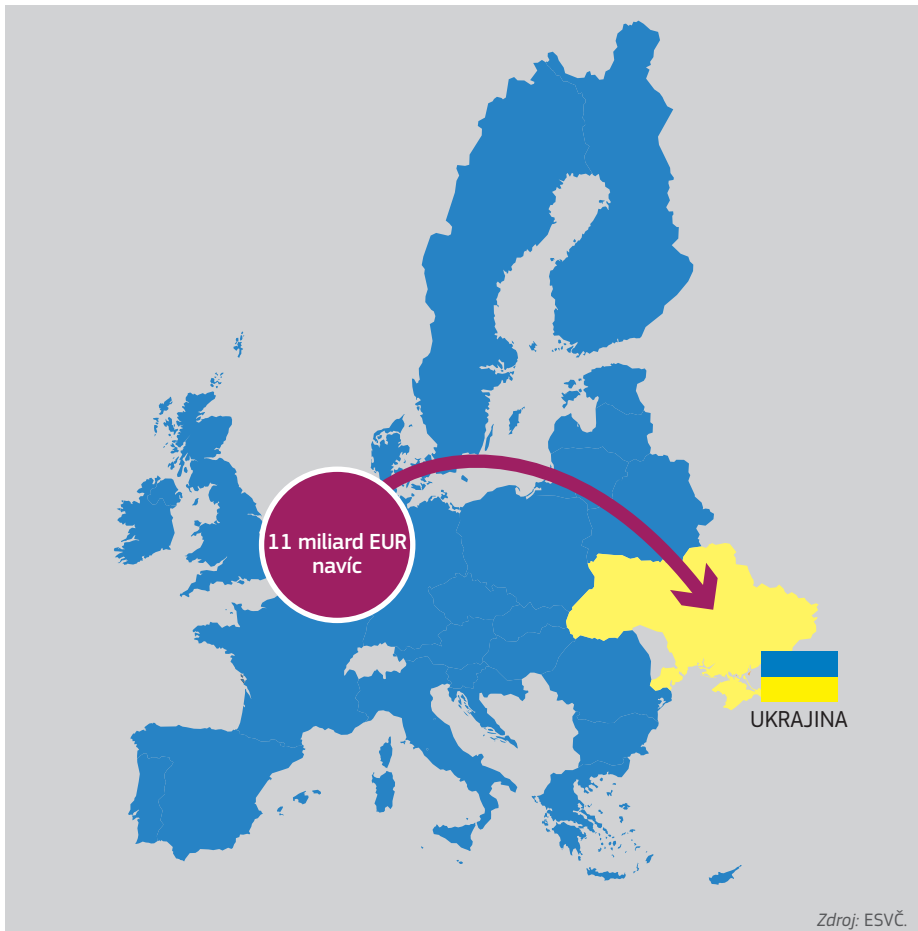

EU a její členské státy byly otřeseny a hluboce zarmouceny sestřelením letadla Malajsijských aerolinií linky MH17 u Doněcka, k němuž došlo dne 17. července, a ztrátou tolika lidských životů. Rada v červenci dospěla k závěru, že ti, kdo jsou za sestřelení letadla přímo i nepřímo zodpovědní, musejí být povoláni k zodpovědnosti a postaveni před soud, a vyzvala všechny státy a strany, aby za tímto účelem plně spolupracovaly.

Byla uskutečněna průzkumná mise za účelem posouzení potřeb v době po skončení konfliktu, která se v první řadě soustředila na dialog s ukrajinskými orgány. Na počátku října pak proběhla rozsáhlejší mise, jejímž úkolem bylo zajistit úplné posouzení a již se zúčastnila také OSN a Světová banka. Jejím cílem bylo určit bezprostřední potřeby, pokud jde o obnovu a upevňování míru ve východoukrajinských oblastech zasažených konfliktem (Doněck a Luhansk).

Poté, co byla podepsána smlouva o spolenectví a strategickém partnerství mezi Ruskem a Abcházií, tedy regionem, který se odtrhl od Gruzie, nová vysoká představitelka Evropské unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a místopředsedkyně Evropské komise Federica Mogheriniová vydala v listopadu prohlášení, podle něž tato dohoda porušuje svrchovanost Gruzie a je v rozporu se zásadami mezinárodního práva.

FINANČNÍ PODPORA EU PRO UKRAJINU

V březnu EU oznámila, že Ukrajině poskytne balíček finanční pomoci ve výši nejméně 11 miliard EUR formou nového financování z rozpočtu EU a mezinárodních finančních institucí se sídlem v EU, aby jí pomohla stabilizovat ekonomiku, podpořila transformaci a povzbudila politické a hospodářské reformy.

V důsledku výrazného zhoršení hospodářské situace a platební bilance Ukrajiny Rada Evropské unie v dubnu schválila rozhodnutí poskytnout Ukrajině makrofinanční pomoc ve výši až 1 miliardy EUR, která bude vyplacena ve dvou rovnocenných tranších po 500 milionech EUR. Tato pomoc doplnila stávající program makrofinanční pomoci ve výši 610 milionů EUR, který vycházel z rozhodnutí z let 2002 (110 milionů EUR) a 2010 (500 milionů EUR).

V roce 2014 Komise jménem EU v rámci dvou programů makrofinanční pomoci vyplatila úvěry v hodnotě 1,36 miliardy EUR. Zbývající částku 250 milionů EUR hodlá Komise vyplatit v rámci prvního programu makrofinanční pomoci na počátku roku 2015, pokud Ukrajina úspěšně provede hospodářskou politiku a splní finanční podmínky, s nimiž souhlasila, a pokud bude soustavně uspokojivým způsobem provádět program MMF.

V souvislosti s ukrajinskou žádostí o dodatečnou finanční pomoc EU je Komise připravena v těsné spolupráci s ukrajinskými orgány a mezinárodními finančními organizacemi prozkoumat, zda je nový program makrofinanční pomoci pro Ukrajinu nezbytný a jakou by měl mít podobu.

Jižní sousedství

Unie pro Středomoří pokračovala ve své činnosti, nadále organizovala ministerské schůzky k otázkám průmyslu (v únoru v Bruselu v Belgii), životního prostředí (v červnu v Aténách) a digitální ekonomiky (v září v Bruselu). Ve dnech 10. a 11. června 2014 se v Aténách v Řecku konalo třetí setkání ministrů zahraničních věcí EU a Ligy arabských států (LAS). Ve společném prohlášení se EU a LAS dohodly, že zahájí bezprecedentní strategický dialog, a společně odsoudily džihadismus.

EU pokračovala v podpoře přechodu k demokracii v Tunisku. Prostřednictvím akčního plánu EU a Tuniska v rámci EPS z roku 2014 bylo navázáno privilegované partnerství. Kromě toho bylo v březnu podepsáno prohlášení o partnerství v oblasti mobility. EU nabídla ještě další podporu, jež je v současnosti předmětem posouzení. Posuzována jsou opatření týkající se demokratické reformy bezpečnostního sektoru a migrace. Parlament a Rada se kromě toho v květnu rozhodly, že Tunisku nabídnou makrofinanční pomoc ve výši až 300 milionů EUR v úvěrech s maximální dobou splatnosti 15 let.

V roce 2014 pokračovala dvěma koly jednání s Marokem o prohloubené a komplexní dohodě o volném obchodu.

V roce 2014 se výrazně zhoršila politická a bezpečnostní situace v Libyi. Aby posílila podporu ze strany EU, jmenovala Evropská unie v květnu Bernardina Leóna, který do té doby působil jako zvláštní zástupce Evropské unie pro jižní Středomoří, do funkce zvláštního vyslance pro Libyi. Poté byl v září jmenován zvláštním zmocněncem generálního tajemníka OSN. Probíhající konflikt měl dopad na snahy EU o spolupráci, které měly podpořit politickou transformaci. Stupňující se násilí přimělo EU a většinu dalších mezinárodních partnerů k rozhodnutí dočasně přemístit pracovníky svých delegací a mise EU pro pomoc na hranicích (civilní mise SBOP, která poskytuje technickou pomoc a výcvik v souvislosti se správou hranic). Bez ohledu na těžkosti EU v roce 2014 dále poskytovala technickou pomoc, a to zejména v oblastech veřejné správy, podpory pro migranty a vnitřně vysídlené osoby a v oblastech bezpečnosti, vzdělávání, sdělovacích prostředků, občanské společnosti a usmíření. Aktivně podporuje mediační úsilí mise OSN v Libyi s cílem nalézt mírové řešení.

V roce 2014 se prohlubovala krize v Sýrii a v jejím okolí. EU si ve vztahu k obyvatelstvu zasaženému konfliktem zachovala vysokou míru angažovanosti a byla hlavní hybnou silou při poskytování mezinárodní pomoci, přičemž částka podpory, kterou uvolnila společně s členskými státy, přesáhla od počátku krize 3,1 miliardy EUR. Sama Komise za tímto účelem uvolnila 440 milionů EUR.

Společně s regionálními a mezinárodními partnery EU nadále podporovala snahy o nalezení oboustranně přijatelného politického řešení s cílem zachovat jednotu, svrchovanost a územní celistvost Sýrie, jakož i její mnohonárodnostní a mnohonáboženský charakter. Poté, co byl do funkce nového zvláštního zmocněnce OSN pro Sýrii jmenován Staffan de Mistura, začaly Evropská služba pro vnější činnost (ESVČ) a Komise aktivně hledat konkrétní způsoby, jak podpořit jeho snahy o dosažení strategického zmírnění násilí, které by bylo základem pro širší udržitelný politický proces. EU nadále poskytovala politickou a praktickou podporu umírněné opozici a posilovala svoji politiku sankcí zaměřenou na režim a jeho přívržence. Také poskytla značnou podporu na opatření, která mají zcela a nezvratně zlikvidovat programy výroby chemických zbraní, jež probíhají pod záštitou režimu prezidenta Assada.

Během celého roku 2014 podporovala EU Libanon v jeho snahách vypořádat se s dopady syrské krize, neboť počet uprchlíků přesáhl 1,2 milionu. EU se zúčastnila setkání ministrů v rámci Mezinárodní skupiny pro podporu Libanonu (International Support Group for Lebanon) a uvolnila další finanční prostředky. Celková částka vyčleněná na odstranění následků syrské krize v Libanonu tak dosáhla 450 milionů EUR.

V červnu byl oficiálně přijat akční plán EPS EU-Libanon a v prosinci EU a Libanon oficiálně zahájily dialog o mobilitě a migraci.

Pomoc, kterou EU poskytuje Palestině ⁽³⁾, zůstává na vysoké úrovni, a to navzdory intenzivním projevům nepřátelství, k nimž docházelo v Gaze v létě 2014. Finanční prostředky vyčleněné pro Palestinu v rámci evropského nástroje sousedství dosáhly v roce 2014 300 milionů EUR, z čehož bylo 87 milionů EUR přiděleno Agentuře Organizace spojených národů pro pomoc a práci ve prospěch palestinských uprchlíků na Blízkém východě (UNRWA). EU je nadále největším dárce této agentury.

EU nadále podporovala složitý přechod Egypta k demokracii a k tomuto procesu se postavila kritickým a konstruktivním způsobem. Zejména podporovala provádění plánu nových egyptských orgánů, a to vysláním volební mise odborníků k lednovému referendu o ústavě a volební pozorovatelské mise k prezidentským volbám, které se konaly v květnu. Pomoc, kterou EU Egyptu poskytuje, se nadále soustřeďuje na podporu občanské společnosti a sociálně-ekonomických opatření pro nejzranitelnější občany.

Západní Evropa

Evropský hospodářský prostor

Byly ještě více posíleny těsné vazby mezi EU a Islandem, Lichtenštejnskem a Norskem, a to jak dvoustranně, tak v rámci Evropského hospodářského prostoru (EHP). Jednotlivé strany se zejména snažily snížit vysoký počet právních aktů EU o jednotném trhu, které dosud nebyly zapracovány do Dohody o EHP. V roce 2014 byl do této dohody zapracován druhý nejvyšší počet právních předpisů od doby, kdy vstoupila v platnost. Byla uzavřena jednání o začlenění Chorvatska do EHP po jeho přistoupení k Evropské unii a byla zahájena další jednání o obnovení finančního mechanismu EHP a norských grantů, které v letech 2009 až 2014 přispěly částkou 1,8 miliardy EUR na snížení sociálních a ekonomických nerovností v EHP.

Švýcarsko

Vztahy mezi EU a Švýcarskem byly i v tomto roce bližší než s kteroukoli jinou zemí mimo EHP. Byly však vážně pošramoceny 9. února, kdy se obyvatelé Švýcarska při hlasování vyslovili pro zavedení ročních množstevních limitů pro přistěhovalce. Prováděcí právní předpis pro toto hlasování musí být uzákoněn do tří let. Kromě toho byla spolupráce dále zastiňována neexistencí horizontálního institucionálního rámce, jak zdůraznily závěry Rady z prosince 2012 ⁽⁴⁾, které podmiňují další přístup Švýcarska na vnitřní trh vyřešením dlouhodobých institucionálních otázek, zejména pokud jde o lepší mechanismy pro dohled a urovnávání sporů. Jednání o institucionálním rámci začala v květnu.

Andorra, Monako a San Marino

V prosinci Rada přijala mandát k tomu, aby zahájila jednání s Andorrou, Monakem a San Marinem o jedné či více dohodách o přidružení, a zajistila tak jejich účast na vnitřním trhu EU a také případnou spolupráci v jiných oblastech. Rada rovněž přijala závěry ⁽⁵⁾, v nichž chválí spolupráci s těmito třemi zeměmi v rámci zahraniční politiky EU a dává najevo, že je připravena zkoumat další možnosti, jak tuto spolupráci posílit.

Jednání o rozšíření

Bezpečnost, stabilita a prosperita evropského světadílu představovaly od samého začátku ústřední aspekty politiky rozšíření EU. Tak je tomu i nadále. V roce 2014 EU pokračovala v úzkých stycích s kandidátskými zeměmi a potenciálními kandidátskými zeměmi.

Island

Na základě rozhodnutí islandské vlády byla v květnu 2013 pozastavena přístupová jednání. Island je nadále důležitým partnerem EU, neboť se účastní Dohody o Evropském hospodářském prostoru a je členem schengenského prostoru, navíc je partnerem v rámci spolupráce v záležitostech týkajících se Arktidy.

Turecko

Turecko je kandidátskou zemí EU a zároveň jejím klíčovým partnerem, jelikož má dynamické hospodářství a hraje důležitou úlohu v oblasti, která prochází mimořádně závažnými změnami, zejména v Iráku a Sýrii. Aktivní a důvěryhodná přístupová jednání představují nejvhodnější rámec pro využití plného potenciálu vztahů EU a Turecka v klíčových oblastech, např. v zahraniční politice, energetice, spravedlnosti a vnitřních věcech včetně otázek vízové a migrační politiky a zpětného přebírání neoprávněně pobývajících osob a také v oblastech hospodářských a obchodních vztahů včetně rozvoje hospodářského dialogu na vysoké úrovni. EU by rovněž měla zůstat oporou tureckých reforem, zejména v oblastech právního státu a základních práv a svobod. V průběhu roku byla přijata nebo provedena řada reforem, je však nutné dále vytrvale usilovat o úplné splnění kodaňských kritérií (minimální požadavky, které musí splňovat každá země, aby se stala kandidátem na členství v EU). Dne 1. října vstoupila v platnost dohoda mezi EU a Tureckem o zpětném přebírání neoprávněně pobývajících osob, jež je důležitým milníkem v dialogu EU a Turecka o uvolnění vízového režimu. Tento proces nadále podporuje a doplňuje práce na jiných cílových oblastech *acquis*.

Černá Hora

Přístupová jednání byla zahájena v červnu 2012. V květnu 2013 byl dokončen proces prověřování (analytická prověrka celého *acquis* EU). Do konce roku 2014 bylo otevřeno 16 kapitol. Dvě z těchto kapitol, tedy kapitola o vědě a výzkumu a kapitola o vzdělání a kultuře, byly prozatímne uzavřeny. V prosincových závěrech ⁽⁶⁾ Rada zdůraznila význam všech aspektů právního státu.

Srbsko

V současnosti probíhají přístupová jednání mezi EU a Srbskem. V lednu se konala první mezivládní konference, která byla výsledkem soustavného pokroku, jehož Srbsko dosahuje při provádění reforem a při soustavné práci na normalizaci svých vztahů s Kosovem ⁽⁷⁾. Pokračoval proces prověřování. Srbsko je nadále odhodláno provést intenzivní reformy a udržuje si konstruktivní přístup k regionální spolupráci.

Bývalá jugoslávská republika Makedonie

V dubnu se konaly prezidentské a parlamentní volby. Úřad pro demokratické instituce a lidská práva (ODIHR) Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) konstatoval, že proběhly řádně, že však také docházelo ke stírání hranice mezi státní a stranickou činností a že sdělovací prostředky nebyly během kampaně nestranné. V říjnu Komise po šesté trvala na svém doporučení, aby byla zahájena přístupová jednání, protože tato země dostatečným způsobem plní nezbytná politická a hospodářská kritéria a dosáhla vysoké úrovně souladu s *acquis* EU. Vyjádřila však také politování nad tím, že některé kroky podniknuté v loňském roce byly krokem zpět, a nabádala orgány, aby přijaly rozhodná opatření v souvislosti s obavami ze zvýšené politizace a silících nedostatků, pokud jde o nezávislost soudnictví a svobodu vyjadřování. V prosinci Rada vyjádřila obecný souhlas s posudkem Komise, podle nějž jsou i nadále uspokojivě plněna politická kritéria, vzala na vědomí doporučení Komise zahájit jednání a prohlásila, že se k této záležitosti vrátí v roce 2015, až jí Komise poskytne aktuální informace.

Albánie

V červnu se Rada rozhodla, že Albánii udělí status kandidátské země, a uznala pokrok, jehož tato země dosáhla zejména v oblasti právního státu. Komise nadále podporovala a sledovala albánské reformní snahy v oblastech, které spadají pod pět klíčových priorit, jež byly stanoveny pro zahájení přístupových jednání. Tyto hlavní priority zahrnují reformu veřejné správy, reformu soudnictví, boj proti korupci a organizované trestné činnosti, posílení politik zaměřených na ochranu lidských práv a boj proti diskriminaci a výkon vlastnických práv. Zásadní význam pro udržitelnost relevantních reforem a pokrok na cestě ke členství v EU bude mít konstruktivní dialog mezi vládou a opozicí.

Bosna a Hercegovina

Bosna a Hercegovina dosáhla jen omezeného pokroku při plnění kodaňských politických kritérií a požadavků uvedených v podrobném plánu pro vstup dohody o stabilizaci a přidružení v platnost i směrem k perspektivní žádosti o členství. Země musí urychleně přikročit k provádění agendy EU. Pokud jde o vytvoření lépe fungujících, koordinovanějších a udržitelnějších institucionálních struktur, bylo zatím dosaženo jen malého pokroku. EU s Bosnou a Hercegovinou nadále spolupracuje a využívá přitom všechny dostupné prostředky. V návaznosti na diskusi v Radě dne 17. listopadu o tom, že je třeba zaujmout k této zemi nový přístup, vysoká představitelka Evropské unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a místopředsedkyně Evropské komise Federica Mogheriniová a komisař pro evropskou politiku sousedství a jednání o rozšíření Johannes Hahn dne 5. prosince navštívili Sarajevo. Následná diskuse se konala v Radě dne 15. prosince, kdy byl rovněž přijat obnovený přístup k Bosně a Hercegovině na základě společné iniciativy Německa a Spojeného království.

Dne 12. října se konaly všeobecné volby na celostátní úrovni i na úrovni komunální. Dne 17. listopadu bylo vytvořeno tříčlenné státní předsednictví a tvorba vlády na obou úrovních pokračovala až do konce roku.

Kosovo

Dne 8. června se konaly předčasné všeobecné volby. Po zdoluhavé patové situaci při utváření vlády bylo dne 8. prosince vytvořeno nové shromáždění a přísahu složila nová koaliční vláda. Hlavními koaličními partnery jsou dvě největší strany – Demokratická kosovská liga a Demokratická strana Kosova.

Kosovo dosáhlo dalšího pokroku na cestě k narovnání vztahů se Srbskem, zejména prováděním první dohody o zásadách pro narovnání vztahů v dubnu 2013, určitého pokroku bylo dosaženo také v záležitostech týkajících se evropské integrace. Mnoho významných problémů nicméně přetrvává, včetně těch, které se týkají právního státu, reformy veřejné správy, volební reformy, integrace komunit a ekonomiky.

V květnu Komise dokončila jednání s Kosovem o dohodě o stabilizaci a přidružení a na konci července byl text parafován. V červenci Komise také vydala druhou zprávu o pokroku Kosova při uvolňování vízového režimu. V srpnu Komise přijala „orientační strategický dokument pro Kosovo“, který má sloužit jako vodítko při programování nástroje předvstupní pomoci pro Kosovo v letech 2014–2020.

Priština, hlavní město Kosova.

Dialog Bělehrad-Priština

Srbsko a Kosovo pokračovaly v dialogu, při němž asistovala Catherine Ashtonová, vysoká představitelka Evropské unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a místopředsedkyně Evropské komise, a tyto země jsou obecně odhodlány provést dohodu o zásadách i další dohody, jichž bylo v rámci dialogu dosaženo. To vedlo k řadě nezvratných praktických změn, poprvé se v celém Kosovu konaly komunální a parlamentní volby (EU k nim vyslala volební pozorovatelské mise) a došlo ke značnému pokroku při postupném odbourávání srbských policejních a justičních struktur. Přestože klesl počet setkání na vysoké úrovni, práce pokračovala na technické úrovni a bylo dosaženo pokroku v oblasti výběru cel, integrované správy hranic, energetiky a telekomunikací.

Regionální spolupráce

Do regionální spolupráce se zapojil větší počet stran a na vrcholné schůzce procesu spolupráce v jihovýchodní Evropě (SEECP), která se konala v červnu v Bukurešti v Rumunsku, bylo přijato prohlášení, které vítá Kosovo jakožto rovnocenného stálého účastníka setkání SEECP na všech úrovních. Ministři zahraničních věcí a ministři hospodářství a financí se začali setkávat v rámci neformální iniciativy „šest zemí západního Balkánu“, která se zaměří především na konektivitu a správu ekonomických záležitostí. Přijetím vnitrostátních a regionálních akčních plánů a první základní zprávy o strategii Jihovýchodní Evropa 2020 bylo zahájeno provádění strategie Jihovýchodní Evropa 2020 ⁽⁸⁾.

Nový nástroj předvstupní pomoci

V roce 2014 byl spuštěn nový nástroj předvstupní pomoci (NPP II). Prostřednictvím tohoto nástroje EU v období 2014–2020 poskytne 11,7 miliardy EUR na podporu zemí při přípravách na přistoupení, jakož i na regionální a přeshraniční spolupráci. NPP II se více zaměří na priority týkající se přistoupení k EU v oblastech demokracie a právního státu či konkurenceschopnosti a růstu. NPP II také zavádí odvětvový přístup, pobídky pro dosahování výsledků, větší rozpočtovou podporu a rozdělení projektů podle priorit.

Strategická partnerství

Spolupráce se strategickými partnery

Spojené státy americké

V březnu se v Bruselu konala vrcholná schůzka představitelů EU a Spojených států amerických a tato schůzka byla důkazem hloubky a šíře tohoto strategického partnerství. Její účastníci se zabývali hlavními úkoly v souvislosti se světovým mírem a prosperitou a rovněž řešili, jak posílit snahy o stimulaci tvorby pracovních míst a růstu, o zajištění energetické bezpečnosti, vyrovnání se se změnou klimatu a zajištění ochrany údajů. Vedoucí představitelé také diskutovali o naléhavých otázkách zahraniční politiky, přičemž poukazovali na vynikající spolupráci mezi EU a Spojenými státy při krizích, které mají dopad na mezinárodní mír a bezpečnost. Na vrcholné schůzce bylo znovu potvrzeno odhodlání s cílem vyjednat komplexní a ambiciózní transatlantické obchodní a investiční partnerství (viz kapitola 3).

V roce 2014 pokračovala úzká spolupráce EU a Spojených států v rámci zahraniční a bezpečnostní politiky, která stavěla na zavedených dialozích o mnoha oblastech regionální a horizontální politiky včetně krize na Ukrajině, konfliktu v Sýrii, mírového procesu na Blízkém východě, rozhovorů o jaderné energii s Íránem, boje proti pirátství ve vodách kolem Afrického rohu a boje proti terorismu v oblasti Sahelu.

Zasedání během summitu EU–USA 2014, nalevo delegace Spojených států amerických, jíž předsedá prezident USA Barack Obama, a napravo zástupci EU (zprava doleva): Catherine Ashtonová, vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a místopředsedkyně Evropské komise; Herman Van Rompuy, předseda Evropské rady; José Manuel Barroso, předseda Evropské komise; Karel de Gucht, komisař pro obchod, a João Vale de Almeida, vedoucí delegace EU ve Spojených státech. Brusel (Belgie), 26. března.

EU a Spojené státy vedou dlouhodobý dialog o záležitostech spravedlnosti a vnitřních věcí, který pokračoval i v roce 2014 a soustředil se mimo jiné na snahy o obnovení důvěry v transatlantické přenosy dat, která ochabla v důsledku incidentu z roku 2013, kdy vyšlo najevo, že Spojené státy sledovaly občany EU. V této souvislosti probíhala jednání mezi EU a Spojenými státy o „zastřešující“ dohodě, která by měla chránit osobní údaje při přenosech dat mezi EU a Spojenými státy pro účely prosazování právních předpisů.

Kanada

Vrcholná schůzka představitelů EU a Kanady, která se konala v září, byla oslavou dokončení jednání o dohodě o strategickém partnerství a komplexní dohodě o hospodářské a obchodní spolupráci, a tudíž byla milníkem ve vztazích EU a Kanady. Obě tyto dohody budou základem pro pevnější vztah mezi oběma zeměmi, prohloubí jejich hospodářské vazby a v mnoha směrech posílí jejich spolupráci, což umožní společně se vyrovnat s problémy v oblasti mezinárodního míru a bezpečnosti a s některými dalšími globálními otázkami společného zájmu. Dne 1. prosince proběhl v Bruselu politický dialog EU a Kanady.

Rusko

Vztahy EU a Ruska v roce 2014 zásadně poznamenala problematika ruských zásahů do záležitostí Ukrajiny, nezákonného připojení Krymu a přímé destabilizace Ukrajiny.

V lednu se v Bruselu v omezeném rozsahu uskutečnila 32. vrcholná schůzka EU a Ruska, která se soustředila na Ukrajinu a Východní partnerství. Ruský prezident Vladimír Putin prohlásil, že Rusko nemá s Východním partnerstvím žádný zásadní problém, vyjádřil však hospodářské obavy. Účastníci schůzky se dohodli, že budou uspořádány technické konzultace, které objasní, jaké výhody budou dohody o přidružení mezi EU a různými zeměmi Východního partnerství mít pro všechny partnery včetně Ruska.

Po nezákonném připojení Krymu se Evropská rada v březnu rozhodla, že postupně přijme omezující opatření (včetně zákazu vydávání víz a zmrazení majetku) proti některým ruským a ukrajinským osobám a subjektům, které jsou zodpovědné za narušení ukrajinské svrchovanosti a územní integrity. Následným rozhodnutím Evropské rady a Rady pro zahraniční věci pak byly tyto sankce postupně rozšířeny také o sankce ekonomické. Byla pozastavena jednání o nové dohodě EU a Ruska i dialog o uvolnění vízového režimu. Rusko bylo vyloučeno ze skupiny G8 a byla pozastavena řada činností v rámci spolupráce. Vrcholná schůzka naplánovaná na červen byla zrušena. Při přijímání omezujících opatření se EU snažila pokračovat v dialogu s Ruskem o záležitostech souvisejících s krizí, a to jak v dvoustranném formátu, tak ve formátu třístranném společně s Ukrajinou. Tento dialog se zabýval hospodářskými otázkami, na které poukázalo Rusko a které souvisejí s prohloubenou a komplexní zónou volného obchodu, jež zahrnuje EU a Ukrajinu, a otázkami energetiky. Na základě dialogu o této zóně volného obchodu bylo posunuto datum pro prozatímní uplatňování obchodní části dohody, a to na 31. prosinec 2015, zatímco Rusko bude ve vztahu k Ukrajině nadále uplatňovat preferenční režim podle dohody o volném obchodu ve Společenství nezávislých států. Rozhovory o energetice vyústily v kompromis, zprostředkovaný EU, o dodávkách a platbách, který zajistil dodávky ruského plynu na Ukrajinu v zimě 2014/2015 a tranzit plynu přes Ukrajinu do Evropské unie.

EU bedlivě sledovala vývoj situace uvnitř Ruska včetně pokračujícího omezování činností občanské společnosti, týkajícího se rovněž omezování aktivit na internetu, a snahy eliminovat opozici. Své výhrady k tomuto stavu vyjádřila jak veřejně, tak v politickém dialogu. Konzultace mezi EU a Ruskem o lidských právech, které se konají pravidelně dvakrát do roka, se v roce 2014 neuskutečnily, protože Rusko je odmítlo uspořádat tentokrát v Moskvě.

Čína

Letošní rok byl mimořádný tím, že dne 31. března navštívil instituce EU čínský prezident Si Ťin-pching, což znamenalo historicky první návštěvu čínského prezidenta v EU. Tato událost posílila vazby mezi EU a Čínou na základě jejich strategického programu spolupráce do roku 2020 ⁽⁹⁾, na němž se obě strany dohodly předchozí rok.

Si Ťin-pching, čínský prezident (vpravo), a José Manuel Barroso, do 31. října předseda Evropské komise, si podávají ruku. V pozadí stojí Herman Van Rompuy, do 30. října předseda Evropské rady. Budova Justus Lipsius, Brusel (Belgie), 31. března.

Strategické partnerství EU a Číny bylo dále posíleno návštěvou předsedy Vojenského výboru EU, generála Patricka de Rousierse, v Pekingu ⁽¹⁰⁾ a také tím, že v Pekingu obě strany vedly dialog o bezpečnosti a obraně a na totéž téma tam byl také uspořádán seminář. Obě strany se zúčastnily téměř 100 dialogů a workshopů a pokračovaly ve spolupráci v mnoha politických, hospodářských a dalších oblastech, z nichž řada dodává vztahům EU a Číny širší rozměr tím, že jim pomáhá řešit globální problémy ⁽¹¹⁾. Na konci roku došlo k rozsáhlému dialogu o lidských právech ⁽¹²⁾.

Poté, co byla v říjnu 2013 zahájena jednání o investiční dohodě mezi EU a Čínou, Komise zahájila řádná jednání, jejichž cílem je zajistit lepší přístup na trh a odstranit investiční omezení pro společnosti EU v Číně. Rovněž bylo společně s Čínou dosaženo pokroku v řadě vícestranných jednání v Ženevě ve Švýcarsku v rámci WTO, např. o obecné dohodě o veřejných zakázkách, dohodě o informačních technologiích, dohodě o obchodu se službami a iniciativě pro zelené zboží, u které by aktivní účast Číny přispěla k prosazování dalšího otevření trhu.

V květnu navštívil evropské instituce C. Y. Leung, předseda Výkonné rady Hongkongu ⁽¹³⁾. V souvislosti se zavedením všeobecného volebního práva pro volby předsedy Výkonné rady Hongkongu v roce 2017 potvrdila EU veřejně, že rozhodně podporuje hlubší demokratizaci Hongkongu ⁽¹⁴⁾.

Bylo oceněno historicky první setkání vrcholných úředníků pověřených dvoustrannými vztahy pevninské Číny a Tchaj-wanu ⁽¹⁵⁾. V roce 2014 pokračovalo sblížování mezi pevninskou Čínou a Tchaj-wanem a byla přijata opatření pro praktickou spolupráci a budování důvěry. EU a Tchaj-wan rovněž pokračovaly ve stále intenzivnější hospodářské a technické spolupráci, což bylo oboustranně prospěšné.

Japonsko

Jednání o dohodě o strategickém partnerství zahrnující politické, odvětvové a globální otázky pokračovala souběžně s vyjednáváním o dohodě o volném obchodu s cílem podpořit další dvoustranné obchodní a investiční toky. Tato jednání mají potenciál výrazně zvýšit úroveň a intenzitu spolupráce mezi oběma stranami a očekává se, že budou pro obě strany značně prospěšná. V roce 2014 byl úspěšně dokončen jeden rok trvající přezkoumání pokroku, jehož bylo za uplynulý rok dosaženo při jednání o dohodě o volném obchodu, přičemž EU ocenila angažovanost Japonska a také fakt, že plní řadu svých počátečních závazků.

Herman Van Rompuy, do 30. listopadu předseda Evropské rady (uprostřed), José Manuel Barroso, do 31. října předseda Evropské komise (vpravo), a Shinzō Abe, japonský předseda vlády (vlevo), na tiskové konferenci při summitu, který se konal v Bruselu (Belgie) dne 7. května.

V květnu se v Bruselu konala 22. vrcholná schůzka EU a Japonska ⁽¹⁶⁾, která byla příležitostí k tomu, aby vedoucí představitelé přezkoumali pokrok, jehož bylo dosaženo během souběžně probíhajících jednání o dohodě o strategickém partnerství a dohodě o volném obchodu, a aby znovu potvrdili, že jsou odhodláni tyto ambiciózní dohody urychleně uzavřít do roku 2016.

Jižní Korea

Strategické partnerství mezi EU a Jižní Koreou se dále prohlubovalo, přičemž od okamžiku, kdy EU a Jižní Korea uzavřely dohodu o volném obchodu, letos uplynuly tři roky. Tato dohoda „nové generace“ (jde o první takovou dohodu o volném obchodu v Asii) má dalekosáhlý dopad a komplexní povahu. Díky ní vzrostl celkový vývoz zboží z EU do Jižní Koreje o 35 % a vývoz zboží, který byl na základě dohody o volném obchodu zcela liberalizován, vzrostl o 46 %.

Indie

V roce 2014 oslavilo strategické partnerství EU a Indie desetileté výročí. Poté, co ve volbách přesvědčivě vyhrála strana Bharatiya Janata, zahájila na konci května svoji činnost nová indická vláda. EU a Indie nadále spolupracovaly v hospodářských a politických záležitostech i otázkách odvětvové politiky. Connie Hedegaardová, komisařka pro oblast klimatu, podnikla návštěvu Indie. Uskutečnily se konzultace o zahraniční politice a byl zahájen dialog o nešíření zbraní hromadného ničení a o odzbrojení. Společná komise EU a Indie, jejíž zasedání se konalo v červnu v Novém Dillí, byla první příležitostí k navázání vztahů s novou vládou. EU je připravena oživit strategické partnerství mimo jiné uzavřením jednání o dohodě o volném obchodu.

Brazílie

Sedmá vrcholná schůzka EU a Brazílie, která se konala v únoru v Bruselu, byla příležitostí k užitečné výměně názorů o stavu strategického partnerství. Obě strany zopakovaly, že jsou odhodlány dosáhnout urychleného pokroku při jednání o dohodě o přidružení mezi EU a Mercosurem. Důležitým bodem programu byla také dohoda o letecké dopravě a transatlantické kabelové spojení. Pokud jde o zahraniční politiku, účastníci diskutovali o celé řadě celosvětových i regionálních otázek. EU i Brazílie se shodly na významné úloze udržitelného hospodářského rozvoje a bezpečnosti v Africe. Rovněž byl uvítán sílící proces integrace v Latinské Americe v rámci Společenství latinskoamerických a karibských států (CELAC).

Mexiko

Na základě závazku, který v roce 2013 učinili mexický prezident, předseda Evropské rady a předseda Evropské komise, zkoumaly EU a Mexiko možnosti modernizace globální dohody, která vytváří rámec pro jejich strategické partnerství. Společná pracovní skupina určila oblasti a ustanovení stávajícího dvoustranného právního rámce, které by bylo možné aktualizovat, rozšířit, zjednodušit nebo odstranit, a to s přihlédnutím k případnému budoucímu jednání o novém právním nástroji, které by mohlo začít v roce 2015.

Jižní Afrika

Vzhledem k množství politických aktivit, které se během roku uskutečnily jak v Jižní Africe (všeobecné volby), tak v EU (volby do Evropského parlamentu, jmenování nového předsedy Komise a nového sboru komisařů a také nového předsedy Evropské rady), se obě strany dohodly, že odloží sedmou výroční vrcholnou schůzku na druhé čtvrtletí roku 2015. Nadále nicméně pokračovaly intenzivní diplomatické styky, které v dubnu vyvrcholily setkáním vysoké představitelky EU, místopředsedkyně Komise Catherine Ashtonové a jihoafrické ministryně pro mezinárodní vztahy a spolupráci Maite Nkoana-Mashabaneové, na vrcholné schůzce EU a Afriky, po které následovala další setkání na různých úrovních v Bruselu. Strategické partnerství oživily intenzivní konzultace o domácích a mezinárodních výzvách a o pokroku, jehož bylo dosaženo v řadě záležitostí, mezi něž patří politika, bezpečnost, obchod, rozvojová spolupráce a lidská práva. Jižní Afrika byla jednou ze šesti zemí Rozvojového společenství jižní Afriky, které v červenci dokončily jednání s EU o dohodě o hospodářském partnerství mezi těmito dvěma regiony.

Partnerství EU a Afriky

Na čtvrté vrcholné schůzce EU a Afriky, která se konala ve dnech 2. a 3. dubna 2014 v Bruselu, hlavy států nebo předsedové vlád EU a Afriky zesílili své odhodlání upevnit spolupráci ve strategickém rámci společné strategie EU-Afrika (JAES) přijaté v roce 2007. Této vrcholné schůzky na téma „Investice do lidí, prosperity a míru“ se zúčastnilo více než 60 vedoucích představitelů EU a Afriky, celkem se dostavilo přes 80 delegací. Bylo přijato politické prohlášení, plán provádění strategie JAES v období 2014–2017 a samostatné prohlášení o migraci a mobilitě. Vrcholná schůzka vytvořila pevný základ pro budoucí dialog a spolupráci a obě strany ji považovaly za velice úspěšnou.

Kromě toho byl na vrcholné schůzce vyzdvížen úspěch spolupráce EU a Afriky v otázkách klimatu. Bylo zdůrazněno přání prohloubit partnerství, aby bylo možné zabývat se naléhavými globálními otázkami spojenými se změnou klimatu ⁽¹⁷⁾. Spolupráce EU a Afriky je již dnes přínosná pro tisíce lidí v celé Africe, stále je však nutné překonávat řadu problémů. Tyto problémy je třeba řešit na globální úrovni společně s mezinárodními partnery.

Účastníci summitu EU–Afrika, který se konal 2. a 3. dubna v Bruselu (Belgie). Vedoucí představitelé Afriky a EU se sešli pod heslem „Investice do lidí, prosperity a míru“ a diskutovali o míru, bezpečnosti, změně klimatu a migraci.

Africký mírový projekt podporuje mír a bezpečnost v Africe, na což z Evropského rozvojového fondu (ERF) získal od roku 2004 již více než 1,2 miliardy EUR. Během prvního semestru roku 2014 byl v konzultaci s členskými státy EU a africkými partnery připraven akční program na období let 2014–2016 a 15. července jej schválila Komise. S rozpočtem 750 milionů EUR bude tento program pokračovat v podpoře mírových operací vedených Afrikou, v podpoře budování kapacit a činností týkajících se prevence konfliktů a zprostředkování míru. V roce 2014 bylo s Africkou unií podepsáno rovněž několik dohod o financování z prostředků afrického mírového projektu včetně příspěvku na mírovou operaci ve Středoafrické republice ve výši 125 milionů EUR a příspěvku ve výši 201 milionů EUR na podporu působení mise Africké unie v Somálsku (Amisom).

Nástroj partnerství

V březnu přijaly Parlament a Rada nařízení, kterým se zřizuje nástroj partnerství ⁽¹⁸⁾, jenž má sloužit k prosazování a podpoře vztahů mezi EU a třetími zeměmi. Nástroj partnerství je jednou z klíčových inovací víceletého finančního rámce pro období let 2014–2020, který představuje balíček nástrojů pro financování vnější činnosti. Tento nový nástroj odráží jak změny, k nimž ve světě dochází v posledních letech, tak změny, jež EU učinila ve způsobu, jímž reaguje na světové problémy.

Nástroj partnerství pomůže posílit vztahy se strategickými partnery EU, kteří již nejsou způsobilí pro dvoustrannou rozvojovou pomoc (Brazílie, Čína, Indie a Mexiko), a s některými partnery G7 (Kanada, Japonsko a Spojené státy).

Regionální politiky

Tento oddíl se týká vztahů mezi EU a konkrétními regiony: Blízkým východem a oblastí Perského zálivu, Střední Asii, Asii a Tichomořím, Latinskou Amerikou a Karibikem a rovněž Afrikou.

Blízký východ a Perský záliv

Mírový proces na Blízkém východě

V souladu se závěry Rady z prosince 2013 ⁽¹⁹⁾ se EU v roce 2014 podílela na jednáních mezi Izraelem a Palestinou zprostředkovaných Spojenými státy, a to zejména prostřednictvím koncepce zvláštního privilegovaného partnerství a evropské nabídky bezprecedentního balíčku politické, hospodářské a bezpečnostní podpory oběma stranám v souvislosti s dohodou o konečném statusu. Nicméně poté, co byla následně po uplynutí lhůty stanovené na den 29. dubna jednání pozastavena, nebylo v mírových hovorech dosaženo žádného pokroku a souběžně se stále více stupňovalo násilí na Západním břehu Jordánu i ve východním Jeruzalémě a v Pásmu Gazy.

Rada ve svých květnových závěrech ⁽²⁰⁾ znovu zopakovala výzvu EU, aby byla jednání obnovena, a dala znovu najevo, že podporuje palestinské usmíření na základě zásad kvarteta ⁽²¹⁾. Po usmíření byla dne 2. června na základě konsenzu vyhlášena palestinská národní správa. Izraelská vojenská operace „Ochranné ostří“, která proběhla v červenci a srpnu, zahájila třetí konflikt v Gaze za posledních šest let. Jednalo se o rozsáhlou pozemní operaci, která měla zničit tunely mezi Gazou a Izraelem a raketový arzenál ozbrojenců a při které přišlo o život mnoho civilistů.

EU sehrála aktivní úlohu v úsilí o zaručení udržitelného příměří. Prostřednictvím srpnových závěrů Evropské rady ⁽²²⁾ a Rady ⁽²³⁾ zdůraznila, že návrat k předchozímu stavu není udržitelný a že je nutné, aby v Gaze došlo k zásadní změně a aby se palestinská samospráva v Pásmu Gazy znovu ujala svých vládních funkcí. EU zejména se stranami diskutovala o tom, jak může pomoci nástrojů zahraniční a bezpečnostní politiky a humanitární pomoci a pomoci na obnovu přispět k ukončení režimu uzávěr v Gaze. Tato problematika byla podrobněji nastíněna na setkání *ad hoc* styčného výboru v září a na konferenci o Palestině na téma „Obnova Gazy“, která se konala v říjnu v Káhiře.

Mezinárodní konference o Palestině – Obnova Gazy, která se konala 12. října v Káhiře (Egypt).

EU při několika příležitostech také zdůraznila, že je nutné, aby měl mírový proces věrohodnou politickou perspektivu založenou na řešení v podobě dvou států a na otázkách souvisejících s konečným uspořádáním, jež byly vymezeny v červencových závěrech Rady⁽²⁴⁾, v nichž bylo uvedeno, že je nutné vyhnout se akcím, jež by zpochybnilly závazky přijaté v rámci dohodnutého řešení. Ke zvýšení napětí přispělo několik faktorů: další rozšiřování izraelských osad, humanitární, bezpečnostní a politické podmínky v Gaze, kde palestinská samospráva nedokázala převzít své vládní povinnosti, obnovené demolicе a vystěhovávání palestinských civilistů a opakované provokace a střety na Chrámové hoře ve východním Jeruzalémě. V září byla v OSN zahájena obnovená palestinská iniciativa, která má ukončit okupaci, ale návrh rezoluce nezískal v Radě bezpečnosti OSN dne 30. prosince požadovaný počet hlasů. Kromě rozhovorů v Káhiře o upevnění příměří v Gaze, jež zprostředkoval Egypt, a obnovených parlamentních akcí zaměřených na uznání palestinského státu a snah přimět izraelskou a palestinskou stranu k návratu k jednacímu stolu byly součástí diplomatického procesu také úvahy v Radě bezpečnosti OSN.

Vysoká představitelka Evropské unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a místopředsedkyně Evropské komise Federica Mogheriniová zdůraznila, že mírový proces na Blízkém východě je prioritou, a na počátku listopadu podnikla do této oblasti první oficiální zahraniční cestu v rámci svého mandátu. Listopadové závěry Rady⁽²⁵⁾ znovu potvrdily, že je EU ochotna sehrát v dojednaném řešení všech otázek konečného upořádání hlavní úlohu a aktivně se na tomto řešení podílet. Rada vyzvala strany a všechny hlavní zúčastněné subjekty včetně kvarteta, Arabské ligy a Rady bezpečnosti OSN, aby přijaly nezbytné kroky k dosažení tohoto cíle, a zopakovala, že budoucí vývoj vztahů jak s izraelskými, tak palestinskými partnery bude záviset na jejich odhodlání udržet trvalý mír v rámci řešení v podobě dvou států.

EU sehrála aktivní úlohu ve snahách pokročit při obnově Gazy a prosadit politický rámec nutný k tomu, aby bylo zaručeno udržitelné řešení konfliktu, včetně *ad hoc* styčného výboru a kvarteta. EU zdůraznila, jak důležité jsou izraelské potřeby v oblasti bezpečnosti, zároveň se však soustředila na to, aby dvoustátní řešení bylo nadále uskutečnitelné a aby se podpory dočkaly snahy palestinské samosprávy o vytvoření palestinského státu respektujícího hranice z roku 1967, který by byl zároveň v souladu s měřítky, jež EU znovu specifikovala v červencových závěrech Rady pro zahraniční věci.

Írán

Diplomatické snahy E3/EU+3 (EU, Německo, Francie a Spojené království a spolu s nimi Čína, Rusko a Spojené státy), vedené tehdejší vysokou představitelkou EU, místopředsdkyní Komise Catherine Ashtonovou, vyústily v listopadu 2013 v Ženevě v prozatímní dohodu s Íránem. Provádění Ženevské dohody, nazývané společný akční plán, bylo zahájeno v lednu 2014 a v červenci bylo prodlouženo do konce listopadu. Ženevská dohoda stanovila jednoletou lhůtu, během níž by jednání měla dospět k dlouhodobému řešení íránské jaderné otázky. Cílem komplexního řešení je zajistit, aby na mezinárodní úrovni již nepanovaly pochybnosti o tom, že íránský jaderný program má výlučně mírovou povahu, a zároveň respektovat právo Íránu na mírové využití jaderné energie v souladu se Smlouvou o nešíření jaderných zbraní a za plného zohlednění rezolucí Rady bezpečnosti OSN a rady guvernérů Mezinárodní agentury pro atomovou energii (MAAE). V listopadu bylo dohodnuto, že společný akční plán bude prodloužen do konce června 2015, a všechny strany vyjádřily pevné odhodlání dokončit jednání do čtyř měsíců. Po prodloužení společného akčního plánu EU prodloužila opatření, jimiž se ruší sankce, až do konce června 2015. V listopadu byly zveřejněny právní akty⁽²⁶⁾ a v prosinci byla obnovena jednání.

Catherine Ashtonová, do 31. října vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a místopředsdkyně Evropské komise (uprostřed), při rozhovoru s íránským ministrem zahraničních věcí Mohammadem Džavádem Zarífem (vpravo) a ministrem zahraničních věcí USA Johnem Kerryem (vlevo) v rámci dialogu skupiny E3/EU+3 o jaderném programu s Íránem. Vídeň (Rakousko), 15. října.

V roce 2014 EU prostřednictvím formálních protestů a prohlášení nadále vyjadřovala znepokojení nad situací v oblasti lidských práv v Íránu. Během své návštěvy Teheránu tehdejší vysoká představitelka EU a místopředsdkyně Komise jednala o lidských právech s tamní vládou a setkala se s několika organizacemi občanské společnosti včetně ženských aktivistek. Ve veřejných prohlášeních EU odsoudila popravu vězňů (do začátku prosince 2014 bylo popraveno přes 440 vězňů) i špatnou situaci v Íránu, pokud jde o respektování základních svobod, např. svobody projevu, shromažďování, náboženského vyznání nebo přesvědčení.

Irák

V návaznosti na první kolo jednání o spolupráci a setkání podvýboru v rámci dohody o partnerství a spolupráci mezi EU a Irákem, která se uskutečnila koncem roku 2013, uspořádaly EU a Irák v lednu 2014 první zasedání rady pro spolupráci na ministerské úrovni. Než bude dohoda ratifikována, jsou prozatímně uplatňovány některé kapitoly, zejména ty, které se týkají obchodu a odvětvové spolupráce.

Federica Mogheriniová, od 1. listopadu vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a místopředsedkyně Evropské komise, při setkání s Nechirvanem Barzaním, předsedou kurdské regionální vlády v Iráku. Erbil (Irák), 22. prosince.

Všeobecné volby konané dne 30. dubna, k nimž EU vyslala volební misi odborníků, a následný proces tvorby vlády v Iráku zpomalily provádění dohody o partnerství a spolupráci. Od června došlo v Iráku k dalšímu velice nepříznivému zvratu, neboť se stal terčem rozsáhlého útoku skupiny DÁ'ÍŠ, kterému se za podpory dalších sunnitských ozbrojených skupin podařilo koordinovaně převzít moc nad velkými částmi iráckého území.

Navzdory problematické bezpečnostní situaci Komise své závazky vůči Iráku dodrží. Jmenování nové irácké vlády na počátku září je nadějí na nový politický začátek a rychlé obnovení činností v rámci dohody o partnerství a spolupráci ⁽²⁷⁾.

Střední Asie

V průběhu roku 2014 EU pokračovala v budování vztahů se středoasijskými zeměmi (Kazachstánem, Kyrgyzstánem, Tádžikistánem, Turkmenistánem a Uzbekistánem) na základě své strategie pro Střední Asii. Základem regionálního přístupu EU byla činnost v oblastech vzdělávání, právního státu a životního prostředí a hospodaření s vodou, jakož i energetiky, prosazování lidských práv a boje proti obchodu s drogami. Unie rozvíjela své dvoustranné vztahy s každým z pěti států individuálně. Bylo dokončeno jednání s Kazachstánem o posílené dohodě o partnerství a spolupráci. Dodnes se jedná o jedinou dohodu o partnerství a spolupráci druhé generace s některou ze zemí v tomto regionu.

Asie a Tichomoří

Obecně

Během roku 2014 EU zvýšila své nasazení v Asii. Mezi významné okamžiky patřily historicky přelomová březnová návštěva čínského prezidenta Si Ťin-pchinga v institucích EU, vrcholná schůzka EU a Japonska, kterou EU v květnu uspořádala, červencové setkání ministrů zahraničních věcí EU a Sdružení národů jihovýchodní Asie (ASEAN), říjnové neformální setkání vedoucích představitelů EU a Sdružení národů jihovýchodní Asie (ASEAN) a summit ASEM, který se konal také v říjnu. EU rovněž nadále soustřeďovala svou pozornost na klíčové události v Tichomoří: vysoká představitelka EU, místopředsedkyně Komise Catherine Ashtonová se v červenci zúčastnila Fóra tichomořských ostrovů v Palau a komisař pro rozvoj Andris Piebalgs se v září v Samoi zúčastnil třetí mezinárodní konference OSN o malých ostrovních rozvojových státech.

Dvoustranné vztahy

V tomto roce bylo dokončeno strategické programování nástroje pro rozvojovou spolupráci a pomoci z ERF na období let 2014–2020 pro přijímající rozvojové země v Asii a Tichomoří. Bylo rovněž přijato strategické programování nového nástroje partnerství jakožto hlavní hybné síly k prosazování zájmů EU v regionu. Současně bylo dosaženo pokroku při jednáních o hlavních rámcových dohodách, dohodách o volném obchodu, dohodách o investicích či dohodách o partnerství a spolupráci s Austrálií, Čínou, Japonskem a Malajsií. Fidži začalo uplatňovat dohodu o hospodářském partnerství mezi EU a Tichomořím, a připojilo se tak k Papui-Nové Guineji. V červenci byla uzavřena jednání o komplexní dohodě o partnerství zaměřeném na vztahy a spolupráci mezi EU a Novým Zélandem.

EU a Nepál kladly při rozvoji spolupráce důraz na zásadní politickou a hospodářskou transformaci Nepálu, která bude v letech 2014–2020 podpořena ztrojnásobením pomoci od EU. Prioritou EU zůstala v roce 2014 výrazná podpora přechodu k demokracii a reformního procesu v Myanmaru/Barmě. V březnu Rada přijala rozhodnutí schválit zahájení jednání o dohodě mezi EU a Myanmarem/Barmou o ochraně investic. V květnu se v Nepjitu uskutečnil první dialog EU a Myanmaru/Barmy o lidských právech⁽²⁸⁾, jemuž spolupředsedal Stavros Labrinidis, zvláštní zástupce EU pro lidská práva. EU bedlivě sledovala politickou krizi v Thajsku. V reakci na zavedení stanného práva a zrušení ústavy přijala EU dne 23. června závěry Rady⁽²⁹⁾, jimiž se pozastavují oficiální návštěvy EU v Thajsku i Thajska v EU. Dohoda o partnerství a spolupráci s Thajskem nebude podepsána, dokud se funkce neujme demokraticky zvolená vláda.

Komise pokračovala v provádění smlouvy o udržitelnosti pro Bangladéš z roku 2013⁽³⁰⁾, která má zlepšit pracovní práva a bezpečnost a ochranu zdraví při práci, bezpečnost v továrnách a odpovědné obchodní chování v odvětví výroby konfekčních oděvů v Bangladéši.

Rada v červnových závěrech přijala novou strategii pro Afghánistán do konce roku 2016, která se soustředí na rozvoj afghánských institucí a zdůrazňuje, že prioritami je prosazování míru, bezpečnosti a regionální stability, posiluje demokracii, podporuje hospodářský a lidský rozvoj a posiluje právní stát a dodržování lidských práv. Strategie vytváří zastřešující rámec pro všechny nástroje EU a nevojenskou účast členských států. Financování přesahuje 1 miliardu EUR ročně. Důležitou součástí tohoto rámce je orientační víceletý program pro nástroj pro rozvojovou spolupráci, který byl přijat s orientačním finančním přídělem dosahujícím až 1,4 miliardy EUR – pod podmínkou, že Afghánistán v plném rozsahu splní své závazky uvedené v Tokijském rámci vzájemné odpovědnosti. Pozornost bude věnována především těmto oblastem: demokracizaci a odpovědnosti, zemědělství, zdravotnictví a také policejnímu dohledu a právnímu státu. Rada také souhlasila s tím, že bude do 31. prosince 2016 prodloužen mandát mise EUPOL v Afghánistánu s cílem podpořit práci civilní policie a právní stát.

Dne 1. ledna byl Pákistánu udělen preferenční přístup na trh EU v rámci zvláštního pobídkového režimu pro udržitelný rozvoj a řádnou správu věcí veřejných (GSP+), a to na základě pákistánského závazku účinně provést 27 mezinárodních úmluv. Patnáct z těchto úmluv se týká lidských práv a základních pracovních práv. V roce 2014 EU na základě pětiletého plánu spolupráce EU a Pákistánu dále prohlubovala spolupráci s Pákistánem v některých klíčových oblastech. V březnu se uskutečnil konstruktivní strategický dialog mezi vysokou představitelkou EU, místopředsedkyní Komise Catherine Ashtonovou a pákistánským poradcem pro zahraniční věci Sartajem Azizem. V červnu se v Islámábádu sešla společná komise EU a Pákistánu. Souhlasila s tím, že zahájí spolupráci na nešíření zbraní hromadného ničení, odzbrojování a také v oblasti energetiky. Bylo rovněž dosaženo dohody o posíleném dialogu EU a Pákistánu o lidských právech, dalšími důležitými oblastmi spolupráce zůstává boj proti terorismu a migrace včetně zpětného přebírání neoprávněně pobývajících osob.

Regionální záležitosti

Setkání Asie–Evropa

V říjnu se v Miláně uskutečnilo 10. vrcholné setkání Asie–Evropa (ASEM) na téma „Odpovědné partnerství pro udržitelný růst a bezpečnost“. Na tomto setkání vedoucí představitelé partnerských zemí ASEM otevřeně diskutovali o řadě témat globálního významu včetně změny klimatu, udržitelného rozvoje a hospodářských a finančních otázek, jakož i o regionálních a mezinárodních záležitostech a lidských právech ⁽³¹⁾. Skupina zemí ASEM se rozrostla na 53 členů, takže se vrcholné schůzky v postavení nových partnerů zúčastnily Chorvatsko a Kazachstán.

Účastníci summitu ASEM 16. října v Miláně (Itálie).

Sdružení národů jihovýchodní Asie

V roce 2014 pokračovalo budování ambicióznějšího a političtějšího partnerství mezi EU a Sdružením národů jihovýchodní Asie (ASEAN). V únoru podnikl koordinační výbor sdružení ASEAN pro konektivitu návštěvu Bruselu, Lucemburku a Antverp, což umožnilo obsáhlou výměnu zkušeností týkajících se integrace založené na pravidlech. Ve společném prohlášení ⁽³²⁾, které bylo v únoru na konci úspěšného dvoudenního summitu EU a sdružení ASEAN o letectví přijato v Singapuru, Komise a sdružení ASEAN navrhly posunout spolupráci v oblasti letectví na novou úroveň vyjednáváním komplexní dohody o letecké dopravě ⁽³³⁾.

EU uzavírá dvoustranné dohody o volném obchodu s jednotlivými zeměmi sdružení ASEAN a tyto dohody představují stavební kameny meziregionální dohody, která je nadále dlouhodobým cílem. Byla zahájena dvoustranná jednání s Malajsií (2010), Vietnamem (2012) a Thajskem (2013) a byla uzavřena jednání se Singapurem (2014).

Latinská Amerika a Karibik

Dobrý stav subregionálních vztahů s partnerskými zeměmi Střední Ameriky (Kostarika, Salvador, Guatemala, Honduras, Nikaragua a Panama) se projevil tím, že koncem roku 2013 vstoupil v platnost obchodní pilíř dohody o přidružení mezi EU a Střední Amerikou a že v květnu 2014 vstoupila v platnost dohoda o spolupráci a politickém dialogu. V roce 2014 EU přijala strategii pro bezpečnost občanů ve Střední Americe a Karibiku, aby posílila spolupráci se zeměmi v tomto regionu, které v některých oblastech čelí nárůstu nebezpečí. EU zahájila jednání o dvoustranné dohodě s Kubou. V červenci se EU a Ekvádor dohodly na tom, že na Ekvádor bude rozšířena vícestranná obchodní dohoda s Kolumbií a Peru, která je od roku 2013 prozatímně uplatňována. Chile a Mexiko v současnosti společně s EU zkoumají možnosti, jak modernizovat příslušné dohody o přidružení.

Afrika

EU navázala na úspěšnou dubnovou vrcholnou schůzku EU a Afriky a společně se všemi regionálními organizacemi v Africe pokračovala v práci na prosazování regionální integrace, rozvoje, odolnosti, hospodářského růstu, stability a řádné správy věcí veřejných. Kromě strategií pro oblast Sahelu a Africký roh a komplexního přístupu k oblasti Velkých jezer EU přijala novou strategii pro námořní bezpečnost v Guinejském zálivu. Rovněž spolupracovala s Africkou unií, Hospodářským společenstvím států západní Afriky, Rozvojovým společenstvím jižní Afriky a dalšími subjekty a společně s nimi vysílala volební pozorovatelské mise do Guiney Bissau, Egypta, Tuniska, Malawi a Mosambiku. V Alžírsku, Nigérii a Mauretánii působily mise odborníků. V úzké spolupráci s Mezinárodním úřadem pro rozvoj a Africkou unií se snažila vypořádat se s výzvami v Somálsku, Jižním Súdánu a Súdánu a společně s Hospodářským společenstvím států západní Afriky a Africkou unií řešila situaci ve Středoafričské republice.

Neven Mimica, od 1. listopadu komisař pro mezinárodní spolupráci a rozvoj (vlevo), si podává ruku s Mohamedem Diaré, guinejským ministrem hospodářství a financí, během návštěvy Conakry (Guinea) dne 6. prosince, během níž oznámil uvolnění prostředků EU pro Guineu na období 2014–2020.

Rozvoj

Přehled politik

Agenda pro změnu – přizpůsobení pomoci modernímu světu

V roce 2014 Evropská unie pokročila s prováděním Agendy pro změnu ⁽³⁴⁾, tedy rozvojové politiky EU, kterou Unie přijala v roce 2011 s cílem zvýšit dopad této politiky na snižování chudoby a podpořit partnerské země ve snaze dosáhnout do roku 2015 rozvojových cílů tisíciletí. Přibližně 70 % pomoci EU bude poskytnuto nejchudším zemím včetně těch, které jsou zasaženy konflikty nebo přírodními pohromami. Jelikož si EU současně uvědomuje, že spolupráce se Zambíí není totéž jako např. spolupráce s Brazílií, zastavila dvoustrannou pomoc pro šestnáct velkých a vyspělejších zemí. Vzhledem k tomu, že mezi některými z těchto zemí panují velké nerovnosti, budou tyto země stále moci využívat výhod, které plynou z tematických či regionálních programů. EU nyní zaměřuje pomoc na oblasti, které jsou hybnou silou změny a hospodářského růstu, např. na správu věcí veřejných, zemědělství, energetiku, zdravotnictví a vzdělávání.

Přibližně 20 zemí vypracovalo společné programové dokumenty a dalších 20 zemí zahájilo přípravy. Tyto strategie pro individuální země zvýšily dopad a účinnost programů pomoci EU a členských států.

Rámec rozvoje po roce 2015 – snaha zajistit důstojný život pro všechny

Rok 2014 byl zásadním rokem z hlediska příprav rámce rozvoje po roce 2015 a EU sehrála aktivní a vlivnou úlohu při tvorbě konsenzu pro ambiciózní výsledek vrcholné schůzky OSN, která se uskuteční v září 2015. Komise v červnu přijala na toto téma nové sdělení ⁽³⁵⁾.

Na základě tohoto komplexního přístupu EU a její členské státy aktivně přispívaly k mezinárodním diskusím o situaci po roce 2015. Zvláštní důraz byl kladen na dialog s partnery EU a na jejich informovanost a klíčovým okamžikem bylo červnové přijetí „Společného prohlášení AKT-EU o programu rozvoje v období po roce 2015“ ⁽³⁶⁾. V prosinci Rada přijala závěry ⁽³⁷⁾, které budou základem postoje EU při nadcházejících mezinárodních jednáních v OSN o rámci pro období po roce 2015, která budou uzavřena na Valném shromáždění OSN v září 2015.

Komplexní přístup

V návaznosti na společné sdělení o komplexním přístupu EU vůči vnějším konfliktům a krizím z prosince 2013⁽³⁸⁾, jehož podstatou je, že je nutné posílit strategicky soudržné využívání nástrojů EU, byly v květnu 2014 přijaty závěry Rady⁽³⁹⁾. Tyto závěry Rady kladou důraz na včasnou a soudržnou analýzu konfliktu nebo krizové situace, na potřebu silnější angažovanosti ve všech fázích cyklu konfliktu, na ambici lépe provázat nástroje EU v různých oblastech politiky (jakož i vnitřní a vnější politiku) a na potřebu zaručit, že SBOP vychází ze stávajících závazků EU a že jsou výsledky a dopady této politiky trvalé, např. díky hladkému přechodu k rozvojovým nástrojům EU. V návaznosti na závěry Rady předloží vysoká představitelka EU, místopředsedkyně Komise a Komise na počátku roku 2015 akční plán.

Evropský rok pro rozvoj

Rok 2015 byl Parlamentem a Radou⁽⁴⁰⁾ prohlášen za Evropský rok pro rozvoj (ERR2015). Má jít o zvláštní rok, neboť se současně jedná o lhůtu pro splnění rozvojových cílů tisíciletí a pro zavedení dalšího souboru cílů – cílů udržitelného rozvoje. Půjde o vůbec první evropský rok, který se zaměřuje na vnější činnosti EU a propaguje EU jako globálního hráče.

Zeměpisný přehled

Spolupráce EU s africkým, karibským a tichomořským regionem: začátek nového sedmiletého programového období

Byl zahájen 11. ERF, což je finanční nástroj, který pokrývá rozvojovou spolupráci EU s africkými, karibskými a tichomořskými zeměmi (AKT) do roku 2020.

V současnosti se jedná o národních a regionálních orientačních programech, jakož i o programu v rámci skupiny AKT, a tyto programy jsou schvalovány a podepisovány jak EU, tak partnerskými zeměmi AKT. Do konce roku 2014 bylo podepsáno více než 50 % národních orientačních programů. Zbývající programy budou dokončeny v roce 2015.

Rozvojová spolupráce EU a Somálska: provádění dohody se Somálskem

V roce 2014 EU nadále podporovala Somálsko a federální vládu při provádění dohody se Somálskem, která byla podepsána v září 2013 v Bruselu. Bylo dosaženo značného pokroku při tvorbě státu, byly vytvořeny prozatímní správní orgány a položeny základní stavební kameny federálního Somálska. V listopadu bylo na vysoké úrovni uspořádáno partnerské fórum ministrů. Na setkání v Kodani v Dánsku se sešlo 56 delegací z Afriky, Asie, Austrálie, Evropy, Blízkého východu a Severní Ameriky. EU zopakovala, že jde odhodlána soustavně a důrazně podporovat Somálsko na jeho obtížné cestě k budování státu a zajištění bezpečnosti a udržitelného rozvoje.

Příklad projektu v Somálsku

V somálském Puntlandu, kde kvůli zhoršené kvalitě půdy a špatnému přístupu k potravinám trpí až 20 % obyvatel podvýživou, financuje EU program, který má pozvednout 1,5 milionu lidí z chudoby tím, že zlepší stav pastvin a pomůže komunitám lépe spravovat přírodní zdroje.

Rozvojové a bezpečnostní problémy v západní Africe: strategie EU pro oblast Sahelu a strategie EU pro Guinejský záliv

EU je hlavním hybatelem mezinárodních snah v oblasti Sahelu a v Guinejském zálivu, ať již jsou tyto snahy diplomatické, nebo souvisejí s bezpečností a rozvojem. Strategie EU pro oblast Sahelu se soustředí na klíčové oblasti s cílem zlepšit stabilitu v tomto regionu. Tato strategie se týká těchto zemí: Burkiny Faso, Čadu, Mali, Mauretánie a Nigeru, jakož i regionálních činností. Strategie pro Guinejský záliv, která byla přijata v březnu, se soustředí na pobřežní země od Senegalu po Angolu včetně Kapverd a Svatého Tomáše a Princova ostrova.

Středoafriická republika – EU spustila fond Bêkou, svůj první svěřenecký fond sdružující více dárců

Komise za podpory Německa, Francie a Nizozemska zřídila první svěřenecký fond EU sdružující více dárců, jehož cílem je podporovat Středoafriickou republiku. Tento fond má podpořit stabilizaci a obnovu této země a pouhé dva měsíce po založení začal poskytovat podporu v terénu. Fond Bêkou (Bêkou v jazyce Sango, hlavním jazyce této země, znamená „naděje“) připraví tuto zemi na přechod od reakce na mimořádné události, např. humanitární pomoci, k dlouhodobější rozvojové pomoci. Přispěje k obnově Středoafriické republiky, a zejména k opětovnému vytvoření vnitrostátních a místních správních orgánů, k oživení hospodářské činnosti a opětovnému zřízení základních služeb (např. dodávek elektřiny a zajištění dopravy, zdravotnictví a vzdělávání) a ke stabilizaci země.

Latinská Amerika a Karibik

EU schválila dohody o rozvojové spolupráci se zeměmi Latinské Ameriky na období 2014–2020, které jsou známé jako víceleté orientační programy. Finanční příděl zmíněného nástroje je i nadále značný a dosahuje orientační částky 2,4 miliardy EUR, z níž je 35 % vyčleněno na spolupráci na regionální úrovni.

V souladu se společnou strategií EU a Karibiku, která je prováděna od roku 2012, byly vymezeny tyto klíčové oblasti spolupráce: regionální integrace, obnova Haiti, změna klimatu a přírodní katastrofy, boj proti trestné činnosti a bezpečnost a společné akce na vícestranných fórech. Celkový finanční příděl pro karibskou oblast na období 2014–2020 činí 1 miliardu EUR, přičemž došlo ke zvýšení regionálního přídělu a snížení dvoustranných přídělů pro většinu karibských zemí kromě Haiti.

Asie, Střední Asie a Blízký východ

Přestože asijské ekonomiky v poslední době pozoruhodně rostly, chudoba je v tomto regionu stále široce rozšířeným jevem. Většina zemí čelí problémům souvisejícím s nevyrovnaným regionálním rozvojem a rostoucí nerovností příjmů. Spolupráce EU prostřednictvím nástroje pro rozvojovou spolupráci v Asii, Střední Asii a na Blízkém východě klade kromě jiných odvětví důraz na bezpečnost potravin, rozvoj venkova, vzdělávání a správu věcí veřejných. V roce 2014 bylo pro Asii vyčleněno 860 milionů EUR.

V čem spočívá význam pomoci EU: případová studie z Nepálu

Vzdělávání je v posledních několika letech jednou z klíčových složek finanční pomoci, kterou EU poskytuje Nepálu. Díky podpoře ze strany EU klesl podle odhadů počet dětí, které předčasně ukončily školní docházku, z 800 000 na 445 000 a rovněž roste počet dětí zapsaných do středních škol (přibližně ve věku od 13 do 16 let). EU také podporuje mírový proces v této zemi a podílela se na organizaci všeobecných voleb, k nimž se dostavil vyšší počet voličů a obecně byly považovány za svobodné a spravedlivé.

Tematický přehled

Vzdělávání

Na červnové konferenci globálního partnerství pro vzdělávání (Global Partnership for Education, GPE), kterou hostila EU, bylo oznámeno, že na vzdělávání v rozvojových zemích budou během příštích sedmi let vyčleněny nové finanční prostředky EU ve výši 375 milionů EUR. Na konferenci o poskytnutí dalších finančních prostředků se podařilo přesvědčit partnerské země, aby navýšily vnitrostátní finanční přiděly na vzdělávání, a mezinárodní dárce, aby zvýšili své přísliby. GPE se soustředí na nejpalčivější priority v oblasti vzdělávání v partnerských zemích: na kvalitu vzdělávání a lepší výsledky učení a na vzdělávání dívek. Zvláštní pozornost je věnována zemím, v nichž panuje nestabilní situace.

Klíčové výsledky vzdělávání, jichž bylo od roku 2004 dosaženo díky rozvojové pomoci EU

- ▶ Do základních škol bylo zapsáno 13,7 milionu nových žáků.
  - ▶ Bylo vyškoleny 1,2 milionu učitelů základních škol.
  - ▶ 7,7 milionu lidí bylo poskytnuto technické a odborné vzdělání a odborná příprava.
  - ▶ Bylo postaveno či zrekonstruováno 37 000 škol.
  - ▶ Na střední školy bylo zapsáno 300 000 nových studentek.
-

Úloha soukromého sektoru při rozvojové spolupráci

V roce 2014 bylo přijato nové sdělení s názvem „Posílení úlohy soukromého sektoru při dosahování udržitelného růstu podporujícího začlenění v rozvojových zemích“⁽⁴¹⁾ a související závěry Rady⁽⁴²⁾, které předurčují budoucí směřování politiky EU a podpory rozvoje soukromého sektoru v partnerských zemích. Sdělení navrhuje dvanáct konkrétních opatření v oblastech, o nichž je Komise přesvědčena, že mohou zvýšit přidanou hodnotu. Soukromý sektor má důležitou úlohu, neboť lidem pomáhá vymanit se z chudoby. Sdělení proto podněcuje soukromý sektor v partnerských zemích, v EU i mimo ni k tomu, aby prováděl odpovědné investice, provozoval udržitelný obchod a uplatňoval inkluzivní obchodní modely. Poskytuje jasné politické pokyny pro práci se soukromým sektorem, aby byly sladěny úlohy a zájmy veřejného a soukromého sektoru a aby tyto úlohy a zájmy umožňovaly dosáhnout praktických měřitelných rozvojových výsledků.

Příklad projektu EU zaměřeného na spolupráci v soukromém sektoru

V Paraguayi se díky jednomu z projektů podařilo zkrátit celkovou dobu administrativních postupů při vývozu masa ze 40 dnů na 50 minut, a to díky vytvoření jednotného portálu pro vývozy. Tím se pak podpořil nárůst počtu paraguayských podniků, které se orientují na vývoz, a to o 500 % od roku 2004.

Udržitelná energie

Přibližně 1,2 miliardy lidí na celém světě nemá přístup k elektrické energii. EU posílila své stávající nástroje a vyvinula nové, aby mohla jejich prostřednictvím dále usilovat o to, aby do roku 2030 zajistila přístup k udržitelným energetickým službám více než 500 milionům lidí v rámci iniciativy OSN s názvem „Udržitelná energie pro všechny“. Na vrcholné schůzce OSN k otázkám klimatu, která se konala v New Yorku, podepsaly EU a země Evropy a Afriky, které se rozhodly společně usilovat o vymýcení energetické chudoby, pět společných prohlášení. EU vyčlenila více než 3 miliardy EUR na podporu udržitelných energetických činností v partnerských zemích v letech 2014–2020.

Životní prostředí

Více než 70 % nejchudších komunit žije ve venkovských oblastech a jejich obživa přímo závisí na ekosystémových službách. Přejít k inkluzivní zelené ekonomice nabízí nový základ pro vyvolání hospodářského růstu, který by byl jak udržitelný z hlediska životního prostředí, tak inkluzivní. Komise je přesvědčena, že je nanejvýš důležité zaručit, aby alespoň 20 % rozpočtu EU bylo vyčleněno na podporu nízkouhlíkového rozvoje, který je odolný vůči změně klimatu, a tuto zásadu se snaží uplatňovat při rozvojové spolupráci.

V Mezinárodní den biologické rozmanitosti v roce 2014 Komise spustila stěžejní iniciativu EU s názvem „Biologická rozmanitost pro život“ (B4Life), aby chránila ekosystémy, bojovala proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy a rozvíjela zelené ekonomiky; rozpočet této iniciativy činí přibližně 800 milionů EUR pro období 2014–2020. Tato iniciativa doplňuje snahy EU o podporu udržitelného obhospodařování lesů a boj proti nezákonné těžbě dřeva v rámci akčního plánu EU pro prosazování práva, správu a obchod v oblasti lesnictví⁽⁴³⁾ a iniciativy OSN s názvem „Snižování emisí z odlesňování a znehodnocování lesů“.

Řešení humanitárních krizí a mimořádných událostí

Přehled událostí za tento rok

V roce 2014 došlo k prudkému nárůstu humanitárních krizí. Byl vyhlášen bezprecedentní počet čtyř mimořádných událostí „úrovně 3“, což je podle norem OSN označení nejvyšší krize (Středoafriická republika, Irák, Jižní Súdán a Sýrie). Na celém světě nadeále probíhají ozbrojené konflikty a útoky na civilní obyvatelstvo a současně stále častěji a s větší intenzitou dochází k přírodním katastrofám. Soustavně roste počet lidí, kteří trpí v důsledku konfliktů či vysídlení nebo jimž chybějí zcela základní životní potřeby, např. potraviny, voda, lékařská péče a přístřeší. V západní Africe vypukla ebola, čímž vznikly nové a specifické druhy výzev.

Christos Stylianides, komisař pro humanitární pomoc a řešení krizí (v pozadí), a Vytenis Andriukaitis, komisař pro zdraví a bezpečnost potravin (vpravo), oba ve funkci od 1. listopadu, zdraví vysoké vládní představitele ve Freetownu (Sierra Leone) dotekem loktu (nový způsob pozdravu v zemích zasažených ebolou, aby se zabránilo přenosu viru). Dne 13. listopadu navštívili epicentrum epidemie, aby na místě zkontrolovali stávající situaci.

Jakožto největší světový dárce humanitární pomoci je EU významným hybatelem snah vypořádat se s humanitárními dopady. Jen samotná Komise poskytla v roce 2014 nejzranitelnějším ze skupiny více než 80 zemí pomoc ve výši 1,2 miliardy EUR.

Geografické záležitosti

Východní Ukrajina

V důsledku konfliktu na východě Ukrajiny byl vysídlen více než 1 milion lidí a dochází k soustavnému zvyšování humanitárních potřeb. Finanční prostředky EU na humanitární pomoc byly určeny na uspokojení základních požadavků postiženého obyvatelstva, jako např. zajištění přístřeší, potravin, vody, lékařské péče, psychologické pomoci a ochrany při přípravě na zimu.

Sýrie

Syrský konflikt pokračoval již čtvrtým rokem se stejnou intenzitou a zůstává tou největší humanitární a bezpečnostní krizí na světě. Kvůli bojům přišly o život desetitisíce lidí. Polovina obyvatelstva byla vyhnána ze svých domovů a více než 3,8 milionu z nich hledá útočiště v sousedních zemích. Aby EU pomohla těm, kteří jsou konfliktem zasaženi nejvíce, vyčlenila na pomoc od začátku krize částku přesahující 3,1 miliardy EUR, což z EU činí největšího světového dárce pomoci. Tato částka doplňuje věcnou pomoc, která je poskytována prostřednictvím mechanismu civilní ochrany EU. Podpora byla poskytnuta přibližně 12,2 milionu lidí, kteří v Sýrii potřebují humanitární pomoc, jakož i milionům syrských uprchlíků a jejich hostitelským komunitám v tomto regionu, a to formou naléhavé lékařské pomoci, ochrany, potravinové pomoci, zásobování vodou, sanitárních a hygienických opatření, přístřeší a logistických služeb.

Děti kurdských Jezídů, které uprchly před útoky v iráckém městě Daiš, se snaží brzy ráno zahřát v uprchlickém táboře v jihovýchodním Turecku. Při hledání pomoci se spoléhají na velkorysost místních úřadů a partnerů financovaných Evropskou komisí.

Středoafriická republika

Sužována nepokoji a politickou nestabilitou je Středoafriická republika jednou z dalších oblastí postižených humanitární krizí. Humanitární pomoc potřebuje více než polovina ze 4,6 milionu obyvatel. EU se neúnavně snaží obrátit na tuto krizi a její dopady na sousední země mezinárodní pozornost a jako největší dárce pomoci na záchranu života pro Středoafriickou republiku poskytla této zemi v roce 2014 humanitární pomoc převyšující 128 milionů EUR. Kromě toho Komise opakovaně zorganizovala leteckou přepravu humanitárních pracovníků a materiálu určeného k odstraňování následků katastrof do Středoafriické republiky.

Jižní Súdán

Jižní Súdán, nejmladší země světa a také jedna z nejchudších, je zmítán silícím vnitřním napětím a boji. Od okamžiku, kdy se vnitřní politický konflikt změnil na konci roku 2013 v násilný střet, přišlo o život minimálně 10 000 lidí a téměř 2 miliony mužů, žen a dětí uprchlo ze svých domovů a 470 000 z nich hledalo útočiště v sousedních zemích. V důsledku konfliktu v Jižním Súdánu několikanásobně vzrostly humanitární potřeby, přičemž tuto zemi již pravidelně stíhají sezónní záplavy a další přírodní pohromy a epidemie. Do konce roku 2014 byla humanitární pomoc poskytnuta 3,8 milionu lidí, z toho více než 245 000 uprchlíkům v této zemi. Během roku Komise v reakci na krizi poskytla humanitární pomoc převyšující 110 milionů EUR. Uprchlíkům v této oblasti je poskytována dodatečná podpora. Evropská unie, její členské státy a Evropská komise v reakci na probíhající krizi poskytly humanitární pomoc, jejíž celková částka v roce 2014 přesáhla 267 milionů EUR.

Irák

Lidé v Iráku trpí krutými důsledky zhoršující se bezpečnostní situace. Dramatické vyostření probíhajícího násilného konfliktu v roce 2014 mělo dalekosáhlý humanitární dopad, od začátku roku byly vysídleny více než další 2 miliony lidí. Panují vážné obavy o místní obyvatelstvo zasažené konfliktem, které je buď vysídlováno, nebo uvízlo uprostřed konfliktu a pomoc se k němu nedostane. Kromě toho poskytl Irák útočiště téměř čtvrt milionu lidí, kteří uprchli před boji v sousední Sýrii. EU zesiluje intenzitu svých operací a zvýšila svůj rozpočet pro humanitární pomoc na 20 milionů EUR, aby uspokojila potřeby nejzranitelnějších skupin obyvatel.

Filipíny

Obyvatelstvo Filipín stále pociťuje následky jedné z nejhorších přírodních katastrof, tajfunu Haiyan, který tuto zemi, jež je jednou ze zemí nejvíce ohrožených katastrofami, zpustošil v listopadu 2013. Měsíce poté, co bouře tuto zemi zasáhla, při čemž přišlo o život 6 200 lidí a přes 4 miliony jich bylo vysídleno, se lidé stále usilovně snaží znovu vybudovat své domovy a obnovit živobytí. S humanitární pomocí převyšující 180 milionů EUR pomohla EU více než 1,2 milionu lidí a zajistila jim přístřeší, potraviny, čistou vodu a sanitární zařízení a zároveň podpořila místní obyvatelstvo v úsilí o rekonstrukci a přípravu na budoucí přírodní katastrofy.

Horizontální záležitosti

Ebola

V západní Africe vypukla ebola v dosud nevídané míře. Zasažené země se za podpory mezinárodního společenství a humanitárních organizací usilovně snaží omezit šíření nemoci, ale v důsledku závažných komplikací přitom čelí velkým problémům.

Komise byla v březnu jedním z prvních dárců, kteří na silící krizi zareagovali, a od té doby poskytla zasaženým zemím a na lékařský výzkum přímou pomoc převyšující 434 milionů EUR, čímž celkový příspěvek EU přesáhl částku 1,2 miliardy EUR.

Nedostatek potravin

Desítky milionů lidí v celé Africe se potýkají s nedostatkem potravin. Častá sucha, malé sklizně a opakující se konflikty v oblasti Sahelu jsou příčinou vysídlování a prohlubují chudobu. V roce 2014 se EU nadále snažila poskytovat životně důležitou výživovou péči silně podvyživeným dětem. Prostřednictvím převodů hotovosti nebo přidělu potravin bude zachována podpora obživy pro některé z nejchudších domácností, a bude jim tak zajištěno minimum nezbytné k přežití. Finanční prostředky jsou přednostně využívány k poskytování potravinové pomoci, zdravotní péče, výživy, čisté vody, sanitárních opatření a přístřeší zasaženému obyvatelstvu.

Děti

Děti představují polovinu obětí konfliktů na celém světě a patří mezi nejzranitelnější skupiny obětí.

Ochrana dětí a prosazování jejich práv, a zejména otázka dětí v ozbrojených konfliktech, jsou ústředním motivem politiky EU v oblasti lidských práv a nástrojů financování. Díky iniciativě EU „Děti míru“ získalo více než 270 000 dětí, které vyrůstají uprostřed konfliktů, od roku 2013 přístup ke vzdělání. Tento víceletý program pomoci, vytvořený v roce 2012 v návaznosti na Nobelovu cenu míru udělenou EU, obdržel řadu štědrých příspěvků od mnoha členských států, od roku 2012 na něj bylo vyčleněno více než 12 milionů EUR (2 miliony EUR v roce 2012, 4 miliony EUR v roce 2013 a více než 6,7 milionu EUR v roce 2014, včetně příspěvků ve výši 500 000 EUR od Lucemburska a 250 000 EUR od Rakouska ve formě účelově vázaných příjmů).

Iniciativa „Humanitární dobrovolníci EU“

EU zřídila Evropský dobrovolnický sbor humanitární pomoci, aby občanům poskytla příležitost podílet se na humanitární činnosti. Podle Lisabonské smlouvy má iniciativa „Humanitární dobrovolníci EU“ posílit schopnost Unie poskytovat humanitární pomoc založenou na potřebách a školit budoucí vůdčí osobnosti v humanitární činnosti a zároveň nabídnout mladým Evropanům příležitost k tomu, aby projevili solidaritu s lidmi, kteří ji potřebují. Dobrovolnický program je otevřen mladým lidem, kteří se ve své profesní dráze chtějí soustředit na pomoc při mimořádných událostech, a zkušeným humanitárním odborníkům. Do roku 2020 se bude moci v rámci tohoto programu dobrovolně podílet na humanitárních operacích na celém světě až 18 000 lidí.

Dojemný příběh z Libérie: Deddeh se uzdravila z virového onemocnění ebola. Ze solidarity se rozhodla zůstat v nemocnici, aby se mohla starat o malého Elijaha, který je nakažený. Vzhledem k tomu, že nákazu přežila, nepoužívá ochranný oděv. Zdravotnický personál jí radí, jak Elijaha krmit.

Civilní ochrana

V roce 2014 došlo v Evropě a na celém světě k obrovským přírodním katastrofám i katastrofám způsobeným člověkem. Pokud některou zemi zasáhnou mimořádné události, s nimiž se nedokáže sama vyrovnat, může prostřednictvím střediska Komise pro koordinaci odezvy na mimořádné události požádat o aktivaci mechanismu civilní ochrany EU. Prostřednictvím tohoto mechanismu je poskytována pomoc 31 zúčastněným státům, tedy 28 členským státům EU a Bývalé jugoslávské republice Makedonii, Islandu a Norsku. V září byla podepsána dohoda, na jejímž základě se v budoucnosti bude moci mechanismu civilní ochrany účastnit i Černá Hora.

Mechanismus civilní ochrany EU umožňuje zúčastněným státům, aby účinně spolupracovaly v případě závažných katastrof v Evropě i mimo ni a aby rychle a efektivně reagovaly na mimořádné události.

Vesnice Obrenovac (Srbsko) zaplavená povodněmi, které v květnu zasáhly rozsáhlá území země.

V létě 2014 zasáhly rozsáhlé povodně více než 3 miliony lidí v Bosně a Hercegovině a v Srbsku. Bezprostředně po aktivaci mechanismu civilní ochrany 23 zemí nabídlo a poskytlo praktickou pomoc. Komise spolufinancovala přepravu pomoci a na podporu operací poskytla satelitní snímky zaplavených oblastí.

Při konfliktech, např. v Iráku a Sýrii, a v rámci komplexní evropské reakce na epidemii eboly umožnil mechanismus civilní ochrany koordinovanou reakci na žádosti o pomoc a vyslání pracovníků, nástrojů a dodávek. Od svého zřízení poskytl mechanismus civilní ochrany životně důležité vybavení a dodávky při více než 150 katastrofách na celém světě včetně dvanácti katastrof jen v roce 2014.

Na počátku roku 2014 vstoupily v platnost přepracované právní předpisy o mechanismu civilní ochrany EU. Tyto předpisy dodávají Evropě schopnost reagovat na mimořádné události a zajišťují přechod od předchozího nahodilého uspořádání k systému, který umožňuje lepší plánování a koordinaci. Revidované právní předpisy zavádějí dobrovolný fond vybavení a odborníků, který je k dispozici pro okamžité využití v rámci kolektivní evropské intervence.

Lidská práva a demokracie

Lidská práva

Obecně

EU nadále úspěšně pokračovala ve snaze o to, aby lidská práva a demokracie byly ústředním bodem jejich činností, a výrazně pokročila v integraci lidských práv do všech vnějších politik EU včetně obchodu, migrace, rozvoje a společné bezpečnostní a obranné politiky.

Akční plán EU pro lidská práva a demokracii⁽⁴⁴⁾, přijatý v roce 2012, vytvořil rámec pro zesílení snah v této oblasti a na jeho základě byl faktor lidských práv začleněn do mandátů společné bezpečnostní a obranné politiky, dále byl na jeho základě přijat přístup k rozvoji na základě práv, byly vypracovány obecné zásady týkající se svobody projevu na internetu i mimo něj, otázky lidských práv a demokracie se staly součástí vnější činnosti EU, je dvoustranně i vícestranně prosazován univerzální charakter lidských práv a díky lepší interní koordinaci a systematickým informačním činnostem se zvýšila účinnost aktivit Unie v rámci vícestranných institucí.

Sedm členek Barrosovy Komise drží transparent žádající propuštění mladých dívek unesených extremistickou skupinou Boko Haram v Nigérii. Jsou to (zleva doprava) Viviane Redingová, místopředsedkyně Evropské komise odpovědná za oblast spravedlnosti, základních práv a občanství (její funkční období skončilo 1. července), Neelie Kroesová, místopředsedkyně Evropské komise odpovědná za digitální agendu, Máire Geoghegan-Quinnová, komisařka pro výzkum, inovace a vědu, Kristalina Georgievová, komisařka pro mezinárodní spolupráci, humanitární pomoc a řešení krizí, Cecilia Malmströmová, komisařka pro vnitřní věci, Connie Hedegaardová, komisařka pro oblast klimatu, a Maria Damanakisová, komisařka pro námořní záležitosti a rybolov, (funkční období všech těchto komisařek skončilo 31. října). Budova Berlaymont, Brusel (Belgie), 28. května.

V průběhu celého roku EU nadále podporovala a posilovala občanskou společnost, mimo jiné s cílem rozvíjet univerzální charakter mezinárodních nástrojů v oblasti lidských práv prostřednictvím zvláštního financování⁽⁴⁵⁾. Soustředila se při tom na ratifikaci a účinné provádění těchto nástrojů a přehodnocení výhrad vůči nim s možností jejich případného stažení a na podporu Římského statutu Mezinárodního trestního soudu (ICC). Činila tak například prostřednictvím kampaní ve svých pravidelných dialogích o lidských právech s více než 40 zeměmi, prostřednictvím informačních kampaní v celosvětovém měřítku, prostřednictvím systematického začleňování ustanovení o ICC do dohod se zeměmi, které nejsou členy EU, prostřednictvím specializovaných místních nebo regionálních seminářů, prostřednictvím prohlášení EU na dvoustranných a mnohostranných fórech ve prospěch začleňování ustanovení o ICC v dohodách se zeměmi, které nejsou členy EU, a spoluprací s mechanismy OSN, např. všeobecným pravidelným přezkumem, a podporou činnosti zvláštních zpravodajů OSN. EU zorganizovala zvláštní dialogy a konzultace o lidských právech s více než 37 zeměmi a prosazovala své hlavní priority, zejména ty, které jsou zohledněny v nedávno přijatých obecných zásadách týkajících se lidských práv (např. pokud jde o svobodu náboženského vyznání či přesvědčení, zacházení s lesbami, gayi, bisexuály, transgender osobami a intersexuálními osobami (LGBTI), zrušení trestu smrti, hospodářskou činnost a lidská práva, pohlaví, práva dětí a nejnověji také o svobodu vyjadřování na internetu i mimo něj).

Angažovaným aktérem v oblasti lidských práv zůstala EU také v OSN a přispívala k vytvoření a ochraně přísných norem a mechanismů na podporu a ochranu lidských práv. Konkrétně se EU aktivně podílela na činnosti Rady pro lidská práva a Valného shromáždění OSN a předložila několik iniciativ ohledně rizikových zemí a důležitých tematických otázek.

Ve dnech 7. října až 26. listopadu se konalo zasedání třetího výboru Valného shromáždění OSN v roce 2014, na němž se diskutovalo o nejrůznějších otázkách lidských práv a humanitárních záležitostí, jakož i o záležitostech sociálních. V roce 2014 byla EU v tomto výboru opět velice aktivní. Předložila devět formálních prohlášení a zúčastnila se více než 45 interaktivních dialogů s úředníky OSN a držiteli mandátu pro otázky lidských práv včetně dialogu se Zaídem Raád al-Husajnem, novým vysokým představitelem OSN pro lidská práva. Tento dialog zanechal velmi silný dojem. Výbor se zabýval přibližně 60 rezolucemi a EU představila následujících pět iniciativ: stejně jako předchozí rok iniciativu o Severní Koreji, a to společně s Japonskem; iniciativu o Myanmaru/Barmě; společně s meziregionální aliancí iniciativu o moratoriu na výkon poprav; iniciativu o svobodě vyznání či víry a iniciativu o právech dítěte, a to společně se skupinou zemí Latinské Ameriky a Karibiku v OSN (Grulac). Rovněž podporovala řadu iniciativ partnerů, zejména rezoluci o Íránu (iniciovanou Kanadou) a o Sýrii (iniciovanou arabskými státy), jakož i tematické iniciativy zaměřené zejména na práva žen.

Pokud jde o výsledky, rezoluce o Myanmaru/Barmě, iniciovaná EU, byla poté, co s dotčenou zemí a dalšími zúčastněnými stranami proběhl proces založený na spolupráci, přijata jednomyslně. Rezoluce EU/Japonska o situaci v oblasti lidských práv v Severní Koreji byla přijata s širokou meziregionální podporou; v případě této rezoluce se zvýšil počet spolupředkladatelů na 62, a to ze všech částí světa včetně Afriky, Asie a Latinské Ameriky.

Rezoluce o Sýrii, iniciovaná arabskými státy, byla přijata drtivou většinou obdobně jako u předchozích takových hlasování. U hlavní skupinové iniciativy pro Írán, iniciované Kanadou, byl výsledek o něco méně pozitivní než v roce 2013.

Meziregionální iniciativa pro moratorium na trest smrti byla přijata početnější většinou než v roce 2012 a rezoluci podpořilo 95 delegací – o čtyři více než v roce 2012. Několik zemí ve svém prohlášení ocenilo otevřený a transparentní proces. Výsledkem je jednoznačné poselství o celosvětovém směřování ke zrušení trestu smrti.

Tematické iniciativy EU o svobodě vyznání a víry a společná iniciativa EU / skupiny Grulac o právech dítěte byly přijaty jednomyslně.

Zvláštní zástupce EU pro lidská práva

Soudržnost, účinnost a viditelnost agendy lidských práv v zahraniční politice EU se soustavně zvyšovaly díky činnosti zvláštního zástupce EU pro lidská práva Stavrose Labrinidise. Součástí významného pokroku v roce 2014 byly dvě návštěvy Egypta, návštěva Myanmaru/Barmy, kdy zvláštní zástupce pro lidská práva předsedal prvnímu dialogu EU a Myanmaru/Barmy o lidských právech, návštěva Indonésie, během níž zvláštní zástupce přednesl projev o trestu smrti na regionální konferenci mezivládní komise sdružení ASEAN pro lidská práva, návštěva Brazílie, během níž zvláštní zástupce předsedal čtvrtému dialogu o lidských právech, a oficiální návštěvy Pákistánu a Spojených států. Rovněž vedl čtvrtý dialog na vysoké úrovni mezi EU a Mexikem o lidských právech a druhý formální dialog o lidských právech mezi Jižní Afrikou a EU.

Po strategické stránce se zvláštní zástupce EU pro lidská práva nadále angažoval ve vícestranných a regionálních fórech, aktivně se účastnil setkání Komise pro postavení žen a 69. zasedání ministrů v rámci Valného shromáždění OSN včetně světové konference o domorodém obyvatelstvu a byl hostitelem první delegace nezávislé stálé komise pro lidská práva při Organizaci islámské spolupráce. Rovněž kladl zvláštní důraz na posilování občanské společnosti a podporu obhájců lidských práv. Mezi další priority v tomto období patřilo prosazování univerzálního charakteru lidských práv, přístup k rozvoji na základě práv, svoboda projevu, rovnost mužů a žen a silnější postavení žen včetně rámce pro období po roce 2015, jakož i podnikání a lidská práva a zrušení trestu smrti.

Demokracie

Podpora demokracie a demokratizace

EU nadále podporovala volební procesy na celém světě a za tímto účelem vysílala do různých zemí volební pozorovatelské mise, týmy pro posouzení voleb a volební mise odborníků a poskytovala technickou a finanční pomoc volebním orgánům a domácím pozorovatelům. V současné době usiluje o zvýšení nákladové efektivnosti volebních pozorovatelských misí.

EU vyslala celkem osm volebních pozorovatelských misí. Konkrétně byly vyslány do Egypta (prezidentské volby), Guiney Bissau (prezidentské a parlamentní volby), Kosova (parlamentní volby), Malawi (prezidentské, parlamentní a komunální volby), na Maledivy (parlamentní volby), do Mozambiku (parlamentní volby) a Tuniska (parlamentní a prezidentské volby). EU vyslala tým pro posouzení voleb do Afghánistánu, aby posoudil prezidentské volby a rovněž dohlédl na audit hlasů, jenž byl proveden na základě dohody, kterou zprostředkoval ministr zahraničí Spojených států John Kerry.

Kromě toho bylo v průběhu roku vysláno osm volebních misí odborníků, a to do Alžírsko (prezidentské volby), Bolívie (prezidentské a parlamentní volby), Egypta (referendum o ústavě), Fidži (parlamentní volby), Iráku (parlamentní volby), Libye (ústavodárné shromáždění), Mauretánie (prezidentské volby) a Thajska (parlamentní volby).

EU nepozoruje volby na území OBSE. Podporovala však OBSE/Úřad pro demokratické instituce a lidská práva (ODIHR) během prezidentských a parlamentních voleb na Ukrajině. Díky snahám EU bylo možné vyslat na Ukrajinu dalších 100 krátkodobých pozorovatelů z členských států a kandidátských zemí.

Hmatatelné výsledky

Od roku 2010 EU podpořila 50 programů volební pomoci na celém světě.

Od roku 2004 EU vyslala více než 7 500 pozorovatelů na 69 pozorovatelských misí ve 49 zemích.

Volební pozorovatelská mise EU během prezidentských a parlamentních voleb v Guineji-Bissau dne 13. dubna.

Vícestranná správa a globální problémy

Vícestranná správa

EU v Organizaci spojených národů

EU se i nadále soustředí především na posilování systému OSN a na práci prostřednictvím subjektů OSN, a to ve spolupráci a v koordinaci s partnery. EU se ve své agendě nadále zaměřuje především na hrozby pro mezinárodní mír a bezpečnost a na prosazování lidských práv, demokracie a právního státu. V návaznosti na úspěchy rozvojových cílů tisíciletí se EU zapojila zejména do dalšího postupu a provádění závěrů konference Rio+20 a aktivně se podílela na průběžných jednáních o soudržné koncepci a přípravě rámce pro období po roce 2015, jehož cílem je vymýtit chudobu a zajistit udržitelný rozvoj. Hlavní prioritou zůstalo posílení účinnosti OSN a EU podporovala nezbytné reformy v klíčových oblastech, např. pokud jde o řízení, udržování míru, terénní podporu a finanční udržitelnost této organizace.

V rámci fóra Valného shromáždění OSN se EU aktivně podílela na řadě akcí na vysoké úrovni s dopadem na rozvoj, zejména na třetí mezinárodní konferenci OSN o malých ostrovních rozvojových státech, která se konala v Samoju, a na politickém fóru na vysoké úrovni pro udržitelný rozvoj a na summitu OSN o změně klimatu a druhé konferenci OSN o vnitrozemských rozvojových zemích, která se konala ve Vídni v Rakousku. EU rovněž přispěla k vyjednání a přijetí několika rezolucí Valného shromáždění OSN, které mají přímý dopad z hlediska rozvoje, lidských práv, odzbrojení a nešíření zbraní hromadného ničení a udržování a budování míru.

Dále se rozvíjela spolupráce EU a OSN, zejména pokud jde o práva dětí a žen, volební pomoc a posílení parlamentů a občanské společnosti a o reformu systémů soudnictví.

V průběhu roku hrála i nadále důležitou roli kvalitní a úzká spolupráce s OSN na vojenském a civilním řešení krizí. Důležitou součástí celkového partnerství je operační spolupráce v místech, jako je Somálsko (operace Atalanta), Mali (EUTM Mali) a Středoafričtá republika (EUFOR RCA).

EU v dalších vícestranných fórech

Rada Evropy

EU a Rada Evropy v rámci spolupráce nadále posilovaly dodržování lidských práv a demokratickou stabilitu tím, že podporovaly propagaci evropských norem, zejména v kandidátských zemích a zemích, které se účastní politiky sousedství EU. Pokračovala právní spolupráce, a to zejména v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí (např. pokud jde o ochranu údajů a otázky korupce, prosazování reformy soudnictví), jakož i v oblastech právního státu a demokracie, a to prostřednictvím těsné spolupráce s Benátskou komisí pro ústavní reformy a přezkum volebního práva. EU podporuje práci Rady Evropy a úzce s ní spolupracuje, zejména při řešení ukrajinské krize. Důležitou složkou vztahů EU a Rady Evropy zůstává také spolupráce prostřednictvím společných programů.

Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě

OBSE sehrála ústřední roli při reakci EU na krizi na Ukrajině. EU podporovala úlohu OBSE jakožto subjektu, který usnadňuje hledání politického řešení konfliktu v souladu se zásadou ukrajinské odpovědnosti, a nestranného subjektu, který sleduje situaci v terénu. V době, kdy ruská politika vůči Ukrajině podrobila hlavní zásady OBSE mimořádně náročné zkoušce, byl komplexní přístup této organizace k bezpečnosti, založený na spolupráci, více relevantní než kdykoli předtím.

EU nadále podporovala všechny tři rozměry práce OBSE – politicko-vojenský, ekonomický/environmentální a lidský – a úzce spolupracovala s terénními misemi OBSE, zejména v zemích západního Balkánu, na jižním Kavkazu a ve Střední Asii. Stejně jako v předchozích letech i v roce 2014 EU představovala polovinu členské základny organizace a přispívala částkou převyšující dvě třetiny jejího rozpočtu.

G7 a G8

Po nezákonném připojení Krymu bylo Rusku v březnu pozastaveno členství ve skupině G8 a partneři G7 vydali v průběhu roku několik prohlášení k situaci na Ukrajině, v nichž se zmínili také o těsné koordinaci v otázce sankcí.

Herman Van Rompuy, předseda Evropské rady (do 30. listopadu) a předseda summitu G7 (čtvrtý zleva), a José Manuel Barroso, do 31. října předseda Evropské komise (třetí zprava), hostili v Bruselu ve dnech 4. a 5. června summit G7. Zúčastnili se jej také Matteo Renzi, italský předseda vlády (první zleva), Stephen Harper, kanadský předseda vlády (druhý zleva), Barack Obama, prezident Spojených států amerických (třetí zleva), Angela Merkelová, kancléřka Německa (uprostřed), Shinzō Abe, japonský předseda vlády (první zprava), François Hollande, francouzský prezident (druhý zprava), a David Cameron, předseda vlády Spojeného království (čtvrtý zprava).

EU v roce 2014 nadále hrála ve skupině G7 aktivní úlohu a v červnu uspořádala v Bruselu summit G7. Prohlášení ze summitu obsahovalo závazky týkající se posílení světového hospodářství, energetické bezpečnosti, změny klimatu, rozvoje a sdílených zahraničněpolitických obav. V otázce světového hospodářství byl kladen důraz na růst a tvorbu pracovních míst, dokončení finančních reforem a pokrok při klíčových dvoustranných obchodních jednáních. Krize na Ukrajině byla jedním z hybatelů diskuse o energetice, zejména pokud jde o energetickou bezpečnost. V diskusi byly také zmíněny souvislosti mezi obavami ohledně energetiky a změny klimatu. Vedoucí představitelé G7 se dohodli, že budou prosazovat energetickou iniciativu, na níž se dohodli v Římě a jež se týká individuálního i kolektivního úsilí o vytvoření nízkouhlíkových energetických systémů. Během diskuse o rozvoji se mluvilo o boji proti korupci a podpoře partnerů z řad rozvojových zemí při vyjednávání složitých obchodních smluv. Dvoudenní diskuse o zahraniční politice se soustředily především na Ukrajinu, ale došlo také k výměnám názorů na situaci v Libyi, Sýrii, na mírový proces na Blízkém východě a Jihočínské moře.

G20

Rok 2014 se nesl ve znamení „agendy G20 pro růst a odolnost“. Všechna setkání a přípravy vyvrcholily výročním summitem skupiny G20, který se v listopadu uskutečnil v Brisbane. Akční plán z Brisbane má tři hlavní cíle, konkrétně zvýšit investice do infrastruktury, snížit překážky obchodu a zvýšit zaměstnanost, přičemž zvláštní důraz je kladen na zmenšování rozdílu v míře ekonomické aktivity mužů a žen. Skupina G20 potvrdila, že je neochvějným zastáncem vícestranného obchodního systému.

EU uvítala výsledky summitu, neboť pomáhají tomu, aby se světová ekonomika dostala na cestu k udržitelnému růstu. „Akční plán z Brisbane pro růst a tvorbu pracovních míst“ položil silný důraz na investice. Skupina G20 rovněž opět potvrdila své odhodlání zajistit spravedlivější zdanění a poskytla nový impuls k finanční regulaci, globální akci pro zmírnění změny klimatu a otevřený obchod. Na závěr je třeba zmínit, že skupina G20 dosáhla pokroku v boji proti korupci, v otázkách energetiky a udržitelnosti, rozvoje a reformy mezinárodních hospodářských institucí.

EU hrála důležitou roli při diskusích a jednáních, které summitu v Brisbane předcházely, a soustavně kladla důraz na nutnost strukturální reformy, kterou považuje za základ účinných strategií růstu. Nejvyšší prioritou summitu bylo posílení celosvětového růstu s cílem zajistit lepší životní úroveň a kvalitní pracovní místa pro lidi na celém světě.

Kulatý stůl v rámci summitu G20 v Brisbane (Austrálie), jehož se účastnili (ve směru hodinových ručiček) Mariano Rajoy, španělský předseda vlády, Matteo Renzi, italský předseda vlády, François Hollande, francouzský prezident, Barack Obama, prezident Spojených států, David Cameron, předseda vlády Spojeného království, Angela Merkelová, německá kancléřka, Herman Van Rompuy, do 30. listopadu předseda Evropské rady, a Jean-Claude Juncker, od 1. listopadu předseda Evropské komise.

V Brisbane se konala první vrcholná schůzka G20, které se jako předseda Komise zúčastnil Jean-Claude Juncker. Dal jasně najevo, že Komise a Evropská unie jako celek jsou v popředí úsilí o zvýšení investic v zájmu posílení agendy pro zaměstnanost a růst, ve snahách o podporu celosvětového obchodu a v boji proti daňovým únikům.

Globální problémy

Migrace

Důležitou prioritou EU byla v roce 2014 i nadále spolupráce se zeměmi mimo EU v otázkách migrace. Evropská rada ve svých strategických obecných zásadách pro budoucnost vnitřních věcí z června ⁽⁴⁶⁾ uznala potřebu dále prohlubovat vazby mezi vnitřními a vnějšími politikami EU a učinit z migrační politiky skutečně nedílnou součást vnějších politik Unie. Migrace je považována za globální a složitý jev, který vyžaduje komplexní, soudržné a dlouhodobé řešení. V souvislosti s tímto přístupem je třeba zabývat se jejími hlavními příčinami a bojovat proti souvisejícím závažným jevům, jako je obchodování s lidmi, zároveň však tento přístup dává EU možnost mít z migrace užitek, pokud jde o hospodářský růst a konkurenceschopnost.

Diplomacie v oblasti vodního hospodářství

V roce 2014 EU pokračovala v provádění závěrů Rady pro zahraniční věci o diplomacii v oblasti vodního hospodářství z července 2013 ⁽⁴⁷⁾, které mají EU umožnit, aby se více zapojila do řešení celosvětových problémů v oblasti zabezpečení dodávek vody. Důraz je kladen hlavně na aktivní angažovanost při řešení těchto přeshraničních problémů a cílem je podporovat udržitelné vodohospodářství založené na spolupráci. Prostřednictvím snah tehdejší vysoké představitelky EU, místopředsedkyně Komise Catherine Ashtonové, a úsilí Evropské služby pro vnější činnost (ESVČ) se EU soustředila zejména na prosazování vzájemně prospěšných řešení vodohospodářských sporů v oblasti Nilu a Střední Asie. V roce 2014 EU také aktivně podporovala ratifikaci a provádění mezinárodních dohod o spolupráci ve vodohospodářství, a to mimo jiné prostřednictvím cílených formálních prohlášení delegací EU. Dne 17. srpna vstoupila v platnost Úmluva OSN o právech nenavigačního využívání mezinárodních vodních toků z roku 1997.

Diplomacie v energetice

Na základě zvýšené angažovanosti Catherine Ashtonové, tehdejší vysoké představitelky EU, místopředsedkyně Komise, v oblasti energetiky Rada pro zahraniční věci v březnu a dubnu jednala o energetické bezpečnosti se zvláštním zřetelem ke krizi na Ukrajině. Catherine Ashtonová se rovněž s rostoucí intenzitou angažovala v diplomacii v oblasti energetiky i v dalších oblastech její pravomoci a úzce spolupracovala s Komisí a členskými státy. Její zástupci aktivně podporovali Komisi během úspěšných třístranných jednání mezi EU, Ruskem a Ukrajinou o zemním plynu, a zejména zaručili soudržnost s dalšími aspekty širší ukrajinské krize.

Miguel Arias Cañete, od 1. listopadu komisař pro opatření v oblasti klimatu a energetiku, na tiskové konferenci v průběhu 20. zasedání konference smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu, která se konala v Limě (Peru) od 1. do 12. prosince.

Klimatická diplomacie

EU zůstává jedním z nejdůležitějších zastánců ambiciózních mezinárodních opatření proti změně klimatu a sehrála zásadní roli při vývoji Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (UNFCCC). V roce 2014 došlo k zintenzivnění celosvětových jednání, jejichž cílem je dosáhnout nové mezinárodní dohody o změně klimatu během konference smluvních stran UNFCCC, která se bude konat v prosinci 2015 v Paříži ve Francii. EU nadále spolupracovala se svými partnery při sbližování názorů, pokud jde o potřebu dosáhnout spravedlivé, ambiciózní a právně závazné dohody platné pro všechny země.

Na základě impulsů, jež vzešly ze summitu OSN o klimatu, který se uskutečnil v září v New Yorku ve Spojených státech, se Komise připravovala na 20. konferenci smluvních stran UNFCCC, která se konala v prosinci v peruánské Limě. Konference smluvních stran se shodla na dvou výstupech, „výzvě z Limy pro oblast klimatu“ a na návrhu prvků textu dohody, která má být uzavřena v roce 2015. Jednalo se o důležitý milník jednání, který pomůže definovat celkovou působnost, koncepci a strukturu dohody, která má být uzavřena v Paříži v roce 2015.

Tato nová dohoda bude muset zajistit účinné snížení emisí skleníkových plynů způsobem, který bude odrážet dnešní ekonomickou, společenskou a geopolitickou realitu. Dohoda se bude muset zabývat také dalšími klíčovými záležitostmi, např. přizpůsobením se změně klimatu, financováním politik v oblasti klimatu, transparentností činností, technologií a budováním kapacity. Tyto aspekty jsou důležité k zajištění inkluzivnosti, důvěry a podpory nejzranitelnějších skupin obyvatelstva.

Kromě toho dvoustranné a regionální vztahy a programy EU pro spolupráci v oblasti klimatu a energetiky umožňují EU, aby společně s partnery prosazovala reformy a hospodárný přechod na nízkouhlíkové ekonomiky a aby podporovala vícestrannou spolupráci. Změna klimatu je důležitým tématem odvětvových dialogů se všemi strategickými partnery EU a zároveň je také pravidelně předmětem diskusí na dvoustranných summitech. EU znovu potvrdila své pevné odhodlání společně bojovat proti změně klimatu a prostřednictvím regionálního programu Euroclima pro Latinskou Ameriku poskytla zvláštní podporu během příprav 20. konference smluvních stran. Součástí této podpory byla výměna informací mezi vyjednateli z regionu, podpora občanské společnosti a sdělovacích prostředků a posílení výměny poznatků a budování kapacit.

Environmentální diplomacie

V červnu se v Nairobi v Keni uskutečnilo historicky první zasedání Řídící rady Programu OSN pro životní prostředí (UNEP). Setkání, jehož se zúčastnilo více než 1 200 účastníků na vysoké úrovni ze 160 zemí, poskytlo vstupní informace – zejména z hlediska životního prostředí – pro mezinárodní rámec pro období po roce 2015, jež povede OSN. Na základě práce vykonané v souvislosti s rozvojovými cíli tisíciletí a výstupů konference Rio+20 se tento rámec snaží formulovat nové cíle udržitelného rozvoje, díky čemuž se snahy o vymýcení chudoby a o udržitelný rozvoj sloučí do jediného univerzálního rámce.

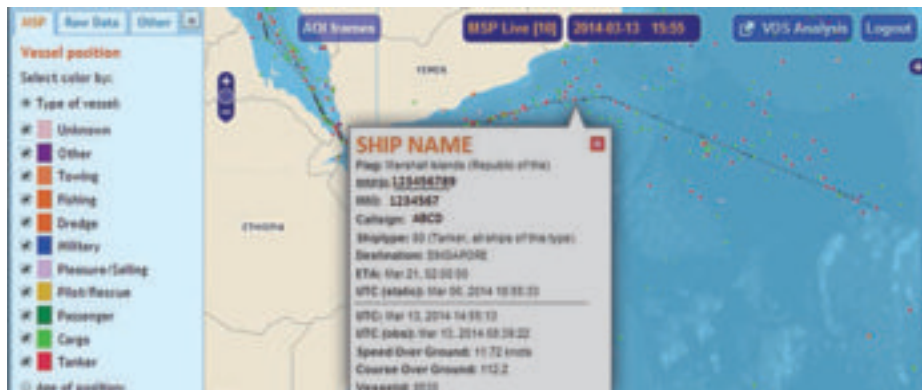
Boj proti terorismu

Zatímco se všeobecná hrozba terorismu soustavně vyvíjí a stává se stále více různorodější a nepředvídatelnější, skupiny, jako je DÁ'ÍŠ (arabský akronym Islámského státu v Sýrii a Levantě) a Džabhát al-Núusra, využívají chaosu vyvolaného sektářským násilím v Iráku a Sýrii a páchají brutální teroristické činy. DÁ'ÍŠ představuje pro Irák a Sýrii, pro celou oblast Blízkého východu a nakonec i pro Evropu novou a složitou teroristickou hrozbu.

EU má mimořádné obavy, že se ke skupině DÁ'ÍŠ přidává většina zahraničních bojovníků z Evropy. To jen zvyšuje vážnost hrozby, kterou zahraniční bojovníci představují: evropští státní příslušníci (a další osoby), kteří odjeli bojovat do Iráku a Sýrie, se tam (ještě více) radikalizují, a pokud se rozhodnou vrátit do svých domovských zemí, mohou se stát katalyzátory extremismu nebo terorismu. Květnový teroristický útok na židovské muzeum v Bruselu vyvolal v tomto ohledu velké znepokojení.

EU se v roce 2014 především snažila společně s OSN a všemi členskými státy prostřednictvím konkrétních opatření účinně odstranit hrozbu, kterou zahraniční bojovníci představují. Brutální teror skupiny DÁ'ÍŠ přiměl zúčastněné strany, aby situaci v Iráku a Sýrii věnovaly ještě větší pozornost. Výsledkem byla strategie EU pro boj proti terorismu / zahraničním bojovníkům v Iráku a Sýrii, kterou Rada přijala v říjnu (48). Tato strategie je klíčovou součástí komplexních snah EU o provedení rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2178 o zahraničních bojovnících a boji proti násilnému extremismu.

V západní Africe soustavně roste hrozba, kterou představuje hnutí Boko Haram, což dokládají únosy žáků prováděné ve velkém měřítku a rostoucí počet vpádů z Nigérie do sousedního Kamerunu. Vnitřní konflikty v Libyi, činnosti skupiny aš-Šabáb v oblasti Afrického rohu a probíhající krize ve Středoafričké republice společně vytvářejí velice nestabilní regionální situaci v severní, západní a východní Africe. Skupina al-Káida působící na Arabském poloostrově zůstává jednou z hlavních hrozeb, a to zejména v Jemenu, jehož bezpečnostní situace je velice křehká, ale i na celém poloostrově. Kromě toho EU pozorně monitorovala teroristické hrozby v dalších oblastech včetně Maghrebu a Afghánistánu/Pákistánu.

Software, který vyvinulo Společné výzkumné centrum Evropské komise, umožňuje monitorování lodní dopravy u východního pobřeží Afriky. Ukazuje pozice lodí v reálném čase a dokáže zobrazit jejich trasy (zde anonymizované) pro lepší posouzení, zda některé lodě mohou být ohroženy nebo mohou představovat ohrožení.

Členské státy rovněž souhlasily s návrhem ESVČ/Komise zvýšit ve víceletém finančním rámci na období 2014–2020 o 400 % pomoc EU, která je poskytována třetím zemím na boj proti terorismu (nástroj přispívající ke stabilitě a míru). Rovněž se zvýšila částka podpory na boj proti terorismu (zejména v národních rámcích pro rozvojovou pomoc).

Klíčovou součástí strategického přístupu EU jsou politické informační činnosti vedené prostřednictvím dialogů o boji proti terorismu s mnoha hlavními klíčovými partnery a mezinárodními organizacemi. Tyto dialogy přispívají k prohloubení shody a posílení mezinárodního úsilí o prevenci terorismu a boj proti němu. Tyto politické dialogy se soustředí především na společné posudky teroristických hrozeb, regionální a mezinárodní spolupráci a na otázky radikalizace a náboru bojovníků, jakož i financování terorismu a představují důležitou platformu pro řešení kritických otázek (např. otázky zahraničních bojovníků v Iráku a Sýrii). V roce 2014 vedla EU zvláštní politický dialog o boji proti terorismu s Austrálií, Kanadou, Saúdskou Arábií, Tureckem a Spojenými státy (spolupráce při boji proti terorismu a zastavení financování terorismu) a s OSN.

Do prosince Komise zveřejnila patnáct prováděcích nařízení o režimu sankcí uvalených na síť al-Káida, jimiž se do právních předpisů EU začleňují rozhodnutí přijatá Výborem OSN pro sankce vůči síti al-Káida.

Mír a bezpečnost

Nešíření zbraní a odzbrojení

Konvenční zbraně

EU aktivně prosazovala smlouvu o obchodu se zbraněmi (ATT) ⁽⁴⁹⁾ a uvítala, když byla dne 25. září překročena hranice 50 států, které ji ratifikovaly, tedy minimální počet potřebný pro její vstup v platnost. Na překročení této hranice se výrazně podílely členské státy EU. Tato smlouva stanoví pevné a účinné společné mezinárodní normy a přispívá k posílení odpovědnosti a transparentnosti při obchodování s konvenčními zbraněmi. Cílem nyní bude zaručit její vnitrostátní provádění a dosažení univerzální platnosti. EU poskytla balíček finanční pomoci v hodnotě 6,4 milionu EUR, který zúčastněným zemím s účinným prováděním smlouvy o obchodu se zbraněmi pomůže, pokud o to požádají.

Zbraně hromadného ničení

Na březnovém summitu o jaderné bezpečnosti (v Haagu v Nizozemsku) EU zdůraznila své názory na priority a na konkrétní opatření Unie v oblasti jaderného zabezpečení. Summit vyzdvihl ústřední úlohu Mezinárodní agentury pro atomovou energii (MAAE) v rámci mezinárodní struktury pro jaderné zabezpečení. EU zůstává i nadále významným dárce prostředků do Fondu jaderného zabezpečení MAAE, jemuž od roku 2004 vyčlenila více než 40 milionů EUR, přičemž tyto prostředky byly využity na projekty jaderného zabezpečení, které MAAE provádí v zemích mimo EU. Dále se EU zavázala, že bude aktivně prosazovat včasný vstup v platnost a univerzální platnost Smlouvy o všeobecném zákazu jaderných zkoušek, která je založena na rozhodnutí Rady ⁽⁵⁰⁾ s cílem podpořit Organizaci Smlouvy o všeobecném zákazu jaderných zkoušek (a na dosažení tohoto cíle poskytla finanční prostředky převyšující 5 milionů EUR), a podala o tomto tématu zprávu na sedmém setkání ministrů na podporu této smlouvy, které se konalo v září v New Yorku ⁽⁵¹⁾.

Společná bezpečnostní a obranná politika

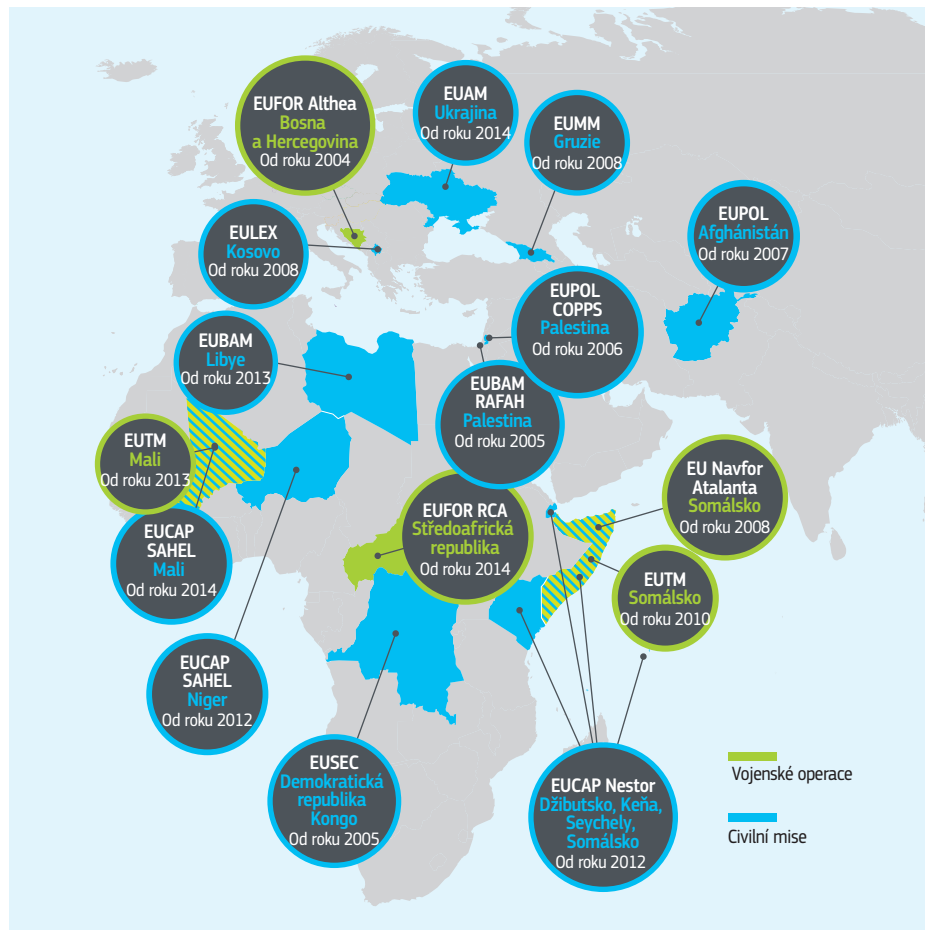
V roce 2014 se zhoršila bezpečnostní situace na jižní a východní hranici EU a vypukla řada krizí v jejím bezprostředním sousedství. Pokud jde o SBOP, v průběhu roku se uskutečnilo jedenáct civilních misí a pět vojenských operací.

Rada v červnu zřídila misi Evropské unie pro reformu sektoru civilní bezpečnosti na Ukrajině (EUAM Ukrajina), která má nastolit podmínky, jež umožní stabilizovat bezpečnostní situaci, znovu zavést právní stát a posílit schopnost ukrajinských orgánů zajistit přiměřenou a demokratickou správu institucí odpovědných za vnitřní bezpečnost.

Praktické provádění strategie EU pro oblast Sahelu bylo rozšířeno v Mali. Jelikož v Mali již v současnosti probíhá vojenské cvičení (EUTM Mali), Rada zřídila novou civilní misi Evropské unie SBOP (EUCAP Sahel Mali), která má prostřednictvím odborné přípravy a poradenství pomoci vládě v Mali zlepšit provozní účinnost a organizaci jejích vnitřních bezpečnostních sil.

V dubnu byla zahájena vojenská operace ve Středoafričské republice (EUFOR RCA), která má chránit civilní obyvatelstvo v Bangui před hrozbami a vytvořit bezpečné prostředí, v němž budou humanitární pracovníci moci plnit své úkoly.

VOJENSKÉ OPERACE A CIVILNÍ MISE, KTERÉ EU VEDLA V ROCE 2014

Probíhala intenzivní práce na provádění závěrů Evropské rady o společné bezpečnosti a obranné politice z prosince 2013. Komisi, Evropské obranné agentuře (EDA), vysoké představitelce EU, místopředsedkyni Komise a ESVČ a členským státům bylo přiděleno šedesát úkolů.

Vývoj v této oblasti byl popsán ve dvou doplňujících zprávách Radě:

- ▶ v červencové zprávě o pokroku, již vypracovala vysoká představitelka EU, místopředsedkyně Komise jako vedoucí Evropské obranné agentury⁽⁵²⁾ a která shrnuje kroky podniknuté od začátku roku ve třech hlavních oblastech, na něž se zaměřují závěry z listopadu a prosince 2013 (zvyšování účinnosti a zesilování dopadu SBOP, posílení rozvoje civilních a vojenských schopností a posílení obranného průmyslu EU),
- ▶ v prováděcím harmonogramu Komise (červen)⁽⁵³⁾ pro sdělení z roku 2013 o bezpečnosti/obraně⁽⁵⁴⁾, který obsahuje opatření, jež mají zvýšit účinnost odvětví obrany a bezpečnosti a SBOP (silnější jednotný trh pro obranu, konkurenceschopnější obranný průmysl a synergie mezi civilním a vojenským výzkumem).

Závažný vývoj celkového bezpečnostního kontextu v EU a jejím okolí, zejména ve východním a jižním sousedství, představuje další motivaci k posílení společné bezpečnostní a obranné politiky jakožto důležité součásti schopnosti EU jednat a chránit své společné hodnoty, zájmy a bezpečnost. V těsné spolupráci s členskými státy budou nadále prováděny různé mandáty od hlav států či předsedů vlád. V zájmu vytvoření dalších pokynů Evropská rada posoudí dosažený pokrok, až se bude v červnu 2015 zabývat obranou.

EU se v září zúčastnila summitu NATO ve Walesu. Mezi body, jimž byla na zasedání Evropské rady v prosinci 2013 i summitu NATO ve Walesu v září 2014 věnována zvláštní pozornost, patřil význam těsné spolupráce EU a NATO v souladu s dohodnutým rámcem pro strategické partnerství těchto dvou organizací, jakož i samostatnost při rozhodování a otázky rozhodovacích postupů. To dokládá, že jsou obě strany ochotny pokračovat v plodné spolupráci, která byla navázána v posledních letech. Sled vrcholných schůzek od roku 2013 do roku 2016 zvyšuje v tomto ohledu dynamiku a posiluje budoucí doplňkovost a součinnost mezi EU a NATO.

Předcházení konfliktům

EU zahájila provoz svého systému včasného varování, což je nástroj pro řízení rizik na základě důkazů, jenž se soustředí na identifikaci konfliktních tendencí a možností včasné reakce. Rovněž ve větší míře využívala analýzu konfliktů a spolupracovala s členskými státy a dalšími subjekty včetně OSN při určování možností zásahu a dále konsolidovala své kapacity, pokud jde o zprostředkování a budování míru. Byla podpořena řada zvláštních zástupců EU pro lidská práva a delegací EU v zemích od Středoafrické republiky a Mali až po Myanmar/Barmu.

Nástroj přispívající ke stabilitě a míru

V březnu Parlament a Rada přijaly nařízení, kterým se zřizuje nástroj přispívající ke stabilitě a míru⁽⁵⁵⁾, jenž je nástupcem nástroje stability. S rozpočtem přesahujícím 2,3 miliardy EUR pro období let 2014–2020 nástroj přispívající ke stabilitě a míru umožní EU, aby přispěla k předcházení konfliktům a účinně a včas reagovala na krize, zároveň doplní humanitární pomoc a zásady v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU.

Poté, co byl přijat nový právní základ pro nástroj přispívající ke stabilitě a míru, byly přijaty tři klíčové dokumenty: strategický dokument pro nástroj přispívající ke stabilitě a míru pro období let 2014–2020⁽⁵⁶⁾, orientační víceletý program pro období let 2014–2017⁽⁵⁷⁾ a roční akční program pro rok 2014⁽⁵⁸⁾. Přibližně 204 milionů EUR z rozpočtu nástroje přispívajícího ke stabilitě a míru bylo pro období let 2014–2020 přiděleno na opatření týkající se budování míru a předcházení konfliktům (článek 4).

Africký mírový projekt

Africký mírový projekt je hlavním zdrojem finančních prostředků pro mírový a bezpečnostní program Africké unie. Je financován EU (dosud na něj byla vyčleněna částka 1,1 miliardy EUR) a zaručuje předvídatelné financování operací na podporu míru, které Afrika vede, a pomáhá posílit kapacity a zlepšit politický dialog Africké unie a EU v této oblasti. Africký mírový projekt mimo jiné podporoval misi Africké unie v Somálsku, mezinárodní podpůrnou misi v Mali, kterou vedla Afrika, a nejnověji mezinárodní podpůrnou misi ve Středoafričské republice, kterou rovněž vedla Afrika.

Konfliktní minerály

V březnu Komise přijala společné sdělení Komise a tehdejší vysoké představitelky EU, místopředsedkyně Komise Catherine Ashtonové o integrovaném přístupu EU k zodpovědnému získávání nerostných surovin pocházejících z oblastí postižených konfliktem a vysoce rizikových oblastí ⁽⁵⁹⁾ a návrh nařízení Komise, kterým se zřizuje systém pro autocertifikaci zodpovědných dovozců cínu, tantalu, wolframu, jejich rud a zlata ⁽⁶⁰⁾. V červnu Rada pro zahraniční věci přijala závěry o přístupu Unie k zodpovědnému získávání nerostných surovin ⁽⁶¹⁾ a uvítala vytvoření integrovaného přístupu EU.

Kimberlejský proces

V únoru Rada přijala návrhy rozhodnutí ⁽⁶²⁾ a nařízení ⁽⁶³⁾ s cílem umožnit Grónsku, aby se zapojilo do Kimberlejského systému certifikace pro mezinárodní obchod s neopracovanými diamanty, a to na základě faktu, že Grónsko má vůči Evropské unii status zámořských zemí a území. Tyto nové právní předpisy přidružují Grónsko k EU za účelem jeho zapojení do systému, a tím odstraňují překážky, které mu brání ve vývozu neopracovaných diamantů. Tím se zvýší schopnost Grónska přilákat potenciální investory do oblasti těžby nerostných surovin, což bude prospěšné pro jeho hospodářský rozvoj.

Námořní bezpečnost

V březnu Komise a vysoká představitelka EU, místopředsedkyně Komise Catherine Ashtonová, přijaly společné sdělení s názvem „Za otevřenou a bezpečnou globální námořní oblast: prvky pro námořní bezpečnostní strategii Evropské unie“⁽⁶⁴⁾. Části společného sdělení byly základem námořní bezpečnostní strategie EU, kterou Rada přijala v červnu⁽⁶⁵⁾. Tato strategie poprvé v jediném dokumentu komplexně sdružuje zájmy EU a hlavní hrozby, jimž EU čelí v námořní oblasti. Rovněž vymezuje jasné priority pro účinnou reakci a zapojení EU a slučuje vnitřní i vnější aspekty námořní bezpečnosti. V prosinci Rada přijala akční plán⁽⁶⁶⁾, který vymezuje různé odvětvové oblasti, v nichž je možné posílit spolupráci různých subjektů v námořní odvětví.

Italská vlajková loď *ITS Andrea Doria* (vlevo) a japonská vojenská loď *JS Takanami* (vpravo) při protipirátském cvičení na moři v Adenském zálivu v rámci EU podporované operace Atalanta v říjnu.

Kybernetická bezpečnost

V roce 2014 EU aktivně prováděla cíle mezinárodní politiky pro kyberprostor stanovené ve strategii kybernetické bezpečnosti EU z roku 2013⁽⁶⁷⁾. EU zesílila spolupráci ve věcech kybernetické bezpečnosti se strategickými partnery – Čínou, Indií, Japonskem, Jižní Koreou a Spojenými státy – a s mezinárodními organizacemi. Vzhledem ke stále většímu významu zahraniční a bezpečnostní politiky pro oblast řízení internetu se EU v průběhu celého roku aktivně podílela na příslušných mezinárodních procesech.

POZNÁMKY

- (1) Ad-Daula al-Islámíja fí 'l-Iráq wa-š-Šám.
- (2) Rada přijala 26 návrhů (na změnu) nařízení o jiných režimech sankcí, včetně návrhů týkajících se činnosti Ruska, které destabilizují situaci na Ukrajině. Komise tak prokázala, že je schopna předkládat návrhy nařízení EU o sankcích v rekordním čase a že dokáže zajistit, aby EU pohotově reagovala na politický vývoj v případech, jako je ukrajinská krize.
- (3) Toto označení se nesmí vykládat jako uznání Státu Palestina a nejsou jím dotčeny individuální postoje členských států k této otázce.
- (4) Závěry Rady ve složení pro dopravu, telekomunikace a energetiku ze dne 20. prosince 2012 (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/trans/134522.pdf).
- (5) Závěry Rady pro obecné záležitosti ze dne 16. prosince 2014 (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/er/146315.pdf).
- (6) Závěry Rady pro obecné záležitosti ze dne 16. prosince 2014 (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/genaff/146326.pdf).
- (7) Tímto označením nejsou dotčeny postoje k otázce statusu a označení je v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN 1244/99 a stanoviskem Mezinárodního soudního dvora k vyhlášení nezávislosti Kosova.
- (8) <http://www.rcc.int/files/user/docs/reports/SEE2020-Baseline-Report.pdf>
- (9) http://eeas.europa.eu/china/docs/eu-china_2020_strategic_agenda_en.pdf
- (10) http://eeas.europa.eu/statements/docs/2014/141008_02_en.pdf
- (11) http://eeas.europa.eu/china/docs/eu_china_dialogues_en.pdf
- (12) http://eeas.europa.eu/statements-eeas/2014/141209_04_en.htm
- (13) <http://ec.europa.eu/avservices/video/player.cfm?ref=I089246>
- (14) http://eeas.europa.eu/statements/docs/2014/140718_01_en.pdf
- (15) http://eeas.europa.eu/statements/docs/2014/140626_01_en.pdf
- (16) http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-14-151_en.htm
<http://www.european-council.europa.eu/eu-japan-summit>
- (17) Studie o africkém klimatu (*Africa climate briefing*) má usnadňovat výměnu poznatků a diskusí tím, že poskytuje stručné klimatické profily všech afrických zemí a také ilustrativní příklady projektů týkajících se klimatu (http://ec.europa.eu/clima/publications/docs/eu_climate_africa_en.pdf).
- (18) Nařízení (EU) č. 234/2014, kterým se zřizuje nástroj partnerství pro spolupráci s třetími zeměmi (Úř. věst. L 77, 15.3.2014).
Viz rovněž: http://ec.europa.eu/dgs/fpi/what-we-do/partnership_instrument_en.htm
- (19) Závěry Rady pro zahraniční věci ze dne 16. prosince 2013 (http://consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/140119.pdf).
- (20) Závěry Rady pro zahraniční věci ze dne 12. května 2014 (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/142563.pdf).
- (21) Kvartet pro Blízký východ je skupina, kterou tvoří EU, OSN, Rusko a Spojené státy a která se podílí na zprostředkování mírového procesu v izraelsko-palestinském konfliktu. Zásady byly stanoveny kvartetem a následně byly v roce 2008 potvrzeny Radou bezpečnosti OSN v rezoluci 1850. Tyto zásady představují podmínky pro uznání palestinské vlády, a tudíž pro uznání jakékoli palestinské frakce, která je součástí palestinské vlády. Jde o tyto podmínky: uznání státu Izrael, zřeknutí se násilí a přijetí všech dříve uzavřených dohod mezi oběma stranami.
- (22) Závěry Evropské rady ze dne 30. srpna 2014 (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/144538.pdf).
- (23) Závěry Rady pro zahraniční věci ze dne 15. srpna 2014 (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/144313.pdf).
- (24) Závěry Rady pro zahraniční věci ze dne 22. července 2014 (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/144098.pdf).
- (25) Závěry Rady pro zahraniční věci ze dne 17. listopadu 2014 (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/145800.pdf).
- (26) Rozhodnutí 2014/829/SZBP, kterým se mění rozhodnutí 2010/413/SZBP o omezujících opatřeních vůči Íránu (Úř. věst. L 338, 25.11.2014).
- (27) V roce 2014 se irácké orgány a Komise dohodly na čtyřletém programu spolupráce pro Irák v hodnotě 78 milionů EUR. Tento program bude podporovat důležité současné politické procesy tím, že se zaměří na kořeny současného násilí a na podporu dlouhodobé strukturální stability. Projekty EU se soustředí na rozvoj demokratických institucí, které splňují podmínky právního státu a respektují zásady lidských práv, a na podporu přístupu chudých lidí a lidí v odlehklých oblastech k veřejnému vzdělávání a energii.
- (28) http://eeas.europa.eu/delegations/myanmar/press_corner/all_news/news/2014/20140521_en.htm
- (29) Závěry Rady pro zahraniční věci ze dne 23. června 2014 (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/143347.pdf).
- (30) Staying engaged: a sustainability compact for continuous improvements in labour rights and factory safety in the ready-made garment and knitwear industry in Bangladesh (Soustavná angažovanost: smlouva o udržitelnosti pro neustálé zlepšování práv pracovníků a bezpečnosti v továrnách v odvětví oděvů a pleteného zboží v Bangladéši) (http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2013/july/tradoc_151601.pdf).
- (31) http://eeas.europa.eu/asean/docs/20141016_chairs-statement-tenth-asia-europe-meeting_en.pdf
- (32) <http://ec.europa.eu/transport/modes/air/events/doc/eu-asean/joint-declaration.pdf>
- (33) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-133_en.htm
- (34) Sdělení Komise – Zvýšení dopadu rozvojové politiky EU: Agenda pro změnu (KOM(2011) 637).
- (35) Sdělení Komise – Důstojný život pro všechny: od vize ke společným opatřením (COM(2014) 335).
- (36) <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-2118-2014-INIT/en/pdf>
- (37) Závěry Rady pro obecné záležitosti ze dne 16. prosince 2014 (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/146311.pdf).
- (38) Společné sdělení – Komplexní přístup EU vůči vnějším konfliktům a krizím (JOIN(2013) 30).

- (39) Závěry Rady pro zahraniční věci ze dne 12. května 2014 (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/EN/foraff/142552.pdf).
- (40) Rozhodnutí č. 472/2014/EU o Evropském roku pro rozvoj (Úř. věst. L 136, 9.5.2014).
- (41) Sdělení Komise – Posílení úlohy soukromého sektoru při dosahování udržitelného růstu podporujícího začlenění v rozvojových zemích (COM(2014) 263).
- (42) Závěry Rady pro zahraniční věci ze dne 12. prosince 2014 (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/146174.pdf).
- (43) Sdělení Komise – Prosazování práva, správa a obchod v oblasti lesnictví (FLEGT): návrh akčního plánu EU (KOM(2003) 251).
- (44) http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/131181.pdf
- (45) Zejména prostřednictvím evropského nástroje pro demokracii a lidská práva, nástroje na podporu občanské společnosti v rámci nástroje představní pomoci a evropského nástroje sousedství a prostřednictvím tematického programu pro organizace občanské společnosti / místní orgány v rámci nástroje pro rozvojovou spolupráci.
- (46) Závěry Evropské rady ze dne 26. a 27. června 2014 (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/ec/143478.pdf).
- (47) Závěry Rady pro zahraniční věci ze dne 22. července 2013 (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/138253.pdf).
- (48) Závěry Rady pro zahraniční věci ze dne 20. října 2014 (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/145218.pdf).
- (49) <http://www.un.org/disarmament/ATT>
- (50) Rozhodnutí 2012/699/SZBP o podpoře činností Přípravné komise pro Organizaci smlouvy o všeobecném zákazu jaderných zkoušek ze strany Unie za účelem posílení jejich kapacit pro monitorování a ověřování a v rámci provádění strategie EU proti šíření zbraní hromadného ničení (Úř. věst. L 314, 14.11.2012).
- (51) http://www.ctbto.org/fileadmin/user_upload/statements/2014_ministerial_meeting/2014_CTBT_Ministerial_Meeting_EU_Statement_final.pdf
- (52) http://eeas.europa.eu/library/publications/2013/24072013_hr_interim_report_en.pdf
- (53) Zpráva Komise – Nový program pro evropskou obranu: Prováděcí harmonogram ke sdělení COM(2013) 542: Směrem ke konkurenceschopnějšímu a účinnějšímu odvětví obrany a bezpečnosti (COM(2014) 387).
- (54) Sdělení Komise – Směrem ke konkurenceschopnějšímu a účinnějšímu odvětví obrany a bezpečnosti (COM(2013) 542).
- (55) Nařízení (EU) č. 230/2014, kterým se zřizuje nástroj přispívající ke stabilitě a míru (Úř. věst. L 77, 15.3.2014).
- (56) http://eeas.europa.eu/ifs/docs/icsp_strategy_paper_2014-2020_and_mip_2014-2017_annex_en.pdf
- (57) Tamtéž.
- (58) Prováděcí rozhodnutí Komise k ročnímu akčnímu programu pro rok 2014 pro nástroj přispívající ke stabilitě a míru – Předcházení konfliktům, budování míru a připravenost na krize (článek 4) – bude financováno ze souhrnného rozpočtu Evropské unie (C(2014) 5706).
- (59) Společné sdělení – Zodpovědné získávání nerostných surovin pocházejících z oblastí postižených konfliktem a vysoce rizikových oblastí: Úsilí o vytvoření integrovaného přístupu EU (JOIN(2014) 8).
- (60) Návrh nařízení, kterým se zřizuje systém Unie pro autocertifikaci zodpovědných dovozců cinu, tantalu, wolframu, jejich rud a zlata, které pocházejí z oblastí postižených konflikty a vysoce rizikových oblastí, založenou na náležitě péči v rámci dodavatelského řetězce (COM(2014) 111).
- (61) Závěry Rady pro zahraniční věci ze dne 23. června 2014 (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/143347.pdf).
- (62) Návrh rozhodnutí, kterým se stanoví pravidla a postupy s cílem umožnit Grónsku členství v Kimberlejském systému certifikace (COM(2013) 429).
- (63) Návrh nařízení, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 2368/2002, pokud jde o zahrnutí Grónska do provádění Kimberlejského systému certifikace (COM(2013) 427).
- (64) Společné sdělení – Za otevřenou a bezpečnou globální námořní oblast: prvky pro námořní bezpečnostní strategii Evropské unie (JOIN(2014) 9).
- (65) <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&f=ST%2011205%202014%20INIT>
- (66) http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/policy/maritime-security/doc/20141216-action-plan_en.pdf
- (67) Společné sdělení – Strategie kybernetické bezpečnosti Evropské unie: Otevřený, bezpečný a chráněný kyberprostor (JOIN(2013) 1).

FOTOGRAFIE

MSF/Ikram N'gadi: strana 194

Evropská unie: strany 196, 203, 205, 207, 208, 210, 211, 213, 214, 217, 218, 224, 228, 229, 231, 233, 234, 236

Evropská Unie/Caroline Gluck: strana 225

MSF/Martin Zingg: strana 227

EU Navfor: strana 243

Evropské orgány a instituce v akci

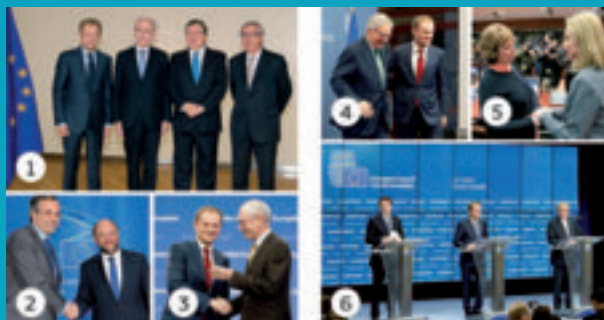

Zatímco orgány EU zajišťovaly, aby Evropská unie i nadále hrála významnou úlohu při řešení náročných situací, k nimž došlo za jejími hranicemi a mezi které se řadila například krize na Ukrajině a vypuknutí epidemie viru Ebola v západní Africe, na domácí scéně se v roce 2014 jejich pozornost zaměřila zejména na volby do Evropského parlamentu, následnou restrukturalizaci plánovanou na konec roku a úspěšný vývoj u stávajících programů a iniciativ v rámci EU.

Nový Parlament zahájil své volební období v červenci, nová Komise se ujala funkce začátkem listopadu a Evropská rada má od začátku prosince nového předsedu. V rámci příprav na tyto změny a v návaznosti na ně se orgány silně zaměřily na dosahování výsledků a provádění prioritních návrhů na podporu růstu. Nastupující předseda Komise udal tón pro nový sbor komisařů prostřednictvím politických směrů představených v dokumentu nazvaném „Nový začátek pro Evropu: Moje agenda pro zaměstnanost, růst, spravedlnost a demokratickou změnu“⁽¹⁾. Tento dokument, který se opírá o kontakty s politickými skupinami v Parlamentu a o strategické směry pro Unii, na nichž se na svém červnovém zasedání dohodla Evropská rada⁽²⁾, se stal politickou smlouvou s Parlamentem a Evropskou radou umožňující navrzení a jmenování Komise.

Rok 2014 byl rokem obměny institucí. Na fotografiích jsou zachyceni tito stávající a bývalí čelní představitelé EU:

1. Herman Van Rompuy, předseda Evropské rady do 30. listopadu (druhý zleva), a Donald Tusk, předseda Evropské rady od 1. prosince (první zleva); José Manuel Barroso, předseda Evropské komise do 31. října (druhý zprava), a Jean-Claude Juncker, předseda Evropské komise od 1. listopadu (první zprava).
2. Martin Schulz, který byl v červenci znovu zvolen předsedou Evropského parlamentu (vpravo), a Antonis Samaras, řecký předseda vlády a úřadující předseda Rady do 30. června (vlevo).
3. Herman Van Rompuy (vpravo) a Donald Tusk (vlevo).
4. Donald Tusk (vpravo) a Jean-Claude Juncker (vlevo).
5. Catherine Ashtonová, vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a místopředsedkyně Evropské komise do 31. října (vlevo), a Federica Mogheriniová, vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a místopředsedkyně Evropské komise od 1. listopadu (vpravo).
6. Donald Tusk (uprostřed), Matteo Renzi, italský předseda vlády a úřadující předseda Rady do 31. prosince (vlevo), a Jean-Claude Juncker (vpravo).

Evropský parlament

Každých pět let se v květnu po celé Unii konají volby, v nichž občané EU rozhodují, kdo je bude v Evropském parlamentu zastupovat. V roce 2014 bylo v souladu s ustanoveními Lisabonské smlouvy řádně zvoleno a svých funkcí se ujalo 751 poslanců. Následně Parlament sehrál svoji úlohu při schvalování nového sboru komisařů (viz kapitola 1).

V průběhu roku Parlament diskutoval o celé řadě aktuálních témat, která se týkala jak vnitřních politik, tak hlavního mezinárodního vývoje. Námětem opakovaných debat byl zejména evropský semestr (a jeho sociální rozměr), nezaměstnanost mladých lidí a různé iniciativy, které se s ní pojí, a jednotný digitální trh. Znepokojivá situace související s výpadky plateb a jejich dopadem na klíčové oblasti politiky byla dalším tématem, o němž se pravidelně hovořilo, stejně jako o migraci, se zvláštním zřetelem na situaci ve Středomoří. Parlament věnoval zvláštní pozornost také několika dalším událostem, jako například rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie o uchovávání údajů, otázkám volného pohybu osob a skandálu se sledováním Národní bezpečnostní agenturou NSA. Pokud jde o oblast vnějších vztahů, v popředí diskuse stála samozřejmě situace na Ukrajině a vztahy mezi EU a Ruskem, ale pod drobnohledem byly také další rizikové oblasti ve světě (jako Irák, Sýrie, DÁ'ÍŠ a evropští zahraniční bojovníci a Palestina). Značná pozornost byla dále upřena na jednání o transatlantickém partnerství v oblasti obchodu a investic (TTIP) se Spojenými státy a Parlament rovněž rychle odpověděl na vypuknutí epidemie viru Ebola a hovořil o parametrech reakce EU. V průběhu roku se událo také několik významných momentů, jakými byly například diskuse k 100. výročí vypuknutí první světové války, 25. výročí pádu Berlínské zdi a návštěva papeže Františka v Parlamentu.

Papež František při projevu k Evropskému parlamentu během své první návštěvy tohoto zákonodárského shromáždění. Štrasburk (Francie), 25. listopadu.

Některá témata, o nichž se během debat diskutovalo, byla rovněž předmětem nelegislativních zpráv (tzv. „z vlastního podnětu“), které Parlament vypracoval a v nichž vyjádřil svůj postoj k řadě aktuálních či strategických otázek, jako například fungování trojky (složené z Komise, Evropské centrální banky (ECB) a Mezinárodního měnového fondu), rámec politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 a přezkum Stockholmského programu v polovině období.

V říjnu na plenárním zasedání přednesl odcházející předseda Komise José Manuel Barroso svůj projev na rozloučenou, v němž se ohlédl za svými dvěma funkčními obdobími (viz rovněž oddíl věnovaný v této kapitole Komisi). Předseda vyzval k „velké proevropské koalici“ a apeloval na všechny stoupence Unie, aby vždy a všude, kde to bude zapotřebí, měli odvahu s upřímností bránit EU a její hodnoty proti populistickým silám a také v jednotlivých hlavních městech členských států. Rovněž ocenil spolupráci mezi oběma orgány během svých dvou období ve funkci předsedy Komise.

V listopadu Parlament diskutoval o návrhu na vyslovení nedůvěry nové Komisi vedené předsedou Jeanem-Claudem Junckerem, který iniciovalo 76 poslanců (EFDD a nezařazených), a tento návrh pohodlnou většinou zamítl (101 hlasů bylo pro, 461 proti a 88 poslanců se hlasování zdrželo). V téže souvislosti Konference předsedů politických skupin následně pověřila Hospodářský a měnový výbor Parlamentu vypracováním dvou zpráv věnovaných otázce daňových úniků (zjišťovací/vyšetřovací zprávu, která situaci zhodnotí, a legislativní zprávu z vlastního podnětu uvádějící doporučené kroky).

První pracovní program nové Komise byl představen na plenárním zasedání Parlamentu dne 16. prosince, tedy přesně v den svého přijetí, předsedou Junckerem a Fransem Timmermansem, prvním místopředsedou Komise odpovědným za zlepšování právní úpravy, interinstitucionální vztahy, právní stát a Listinu základních práv, kteří podrobně vysvětlili hlavní orientace na rok 2015 a přístup, který nová Komise zaujala (viz rovněž oddíl věnovaný v této kapitole Komisi).

Právní předpisy

Legislativní produkce Evropského parlamentu se týkala široké škály návrhů Komise, a to včetně klíčových oblastí, jimiž je například doprava, životní prostředí, bezpečnost výrobků, zadávání veřejných zakázek a finanční služby, se zvláštním zřetelem na bankovní unii.

První část roku byla, pokud jde o právní předpisy, obzvláště rušná, neboť odcházející Parlament chtěl završit co možná nejvíce nedokončené práce, a tím pádem bylo zapotřebí, aby zaujal postoj k celé řadě dokumentů. Na posledním dílčím zasedání odcházejícího Parlamentu (v dubnu) se tudíž muselo hlasovat celkem o 96 dokumentech. Ve většině případů hlasování Parlamentu sloužilo jako potvrzení dohody, která byla mezi společnými normotvůrci již předjednána, ale v několika ostatních Parlament přijal svůj vlastní postoj – například v otázce balíčku opatření na ochranu údajů – navzdory přetrvávajícímu názorovému nesouladu s Radou.

V únoru plenární zasedání velkou většinou (15 hlasů bylo pro, 650 proti a 13 poslanců se hlasování zdrželo) zamítlo návrh Komise týkající se nového právního rámce pro rozmnožovací materiál rostlin ⁽³⁾ a vyzvalo Komisi, aby svůj návrh stáhla a předložila nový. Poslancům Evropského parlamentu se obecně zdálo, že by návrh dal Komisi příliš velké pravomoci a členským státům by neponechal žádný prostor na uzpůsobení nových pravidel jejich potřebám.

Reforma parlamentních otázek / doba vyhrazená pro otázky Komisi

V dubnu Parlament přijal rozhodnutí změnit svůj jednací řád, pokud jde o parlamentní otázky. Nový řád vstoupil v platnost od osmého volebního období (osmý Parlament od prvních přímých voleb v roce 1979). Jeho součástí je i požadavek na předkládání otázek k písemnému zodpovězení v elektronické podobě; další stanoví, že každý poslanec může předložit nejvýše pět otázek měsíčně. Výjimečně nicméně lze předložit doplňující otázky v podobě papírového dokumentu, pakliže je dotčený poslanec osobně vypracuje a podepíše. Jeden rok po začátku uplatňování nového řádu provede Parlament jeho hodnocení se zvláštním zřetelem na možnost předkládání doplňujících otázek. Upraven byl rovněž systém fungování doby vyhrazené pro otázky Komisi, přičemž nejvýznamnější změnou bylo zavedení systému losování v souvislosti s pokládáním otázek komisařům přítomným na plenárním zasedání v době vyhrazené pro otázky ⁽⁴⁾.

Otevřená konference předsedů politických skupin v Evropském parlamentu, na níž byli přítomni i předseda Evropské rady a předseda Komise. Brusel (Belgie), 4. listopadu.

Postoj Parlamentu k institucionálním a interinstitucionálním záležitostem

V roce 2014 Parlament přijal několik zpráv z vlastního podnětu (usnesení), aby vyjádřil svůj postoj k interinstitucionálním vztahům a institucionálním záležitostem.

V březnu Parlament přijal komplexní zprávu o provádění Lisabonské smlouvy s ohledem na Evropský parlament. Ve zprávě se uvádí, že z pohledu Parlamentu „řada otázek, jako jsou akty v přenesené pravomoci, prováděcí opatření, posouzení dopadů, zpracování legislativních podnětů a parlamentní otázky, vyžaduje aktualizaci“ s ohledem na zkušenosti získané během tohoto legislativního období. Konkrétně vyzval také k opětovnému projednání interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů z roku 2003 ⁽⁵⁾ „s cílem zohlednit nové legislativní prostředí vytvořené Lisabonskou smlouvou, upevnit stávající osvědčené postupy a aktualizovat tuto dohodu v souladu s programem inteligentní regulace“. Dále konstatoval, že určitá ustanovení rámcové dohody o vztazích mezi Parlamentem a Komisí „je nutné ještě provést a rozvinout“, a vyzval Komisi, „aby společně s Parlamentem konstruktivně zhodnotila stávající rámcovou dohodu a její provádění se zvláštním zřetelem na vyjednávání, přijímání a provádění mezinárodních dohod“.

Ve specifické oblasti vnějších vztahů Parlament vyzval k přijetí čtyřstranného memoranda o porozumění mezi Parlamentem, Radou, Komisí a Evropskou službou pro vnější činnost ve věci koherentního a účinného poskytování informací.

Martin Schulz, předseda Evropského parlamentu, předává Sacharovovu cenu za svobodu myšlení za rok 2014 Dr. Denisovi Mukwegemu z Demokratické republiky Kongo jako uznání jeho obdivuhodné práce lékaře bojujícího za důstojnost žen, spravedlnost a mír ve své zemi. Štrasburk (Francie), 26. listopadu.

Několik institucionálních otázek bylo vzneseno rovněž ohledně rozpočtu, zejména ve vztahu k jednáním o víceletém finančním rámci na období 2014–2020: ponaučení a další postup. V souvisejícím usnesení Parlament ocenil pravidelný politický dialog, který byl mezi ním a Komisí navázán ve všech fázích přípravy této zprávy, a zastával názor, že tento postup by měl být dále rozvinut ve strukturovanější dialog mezi oběma orgány ještě před předložením jakýchkoli návrhů týkajících se víceletého finančního rámce. Parlament nicméně vyjádřil politování nad tím, že vzhledem k chybějícím ustanovením Smluv zůstávají praktické podmínky spolupráce s Radou převážně na bázi *ad hoc*, a domníval se, že je zapotřebí dalšího úsilí, aby přiměl Radu „k tomu, aby ve větší míře uznala argumenty a stanoviska Parlamentu“. Ve zprávě zazněl návrh, že jakýkoli budoucí konvent připravující změny Smluv by měl navrhnout „systém skutečného spolurozhodování“ Parlamentu a Rady, pokud jde o přijímání rozhodnutí o víceletém finančním rámci a rozhodnutí týkajících se vlastních zdrojů.

Evropská rada

V roce 2014 Evropská rada stejně jako v předchozích letech stále zastávala ústřední úlohu při udávání celkového směru zřízení EU a poskytování strategického vedení činnosti ostatních orgánů v nejdůležitějších oblastech politiky od průmyslové politiky a spravedlnosti, bezpečnosti a svobody až po přijetí nového rámce politiky EU v oblasti změny klimatu a energetiky do roku 2030.

Evropská rada se v rámci pravidelných zasedání sešla pětkrát, a to v březnu (dvakrát), červnu, říjnu a prosinci; mimořádná zasedání se uskutečnila 16. července a 30. srpna. Eurosummit se konal dne 24. října. Neformální zasedání hlav států a předsedů vlád bylo uspořádáno dne 27. května a zhodnotilo výsledky evropských voleb.

Účastníci zasedání Evropské rady, které se konalo dne 23. října v Bruselu (Belgie) a které naposledy vedl Herman van Rompuy ve funkci předsedy. Na fotografii obklopený vnoučaty.

V průběhu roku se na programu Evropské rady objevilo určení nové společné strategie EU pro růst a zaměstnanost a řešení krize na Ukrajině, spolu s rozhodnutími spojenými se jmenováním osob na vrcholné posty EU: předsedy Komise a sboru komisařů, předsedy Evropské rady a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku.

Evropská rada hrála významnou úlohu při určování reakce EU na krizi na Ukrajině tím, že podporovala reformy, zejména prostřednictvím balíčku makrofinanční pomoci a programu reforem, a politickou transformaci v zemi a dohodla se na ekonomických sankcích proti Rusku v návaznosti na nezákonnou anexi Krymského poloostrova a destabilizační akce Ruska na Ukrajině. V červnu posílilo vztahy mezi EU a Ukrajinou podepsání dohody o přidružení. Pokud jde o rozšíření, Evropská rada, a to rovněž v červnu, potvrdila rozhodnutí udělit Albánii status kandidátské země.

Evropská rada také zastávala důležitou úlohu při přijímání rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 a definovala priority EU v této oblasti a se zřetelem na významná mezinárodní jednání v Limě (Peru) a Paříži (Francie).

Evropská rada hrála klíčovou roli při přechodu k nové Komisi. V této souvislosti v červnu jmenovala Jeana-Clauda Junckera kandidátem na předsedu Komise. Na rozdíl od předchozích let, kdy se rozhodnutí přijímalo na základě konsensu, Evropská rada v tomto případě rozhodla kvalifikovanou většinou v souladu s ustanoveními Lisabonské smlouvy. Dne 15. července byl Jean-Claude Juncker zvolen Parlamentem. Evropská rada na mimořádném zasedání dne 30. srpna, ve shodě s nově zvoleným předsedou Jeanem-Claudem Junckerem, jmenovala Federicu Mogheriniovou do funkce vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, místopředsedy Komise. Na základě konsensu rovněž zvolila Donalda Tuska, bývalého předsedu vlády Polska, příštím předsedou Evropské rady na dobu 2,5 roku s funkčním obdobím počínajícím dne 1. prosince 2014. Celý sbor komisařů byl nominován Evropskou radou na jejím říjnovém zasedání a jejich mandát začal dne 1. listopadu.

José Manuel Barroso, předseda Evropské komise (druhý zprava), přijímá Hermana Van Rompuye, předsedu Evropské rady (druhý zleva), Donalda Tuska, kandidáta na předsedu Evropské rady (vlevo), a Jeana-Clauda Junckera, předsedu Evropské komise (vpravo). Donald Tusk nastoupil do úřadu 1. prosince a Jean-Claude Juncker 1. listopadu.

Evropská rada nerozhodovala pouze o novém obsazení vrcholných postů EU, ale i o prioritách, které by měly nové orgány naplňovat, tím, že přijala „Strategickou agendu pro Unii v čase změn“ na období 2014–2020. Strategická agenda odráží priority, které Evropská rada stanovila na příští legislativní cyklus. Pět zastřešujících prioritami, na které se v tomto období zaměří činnost Evropské unie, jsou: silnější ekonomiky nabízející více pracovních míst; společnosti, které dávají prostor občanům a chrání je; zabezpečení energie a klimatu pro budoucnost; prostor důvěry, ve kterém jsou zaručeny základní svobody; a účinná společná akce ve světě.

Dále Evropská rada v červnu přijala strategické směry týkající se budoucnosti prostoru práva a vnitřních věcí, které udávají orientaci pro legislativní a operativní plánování v této oblasti (viz kapitola 4).

Rada Evropské unie

Rotující předsednictví Rady Evropské unie bylo v roce 2014 zajišťováno v první polovině roku Řeckem a v druhé polovině roku Itálií. Prioritami řeckého předsednictví bylo rozšíření, růst a zaměstnanost a mobilita. Priority italského předsednictví se zaměřily na růst a zaměstnanost, prostor svobody a bezpečnosti, neomezený výkon občanských práv a významnější úlohu Evropy ve světě.

Během těchto dvou předsednictví se Rada sešla ve svých 10 složeních: Rada pro obecné záležitosti; Rada pro zahraniční věci (pod předsednictvím vysoké představitelky, místopředsedkyně); Rada pro hospodářské a finanční věci (včetně rozpočtu); Rada pro spravedlnost a vnitřní věci (včetně civilní ochrany); Rada pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele; Rada pro konkurenceschopnost (vnitřní trh, průmysl, výzkum a vesmír); Rada pro dopravu, telekomunikace a energetiku; Rada pro zemědělství a rybolov; Rada pro životní prostředí; a Rada pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport.

Antonis Samaras, předseda vlády Řecka (vlevo), vedle Martina Schulze, předsedy Evropského parlamentu, během tiskové konference o končícím řeckém předsednictví Rady v první polovině roku 2014. Štrasburk (Francie), 2. července.

Agendy jednotlivých složení Rady odrážely realitu roku ve znamení institucionálního přechodu mezi dvěma Komisemi a dvěma shromážděními Parlamentu. Legislativní činnost v této souvislosti dosáhla vrcholu během ledna, února a března, což odpovídalo závěrečným měsícům volebního období Parlamentu, zatímco v následujících měsících z pochopitelných důvodů klesla a soustředila se na oblasti, v nichž postup spolurozhodování není standardním rozhodovacím postupem, jako jsou vnější vztahy, daně a hospodářské věci.

Italské předsednictví v druhé polovině roku uskutečňovalo v oblasti institucionálních záležitostí ambiciózní program s cílem podporovat proces institucionálního přechodu. Za tímto účelem předsednictví založilo Skupinu přátel předsednictví, jejímž úkolem je analyzovat fungování EU a její schopnost zajistit odpovídající činnost navazující na strategickou agendu přijatou na červnovém zasedání Evropské rady. Skupina se sešla čtyřikrát a diskutovala o několika záležitostech horizontální povahy, jako jsou zásada subsidiarity, proporcionality a svěření pravomocí, úloha vnitrostátních parlamentů, fungování trialogů, akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty, interinstitucionální legislativní plánování a fungování Rady. Předsednictví předložilo zprávu o výsledku těchto rozprav na prosincovém zasedání Rady pro obecné záležitosti.

Matteo Renzi, italský předseda vlády, představuje program italského předsednictví Rady v druhé polovině roku 2014 v Evropském parlamentu, Štrasburk (Francie), 2. července.

Rada pro obecné záležitosti byla ústředním fórem pro diskusi o opatřeních ke zlepšení výkonnosti orgánů bez reformy Smluv. Diskuse v Radě především poukázaly na podporu revize interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů z roku 2003 a zaktualizování obecné shody o spolurozhodování. Pokud jde o interinstitucionální plánování, Rada se zapojila do diskuse s Komisí o prioritních iniciativách pro roční pracovní program na rok 2015. Souběžně byly zahájeny třístranné konzultace mezi Parlamentem, Radou a Komisí s cílem vytvořit rámec pro interinstitucionální plánování a stanovování priorit.

V platnost vstoupil nový hlasovací systém dvojí většinou v Radě (většina členských států a obyvatelstva), který zavedla Lisabonská smlouva. Tento nový systém změnil rozdělení vážení hlasů mezi členskými státy. Ve střednědobém výhledu by změna pravidel mohla mít dopad rovněž na postupy hlasování a koaliční strategie v Radě.

POČET OBYVATEL POUŽITÝ PŘI VÁŽENÍ HLASOVACÍCH PRÁV KAŽDÉHO ČLENSKÉHO STÁTU V RÁMCI RADY (2014)

Členský stát	Počet obyvatel (× 1 000)	Procento celkového počtu obyvatel Unie
Německo	80 523,7	15,93
Francie	65 633,2	12,98
Spojené království	63 730,1	12,61
Itálie	59 685,2	11,81
Španělsko	46 704,3	9,24
Polsko	38 533,3	7,62
Rumunsko	20 057,5	3,97
Nizozemsko	16 779,6	3,32
Belgie	11 161,6	2,21
Řecko	11 062,5	2,19
Česká republika	10 516,1	2,08
Portugalsko	10 487,3	2,07
Maďarsko	9 908,8	1,96
Švédsko	9 555,9	1,89
Rakousko	8 451,9	1,67
Bulharsko	7 284,6	1,44
Dánsko	5 602,6	1,11
Finsko	5 426,7	1,07
Slovensko	5 410,8	1,07
Irsko	4 591,1	0,91
Chorvatsko	4 262,1	0,84
Litva	2 971,9	0,59
Slovinsko	2 058,8	0,41
Lotyšsko	2 023,8	0,40
Estonsko	1 324,8	0,26
Kypr	865,9	0,17
Lucembursko	537,0	0,11
Malta	421,4	0,08
Celkem	505 572,5	100
Práh kvalifikované většiny	328 622,1	65

Evropská komise

V posledním roce svého funkčního období se druhá Komise vedená předsedou Barrosem silně zaměřila na dosahování výsledků a provádění. Identifikovala především prioritní návrhy na podporu růstu, které měly být dokončeny do závěru volebního období Parlamentu a pomáhala společným normotvůrcům dokončit práci na velmi velkém počtu důležitých návrhů týkajících se zejména finalizace bankovní unie, jednotného trhu a Digitální agendy. Komise rovněž zajistila, aby nové programy financování EU v rámci víceletého finančního rámce na období 2014–2020 začaly rychle fungovat – zejména za účelem boje proti nezaměstnanosti mladých lidí. Rovněž se dále věnovala práci na hlubší hospodářské a měnové unii a posílené spolupráci s členskými státy a mezi nimi za účelem plnění strategie Evropa 2020 prostřednictvím evropského semestru. Komise rovněž umožnila dohodu o jednotném mechanismu pro řešení problémů a spuštění jednotného mechanismu dohledu, k němuž došlo v listopadu.

Komise se také chopila příležitosti stanovit dlouhodobější perspektivu a připravit strategie pro řadu klíčových odvětví: energetiku a změnu klimatu; moderní průmyslovou politiku; politiky v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí; a právní stát.

Po evropských volbách zasedli místopředsedové Komise Viviane Redingová, Antonio Tajani a Olli Rehn a komisař Janusz Lewandowski v Parlamentu. Ode dne 18. července do konce funkčního období druhé Komise vedené předsedou Barrosem je zastoupili Martine Reichertsová (spravedlnost, základní práva a občanství), Ferdinando Nelli Feroci (průmysl a podnikání), Jyrki Katainen (hospodářské a měnové záležitosti a euro) a Jacek Dominik (finanční plánování a rozpočet).

Při svém ohlédnutí za deseti lety ve vedení Komise odcházející předseda José Manuel Barroso zdůraznil, že tváří v tvář mnoha problémům – ústavním, finančním a hospodářským, ale také vnějším – zůstala EU jednotná a otevřená a byla silnější a lépe připravená na budoucnost než před těmito krizemi. EU a eurozóna se rozrůstaly, pravomoci EU vzrostly, demokracie byla posílena a Komisi a ECB byly svěřeny nové významné pravomoci v oblasti správy ekonomických záležitostí. Odcházející předseda rovněž vyzdvihl to, že EU brala svoji vnější a celosvětovou odpovědnost vážně, čehož byla dokladem zásadová a na hodnotách založená reakce na krizi na Ukrajině, zaujetí vedoucí pozice při řešení krize způsobené ebolou, silná politika v oblasti klimatu, trvalé úsilí v oblasti rozvoje a svého sousedství a ambiciózní obchodní agenda. Dospěl k osobnímu závěru, že EU může dosáhnout svých cílů díky spolupráci mezi orgány EU, a ne konfrontací, přestože demokratický proces v EU může někdy trvat dlouho. Připomněl zejména zvláštní vztah mezi jeho Komisí a Parlamentem a svoji spolupráci s Hermanem Van Rompuyem, prvním předsedou Evropské Rady.

Na základě deseti priorit uvedených v politických směrech, které představil nový předseda Komise Jean-Claude Juncker ⁽⁶⁾, a výměn s dalšími orgány, přijala nová Komise svůj první pracovní program dne 16. prosince.

Jean-Claude Juncker, nově zvolený předseda Evropské komise, představuje nový sbor komisařů a jejich program na plenárním zasedání Evropského parlamentu, které se konalo 22. října ve Štrasburku (Francie).

Nový sbor komisařů pro období 2014–2019 a jejich portfolia

Frans Timmermans
PRVNÍ MÍSTOPŘESED
*Zlepšování právní úpravy,
interinstitucionální vztahy,
právní stát a Listina
základních práv*

Federica Mogherini
MÍSTOPŘESEDKYNĚ
*Vysoká představitelka
Unie pro zahraniční věci
a bezpečnostní politiku*

Jean-Claude Juncker
PŘESED

Kristalina Georgieva
MÍSTOPŘESEDKYNĚ
Rozpočet a lidské zdroje

Andrus Ansip
MÍSTOPŘESED
Jednotný digitální trh

Maroš Šefčovič
MÍSTOPŘESED
Energetická unie

Valdis Dombrovskis
MÍSTOPŘESED
Euro a sociální dialog

Jyrki Katainen
MÍSTOPŘESED
*Pracovní místa,
růst, investice
a konkurenceschopnost*

Günther Oettinger
*Digitální ekonomika
a společnost*

Johannes Hahn
*Evropská politika
sousedství a jednání
o rozšíření*

Cecilia Malmström
Obchod

Neven Mimica
*Mezinárodní spolupráce
a rozvoj*

Miguel Arias Cañete
*Opatření v oblasti klimatu
a energetika*

Činnost Komise zůstane v roce 2015 i nadále zaměřena na zaměstnanost, růst a investice, zejména v návaznosti na investiční plán představený v listopadu, a také na balíček pro jednotný digitální trh a na strategický rámec pro energetickou unii. Pracovní program na rok 2015 prostřednictvím seznamu opatření určených v rámci programu Komise pro účelnost právních předpisů (REFIT) potvrzuje její závazek v oblasti zlepšování právní úpravy. Obsahuje rovněž seznam návrhů, které Komise hodlá stáhnout nebo změnit po podrobném přezkoumání všech návrhů, o nichž nebylo dosud rozhodnuto a jež jsou v současné době projednávány Parlamentem a Radou. Po přijetí pracovního programu na rok 2015 Komise plánuje, že bude úzce spolupracovat s Parlamentem a Radou za účelem dosažení rychlého pokroku v klíčových návrzích.

Karmenu Vella
Životní prostředí, námořní záležitosti a rybolov

Vytenis Andriukaitis
Zdraví a bezpečnost potravin

Dimitris Avramopoulos
Migrace, vnitřní věci a občanství

Marianne Thyssen
Zaměstnanost, sociální věci, dovednosti a pracovní mobilita

Pierre Moscovici
Hospodářské a finanční záležitosti, daně a cla

Christos Stylianides
Humanitární pomoc a řešení krizí

Phil Hogan
Zemědělství a rozvoj venkova

Jonathan Hill
Finanční stabilita, finanční služby a unie kapitálových trhů

Violeta Bulc
Doprava

Elżbieta Bieńkowska
Vnitřní trh, průmysl, podnikání a malé a střední podniky

Věra Jourová
Spravedlnost, spotřebitelé a rovnost žen a mužů

Tibor Navracscics
Vzdělávání, kultura, mládež a sport

Corina Crețu
Regionální politika

Margrethe Vestager
Hospodářská soutěž

Carlos Moedas
Výzkum, věda a inovace

Tyto tři orgány rovněž usilují o zlepšení společného plánování, aby byly výzvy, jimž Evropa čelí, řešeny nejlepším možným způsobem. Komise se zavázala, že v roce 2015 předloží návrh nové interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů, který by mohl obsahovat oddíl o interinstitucionálním plánování.

Jean-Claude Juncker, nový předseda Evropské Komise (vlevo), společně s Margaritisem Schinasem, od 1. listopadu hlavním mluvčím Komise, informuje novináře po prvním zasedání sboru komisařů nové Komise, které se konalo 5. listopadu. Budova Berlaymont, Brusel (Belgie).

Soudní dvůr Evropské unie

Soudní dvůr a Tribunál vynesly důležitá rozhodnutí, která pokrývají široké spektrum oblastí práva EU. Níže uvedené zaslouží zvláštní pozornosti.

Hlavní budova Soudního dvora
Evropské unie v Lucemburku.

Občanství Evropské unie

C-333/13 ⁽⁷⁾, Dano – Aby měli přístup k určitým sociálním dávkám, mohou se státní příslušníci jiného členského státu domáhat stejného zacházení jako státní příslušníci hostitelského členského státu, pouze pokud jejich pobyt splňuje podmínky stanovené směrnicí 2004/38/ES o volném pohybu občanů EU ⁽⁸⁾. Podle této směrnice hostitelský členský stát není povinen přiznat sociální pomoc během prvních třech měsíců pobytu. Pokud je doba pobytu delší než tři měsíce, avšak kratší než pět let, musí mít hospodářsky nečinné osoby dostatečné vlastní prostředky. Za těchto podmínek směrnice 2004/38/ES a nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení ⁽⁹⁾ nebrání vnitrostátní právní úpravě, která vylučuje státní příslušníky jiných členských států z pobírání některých „zvláštních nepříspěvkových peněžitých dávek“, zatímco státním příslušníkům hostitelského členského státu, kteří se nacházejí ve stejné situaci, jsou zaručeny, pokud těmto státním příslušníkům jiných členských států nenáleží v hostitelském členském státě právo pobytu na základě uvedené směrnice.

Volný pohyb zboží

C-573/12 ⁽¹⁰⁾, Ålands Vindkraft – Článek 34 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) nebrání vnitrostátní právní úpravě, podle níž se obchodovatelné certifikáty vydávají výrobcům zelené elektřiny pouze za zelenou elektřinu vyrobenou na území tohoto členského státu a podle níž mají dodavatelé a určití uživatelé elektřiny povinnost předložit každoročně příslušnému orgánu určitý počet takových certifikátů v poměru k celkovému množství jimi dodané či spotřebované elektřiny, jinak budou muset uhradit zvláštní poplatek.

Sbližování právních předpisů

Autorské právo a práva s ním související

C-201/13 ⁽¹¹⁾, Deckmyn a Vrijheidsfonds – Podle směrnice 2001/29/ES o autorském právu a právech s ním souvisejících ⁽¹²⁾, pakliže parodie přenáší diskriminační sdělení (například nahrazením původních postav osobami zahalenými v burce a osobami tmavé pleti), mají nositelé práv na parodované dílo v zásadě legitimní zájem na tom, aby dílo nebylo s takovým sdělením spojováno.

C-117/13 ⁽¹³⁾, Eugen Ulmer – Podle téže směrnice 2001/29/ES, může členský stát knihovnám povolit digitalizaci knih, které jsou součástí jejich sbírky, aby je zpřístupnil na místech pro četbu elektronických knih, a to bez souhlasu nositelů práv. Může, v rámci určitých omezení a za určitých podmínek, včetně platby spravedlivé odměny pro nositele práv, umožnit uživatelům tisk knihy digitalizované knihovnou na papír nebo její uložení na USB klíč.

Ochrana osobních údajů

C-131/12 ⁽¹⁴⁾, Google Spain a Google – Podle směrnice 95/46/ES o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů ⁽¹⁵⁾ je provozovatel vyhledávače za určitých okolností povinen vymazat ze zobrazeného seznamu výsledků vyhledávání provedeného na základě jména osoby odkazy na webové stránky, které jsou zveřejněné třetími osobami a obsahují informace týkající se dané osoby. Soud objasnil, že vyhledávače jsou správci osobních údajů, a vyhledávače jako Google se tudíž nemohou vyhnout svým odpovědnostem, jimž podle evropského práva při nakládání s osobními údaji podléhají. Návrh Komise z roku 2012 týkající se reformy ochrany údajů v EU zavádí výslovně stanovené právo být zapomenut. Další informace o tomto rozhodnutí naleznete v oddíle o ochraně údajů v kapitole 4.

C-293/12 a C-594/12 ⁽¹⁶⁾, Digital Rights Ireland a Seitlinger a další – Tím, že směrnice o uchovávání údajů ⁽¹⁷⁾ požaduje uchovávání údajů, které se týkají elektronických komunikací a poskytují velmi přesné informace o soukromém životě osob, jejichž údaje jsou uchovávány, a umožňuje příslušným vnitrostátním orgánům přístup k těmto údajům, obzvláště závažně zasahuje do základních práv na respektování soukromého života a na ochranu osobních údajů. Přijetím směrnice o uchovávání údajů překročil unijní zákonodárce meze, jež ukládá požadavek na dodržování zásady proporcionality. Velmi rozsáhlý a zvláště závažný zásah této směrnice do dotčených základních práv není přesně vymezen ustanoveními umožňujícími zaručit, že je takový zásah skutečně omezen na nezbytné minimum. Směrnice navíc nestanoví dostatečné záruky k zajištění účinné ochrany uchovávaných údajů proti riziku zneužití ani proti veškerému neoprávněnému přístupu k údajům a jejich protiprávnímu využívání.

Sociální politika

C-167/12 ⁽¹⁸⁾, D. a C-363/12 ⁽¹⁹⁾, Z. – Podle směrnice 92/85/EHS o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň ⁽²⁰⁾ a směrnice 2006/54/ES o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání ⁽²¹⁾ členské státy nejsou povinny přiznat matkám, které měly dítě na základě dohod o náhradním mateřství, ať se jedná o biologické matky dítěte, nebo jim byla udělena plná a trvalá rodičovská zodpovědnost za dítě, placenou dovolenou rovnocennou mateřské dovolené.

C176/12 ⁽²²⁾, Association de médiation sociale – Článek 27 Listiny základních práv Evropské unie o právu pracovníka na informování a na projednávání není sám o sobě dostačující k tomu, aby bylo jednotlivcům svěřeno právo, jehož se lze dovolávat s cílem, aby nebylo použito vnitrostátní ustanovení, které je v rozporu se směrnicí 2002/14/ES, kterou se stanoví obecný rámec pro informování zaměstnanců a projednávání se zaměstnanci v Evropském společenství ⁽²³⁾.

Hospodářská politika

C-270/12 ⁽²⁴⁾, Spojené království v. Parlament a Rada – Soud shledal, že pravomoci svěřené subjektu EU, Evropskému orgánu pro cenné papíry a trhy (ESMA), nařízením o prodeji na krátko a některých aspektech swapů úvěrového selhání ⁽²⁵⁾ jsou přesně vymezeny a mohou být předmětem soudního přezkumu s ohledem na cíle stanovené orgánem, který na daný subjekt tyto pravomoci přenesl. Soud dospěl k závěru, že tyto pravomoci jsou slučitelné s SFEU a že článek 114 SFEU je náležitým právním základem.

Vnitřní věci

C-473/13 a C-514/13 ⁽²⁶⁾, Bero a Bouzalmate a C-474/13 ⁽²⁷⁾, Pham – Podle směrnice o navrácení ⁽²⁸⁾ se zajištění za účelem vyhoštění neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí musí zpravidla vykonávat ve zvláštních zajišťovacích zařízeních. Z toho vyplývá, že vnitrostátní orgány pověřené uplatňováním tohoto požadavku musí být schopny vykonat zajištění státních příslušníků třetích zemí ve zvláštních zajišťovacích zařízeních bez ohledu na správní nebo ústavní strukturu členského státu, pod níž tyto orgány spadají.

C129/14 PPU ⁽²⁹⁾, Spasic – Dodatečná podmínka výkonu stanovená v Úmluvě k provedení Schengenské dohody, podle níž se zásada *ne bis in idem* uplatní, pouze pokud první uložená sankce již byla vykonána nebo je právě vykonávána, nebo podle práva státu, ve kterém byl rozsudek vynesen, již nemůže být vykonána, představuje omezenou zásadu *ne bis in idem*, které je slučitelné s článkem 50 Listiny základních práv.

Volný pohyb osob

C-58/13 a C-59/13 ⁽³⁰⁾, Torresi – Skutečnost, že se státní příslušník členského státu, který v tomto státě získal vysokoškolský titul, odebere do jiného členského státu za účelem získat zde profesní označení advokáta a poté se vrátí do svého členského státu, aby tam vykonával povolání advokáta pod profesním označením udělovaným ve druhém členském státě, je uskutečněním jednoho z cílů směrnice 98/5/ES o usazování advokátů ⁽³¹⁾ a nepředstavuje zneužití práva usazování. Ani skutečnost, že k podání žádosti o zápis do seznamu usazených advokátů došlo krátce po získání profesního označení v domovském členském státě, nepředstavuje zneužití práv, neboť uvedená směrnice neobsahuje požadavek na určitou dobu praxe v domovském členském státě.

Volný pohyb služeb, Evropský hospodářský prostor

C-83/13 ⁽³²⁾, Fonnship a Svenska Transportarbetarförbundet – Společnost, která je usazena ve státě Evropského hospodářského prostoru (EHP) a je vlastníkem plavidla plujícího pod vlajkou země, která není členem EU, se může dovolávat volného pohybu služeb, pokud poskytuje služby námořní dopravy ze státu EHP nebo do něj pod podmínkou, že tato společnost může být z důvodu, že provozuje toto plavidlo, kvalifikována jako poskytovatel těchto služeb a že příjemci těchto služeb jsou usazeni v jiných státech EHP, než je stát, ve kterém je uvedená společnost usazena.

Přímé daně

C-80/12 ⁽³³⁾, Felixstowe Dock a Railway Company a další – Články 49 SFEU a 54 SFEU je třeba vykládat v tom smyslu, že brání právním předpisům členského státu, které připouštějí možnost, aby na společnost-rezidenta, která je členem skupiny, byly převedeny ztráty generované jinou společností-rezidentem, která je členem konsorcia, jestliže je i „propojující společnost“, která je zároveň členem této skupiny i tohoto konsorcia, rezidentem v uvedeném členském státě, bez ohledu na to, kde jsou rezidenty společnosti, jež samy nebo prostřednictvím zprostředkovatelských společností vlastní kapitál propojující společnosti a ostatních společností dotčených převáděním ztrát, ale které vylučují takovou možnost v případě, že propojující společnost je usazena v jiném členském státě.

Orgány

C-292/11 P ⁽³⁴⁾, Komise v. Portugalsko – V souvislosti s vymáháním penále stanoveným Soudním dvorem Komise nemůže posuzovat soulad vnitrostátních právních předpisů, které nebyly předtím přezkoumány Soudním dvorem, s právem EU. Výlučná pravomoc Soudního dvora rozhodovat o souladu vnitrostátních právních předpisů s právem EU by byla skutečně narušena pravomocí Komise provádět takové posouzení a pravomocí Tribunálu přezkoumávat jeho legalitu.

C-427/12 ⁽³⁵⁾, Komise v. Parlament a Rada – Pokud unijní zákonodárce svěří Komisi v legislativním aktu přenesenou pravomoc na základě čl. 290 odst. 1 SFEU, má Komise přijmout pravidla, kterými se doplňují nebo mění prvky tohoto aktu, které nejsou podstatné. Podle druhého pododstavce tohoto ustanovení musí být cíle, obsah, rozsah a doba trvání přenesení pravomoci výslovně vymezeny legislativním aktem provádějícím takové přenesení. Tento požadavek implikuje, že účelem přiznání přenesené pravomoci je přijetí pravidel, která patří do normativního rámce, jak jej vymezuje základní legislativní akt. Naproti tomu, pokud unijní zákonodárce svěří Komisi prováděcí pravomoc na základě čl. 291 odst. 2 SFEU, má Komise upřesnit obsah legislativního aktu za účelem zajištění jeho provedení za jednotných podmínek ve všech členských státech. Unijní zákonodárce disponuje posuzovací pravomocí při rozhodování, zda přizná Komisi přenesenou pravomoc podle čl. 290 odst. 1 SFEU, nebo prováděcí pravomoc podle čl. 291 odst. 2 SFEU. Soudní přezkum je tak omezen na zjevně nesprávná posouzení týkající se toho, zda unijní zákonodárce mohl mít důvodně za to, zaprvé že právní rámec, který stanoví v základním legislativním aktu, vyžaduje za účelem svého provedení pouze upřesnění, a jeho nepodstatné prvky nemusí být doplněny ani změněny, a zadruhé že ustanovení tohoto základního legislativního aktu vyžadují k provedení jednotné podmínky.

Evropská centrální banka

Hlavní rozhodnutí přijatá v roce 2014

Prvořadým mandátem ECB je zajistit cenovou stabilitu. Působí také jako hlavní finanční orgán, jehož cílem je zajistit finanční stabilitu a podporovat evropskou finanční integraci. Cenová stabilita je definována jako meziroční nárůst spotřebitelských cen ve střednědobém horizontu pod 2 %, ale blízko této úrovně. Vzhledem k poklesu inflace na 0,5 % a přetrvávajícím rizikům nepříznivého vývoje hospodářského růstu v průběhu roku 2014 ECB musela uvolnit přístup měnové politiky, aby předešla příliš dlouhému období nízké inflace. Měnová politika ECB působila ve dvou oblastech: vytváření odpovídajícího expanzivního přístupu v podmínkách nízké inflace a značné mezery výstupu v ekonomice; a korekce procesu transmise, tak aby se její dopady skutečně dotkly firm a domácností.

Mario Draghi, prezident Evropské centrální banky, Vítor Constâncio, místopředseda ECB (vlevo), a Christine Graeffová, generální ředitelka pro komunikaci a jazykové služby ECB (vpravo), na tiskové konferenci po zasedání Rady guvernérů, které se konalo 6. listopadu.

V obou oblastech ECB jednala rozhodně. Postupně snižovala úrokové sazby – poprvé v červnu a podruhé v září. V obou případech byla úroková sazba ECB pro hlavní refinanční operace Eurosystemu snížena o 10 bazických bodů a dosáhla dolní hranice 0,05 %. Úroková sazba mezní zápůjční facility byla snížena ve dvou krocích o 45 bazických bodů na 0,30 % a sazba vkladové facility byla snížena celkem o 20 bazických bodů na -0,20 %. ECB dále zahájila řadu opatření za účelem dosažení expanzivnější politiky a zajištění zvýšené podpory poskytování úvěrů pro ekonomiku eurozóny. Nejdůležitější z nich je nový balíček opatření pro uvolnění podmínek úvěrování.

Tento balíček obsahuje cílené dlouhodobější refinanční operace (TLTRO) ECB, v nichž je zabudována pobídka, která má podpořit banky v poskytování úvěrů podnikům. Obsahuje také nové programy k přímému nákupu vysoce kvalitních cenných papírů zajištěných aktivy a krytých dluhopisů. Tato opatření současně plní širší cíl: umožňují ECB dále řídit politiku, zatímco úrokové sazby jsou na dolní hranici.

Programy nákupu aktiv společně s řadou cílených dlouhodobějších refinančních operací, které mají být realizovány do června 2016, budou mít značný dopad na rozvahu Eurosystemu, u které se očekává posun k velikosti, již měla na počátku roku 2012. Rada guvernérů mnohokrát opakovala, a to i když přijímala nová opatření, že je jednoduše připravena použít v rámci svého mandátu další nekonvenční nástroje k řešení rizik příliš dlouhého období nízké inflace.

Nové sídlo Evropské centrální banky ve Frankfurtu nad Mohanem (Německo).

Litva vstupuje do eurozóny

Dne 23. července Rada schválila žádost Litvy o vstup do eurozóny k 1. lednu 2015. Dne 16. ledna 2015 přestal být litas zákonným platidlem.

Po zavedení eura v Litvě jsou nyní všechny tři pobaltské státy součástí měnové unie. To je pro eurozónu velkým přínosem, a to v neposlední řadě i proto, že to demonstruje její atraktivitu. Vstup do eurozóny však nevychází pouze z hospodářských důvodů; jedná se o závazné přijetí evropských hodnot.

Plakát kampaně Evropské centrální banky a Litevské národní banky při příležitosti vstupu Litvy do eurozóny a zavedení nové 10eurové bankovky.

Nové postupy pro rozšířenou eurozónu

Litevské členství v eurozóně vedlo ke změně hlasovacích práv v Radě guvernérů ECB. Jakmile počet guvernérů překročil 18, musel být zaveden rotační systém stanovený Smlouvami EU. Tento nový systém pomůže Radě guvernérů zachovat svoji schopnost jednat, i když se dále zvýší počet zemí eurozóny a současně s tím i počet členů Rady guvernérů.

Všichni členové Rady guvernérů se budou i nadále účastnit zasedání a budou mít právo na nich vystoupit. V případě diskuse se tedy nejedná o žádnou změnu. Vzhledem k tomu, že Rada guvernérů přijímá většinu rozhodnutí na základě konsensu, v duchu spolupráce, neočekává se, že se rozhodovací proces ve své podstatě změní, pouze se zvýší jeho účinnost.

Od ledna 2015 se zasedání Rady guvernérů, na nichž se projednávají záležitosti měnové politiky, konají v novém šestitýdenním cyklu. Zasedání, která se netýkají měnové politiky, se stále konají nejméně jednou měsíčně.

ECB se rovněž rozhodla zveřejňovat pravidelné zprávy ze zasedání Rady guvernérů věnovaných měnové politice, a to počínaje zasedáním v lednu 2015.

Evropský účetní dvůr

Evropský účetní dvůr je orgán zřízený SFEU, aby prováděl kontrolu finančních prostředků Evropské unie. Jako externí auditor EU vystupuje jako nezávislý ochránce finančních zájmů občanů Unie a přispívá ke zlepšování finančního řízení EU.

V roce 2014 Účetní dvůr vypracoval 37. výroční zprávu o plnění rozpočtu EU ⁽³⁶⁾, která se týká rozpočtového roku 2013. Evropskými rozvojovými fondy se zabývá samostatná výroční zpráva.

O souhrnném rozpočtu EU každoročně rozhoduje Parlament a Rada. Výroční zpráva Účetního dvora je spolu s jeho zvláštními zprávami východiskem postupu udělování absolutoria, v jehož rámci Parlament rozhoduje, zda Komise náležitě vykonávala své povinnosti při plnění rozpočtu. Účetní dvůr zasílá svou výroční zprávu parlamentům členských států ve stejné době jako Evropskému parlamentu a Radě. Hlavní částí výroční zprávy je prohlášení Účetního dvora o věrohodnosti (prohlášení „DAS“) týkající se spolehlivosti roční účetní závěrky Evropské unie a legality a správnosti operací (na něž se ve zprávě odkazuje jako na „správnost operací“).

Vítor Manuel da Silva Caldeira, předseda Evropského účetního dvora (vpravo), a člen EÚD Lazaros Stavrou Lazarou (vlevo) na tiskové konferenci o výroční zprávě o rozpočtu EU za rok 2013, která se konala 5. listopadu v Mezinárodním tiskovém středisku v Bruselu (Belgie).

EÚD schválil účetní závěrku Evropské unie za rok 2013, avšak zdůraznil, že řízení výdajů EU je stále třeba zlepšit, a to jak na úrovni EU, tak v členských státech. Ve své výroční zprávě za rok 2013 EÚD upozorňuje na to, že rozpočtový systém je příliš zaměřen pouze na čerpání finančních prostředků a je zapotřebí, aby byl kladen větší důraz na dosahování výsledků. Podle Účetního dvora se například v průběhu výdajového období 2007–2013 volba projektů, kterým měly být uděleny finanční prostředky EU, zaměřovala zaprvé na rozdělení dostupných prostředků EU, zadruhé na dodržování pravidel a až na třetím místě, a v omezeném rozsahu, na výsledky a dopad.

Celkově Účetní dvůr vydal o spolehlivosti účetní závěrky EU výrok bez výhrad. Potvrdil, že zatímco výběr příjmů EU nebyl zatížen chybou, v případě výdajů EU činila odhadovaná míra chyb 4,7 % (ve srovnání s 4,8 % v roce 2012). Je třeba podotknout, že odhad míry chyb není mírou podvodů, neefektivity nebo plýtvání, nýbrž prostředků, jež z rozpočtu EU vyplaceny být neměly, protože nebyly použity v souladu s pravidly EU. Většina chyb se vyskytla ve výdajových oblastech, v nichž je řízení sdíleno mezi členskými státy a Komisí. Dvěma výdajovými oblastmi, které byly nejvíce náchylné k chybám, byly opět regionální politika, energetika a doprava s odhadovanou mírou chyb ve výši 6,9 % a rozvoj venkova, životní prostředí, rybolov a ochrana zdraví s 6,7 %. V rámci oblastí podléhajících sdílenému řízení činila odhadovaná míra chyb 5,2 % ve srovnání s 3,7 % v případě výdajových programů většinou přímo řízených Komisí. Odhadovaná míra chyb u vlastních správních výdajů EU činila pouhé 1 %.

Evropský hospodářský a sociální výbor

Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) vydal v roce 2014 na svých devíti plenárních zasedáních 154 stanovisek, z nichž bylo 35 z vlastní iniciativy a devět průzkumných (o tři požádala Komise, o jedno Parlament a o pět Rada), a také dvě informační zprávy. Henri Malosse, předseda EHSV, kladl v roce 2014 důraz na reformování pracovních metod výboru prostřednictvím snížení počtu vydávaných stanovisek při současném zlepšování kvality, dopadu a možností návazných opatření. Za účelem zlepšení své práce EHSV zřídil řadu pracovních skupin pro reformu postupů. Pracovní skupiny se zabývaly dopadem stanovisek EHSV, jeho úlohou ve vztahu k fázi posouzení dopadů návrhů Komise a jeho rolí v souvislosti s občanskými iniciativami. V říjnu 2014 byl generálním tajemníkem EHSV zvolen Luis Planas Puchades.

Hlasování na 500. plenárním zasedání Evropského hospodářského a sociálního výboru, které se konalo 9. a 10. července v Bruselu (Belgie). Na plátně předseda EHSV Henri Malosse.

Jednou z hlavních záležitostí, jimiž se v roce 2014 EHSV zabýval, bylo hodnocení strategie Evropa 2020 v polovině období. Diskuse se věnovaly finanční krizi a reakci na ni; nezaměstnanosti, zejména pak nezaměstnanosti mladých lidí; restartování investic; a novému vyvážení správy ekonomických záležitostí v rámci cílů strategie Evropa 2020. EHSV také diskutoval o hlavních politických výzvách EU, jako jsou budoucnost Unie, nová průmyslová politika a evropský model zemědělství. Na předním místě jeho agendy stála transatlantická jednání se Spojenými státy. Instituce oslavila své 500. plenární zasedání a připomněla si 25. výročí pádu železné opony.

V roce 2014 EHSV posílil svoji iniciativu „going local“ (činnost na místní úrovni) a zvýšil počet aktivit v členských státech. Uspořádal konference na téma „Podpořit inovace za účelem lepšího sociálního výsledku“, „Posilování konkurenceschopnosti evropského průmyslu“, „Zlepšení infrastruktury informačních technologií a vysokorychlostní infrastruktury za účelem obnovy růstu a zaměstnanosti“, „Nová průmyslová politika pro Evropu“ a „Nadměrné zadlužení domácností – evropská strategie proti nadměrnému zadlužení“.

Výbor regionů

Na svých pěti plenárních zasedáních v roce 2014 předložil Výbor regionů (VR) 57 stanovisek, z toho 22 stanovisek z vlastní iniciativy a šest předběžných stanovisek (o dvě požádala Komise a o čtyři předsednictví Rady). VR rovněž přijal čtyři významná usnesení, která se týkala situace na Ukrajině, víceúrovňové správy v Evropě, 20. výročí VR a sdělení Komise o investičním plánu pro Evropu ⁽³⁷⁾.

V červnu VR zvolil svým předsedou Michela Lebruna (ELS/Belgie) na zbytek druhého dvouapůlletého období současného mandátu (2013–2015). Catuscia Mariniová (SES/Itálie) byla zvolena místopředsedkyní VR na zbytek funkčního období. Červnovým jmenováním Jiřího Buriánka, který se ujal funkce v září, byl rovněž ukončen postup volby nového generálního tajemníka.

Prostřednictvím své specializované platformy pro monitorování VR i nadále posuzoval strategii Evropa 2020 pro růst a zaměstnanost z hlediska regionů a měst EU, především zveřejněním studie s analýzou strategie v polovině období. Zdůrazňoval, že by měla být posílena úloha místních a regionálních orgánů v evropském semestru.

V roce 2014 činnost VR vzrostla téměř ve všech oblastech. Například v souvislosti s dopadem víceletého finančního rámce na období 2014–2020 VR zřídil výbor *ad hoc* pro rozpočtové záležitosti, který poskytl platformu pro diskusi o stanoviscích k využívání rozpočtu EU, návrhu rozpočtu na rok 2015 a vývoji rozpočtu. Dále se často hovořilo o územní úloze politiky soudržnosti EU. V dubnu VR přijal usnesení k Listině víceúrovňové správy v Evropě ⁽³⁸⁾, které vyzývá všechny úrovně správy k provádění hodnot, zásad a postupů víceúrovňové správy posilováním přístupu zdola nahoru, jenž je nezbytný k rozšíření demokratické odpovědnosti. Finanční krize zůstala v průběhu roku 2014 v centru pozornosti se silným důrazem na nezaměstnanost mladých lidí a budoucnost EU.

Na oslavu 20. výročí Výboru regionů tato instituce uspořádala šestý summit regionů a měst, který se konal v březnu v Athénách (Řecko). Tento summit se soustředil na úsilí na evropské, vnitrostátní, regionální i místní úrovni o zajištění hospodářské obnovy vedoucí k intenzivnímu růstu pracovních míst.

V roce 2014 VR uspořádal i řadu dalších významných událostí, jako například „Open Days – 12. Evropský týden regionů a měst“ organizovaný ve spolupráci s Komisí. Heslem akce bylo „Rosteme společně – inteligentní investice pro lidi“. Tato událost přilákala účastníky působící na správní i akademické úrovni, kteří přijeli z regionů a měst, aby se účastnili seminářů a workshopů.

Plenární zasedání Výboru regionů.
Brusel (Belgie), 17. ledna.

Evropská investiční banka

Evropská investiční banka (EIB) je z hlediska objemu největším multilaterálním dlužníkem a věřitelem na světě. Poskytuje finance a poradenství pro spolehlivé a udržitelné investiční projekty. Vlastní ji 28 členských států EU, jejichž zájmy zastupuje, a úzce spolupracuje s Komisí a dalšími orgány EU, přispívá k dosažení cílů politik Unie v oblasti zaměstnanosti, růstu, investic, inovace a konkurenceschopnosti. EIB rovněž přispívá k dosažení cílů vnější a rozvojové politiky EU.

EIB v roce 2014 při plnění svých závazků v souvislosti s navýšením kapitálu nadále zvyšovala úvěrovou činnost s cílovým objemem podepsaných úvěrových smluv ve výši 73 miliard EUR ⁽³⁹⁾, přičemž se opírala zejména o svoji rostoucí poradní funkci a několik významných partnerství mezi Komisí a EIB. Do skupiny EIB patří také Evropský investiční fond (EIF), který se zaměřuje na inovativní financování malých a středních podniků (MSP). V roce 2014 byl kapitál EIF navýšen na 4,5 miliardy EUR, aby se podpořila jeho schopnost poskytovat úvěrové posílení.

Po přijetí víceletého finančního rámce na období 2014–2020 byla v červnu podepsána finanční a správní rámcová dohoda mezi Komisí a EIB. Komise společně se skupinou EIB a členskými státy dokončila nové finanční nástroje, jako například Program pro konkurenceschopnost podniků a malých a středních podniků (COSME), pro růst, zaměstnanost a sociální soudržnost, a Nástroj pro propojení Evropy a nástroje v rámci programu Life+ pro infrastrukturu a společné finanční nástroje kombinující rozpočet EU a kapacitu EIB v oblasti sdílení rizik a poskytování úvěrů, jako je program Horizont 2020 pro výzkum, vývoj a inovace. Více informací o iniciativě Komise v podobě investičního plánu v hodnotě 315 miliard EUR, v němž EIB hraje klíčovou roli, je uvedeno v kapitole 3.

V roce 2014 byla vyvíjena další inovativní řešení pro financování pro malé a střední podniky a společnosti se střední kapitalizací s cílem řešit specifické politické priority EU a členských států, jako jsou nezaměstnanost mladých lidí, inovace, usnadnění obchodu, mikrofinancování a oživení evropského trhu sekuritizace pohledávek malých a středních podniků. Například iniciativa na podporu malých a středních podniků umožňuje zúčastněným členským státům kombinovat využívání evropských strukturálních a investičních fondů s příspěvky Komise z účelových složek finančních nástrojů COSME a/nebo Horizont 2020, využívajících pákového efektu příspěvků skupiny EIB. První návrh, provádějící iniciativu na podporu malých a středních podniků ve Španělsku, byl schválen správní radou v listopadu.

Kromě toho úvěrové operace EIB mimo EU činí přibližně 10 % jejího ročního objemu úvěrů. V roce 2014 byl přijat nový mandát EIB pro poskytování úvěrů třetím zemím, jenž dává záruku EU pro vnější činnosti EIB se stropem ve výši 27 miliard EUR na období 2014–2020 a s podstropy podle regionů pro země usilující o přistoupení k EU, země evropského sousedství, Asii, Latinskou Ameriku a Jižní Afriku. Obsahuje také možnost dodatečného stropu ve výši 3 miliardy EUR na základě přezkumu v polovině období v roce 2016.

Werner Hoyer, prezident Evropské investiční banky, při výroční tiskové konferenci pořádané v Bruselu (Belgie) 19. února.

Evropský veřejný ochránce práv

V roce 2014 se 59,6 % podnětů, jež veřejný ochránce práv inicioval, týkalo Komise. To je dáno povahou pravomocí Komise a skutečností, že mnoho jejích návrhů a rozhodnutí má přímý či nepřímý dopad na občany.

Komise od veřejného ochránce práv obdržela 194 nových podnětů (vyjma podnětů týkajících se Evropského úřadu pro výběr personálu a Evropského úřadu pro boj proti podvodům) a odeslala 345 odpovědí týkajících se všech otevřených šetření, včetně těch, jež byla zahájena v předchozích letech a v roce 2014 stále pokračovala.

Stížnosti šetřené veřejným ochráncem práv se týkaly několika oblastí činnosti, mimo jiné zákonnosti (uplatňování hmotných a/nebo procesních pravidel); žádostí o informace; nestrannosti a rozumných časových lhůt pro přijímání rozhodnutí; a žádostí o přístup veřejnosti k dokumentům.

V říjnu 2013 se ujala funkce nová veřejná ochránkyně práv Emily O'Reillyová. Rok 2014 tak byl jejím prvním celým rokem ve funkci. Vzhledem k tomu, že doba trvání mandátu veřejného ochránce práv odpovídá době trvání mandátu Parlamentu, byla v září 2014 zveřejněna nová výzva k předkládání kandidatur. Přihlásil se pouze jediný kandidát, a to odcházející veřejná ochránkyně práv Emily O'Reillyová. V prosinci ji Parlament znovu zvolil velkou většinou hlasů.

José Manuel Barroso, tehdejší předseda Evropské komise (zcela vpravo), a Martin Schulz, předseda Evropského parlamentu (zcela vlevo), se zúčastnili online interaktivní akce „Váš seznam přání pro Evropu“, kterou uspořádala Emily O'Reillyová, evropská ombudsmanka (druhá zprava) v březnu v Bruselu (Belgie) v rámci příprav na květnové volby.

Paní O'Reillyová zastává velice proaktivní pohled na úlohu veřejného ochránce práv. Vyjádřila svůj úmysl soustředit se na „systémové“ záležitosti a na „strategická šetření“ a plně využívat svých pravomocí k posílení vlivu veřejného ochránce práv a k jeho zviditelnění.

Decentralizované agentury

Komise v úzké spolupráci se sítí agentur pokračovala v provádění svého plánu následných opatření týkajících se společného přístupu Parlamentu, Rady a Komise k decentralizovaným agenturám EU ⁽⁴⁰⁾ přijatého v roce 2012.

Komise navíc navrhla upravit správu Evropské policejní akademie (CEPOL) podle zásad stanovených ve společném přístupu v souvislosti s revizí zakládajícího aktu CEPOL.

Decentralizované agentury EU zaměstnávají přibližně 7 500 pracovníků a v roce 2014 obdržely příspěvek z rozpočtu EU ve výši okolo 814 milionů EUR.

Úloha vnitrostátních parlamentů na evropské scéně

Stejně jako v minulých letech byl i v roce 2014 politický dialog s vnitrostátními parlamenty nejdůležitějším prvkem vztahů Komise s těmito parlamenty. Většina ze 41 komor vnitrostátních parlamentů v EU tohoto komunikačního kanálu s Komisí využila a bylo předloženo 504 stanovisek (621 v roce 2013).

Počet odůvodněných stanovisek vnitrostátních parlamentů namítajících údajné porušení zásady subsidiarity dosáhl v roce 2014 dvaceti (88 v roce 2013), což odpovídalo méně než 4 % celkového počtu obdržených stanovisek (14 % v roce 2013). V roce 2014 dále nebyl zahájen žádný postup udělení žluté nebo oranžové karty.

Pokles počtu písemných příspěvků lze přičítat snížení legislativní činnosti, k němuž došlo v průběhu roku, na který připadlo zvolení nového Parlamentu a Komise. Vnitrostátní parlamenty nicméně projevily trvalé odhodlání účastnit se diskusí, a to jak o záležitostech EU obecně, tak konkrétně o legislativních návrzích. To bylo patrné i z diskusí na meziparlamentních konferencích a setkáních.

Klíčovým meziparlamentním fórem zůstala Konference výborů pro evropské záležitosti parlamentů Evropské unie (COSAC). Uskutečnila se dvě zasedání předsedů a dvě plenární zasedání. Na červnovém plenárním zasedání v Athénách byl přijat příspěvek, na nějž Komise reagovala v říjnu a který se vyjadřoval k připomínkám konference COSAC, jež se týkaly evropských voleb, Ukrajiny, sociálního deficitu v EU a evropské strategie zaměstnanosti. Příspěvek přijatý plenárním zasedáním konference COSAC v prosinci v Římě se zabýval přezkumem strategie Evropa 2020 v polovině období, úlohou vnitrostátních parlamentů a Evropského parlamentu v rozhodovacím procesu EU, úlohou EU ve Středomoří a ve východní Evropě a vztahy mezi vnitrostátními parlamenty a agenturami EU.

V lednu se konal druhý evropský parlamentní týden, jehož se účastnili poslanci Parlamentu, vnitrostátních parlamentů a členové Komise. Jeho součástí byla druhá meziparlamentní konference podle článku 13 rozpočtového paktu. Třetí konference podle článku 13 se uskutečnila v září v Římě (Itálie).

Meziparlamentní konference týkající se společné zahraniční a bezpečnostní politiky a společné bezpečnostní a obranné politiky se konaly v dubnu v Athénách a v listopadu v Římě.

V průběhu roku několik komor vnitrostátních parlamentů předložilo návrhy, jak posílit úlohu vnitrostátních parlamentů, především v souvislosti s legislativním postupem, mechanismem kontroly subsidiarity a meziparlamentní spoluprací.

Větší transparentnost: okno dokořán otevřené občanům

Rejstřík transparentnosti

Rejstřík transparentnosti ⁽⁴¹⁾, společná iniciativa Parlamentu a Komise, slouží občanům jako jednotné místo pro přímý přístup k informacím o tom, kdo se zabývá činnostmi, jejichž cílem je ovlivnit rozhodovací proces EU, jaké zájmy jsou sledovány a jaký objem zdrojů je do těchto činností investován. V roce 2014 bylo registrováno okolo 7 000 organizací, a tudíž se na ně vztahoval kodex chování, který obsahoval mechanismus pro vyřizování stížností a opatření uplatňovaná v případě nedodržování kodexu chování.

Přezkum rejstříku transparentnosti, který provedla pracovní skupina na vysoké úrovni, vedl k dalším zlepšením, pokud jde o fungování rejstříku a informace, které poskytuje, a přispěl tak k větší transparentnosti v oblasti zastupování zájmů v EU.

V dubnu byla přijata revidovaná interinstitucionální dohoda ⁽⁴²⁾ a uplatňuje se od 1. ledna 2015.

V dubnu Parlament také přijal rozhodnutí, jímž schválil změnu interinstitucionální dohody o rejstříku transparentnosti a připojil ji ke svému jednacímu řádu. Současně zopakoval svou výzvu k „povinné registraci související s prováděním lobbistické činnosti v orgánech EU“. Parlament vyzval Komisi, aby do konce roku 2016 předložila legislativní návrh na zřízení takového povinného rejstříku.

Přístup veřejnosti k dokumentům

Dále v oblasti transparentnosti Parlament v březnu přijal usnesení o přístupu veřejnosti k dokumentům. Ačkoli toto usnesení mělo za cíl posoudit období let 2011–2013, vyvodilo rovněž několik obecných závěrů, včetně toho, že je zapotřebí, aby všechny orgány zastávaly aktivnější přístup k transparentnosti a co nejvíce kategorií dokumentů zpřístupnily na svých internetových stránkách. Ve vztahu ke specifickým záležitostem tento dokument vyzval orgány, aby zajistily větší transparentnost trialogů tak, že je budou pořádat veřejně a že budou automaticky zveřejňovat dokumentaci ve standardním a snadno přístupném internetovém prostředí, aniž budou dotčeny výjimky stanovené v čl. 4 odst. 1 nařízení (ES) č. 1049/2001 ⁽⁴³⁾. Rovněž chtěl, aby Komise zvýšila transparentnost odborných skupin a skupin pro projednávání ve výborech tak, že se jejich schůze budou konat veřejně a že budou zveřejňovány informace týkající se členství, postupů, dokumentů, hlasování a rozhodnutí, přičemž vše bude zveřejňováno on-line ve standardním formátu. Komise byla také vyzvána, aby zlepšila a v plném rozsahu uplatňovala interní pokyny pro nábor odborníků a pro úhradu výdajů.

Větší transparentnost vůči občanům

V prvních dnech svého mandátu se Komise vedená předsedou Junckerem rozhodla zvýšit transparentnost závazkem zveřejňovat informace o tom, kdo jedná s jejími členy, členy kabinetů a generálními řediteli. Tato iniciativa v oblasti transparentnosti, která je důležitou součástí politických směrů předsedy Junckera, zveřejněných v červenci, se skládá ze dvou rozhodnutí Komise⁽⁴⁴⁾, která umožňují zveřejňovat na jejích internetových stránkách datum a místo jednání a jména organizací a osob samostatně výdělečně činných, s nimiž se dvoustranná jednání uskutečnila, a témat těchto rozhovorů. Podobná opatření sloužící ke zvýšení transparentnosti a poskytnutí širšího přístupu k dokumentům byla přijata v souvislosti s jednáními o transatlantickém partnerství v oblasti obchodu a investic (TTIP) se Spojenými státy⁽⁴⁵⁾. Již v prvních týdnech ve funkci nová Komise plnila slib svého předsedy ohledně větší otevřenosti a transparentnosti, a předznamenala tím nový přístup na příštích pět let. V roce 2015 na tuto iniciativu Komise naváže návrhem interinstitucionální dohody s Parlamentem a Radou na vytvoření povinného rejstříku lobbistů, který by zahrnoval všechny tři orgány.

Týdenní zasedání sboru komisařů 25. listopadu v prostorách Evropského parlamentu ve Štrasburku (Francie), kde Komise přijala několik rozhodnutí zaměřených na posílení transparentnosti.

POZNÁMKY

- ⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/priorities/docs/pg_cs.pdf
- ⁽²⁾ Závěry Evropské rady, 26. a 27. června 2014 (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/ec/143478.pdf).
- ⁽³⁾ Návrh nařízení o produkci rozmnožovacího materiálu rostlin a jeho dodávání na trh (právní rámec pro rozmnožovací materiál rostlin) (COM(2013) 262).
- ⁽⁴⁾ Příloha II jednacího řádu Evropského parlamentu.
- ⁽⁵⁾ Interinstitucionální dohoda o zdokonalení tvorby právních předpisů (Úř. věst. C 321, 31.12.2003).
- ⁽⁶⁾ http://ec.europa.eu/about/juncker-commission/docs/pg_en.pdf
- ⁽⁷⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 11. listopadu 2014 ve věci C-333/13, Dano (<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=cs&num=C-333/13>).
- ⁽⁸⁾ Směrnice 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (Úř. věst. L 158, 30.4.2004).
- ⁽⁹⁾ Nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úř. věst. L 166, 30.4.2004).
- ⁽¹⁰⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 1. července 2014 ve věci C-573/12, Ålands Vindkraft (<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=cs&num=C-573/12>).
- ⁽¹¹⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 3. září 2014 ve věci C-201/13, Deckmyn a Vrijheidsfonds (<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=cs&num=C-201/13>).
- ⁽¹²⁾ Směrnice 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (Úř. věst. L 167, 22.6.2001).
- ⁽¹³⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 11. září 2014 ve věci C-117/13, Eugen Ulmer (<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=cs&num=C-117/13>).
- ⁽¹⁴⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 13. května 2014 ve věci C-131/12, Google Spain a Google (<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=cs&num=C-131/12>).
- ⁽¹⁵⁾ Směrnice 95/46/ES o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (Úř. věst. L 281, 23.11.1995).
- ⁽¹⁶⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 8. dubna 2014 ve spojených věcech C-293/12 a C-594/12, Digital Rights Ireland a Seitlinger a další (<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=cs&num=C-293/12>).
- ⁽¹⁷⁾ Směrnice 2006/24/ES o uchování údajů vytvářených nebo zpracovávaných v souvislosti s poskytováním veřejně dostupných služeb elektronických komunikací nebo veřejných komunikačních sítí (Úř. věst. L 105, 13.4.2006).
- ⁽¹⁸⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 18. března 2014 ve věci C-167/12, D. (<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=cs&num=C-167/12>).

- (19) Rozsudek Soudního dvora ze dne 18. března 2014 ve věci C-363/12, Z. (<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=cs&num=C-363/12>).
- (20) Směrnice 92/85/EHS o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň (Úř. věst. L 348, 28.11.1992).
- (21) Směrnice 2006/54/ES o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání (Úř. věst. L 204, 26.7.2006).
- (22) Rozsudek Soudního dvora ze dne 15. ledna 2014 ve věci C-176/12, Association de médiation sociale (<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=cs&num=C-176/12>).
- (23) Směrnice 2002/14/ES, kterou se stanoví obecný rámec pro informování zaměstnanců a projednávání se zaměstnanci v Evropském společenství (Úř. věst. L 80, 23.3.2002).
- (24) Rozsudek Soudního dvora ze dne 22. ledna 2014 ve věci C-270/12, Spojené království v. Parlament a Rada (<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=cs&num=C-270/12>).
- (25) Nařízení (EU) č. 236/2012 o prodeji na krátko a některých aspektech swapů úvěrového selhání (Úř. věst. L 86, 24.3.2012).
- (26) Rozsudek Soudního dvora ze dne 17. července 2014 ve spojených věcech C-473/13 a C-514/13, Bero a Bouzalmate (<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=cs&num=C-473/13>).
- (27) Rozsudek Soudního dvora ze dne 17. července 2014 ve věci C-474/13, Pham (<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=cs&num=C-474/13>).
- (28) Směrnice 2008/115/ES o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (Úř. věst. L 348, 24.12.2008).
- (29) Rozsudek Soudního dvora ze dne 27. května 2014 ve věci C-129/14 PPU, Spasic (<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=cs&num=C-129/14%20PPU>).
- (30) Rozsudek Soudního dvora ze dne 17. července 2014 ve spojených věcech C-58/13 a C-59/13, Torresi (<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=cs&num=C-58/13>).
- (31) Směrnice 98/5/ES o usnadnění trvalého výkonu povolání advokáta v jiném členském státě než v tom, ve kterém byla získána kvalifikace (Úř. věst. L 77, 14.3.1998).
- (32) Rozsudek Soudního dvora ze dne 8. července 2014 ve věci C-83/13, Fonnship a Svenska Transportarbetarförbundet (<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=cs&num=C-83/13>).
- (33) Rozsudek Soudního dvora ze dne 1. dubna 2014 ve věci C-80/12, Felixstowe Dock a Railway Company a další (<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=cs&num=C-80/12>).
- (34) Rozsudek Soudního dvora ze dne 15. ledna 2014 ve věci C-292/11 P, Komise v. Portugalsko (<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=cs&num=C-292/11%20P>).
- (35) Rozsudek Soudního dvora ze dne 18. března 2014 ve věci C-427/12, Komise v. Parlament a Rada (<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=cs&num=C-427/12>).
- (36) Zpráva Účetního dvora – Výroční zpráva o plnění rozpočtu (Úř. věst. C 398, 12.11.2014).
- (37) Sdělení Komise – Investiční plán pro Evropu (COM(2014) 903).
- (38) <http://cor.europa.eu/en/activities/governance/Documents/mlg-charter/cs.pdf>
- (39) Zpráva obsahující konečné údaje má být zveřejněna v únoru 2015.
- (40) http://europa.eu/agencies/documents/2012-12-18_roadmap_on_the_follow_up_to_the_common_approach_on_eu_decentralised_agencies_en.pdf
- (41) <http://ec.europa.eu/transparencyregister>
- (42) Dohoda mezi Evropským parlamentem a Evropskou komisí o rejstříku transparentnosti pro organizace a osoby samostatně výdělečně činné, jež se podílejí na tvorbě a provádění politik EU (Úř. věst. L 277, 19.9.2014).
- (43) Nařízení (ES) č. 1049/2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise (Úř. věst. L 145, 31.5.2001).
- (44) Rozhodnutí Komise o zveřejňování informací o jednáních mezi členy Komise a organizacemi či osobami samostatně výdělečně činnými (C(2014) 9051).
Rozhodnutí Komise o zveřejňování informací o jednáních mezi generálními řediteli Komise a organizacemi či osobami samostatně výdělečně činnými (C(2014) 9048).
- (45) Sdělení Komise o transparentnosti při jednáních o TTIP (C(2014) 9052).

FOTOGRAFIE

Evropská unie: strany 248, 249, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 259, 261, 262, 269, 271, 272, 274, 278
 Evropská centrální banka: strana 267
 Evropská centrální banka/Robert Metsch: strana 268
 Evropská investiční banka: strana 273

CHRONOLOGICKÝ PŘEHLED

V SEZNAMU NÍŽE JSOU UVEDENY NĚKTERÉ Z NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH UDÁLOSTÍ ROKU 2014 ZE VŠECH OBLASTÍ POLITIKY. PŘEHLED VŠAK NENÍ VYČERPÁVAJÍCÍ, DALŠÍ VÝZNAMNÉ UDÁLOSTI JSOU POPSÁNY V SAMOTNÉ ZPRÁVĚ.

LEDEN

Lotyšsko přijímá euro a stává se tak osmnáctým členem eurozóny. Evropská komise přijímá pokyny k státní podpoře investic v rámci rizikového financování.

Komise navrhuje rámec politiky v oblasti klimatu a energetiky na období 2020–2030, který stanoví cíle v oblasti klimatu a energetiky pro konkurenceschopné, bezpečné a nízkouhlíkové hospodářství EU.

Komise doporučuje minimální zásady pro těžbu plynu z břidlic, které mají zajistit vhodná environmentální a klimatická ochranná opatření při tzv. frakování.

Komise přijímá balíček opatření k průmyslové politice „Za obnovu evropského průmyslu“.

Evropská centrální banka (ECB) oficiálně představuje novou desetieurovou bankovku.

Španělsko úspěšně dokončilo program pro finanční sektor.

ÚNOR

Komise přijímá pokyny ke státní podpoře letišť a leteckých společností.

Ministři financí skupiny G20 a guvernéři ECB se dohodli na pokračování reform, jejichž cílem je silnější a vyváženější hospodářský růst.

Vstupuje v platnost směrnice o odpadních elektrických a elektronických zařízeních.

Komise přijímá první zprávu EU o boji proti korupci, která analyzuje situaci ve všech členských státech EU a zabývá se celounijními trendy.

Komise zveřejňuje zprávu o provádění globálního přístupu k migraci a mobilitě za období 2012–2013.

BŘEZEN

Generální ředitelství Komise pro hospodářskou soutěž získává cenu v oblasti prosazování právních předpisů časopisu *Global Competition Review* za nejlepší agenturu roku 2013 v Evropě.

Vstupuje v platnost nařízení o vývozu a dovozu nebezpečných chemických látek.

Objevují se zprávy o vypuknutí onemocnění ebola v západní Africe a Komise začíná ve spolupráci s Evropským střediskem pro prevenci a kontrolu nemocí a Světovou zdravotnickou organizací (WHO) okamžitě monitorovat situaci. Spolu s členskými státy, WHO a dalšími organizacemi začíná pracovat na podpoře zasažených zemí.

Je zahájena informační kampaň o právech spotřebitelů.

Evropská rada se na svých zasedáních věnuje především situaci na Ukrajině, ekonomice, energetice a změnám klimatu.

Kromě jiných opatření se EU dohodne na poskytnutí pomoci Ukrajině ve výši 11 miliard EUR.

Evropský parlament a Rada Evropské unie podpoří návrh Komise na jednotný mechanismus pro řešení krizí, který představuje výrazný posun k dotvoření bankovní unie.

EU vydává desetiletý dluhopis ve výši 2,6 miliardy EUR pro Irsko a Portugalsko.

Komise přijímá opatření na podporu skupinového financování (crowdfunding) a dalších druhů dlouhodobého financování evropského hospodářství.

Komise přijímá nový postup v případech systémového ohrožení právního státu v kterémkoli z členských států.

Jsou podepsány politické kapitoly dohody o přidružení s Ukrajinou.

DUBEN

Komise přijímá pokyny pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky na období 2014–2020.

Komise vítá pokrok, díky němuž je zajištěn tok plynu ze Slovenska na Ukrajinu.

Komise přijímá směrnici o tabákových výrobcích, díky které by kouření mělo být pro mladé lidi méně atraktivní, a do roku 2020 by se měl počet kuřáků v EU snížit o 2 %.

Komise přijímá nařízení o klinických hodnoceních, jehož cílem je vytvořit prostředí příznivé pro klinická hodnocení a zároveň zajistit nejvyšší standardy bezpečnosti pacientů.

Úspěšně startuje první satelit určený pro Copernicus, program monitorování Země.

Odborná skupina zabývající se fondem pro umoření dluhu a eurobondy vydává svoji závěrečnou zprávu.

EU zřizuje dobrovolnický sbor humanitární pomoci, který občanům umožňuje se zapojit do humanitárních akcí. První nasazení dobrovolníků je plánováno na konec roku 2015.

Třetí summit EU o Romech vyhodnocuje vnitrostátní strategie integrace Romů a jejich dopad na život romských komunit.

Témata rovnosti žen a mužů a posílení postavení žen získávají významné místo v plánu na období 2014–2017 přijatém na summitu EU-Afrika.

Je přijata směrnice o zajišťování a konfiskaci majetku pocházejícího z trestné činnosti, která umožní úřadům snáze získávat zpět nezákonné zisky.

KVĚTEN

Konají se volby do Evropského parlamentu, který bude mít v souladu s Lisabonskou smlouvou v nadcházejícím osmém volebním období 751 členů.

Po evropských volbách se koná neformální setkání hlav států a předsedů vlád.

Komise přijímá rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací.

Komise přijímá sdělení o evropské strategii energetické bezpečnosti.

Vstupuje v platnost pozměněná směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí, která zjednodušuje pravidla pro posuzování možných účinků projektů na životní prostředí.

EU a Čína podepisují významnou dohodu o vzájemném uznávání a zintenzivňují celní spolupráci.

Vstupuje v platnost směrnice o trestněprávní ochraně eura a jiných měn proti padělání.

Komise přijímá sdělení ohledně plánu přechodu na konkurenceschopné nízkouhlíkové hospodářství do roku 2050.

Portugalsko podle plánu vystupuje z programu finanční pomoci, a to bez předem sjednané preventivní úvěrové facility.

Je podepsáno memorandum o porozumění o programu pro makroekonomickou finanční pomoc pro Ukrajinu.

Je podepsána mezivládní dohoda o Jednotném fondu pro řešení krizí.

Soudní dvůr Evropské unie vydává rozhodnutí o předběžné otázce (rozhodnutí o „právu být zapomenut“), které potvrzuje stanovisko Komise, že právní předpisy EU na ochranu údajů musí být dodržovány i společnostmi mimo EU, které zpracovávají osobní údaje s pevnou vazbou na EU a její členské státy.

EU přijímá aktualizovaná pravidla o příslušnosti soudů a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí (tzv. nařízení Brusel I), čímž se doplňuje právní rámec pro celoevropskou patentovou ochranu.

Je přijato nařízení, kterým se stanoví pravidla pro ostrahu vnějších námořních hranic v kontextu operativní spolupráce koordinované agenturou Frontex.

ČERVEN

V Bruselu se poprvé koná summit skupiny G7.

Evropská rada přijímá rámec EU pro oblast energetiky a klimatu do roku 2030.

Jean-Claude Juncker je jmenován kandidátem na post předsedy Komise.

Komise představuje návrh opatření zabývajících se globální chudobou a udržitelným rozvojem, který pomáhá utvářet stanovisko EU v mezinárodních vyjednáváních o cílech udržitelného rozvoje.

Komise a členské státy podepisují dohodu o společném zadávacím řízení, která jim umožní společně nakupovat očkovací látky proti pandemii a jiná lékařská protipatření v případě závažné přeshraniční zdravotní hrozby.

Vstupují v platnost nová pravidla systému EU pro obchodování s emisemi v oblasti letecké dopravy na období 2013–2016.

Komise navrhuje doporučení na podporu udržitelného růstu a zaměstnanosti vypracovaná jednotlivě pro 26 členských států, která následně schvaluje Evropská rada.

Komise posuzuje připravenost osmi členských států EU na vstup do eurozóny. Navrhuje Litvě, aby se připojila v roce 2015.

ECB snižuje klíčové sazby, aby podpořila růst a půjčování v reálné ekonomice.

Vstupuje v platnost směrnice EU o právech spotřebitelů, která posiluje práva spotřebitelů, ať nakupují jakkoli a kdekoli v Evropě – přes internet nebo na hlavní třídě.

Rada uděluje Albánii status kandidátské země.

Jsou podepsány dohody o přidružení s Gruzii a Moldávií.

Jsou podepsány zbylé kapitoly dohody o přidružení s Ukrajinou.

Evropská rada stanoví strategické pokyny pro budoucnost, pokud jde o svobodu, bezpečnost a spravedlnost.

ČERVENEC

Dne 1. července se v nově zvoleném Parlamentu koná ustavující plenární zasedání.

Komise přijímá pokyny pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci nefinančních podniků v obtížích.

EU pozměňuje směrnici o jaderné bezpečnosti z roku 2009. Cílem je zajistit bezpečnost jaderných zařízení a posílit vedoucí postavení Evropy ve světě, pokud jde o jadernou bezpečnost.

Komise představuje opatření na lepší ochranu a prosazování práv duševního vlastnictví.

Rada schválila litevské přijetí eura, a to od 1. ledna 2015.

Parlament výraznou většinou volí Jeana-Clauda Junckera předsedou nové Komise.

EU poskytuje humanitární pomoc tisícům lidí zasažených izraelsko-palestinským konfliktem v Pásmu Gazy.

SRPEN

Evropská rada volí svým předsedou Donalda Tuska a vysokou představitelkou Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federiku Mogheriniovou.

Na zvláštním zasedání Evropské rady zintenzivňují vedoucí evropských představitelů úsilí o oživení hospodářství EU.

U příležitosti Světového humanitárního dne upozorňuje EU na odsouzeněnou a rekordně vysokou míru násilí vůči humanitárním pracovníkům. Tito pracovníci přinášejí pomoc lidem v ohrožení života, ale každý měsíc je přítom více než 30 z nich zabito, zraněno nebo uneseno.

Rusko vydává zákaz na dovoz některých zemědělských výrobků z EU (a také Austrálie, Kanady, Norska a Spojených států). V zájmu stabilizace trhů reaguje Komise sérií specifických opatření na podporu trhu a další podporou propagačních programů.

ZÁŘÍ

EU vede mezinárodní iniciativu proti lovu velryb, který provozuje Island.

Komise přijímá návrhy o veterinárních léčivých přípravcích a medikovaných krmivech, jejichž cílem je zlepšit zdraví a životní podmínky zvířat, bojovat proti rezistenci vůči antimikrobiálním látkám v EU a podpořit inovace.

Ministři skupiny G20 se shodují na prvním souboru doporučení, která se zabývají klíčovými oblastmi v akčním plánu OECD týkajícím se oslabování daňové základny a přesouvání zisku. Po své implementaci by tento plán měl zajistit spravedlivější zdanění a spravedlivější globální hospodářskou soutěž.

Vedoucí představitelé vlád, finančních podniků a občanské společnosti z celého světa se setkávají v New Yorku na summitu OSN o klimatu 2014, kde diskutují o mobilizaci opatření na snížení emisí a posílení odolnosti vůči změnám klimatu a podněcují politickou vůli ke smysluplné právní dohodě v Paříži v roce 2015.

Koná se Evropský týden malých a středních podniků (každoroční akce pořádaná na podporu podnikání v celé Evropě v souladu s iniciativou „Small Business Act“ pro Evropu).

ECB snižuje klíčové sazby s cílem bojovat s příliš nízkou inflací a stimulovat bankovní úvěry.

Nová desetieurová bankovka série Europa vstupuje do oběhu.

Vzhledem k tomu, že počet uprchlíků ze Sýrie překročil 3 miliony, stupňuje EU svoji pomoc, která se zaměřuje zejména na děti. EU je v čele mezinárodní reakce na krizi v Sýrii. Na konci roku 2014 činila výše celkové poskytnuté podpory více než 3,1 miliardy EUR.

ŘÍJEN

Komise zveřejňuje sdělení o zátěžových testech, v němž analyzuje odolnost energetického systému EU vůči potenciální krizi v nadcházejících měsících.

Evropská rada schvaluje rámec politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 navržený Komisí, jehož cíle mají být splněny do roku 2030.

Z Nástroje pro propojení Evropy je 647 milionů EUR přiděleno na klíčové projekty energetické infrastruktury.

Za silné podpory EU se Rusko a Ukrajina dohodly na tzv. zimním balíčku v hodnotě 4,6 miliardy USD, který má zabezpečit dodávky plynu pro Ukrajinu a následně i pro Evropu.

Evropská rada se věnuje zejména otázkám energetiky a změny klimatu.

Je potvrzena první sekundární nákaza virem Ebola. Jedná se o španělskou zdravotní sestru, která se podílela na léčení pacienta převezeneho ze západní Afriky.

V Parlamentu se koná slyšení kandidátů na komisaře Junckerovy Komise.

Vedoucí představitelé Evropy vyjadřují podporu nadcházejícím investičním plánům Komise a zdůrazňují potřebu implementovat dohodnutou iniciativu pro pracovní místa, růst a konkurenceschopnost.

Parlament schvaluje Junckerovu Komisi.

Členové eurozóny předkládají návrhy rozpočtu na rok 2015 v souladu s pravidly správy ekonomických záležitostí.

V zájmu posílení společné reakce na epidemii eboly jmenuje Evropská rada komisaře pro humanitární pomoc a řešení krizí Christose Stylianidese koordinátorem EU pro boj proti ebolo.

LISTOPAD

Junckerova Komise se 1. listopadu ujímá úřadu.

Vstupuje v platnost nový systém hlasování v Radě (hlasování dvojí většinou členských států a obyvatel).

Vstupuje v platnost jednotný mechanismus dohledu pro banky v eurozóně.

Rada formálně přijímá směrnici o žalobách o náhradu škody způsobené porušením pravidel o hospodářské soutěži. Směrnice by měla občanům a podnikům pomoci při požadování náhrady škody, jestliže se stali obětí porušení pravidel EU o hospodářské soutěži, jako jsou kartely nebo zneužití dominantního postavení na trhu.

V Brisbane v Austrálii se koná summit skupiny G20.

Komise přijímá iniciativu pro transparentnost, pokud jde o zveřejňování informací o setkáních s organizacemi a samostatně výdělečně činnými osobami. Iniciativa sestává ze dvou rozhodnutí – jedno se týká sboru Komisařů a jejich poradců a druhé generálních ředitelů.

Komise oznamuje podrobnosti o investičním plánu ve výši 315 miliard EUR.

Komise posuzuje návrhy rozpočtu členů eurozóny.

Roční analýza růstu předkládaná Komisí stanoví pilíře hospodářské a sociální politiky na rok 2015 a doporučuje reformy evropského semestru.

Soudní dvůr vydává rozhodnutí ve věci *Dano*. Soud rozhodl, že vnitrostátní orgány členských států mohou odepřít dávky sociální pomoci ekonomicky neaktivním občanům z jiných členských států EU, kteří nemají dostatek vlastních prostředků, aby mohli využít svého práva pobytu.

Laureát Sacharovovy ceny za svobodu myšlení za rok 2014 Dr. Denis Mukwege přebírá cenu během plenárního zasedání ve Štrasburku.

Komise pořádá spolu s belgickým úřadem civilní ochrany a federální policií blízko Antverp cvičení civilní ochrany s názvem ARETE 2014, které spočívá v simulaci nouzové situace zahrnující komplexní chemickou a teroristickou hrozbu, včetně braní rukojmí. Cílem cvičení je zlepšit schopnost členských států EU řešit závažné krize a zajistit účinnější vzájemnou koordinaci.

PROSINEC

Dne 1. prosince se ujímá úřadu Donald Tusk, nový předseda Evropské rady.

Vstupuje v platnost dohoda mezi EU a Švýcarskem o spolupráci v otázkách hospodářské soutěže. Je to poprvé, kdy EU uzavřela dohodu týkající se hospodářské soutěže, která umožní antimonopolním úřadům obou stran si vyměňovat důkazy získané v rámci svých vyšetřování.

Evropská rada schvaluje investiční plán Komise ve výši 315 miliard EUR.

Právní předpisy EU v oblasti policejní a soudní spolupráce v trestních věcech jsou od nyní plně integrovány do hlavního souboru právních předpisů EU. Z toho vyplývá, že jejich uplatňování a provádění plně spadá do příslušnosti Soudního dvora. Spojené království, které se dříve neúčastnilo opatření v oblasti policejní a soudní spolupráce v trestních věcech, se opětovně zapojuje do 35 opatření v této oblasti.

V Limě (Peru) se koná konference OSN o klimatu. EU považuje výsledek konference za posun ve vyjednáváních o nové globální dohodě, která proběhnou v Paříži v roce 2015.

Euroskupina schvaluje žádost Řecka o dvouměsíční technické prodloužení programu finanční podpory, jakož i o úvěrovou linku za zprísněných podmínek v rámci Evropského mechanismu stability.

EU se dohodne na modernizovaných pravidlech pro přeshraniční úpadková řízení v EU, která by měla podpořit kulturu „záchrany a obnovy“ v Evropě.

Koná se první zasedání Rady přidružení EU-Ukrajina.

V Marrákeši (Maroko) je v rámci Globálního fóra pro boj proti terorismu zahájena činnost pracovní skupiny zabývající se problematikou zahraničních bojovníků.

Kontakt s EU

■ NA INTERNETU

Informace ve všech úředních jazycích Evropské unie najdete na portálu Europa:
europa.eu

■ OSOBNĚ

Po celé Evropě byly zřízeny stovky místních informačních středisek EU.
Adresu vašeho nejbližšího střediska naleznete na internetové stránce
europedirect.europa.eu

■ TELEFONICKY NEBO POŠTOU

Europe Direct je služba, která odpoví na vaše dotazy o Evropské unii. Na tuto službu se můžete obrátit prostřednictvím bezplatné telefonní linky **00 800 6 7 8 9 10 11** (někteří operátoři mobilních sítí neumožňují volání na čísla s předvolbou 00 800 nebo tyto hovory zpoplatňují) či prostřednictvím placené telefonní linky mimo EU: **+32 22999696**. Můžete také využít elektronické pošty v rámci europedirect.europa.eu

■ PUBLIKACE O EVROPĚ

Publikace o EU jsou na dosah jednoho kliknutí na internetových stránkách EU Bookshop:
bookshop.europa.eu

Publikace o Evropské unii v češtině můžete získat zde:

EVROPSKÁ KOMISE

Zastoupení v České republice

Europe House
Jungmannova 24
111 21 Praha 1
ČESKÁ REPUBLIKA
Tel.: +420 224312835
E-mail: comm-rep-czech@ec.europa.eu
www.evropska-unie.cz

EVROPSKÝ PARLAMENT

Informační kancelář Evropského parlamentu

Europe House
Jungmannova 24
111 21 Praha 1
ČESKÁ REPUBLIKA
Tel: +420 255708208
E-mail: eppraha@europarl.europa.eu
www.evropsky-parlament.cz
www.europarl.europa.eu

ÚŘAD VLÁDY ČR

Eurocentrum Praha

Europe House
Jungmannova 24
111 21 Praha 1
ČESKÁ REPUBLIKA
Tel: +420 222517526
E-mail: eurocentrum.praha@euroskop.cz
Eurofon 800 200 200
www.euroskop.cz

Evropská unie

